အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

ဒသကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမ ပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

၁ - အာနိသံသဝဂ်

၂ - နာထဝဂ်

၃ - မဟာဝဂ်

၄ - ဥပါလိဝဂ်

၅ - အက္ကောသဝဂ်

------

၂ - ဒုတိယပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၆) ၁ - သစိတ္တဝဂ်

(၇) ၂ - ယမကဝဂ်

(၈) ၃ - အာကင်္ခဝဂ်

(၉) ၄ - ထေရဝဂ်

(၁၀) ၅ - ဥပါလိဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ဒသကနိပါတ်

၃ - တတိယပဏ္ဏာသက (တတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၁၁) ၁ - သမဏသညာဝဂ်
(၁၂) ၂ - ပစ္စောရောဟဏိဝဂ်
(၁၃) ၃ - ပရိသုဒ္ဓဝဂ်
(၁၄) ၄ - သာဓုဝဂ်
(၁၅) ၅ - အရိယဝဂ်

------

၄ - စတုတ္ထပဏ္ဏာသက (စတုတ္ထသုတ်ငါးဆယ်)

(၁၆) ၁ - ပုဂ္ဂလဝဂ်
(၁၇) ၂ - ဇာဏုဿောဏိဝဂ်
(၁၈) ၃ - သာဓုဝဂ်
(၁၉) ၄ - အရိယမဂ္ဂဝဂ်
(၂၀) ၅ - အပရပုဂ္ဂလဝဂ်
(၂၁) ၁ - ကရဇကာယဝဂ်
(၂၂) ၂ - သာမညဝဂ်

၂၃ - ရာဂပေယျာလ

ဒသကနိပါတ် မာတိကာ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

ဒသကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမ ပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

၁ - အာနိသံသဝဂ်

၁ - ကိမတ္ထိယသုတ်
၂ - စေတနာကရဏီယသုတ်
၃ - ပဌမ ဥပနိသသုတ်
၄ - ဒုတိယ ဥပနိသသုတ်
၅ - တတိယ ဥပနိသသုတ်
၆ - သမာဓိသုတ်
၇ - သာရိပုတ္တသုတ်
၈ - ဈာနသုတ်
၉ - သန္တဝိမောက္ခသုတ်
၁၀ - ဝိဇ္ဇာသုတ်

------

၂ - နာထဝဂ်

၁ - သေနာသနသုတ်
၂ - ပဉ္စင်္ဂသုတ်
၃ - သံယောဇနသုတ်
၄ - စေတောခီလသုတ်
၅ - အပ္ပမာဒသုတ်
၆ - အာဟုနေယျသုတ်
၇ - ပဌမ နာထသုတ်
၈ - ဒုတိယ နာထသုတ်
၉ - ပဌမ အရိယာဝါသသုတ်
၁၀ - ဒုတိယ အရိယာဝါသသုတ်

------

၃ - မဟာဝဂ်

၁- သီဟနာဒသုတ်
၂ - အဓိဝုတ္တိပဒသုတ်
၃ - ကာယသုတ်
၄ - မဟာစုန္ဒသုတ်
၅ - ကသိဏသုတ်
၆ - ကာဠီသုတ်
၇ - ပဌမ မဟာပဉ္ဉာသုတ်
၈ - ဒုတိယ မဟာပဉ္ဉာသုတ်
၉ - ပဌမ ကောသလသုတ်
၁၀ - ဒုတိယ ကောယသလသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ဒသကနိပါတ်

၄ - ဥပါလိဝဂ်

၁ - ဥပါလိသုတ်
၂ - ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနာသုတ်
၃ - ဥဗ္ဗာဟိကာသုတ်
၄ - ဥပသမ္ပဒါသုတ်
၅ - နိဿယသုတ်
၆ - သာမဏေရသုတ်
၇ - သံဃဘေဒသုတ်
၈ - သံဃသာမဂ္ဂီသုတ်
၉ - ပဌမအာနန္ဒသုတ်
၁၀ - ဒုတိယအာနန္ဒသုတ်

------

၅ - အက္ကောသဝဂ်

၁ - ဝိဝါဒသုတ်
၂ - ပဌမ ဝိဝါဒမူလသုတ်
၃ - ဒုတိယ ဝိဝါဒမူလသုတ်
၄ - ကုသိနာရသုတ်
၅ - ရာဇန္တေပုရပ္ပဝေသနသုတ်
၆ - သက္ကသုတ်
၇ - မဟာလိသုတ်
၈ - ပဗ္ဗဇိတအဘိဏှသုတ်
၉ - သရီရဋ္ဌဓမ္မသုတ်
၁၀ - ဘဏ္ဍနသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ဒသကနိပါတ်

၂ - ဒုတိယ ပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၆) ၁ - သစိတ္တဝဂ်

၁ - သစိတ္တသုတ်
၂ - သာရိပုတ္တသုတ်
၃ - ဌိတိသုတ်
၄ - သမထသုတ်
၅ - ပရိဟာနသုတ်
၆ - ပဌမ သညာသုတ်
၇ - ဒုတိယ သညာသုတ်
၈ - မူလကသုတ်
၉ - ပဗ္ဗဇ္ဇာသုတ်
၁၀ - ဂိရိမာနန္ဒသုတ်

------

(၇) ၂ - ယမကဝဂ်

၁ - အဝိဇ္ဇာသုတ်
၂ - တဏှာသုတ်
၃ - နိဋ္ဌင်္ဂတသုတ်
၄ - အဝေစ္စပ္ပသန္နသုတ်
၅ - ပဌမ သုခသုတ်
၆ - ဒုတိယ သုခသုတ်
၇ - ပဌမ နဠကပါနသုတ်
၈ - ဒုတိယ နဠကပါနသုတ်
၉ - ပဌမ ကထာဝတ္ထုသုတ်
၁၀ - ဒုတိယ ကထာဝတ္ထုသုတ်

------

(၈) ၃ - အာကင်္ခဝဂ်

၁ - အာကင်္ခသုတ်
၂ - ကဏ္ဍကသုတ်
၃ - ဣဋ္ဌဓမ္မသုတ်
၄ - ဝမိုသုတ်
၅ - မိဂသာလာသုတ်
၆ - တယောဓမ္မသုတ်
၇ - ကာကသုတ်
၈ - နိဂဏ္ဌသုတ်
၉ - အာဃာတဝတ္ထုသုတ်
၁၀ - အာဃာတပဋိဝိနယသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ဒသကနိပါတ်

(၉) ၄ - ထေရဝဂ်

၁ - ဝါဟနသုတ်

၂ - အာနန္ဒသုတ်

၃ - ပုဏ္ဏိယသုတ်

၄ - ဗျာကရဏသုတ်

၅ - ကတ္ထီသုတ်

၆ - အဓိမာနသုတ်

၇ - နပ္ပိယသုတ်

၈ - အက္ကောသကသုတ်

၉ - ကောကာလိကသုတ်

၁၀ - ခီဏာသဝဗလသုတ်

------

(၁၀) ၅ - ဥပါလိဝဂ်

၁ - ကာမဘောဂီသုတ်

၂ - ဘယသုတ်

၃ - ကိံဒိဋ္ဌိကသုတ်

၄ - ဝဇ္ဇိယမာဟိတသုတ်

၅ - ဥတ္တိယသုတ်

၆ - ကောကနုဒသုတ်

၇ - အာဟုနေယျသုတ်

၈ - ထေရသုတ်

၉ - ဥပါလိသုတ်

၁၀ - အဘဗ္ဗသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ဒသကနိပါတ်

၃ - တတိယပဏ္ဏာသက (တတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၁၁) ၁ - သမဏသညာဝဂ်

၁ - သမဏသညာသုတ်

၂ - ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်

၃ - မိစ္ဆတ္တသုတ်

၄ - ဗီဇသုတ်

၅ - ဝိဇ္ဇာသုတ်

၆ - နိဇ္ဇရသုတ်

၇ - ဓောဝနသုတ်

၈ - တိကိစ္ဆကသုတ်

၉ - ဝမနသုတ်

၁၀ - နိဒ္ဓမနီယသုတ်

၁၁ - ပဌမ အသေခသုတ်

၁၂ - ဒုတိယ အသေခသုတ်

------

(၁၂) ၂ - ပစ္စောရောဟဏိဝဂ်

၁ - ပဌမ အဓမ္မသုတ်

၂ - ဒုတိယ အဓမ္မသုတ်

၃ - တတိယ အဓမ္မသုတ်

၄ - အဇိတသုတ်

၅ - သင်္ဂါရဝသုတ်

၆ - ဩရိမ တီရသုတ်

၇ - ပဌမ ပစ္စောရောဟဏီသုတ်

၈ - ဒုတိယ ပစ္စောရောဟဏီသုတ်

၉ - ပုဗ္ဗင်္ဂမသုတ်

၁၀ - အာသဝက္ခယသုတ်

------

(၁၃) ၃ - ပရိသုဒ္ဓဝဂ်

၁ - ပဌမသုတ်

၂ - ဒုတိယသုတ်

၃ - တတိယသုတ်

၄ - စတုတ္ထသုတ်

၅ - ပဉ္စမသုတ်

၆ - ဆဋ္ဌသုတ်

၇ - သတ္တမသုတ်

၈ - အဋ္ဌမသုတ်

၉ - နဝမသုတ်

၁၀ - ဒသမသုတ်

၁၁ - ဧကာဒသမသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ဒသကနိပါတ်

(၁၄) ၄ - သာခဝဂ်

၁ - သာခသုတ်
၂ - အရိယဓမ္မသုတ်
၃ - အကုသလသုတ်
၄ - အတ္ထသုတ်
၅ - ဓမ္မသုတ်
၆ - သာသဝသုတ်
၇ - သာဝဇ္ဇသုတ်
၈ - တပနီယသုတ်
၉ - အာစယဂါမိသုတ်
၁၀ - ဒုက္ခုန္ဒြယသုတ်
၁၁ - ဒုက္ခဝိပါကသုတ်

------

(၁၅) ၅ - အရိယဝဂ်

၁ - အရိယမဂ္ဂသုတ်
၂ - ကဏှမဂ္ဂသုတ်
၃ - သဒ္ဓမ္မသုတ်
၄ - သပ္ပုရိသဓမ္မသုတ်
၅ - ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗသုတ်
၆ - အာသေဝိတဗ္ဗသုတ်
၇ - ဘာဝေတဗ္ဗသုတ်
၈ - ဗဟုလီကာတဗ္ဗသုတ်
၉ - အနုဿရိတဗ္ဗသုတ်
၁၀ - သစ္ဆိကာတဗ္ဗသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ဒသကနိပါတ်

၄ - စတုတ္ထပဏ္ဏာသက (စတုတ္ထသုတ်ငါးဆယ်)

(၁၆) ၁ - ပုဂ္ဂလဝဂ်

၁ - သေဝိတဗ္ဗသုတ်

၂ - ၁၂ - ဘဇိတဗ္ဗာဒိသုတ်

------

(၁၇) ၂ - ဇာဏုသောဏိဝဂ်

၁ - ဗြာဟ္မဏပစ္စောရောဟဏီသုတ်

၂ - အရိယပစ္စောရောဟဏီသုတ်

၃ - သင်္ဂါရဝသုတ်

၄ - ဩရိမသုတ်

၅ - ပဌမ အဓမ္မသုတ်

၆ - ဒုတိယ အဓမ္မသုတ်

၇ - တတိယ အဓမ္မသုတ်

၈ - ကမ္မနိဒါနသုတ်

၉ - ပရိက္ကမနသုတ်

၁၀ - စုန္ဒသုတ်

၁၁ - ဇာဏုသောဏိသုတ်

------

(၁၈) ၃ - သာဓုဝဂ်

၁ - သာဓုသုတ်

၂ - အရိယဓမ္မသုတ်

၃ - ကုသလသုတ်

၄ - အတ္ထသုတ်

၅ - ဓမ္မသုတ်

၆ - အာသဝသုတ်

၇ - ဝဇ္ဇသုတ်

၈ - တပနီယသုတ်

၉ - အာစယဂါမိသုတ်

၁၀ - ဒုက္ခုြဒယသုတ်

၁၁ - ဝိပါကသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

ဒသကနိပါတ်

(၁၉) ၄ - အရိယမဂ္ဂဝဂ်

၁ - အရိယမဂ္ဂသုတ်
၂ - ကဏှမဂ္ဂသုတ်
၃ - သဒ္ဓမ္မသုတ်
၄ - သပ္ပုရိသဓမ္မသုတ်
၅ - ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗဓမ္မသုတ်
၆ - ဗျာပါဒေတဗ္ဗဓမ္မသုတ်
၇ - အာသေဝိတဗ္ဗဓမ္မသုတ်
၈ - ဘာဝေတဗ္ဗဓမ္မသုတ်
၉ - ဗဟုလီကာတဗ္ဗသုတ်
၁၀ - အနုဿရိတဗ္ဗသုတ်
၁၁ - သစ္ဆိကာတဗ္ဗသုတ်

------

(၂၀) ၅ - အပရပုဂ္ဂလဝဂ်

၁ - နသေဝိတဗ္ဗာဒိသုတ်များ

------

(၂၁) ၁ - ကရဇကာယဝဂ်

၁ - ပဌမ နိရယသဂ္ဂသုတ်
၂ - ဒုတိယ နိရယသဂ္ဂသုတ်
၃ - မာတုဂါမသုတ်
၄ - ဥပါသိကာသုတ်
၅ - ဝိသာရဒသုတ်
၆ - သံသပ္ပနီယသုတ်
၇ - ပဌမ သဉ္စေတနိကသုတ်
၈ - ဒုတိယ သဉ္စေတနိကသုတ်
၉ - ကရဇကာယသုတ်
၁၀ - အဓမ္မစရိယာသုတ်

------

(၂၂) ၂ - သာမညဝဂ်

------

၂၃ - ရာဂပေယျာလ

ဒသကနိပါတ် မာတိကာ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

ဒသကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမ ပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

=== ၁ - အာနိသံသဝဂ် ===

၁ - ကိမတ္ထိယသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် - အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင် အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာ ဘုရားအား - အသျှင်ဘုရား အပြစ်မရှိသော သီလတို့သည် အဘယ်အကျိုး ရှိပါကုန်သနည်း၊ အဘယ် အာနိသင် ရှိပါကုန်သနည်း ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ အပြစ်မရှိသော သီလတို့သည် နှလုံးသာရွှင်မှု 'အဝိပ္ပဋိသာရ' အကျိုးရှိကုန်၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု 'အဝိပ္ပဋိသာရ' အာနိသင် ရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား နှလုံးသာရွှင်မှု 'အဝိပ္ပဋိသာရ' သည်ကား အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း၊ အဘယ် အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ နှလုံးသာရွှင်မှု 'အဝိပ္ပဋိသာရ' သည်ကား ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' အကျိုးရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' အာနိသင်ရှိ၏။ အသျှင်ဘုရား ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ' သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်အာနိသင် ရှိပါသနည်း၊ အာနန္ဒာ ဝမ်းမြောက်မှု 'ပါမောဇ္ဇ'သည် ကား နှစ်သက်မှု 'ပီတိ' အကျိုးရှိ၏၊ နှစ်သက်မှု 'ပီတိ' အာနိသင် ရှိ၏။ အသျှင်ဘုရား နှစ်သက်မှု 'ပီတိ' သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ နှစ်သက်မှု 'ပီတိ' သည်ကား ငြိမ်းချမ်းမှု 'ပဿဒ္ဓိ' အကျိုးရှိ၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှု 'ပဿဒ္ဓိ' အာနိသင်ရှိ၏။ အသျှင်ဘုရား ငြိမ်းချမ်းမှု 'ပဿဒ္ဓိ' သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ ငြိမ်းချမ်းမှု 'ပဿဒ္ဓိ' သည်ကား ချမ်းသာမှု 'သုခ' အကျိုးရှိ၏၊ ချမ်းသာမှု 'သုခ' အာနိသင်ရှိ၏။ အသျှင် ဘုရား ချမ်းသာမှု 'သုခ'သည်ကား အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း၊ အဘယ်အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ ချမ်းသာမှု 'သုခ' သည်ကား တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' အကျိုးရှိ၏၊ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' အာနိသင်ရှိ၏။ အသျှင်ဘုရား တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' သည်ကား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု 'ယထာဘူတ ဉာဏဒဿန' အကျိုးရှိ၏ ၊ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု 'ယထာဘူတ ဉာဏဒဿန' အာနိသင်ရှိ၏။ အသျှင်ဘုရား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု 'ယထာဘူတ ဉာဏဒဿန' သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု 'ယထာဘူတဉာဏ ဒဿန' သည်ကား ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' နှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု 'ဝိရာဂ' (မဂ်ဉာဏ်) အကျိုးရှိ၏၊ ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' နှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု 'ဝိရာဂ' (မဂ်ဉာဏ်) အာနိသင်ရှိ၏။ အသျှင်ဘုရား ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' နှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု 'ဝိရာဂ' သည်ကား အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်အာနိသင် ရှိပါသနည်း။ အာနန္ဒာ ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ'နှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု 'ဝိရာဂ' သည်ကား လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'နှင့်

လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင် 'ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန' အကျိုးရှိ၏၊ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'နှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင် 'ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန' အာနိသင်ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အပြစ် မရှိသော သီလတို့သည် နှလုံးသာရွှင်မှု အကျိုးရှိကုန်၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု အာနိသင် ရှိကုန်၏။ နှလုံးသာရွှင်မှုသည် ဝမ်းမြောက်မှု အကျိုးရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု အာနိသင်ရှိ၏။ ဝမ်းမြောက်မှုသည် နှစ်သက်မှု အကျိုးရှိ၏၊ နှစ်သက်မှု အာနိသင်ရှိ၏။ နှစ်သက်မှုသည် ငြိမ်းချမ်းမှု အကျိုးရှိ၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှု အာနိသင်ရှိ၏။ ငြိမ်းချမ်းမှုသည် ချမ်းသာမှု အကျိုးရှိ၏၊ ချမ်းသာမှု အာနိသင်ရှိ၏။ ချမ်းသာမှုသည် တည်ကြည်မှု အကျိုးရှိ၏၊ တည်ကြည်မှု အာနိသင် ရှိ၏။ တည်ကြည်မှုသည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု အကျိုးရှိ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု အာနိသင်ရှိ၏။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု အကျိုးရှိ၏၊ ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု အာနိသင်ရှိ၏။ ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုသည် လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'နှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင် 'ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန' အကျိုးရှိ၏၊ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'နှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင် 'ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန' အာနိသင် ရှိ၏၊ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် အပြစ်မရှိသော သီလတို့ သည် အစဉ်အတိုင်း အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်စေကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အာနိသံသဝဂ် ===

၂ - စေတနာကရဏီယသုတ်

၂။ ရဟန်းတို့ သီလရှိသူ သီလပြည့်စုံသူအား "ငါ့အား နှလုံးသာရွှင်မှု ဖြစ်ပါစေ" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ သီလရှိသူ သီလ ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရွှင်မှု ဖြစ်ခြင်းသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ နှလုံးသာရွှင်သူအား "ငါ့အား ဝမ်းမြောက်မှု ဖြစ်ပါစေ" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ နှလုံးသာရွှင်သူအား ဝမ်းမြောက်မှု ဖြစ်ခြင်းသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဝမ်းမြောက်သူအား "ငါ့အား နှစ်သက်မှု ဖြစ်ပါစေ" ဟုစေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သက်မှု ဖြစ်ခြင်းသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသူအား "ငါ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းချမ်းပါစေ" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသူအား ကိုယ်ငြိမ်းချမ်းမှုသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ကိုယ်ငြိမ်းချမ်းသူအား "ချမ်းသာကို ခံစားအံ့" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ကိုယ်ငြိမ်းချမ်းသူအား ချမ်းသာကို ခံစားမှုသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ချမ်းသာသူအား "ငါ၏စိတ်သည် တည်ကြည်ပါစေ" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာသူအား စိတ်တည်ကြည်မှုသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ တည်ကြည်သူအား "ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိအံ့၊ မြင်အံ့" ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ တည်ကြည်သူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမှု မြင်မှုသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသူ မြင်သူအား “ငြီးငွေ့အံ့၊ တပ်စွန်းခြင်းကင်းအံ့” ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသူ မြင်သူအား ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း၊ ရဟန်းတို့ ငြီးငွေ့သူ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းသူအား “လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်ကို မျက်မှောက်ပြုအံ့” ဟု စေ့ဆော်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရဟန်းတို့ ငြီးငွေ့သူ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းသူအား လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာ သဘောပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ငြီးငွေ့မှု တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုသည် လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင် အကျိုးရှိ၏၊ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင် အာနိသင်ရှိ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု အကျိုးရှိ၏၊ ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု အာနိသင်ရှိ၏၊ တည်ကြည်မှုသည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု အကျိုးရှိ၏ ၊ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု အာနိသင်ရှိ၏၊ ချမ်းသာမှုသည် တည်ကြည်မှု အကျိုးရှိ၏၊ တည်ကြည်မှု အာနိသင်ရှိ၏၊ ငြိမ်းအေးမှုသည် ချမ်းသာမှု အကျိုးရှိ၏၊ ချမ်းသာမှု အာနိသင်ရှိ၏၊ နှစ်သက်မှုသည် ငြိမ်းအေးမှု အကျိုးရှိ၏၊ ငြိမ်းအေးမှု အာနိသင်ရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှုသည် နှစ်သက်မှု အကျိုးရှိ၏၊ နှစ်သက်မှု အာနိသင်ရှိ၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှုသည် ဝမ်းမြောက်မှု အကျိုးရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု အာနိသင်ရှိ၏၊ အပြစ်ကင်းသော သီလတို့သည် နှလုံးသာရွှင်မှု အကျိုးရှိကုန်၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု အာနိသင် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤဘက်ကမ်း (ဝဋ္ဋဆင်းရဲ)မှ ထိုဘက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ခြင်းငှါ (အပြစ်မရှိသော သီလအစရှိသော) တရားတို့သည် (နှလုံးသာရွှင်ခြင်းအစရှိသော) တရားတို့ကို ဖြစ်စေကုန်၏၊ (အပြစ်မရှိသော သီလအစရှိသော) တရားတို့သည် (နှလုံးသာရွှင်ခြင်း အစရှိသော) တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အာနိသံသဝဂ် ===

၃ - ပဌမ ဥပနိသသုတ်

၃။ ရဟန်းတို့ သီလမရှိသူ သီလ ပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှု ပျက်စီးသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု မရှိလတ်သော် ဝမ်းမြောက်မှု ပျက်စီးသူအား နှစ်သက်မှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ နှစ်သက်မှု မရှိလတ်သော် နှစ်သက်မှု ပျက်စီးသူအား ငြိမ်းချမ်းမှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှု မရှိလတ်သော် ငြိမ်းချမ်းမှု ပျက်စီးသူအား ချမ်းသာမှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ ချမ်းသာမှု မရှိလတ်သော် ချမ်းသာမှု ပျက်စီးသူအား တည်ကြည်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ တည်ကြည်မှု မရှိလတ်သော် တည်ကြည်မှု ပျက်စီးသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု မရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု ပျက်စီးသူအား ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု မရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု ပျက်စီးသူအား ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကိုသိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏။ ရဟန်းတို့ အခက် အရွက် ပျက်စီးသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့

မရောက် သကဲ့သို့၊ အခွံအခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက် သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သီလမရှိသူ သီလ ပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှု ပျက်စီးသူအား။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။ ရဟန်းတို့ သီလရှိသူ သီလပြည့်စုံသူ အား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု ရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူ အား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု ရှိလတ်သော် ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူ အား နှစ်သက်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ နှစ်သက်မှု ရှိလတ်သော် နှစ်သက်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ငြိမ်းချမ်းမှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှု ရှိလတ်သော် ငြိမ်းချမ်းမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ချမ်းသာမှု သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ချမ်းသာမှု ရှိလတ်သော် ချမ်းသာမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ကောင်းသော တည်ကြည်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ကောင်းသော တည်ကြည်မှု ရှိလတ်သော် ကောင်းသော တည်ကြည်မှု ှင့် ပြည့်စုံသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုရှိလတ်သော်ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်သူအား ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု ပြည့်စုံသူအား လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ အခက် အရွက်နှင့် ပြည့်စုံသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ အခွံ အခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သီလရှိသူ သီလနှင့် ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာ ရွှင်မှု ရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အာနိသံသဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ ဥပနိသသုတ်

၄။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်ဆို၏ - ငါ့သျှင်တို့ သီလမရှိသူ သီလပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှုပျက်စီးသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏။ ငါ့သျှင်တို့ အခက် အရွက် ပျက်စီးသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက် သကဲ့သို့၊ အခွံအခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက် သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် သီလမရှိသူ သီလ ပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှု ချို့တဲ့သူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏။ ငါ့သျှင်တို့ သီလရှိသူ သီလနှင့် ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု ရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏။ ငါ့သျှင်တို့ အခက် အရွက်နှင့် ပြည့်စုံသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ အခွံ အခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် သီလရှိသူ သီလနှင့် ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု ရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏။)

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အာနိသံသဝဂ် ===

၅ - တတိယ ဥပနိသသုတ်

၅။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်ဆို၏ - ငါ့သျှင်တို့ သီလမရှိသူ သီလပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှုပျက်စီးသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု မရှိလတ်သော် ဝမ်းမြောက်မှုပျက်စီးသူအား နှစ်သက်မှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ နှစ်သက်မှု မရှိလတ်သော် နှစ်သက်မှု ပျက်စီးသူအား ငြိမ်းချမ်းမှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှု မရှိလတ်သော် ငြိမ်းချမ်းမှု ပျက်စီးသူအား ချမ်းသာမှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ ချမ်းသာမှု မရှိလတ်သော် ချမ်းသာမှု ပျက်စီးသူအား ကောင်းသောတည်ကြည်မှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ ကောင်းသော တည်ကြည်မှု မရှိလတ်သော် ကောင်းသောတည်ကြည်မှု ပျက်စီးသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမှု ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမှု ဉာဏ်အမြင် မရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမှု ဉာဏ်အမြင် ပျက်စီးသူအား ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု မရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု ပျက်စီးသူအား လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏။ ငါ့သျှင်တို့ အခက် အရွက် ပျက်စီးသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက် သကဲ့သို့၊ အခွံအခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက် သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် သီလ မရှိသူ သီလ ပျက်စီးသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု မရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှု ပျက်စီးသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြေက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏။ ငါ့သျှင်တို့ သီလရှိသူ သီလနှင့် ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု ရှိလတ်သော် နှလုံးသာရွှင်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ဝမ်းမြောက်မှု ရှိလတ်သော် ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား နှစ်သက်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ နှစ်သက်မှု ရှိလတ်သော် နှစ်သက်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ငြိမ်းချမ်းမှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်းမှု ရှိလတ်သော် ငြိမ်းချမ်းမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ချမ်းသာမှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ချမ်းသာမှု ရှိလတ်သော် ချမ်းသာမှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ကောင်းသော တည်ကြည်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ကောင်းသော တည်ကြည်မှု ရှိလတ်သော် ကောင်းသော တည်ကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံသူအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမှု ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမှု ဉာဏ်အမြင် ရှိလတ်သော် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမှု ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူအား ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှုသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု ရှိလတ်သော် ငြီးငွေ့မှုနှင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းမှု ပြည့်စုံသူအား လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏။ ငါ့သျှင်တို့ အခက် အရွက်နှင့် ပြည့်စုံသော သစ်ပင်အား အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ အခွံ အခေါက်သည်လည်း။ အကာသည်လည်း။ အနှစ်သည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် သီလရှိသူ သီလနှင့် ပြည့်စုံသူအား နှလုံးသာရွှင်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ နှလုံးသာရွှင်မှု ရှိလတ်သော် နှလုံးသားရွှင်မှု ရှိသူအား ဝမ်းမြောက်မှုသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏။ပ။ လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အာနိသံသဝဂ် ===

၆ - သမာဓိသုတ်

၆။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့လျှောက်၏ -“အသျှင်ဘုရား ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ရေ၌ ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌ မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင် တည်ရာ ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ ဟူသော တည်ရာ၌ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ် ဟူသော တည်ရာ၌ သညာရှိသည် လည်းမဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစ်ပါးသော လောက၌ တစ်ပါးသော လောက ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏” ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ကို ရခြင်း ဖြစ်နိုင်ရာပါသလော” ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ရေ၌ ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌ မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင် တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင် တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ် တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစ်စုံ တစ်ခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ၌ သညာ ရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစ်ပါးသော လောက၌ တစ်ပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ရေ၌ ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌ မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင် တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ် တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ ဟူသော တည်ရာ၌ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ် ဟူသော တည်ရာ၌ သညာ ရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည် လည်း မဟုတ် ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစ်ပါးသော လောက၌ တစ်ပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော် လည်း) သညာ ရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ကို ရခြင်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်နိုင်ရာပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “သင်္ခါရအားလုံး ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော ထိုနိဗ္ဗာန်သည် ငြိမ်သက်၏၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည် မွန်မြတ်၏” ဟု အမှတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ် ရာ၊ ရေ၌ ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌ မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ ဟု အမှတ်ရှိသူ

မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ် တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာ ရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ၌ သညာ ရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစ်ပါးသော လောက၌ တစ်ပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ရခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အာနိသံသဝဂ် ===

၇ - သာရိပုတ္တသုတ်

၇။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အသျှင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို လျှောက်၏ - ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ရေ၌ ရေဟု အမှတ်မရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ မီး၌ မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ် ရာ၊ လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ ဟူသော တည်ရာ၌ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ သညာ ရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ် ဟူသော တည်ရာ၌ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ် ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ တစ်ပါးသော လောက၌ တစ်ပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း) သညာ ရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ရခြင်း သည် ဖြစ်ရာပါသလော ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ တစ်ပါးသော လောက၌ တစ်ပါးသော လောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု သမာဓိကို ရခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ရဟန်းအား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ရာ။ပ။ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) သညာ ရှိသူကား ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော သဘောရှိသည့် တည်ကြည်မှု သမာဓိကို ရခြင်းသည် အဘယ်သို့ လျှင် ဖြစ်ရာပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ အခါတစ်ပါး၌ ငါသည် သာဝတ္ထိပြည် အန္ဓဝန်တော၌ပင် နေ၏။ ထိုအခါ ငါသည် ထိုသို့ သဘောရှိသော တည်ကြည်မှု (သမာဓိ) ကို ဝင်စားပြီးလျှင် ယင်းသည့် သဘောကား မြေ၌ မြေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ ရေ၌ ရေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ မီး၌ မီးဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊

လေ၌ လေဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင် တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင် တည်ရာ ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ်တည်ရာ ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိဟူသော တည်ရာ၌ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ ဉညာ ရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူသော တည်ရာ၌ သညာ ရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ် ဟူသော တည်ရာဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ ဤလောက၌ ဤလောကဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ တစ်ပါးသော လောက၌ တစ်ပါးသော လောက ဟု အမှတ်ရှိသူ မဖြစ်ခဲ့ပေ၊ (သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း) ငါသည် သညာ ရှိသူကား ဖြစ်ခဲ့ပေ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်သာရိပုတြာသည် ထိုအခါ အဘယ်သညာရှိသူ ဖြစ်ခဲ့ပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် "ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း၊ ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း" ဟု ငါ့အား သညာသည် တစ်မျိုးတစ်ခြားသာလျှင် ဖြစ်ပေါ်၏၊ သညာသည် တစ်မျိုးတခြားသာလျှင် ချုပ်၏။ ငါ့သျှင် ကောက်ရိုးမီး တောက်ပရာဝယ် မီးလျှံသည် တစ်မျိုးတခြားသာ ဖြစ်သကဲ့သို့ မီးလျှံသည် တစ်မျိုး တခြားသာ ချုပ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် "ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း၊ ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း" ဟု သညာသည် တစ်မျိုးတခြားသာလျှင် ဖြစ်ပေါ်၏၊ သညာသည် တစ်မျိုးတခြားသာလျှင် ချုပ်၏။ ငါ့သျှင် ငါသည် ထိုအခါ၌ ဘဝချုပ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တည်း ဟု သညာရှိသူကား ဖြစ်ခဲ့၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အာနိသံသဝဂ် ===

၈ - ဈာနသုတ်

၈။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားကား ရှိ၏၊ သီလကား မရှိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ ထိုရဟန်းသည် "အဘယ်သို့လျှင် ငါသည် သဒ္ဓါရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ သီလ ရှိသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ပါအံ့နည်း" ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စေအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ အကြားအမြင်ကား မရှိ။ပ။ အကြားအမြင်လည်း ရှိ၏၊ တရားဟော ဓမ္မကထိကကား မဟုတ်။ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူကား မဟုတ်၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့်ကား တရား မဟောတတ်။ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့်လည်း တရားဟောတတ်၏၊ ဝိနည်းဓိုရ်ကား မဟုတ်။ ဝိနည်းဓိုရ် လည်းဟုတ်၏၊ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းနေကား မဟုတ်။ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းနေလည်း ဟုတ်၏။ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက် ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်သည့် ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရသူ မငြိုမငြင်ရသူ မပင်မပန်းရသူကား မဟုတ်။ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သည့် ဈာန်လေးပါး တို့ကို အလိုရှိတိုင်းရသူ မငြိုမငြင်ရသူ မပင်မပန်းရသူလည်း ဟုတ်၏။ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်း ကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍

ကား မနေ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါကို “ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ သီလရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ အကြားအမြင်ရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ ဓမ္မကထိကသည် လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရား ဟောရပါအံ့နည်း၊ ဝိနည်းမိုရ်သည် လည်းကောင်း၊ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းနေသူသည် လည်းကောင်း လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက် ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သည့် ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရသူ မငြိုမငြင်ရသူ မပင်မပန်းရသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရပါအံ့နည်း” ဟု ပြည့်စုံစေအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ အကြားမြင် လည်း ရှိ၏၊ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌လည်း ကျက်စား၏၊ ပရိသတ်၌လည်း ရဲရဲရင့်ရင့် တရားဟော၏၊ ဝိနည်းမိုရ်လည်း ဟုတ်၏၊ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းနေသူလည်း ဟုတ်၏၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သည့် ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရသူ မငြိုမငြင်ရသူ မပင်မပန်းရသူလည်း ဟုတ်၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍လည်း နေ၏။ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ထက်ဝန်းကျင် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ အခြင်းအရာအားလုံးနှင့် ပြည့်စုံသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အာနိသံသဝဂ် ===

၉ - သန္တဝိမောက္ခသုတ်

၉။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားကား ရှိ၏၊ သီလကား မရှိ။ပ။ သီလလည်း ရှိ၏။ အကြားအမြင်ကား မရှိ။ အကြားအမြင်လည်း ရှိ၏၊ ဓမ္မကထိကကား မဟုတ်၊ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူကား မဟုတ်။ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူကား ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲ ရင့်ရင့်ကား တရား မဟောနိုင်။ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့်လည်း တရားဟောနိုင်၏၊ ဝိနည်းမိုရ်ကား မဟုတ်။ ဝိနည်းမိုရ်လည်း ဟုတ်၏၊ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်း၌ နေသူ မဟုတ်။ အစွန်အဖျား ကျသော တောကျောင်း၌ နေသူလည်း ဟုတ်၏၊ ရုပ် (ရူပဈာန်)တို့ကို လွန်မြောက်၍ ငြိမ်သက် လွတ်မြောက်သော အရူပဈာန် ‘ဝိမောက္ခ’ တို့ကိုကား ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍ မနေ။ ထိုတရားတို့ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေ၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တ ဖိုလ်’ ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ မနေ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါကို “ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရား ရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ သီလ ရှိသူသည်

လည်းကောင်း၊ အကြားအမြင် ရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ ဓမ္မကထိကသည် လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရားဟောသူသည် လည်းကောင်း၊ ဝိနည်းမိုရ်သည် လည်းကောင်း၊ အစွန်အဖျား ကျသော တောကျောင်းနေသူသည် လည်းကောင်း၊ ရုပ်(ရူပဈာန်)တို့ကို လွန်မြောက်၍ ငြိမ်သက် လွတ်မြောက်သော အရူပဈာန်တို့ကို ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေရသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ပါအံ့နည်း၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် နေရပါအံ့နည်း" ဟု ပြည့်စုံစေအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ အကြား အမြင်လည်း ရှိ၏၊ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရားဟောသူလည်း ဖြစ်၏၊ ဝိနည်းမိုရ်လည်း ဟုတ်၏၊ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်း နေသူလည်း ဟုတ်၏၊ ရုပ်(ရူပဈာန်)တို့ကို လွန်မြောက်၍ ငြိမ်သက် လွတ်မြောက်သော အရူပဈာန် 'ဝိမောက္ခ' တို့ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေ၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ထက်ဝန်းကျင် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ အခြင်းအရာအားလုံးနှင့် ပြည့်စုံသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - အာနိသံသဝဂ် ===

၁၀ - ဝိဇ္ဇာသုတ်

၁၀။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရား ရှိ၏၊ သီလကား မရှိ။ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ။ ထိုရဟန်းသည် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ သီလရှိသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း" ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏။ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ အကြားအမြင်ကား မရှိ၊ အကြားအမြင်လည်း ရှိ၏။ ဓမ္မကထိကကား မဟုတ်။ပ။ ဓမ္မကထိကလည်းဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူကား မဟုတ်။ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူလည်း ဟုတ်၏၊ ရဲရဲရင့်ရင့်ကား ပရိသတ်၌ တရားမဟောနိုင်။ ရဲရဲရင့်ရင့်လည်း ပရိသတ်၌ တရားဟောနိုင်၏၊ ဝိနည်းမိုရ်ကား မဟုတ်။ ဝိနည်းမိုရ်လည်း ဟုတ်၏၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များစွာသော ရှေး၌ နေဖူးသည့် ခန္ဓာအစဉ်ကို မအောက်မေ့နိုင်။ များစွာသော။ပ။ ရှေး၌ နေဖူးသည့် ခန္ဓာ အစဉ်ကိုလည်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက်သာလွန်သော စင်ကြယ်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့

ကိုကား ခွဲခြား၍ မသိ။ လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကိုကား ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ မနေ။ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ။

ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ သီလရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ အကြားအမြင်များသူသည် လည်းကောင်း၊ ဓမ္မကထိကသည် လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူသည် လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရားဟောသူသည် လည်းကောင်း၊ ဝိနည်းမိုရ်သည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ တစ်ပါးမက (များစွာ)သော ရှေး၌ နေဖူးသည့် ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်သူသည် လည်းကောင်း လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက်သာလွန်သော အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိဖြင့်ပ။ ကံအားလျော်စွာဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို ခွဲခြား၍ သိသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း" ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ အကြားအမြင် လည်း များ၏။ ဓမ္မကထိကလည်းဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌လည်း ကျက်စား၏၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့်လည်း တရားဟော၏၊ ဝိနည်းမိုရ်လည်းဟုတ်၏၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များစွာသော ရှေး၌ နေဖူးသည့် ခန္ဓာအစဉ်ကိုလည်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုလည်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေ၏။ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ထက်ဝန်းကျင် ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ အခြင်းအရာအားလုံးနှင့် ပြည့်စုံသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော အာနိသံသဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - နာထဝဂ် ===

၁ - သေနာသနသုတ်

၁၁။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းကို မှီဝဲ ဆည်းကပ်ရသော် မကြာမီပင် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေရရာ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (၁) သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ပ။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကို ယုံကြည်၏။ (၂) အနာကင်းသူ ဆင်းရဲကင်းသူ အစာကို အညီအမျှ ကြေကျက်စေတတ်သည့် မအေးလွန်း မပူလွန်းသော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရန် ခံ့သော ဝမ်းမီးနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ (၃) မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်သူ ဆရာ၌သော် လည်းကောင်း၊ သိကြားလိမ္မာသော သီတင်းသုံးဖော်တို့၌သော် လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မိမိကိုယ်ကို ထင်စွာပြုတတ်သူ ဖြစ်၏။ (၄) အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်စေရန် ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားသူ မဟုတ်။ (၅) ပညာရှိ၏၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော၊ ကိလေသာတို့ကို ဖောက်ထွင်းနိုင်သော၊ ဒုက္ခ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေနိုင်သော၊ မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကျောင်းသည်၏ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ (၁) ကျောင်းသည် ရွာနှင့် မဝေးလွန်း မနီးလွန်း ဖြစ်၏၊ အသွားအလာ လွယ်ကူ၏။ (၂) နေ့အခါ လူမပြွမ်း ညချမ်းအခါ အသံ တိတ်ဆိတ်၏၊ ဆူဆူညံညံ မရှိ။ (၃) မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေကင်း သန်းတို့၏ အတွေ့အထိ နည်းပါး၏။ (၄) ထိုကျောင်း၌ နေသူ(ရဟန်း)အား သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်တို့သည် မငြိုငြင်သဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ (၅) ထိုကျောင်း၌ အကြားအမြင် များကုန်သော၊ ပါဠိတော်ကို နှုတ်ငုံဆောင်ကုန်သော၊ (သုတ်, အဘိဓမ္မာ) တရားတော် ဝိနည်းတော်ကို ဆောင်ကုန်သော၊ ပါတိမောက်ကို ဆောင်ကုန်သော မထေရ်ကြီးတို့သည် နေကုန်၏၊ ထိုမထေရ်ကြီးတို့သို့ ရံခါ ရံခါ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ဤတရားကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ ဤတရား၏ အနက် (အဓိပ္ပါယ်)ကား အဘယ်သို့ပါနည်း" ဟု မေးရ၏၊ ပြဿနာ လျှောက်ရ၏၊ ထိုရဟန်းအား ထိုအသျှင်မြတ်တို့သည် မဖွင့်သည်ကိုလည်း ဖွင့်ပြကုန်၏၊ မပေါ်လွင်သည်ကိုလည်း ပေါ်လွင်အောင် ပြုပေးကုန်၏၊ တစ်ပါးမက များစွာကုန်သော ယုံမှားကြောင်း တရားတို့၌ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက် ပေးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကျောင်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းကို မှီဝဲ ဆည်းကပ်ရသော် မကြာမီပင် အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေရရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူခဲ့၏)။

ပဌမသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - နာထဝဂ် ===

၂ - ပဉ္စင်္ဂသုတ်

၁၂။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးကို ပယ်ပြီး၍ အင်္ဂါငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အလုံးစုံ (ဂုဏ်) ရှိသော ကျင့်သုံးပြီးသော "ယောကျ်ားမြတ်" ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးကို ပယ်ပြီးသူဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမ၌ လိုချင်မှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ'ကို ပယ်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'ကို ပယ်ပြီးသူ ဖြစ်၏။ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ'ကို ပယ်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ပျံ့လွင့်မှု နောင်တ တစ်ဖန်ပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ'ကို ပယ်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို ပယ်ပြီးသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးကို ပယ်ပြီးသူဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလအစုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သမာဓိအစုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာအစုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွတ်မြောက်မှုအစု 'အရဟတ္တဖိုလ်'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွတ်မြောက်မှုကို သိမှု (ဉာဏ်အမြင်)အစု 'ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်'နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါငါးမျိုးကို ပယ်ပြီး၍ အင်္ဂါငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အလုံးစုံ(ဂုဏ်)ရှိသော ကျင့်သုံးပြီးသော "ယောကျ်ားမြတ်" ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းအား ကာမ၌ လိုချင်မှု၊ ပျက်စီးစေလိုမှု၊ ထိုင်းမှိုင်းမှု၊ ပျံ့လွင့်မှု၊ ယုံမှားမှုတို့သည် အချင်းခပ်သိမ်း မရှိ။ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလနှင့် လည်းကောင်း၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သမာဓိနှင့် လည်းကောင်း၊ လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' နှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံ၏။ (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော သဘောရှိ၏။ အင်္ဂါငါးမျိုးတို့ကို ပယ်၍ အင်္ဂါငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုသို့ သဘောရှိသော ထိုရဟန်းကို စင်စစ် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အလုံးစုံ (ဂုဏ်)နှင့် ပြည့်စုံသူ ဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

၃ - သံယောဇနသုတ်

၁၃။ ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်တို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ ဆယ်မျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးမျိုး အထက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့တည်း။

အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါး၀ ကိုယ်ကာယ၌ အယူမှားမှု 'သက္ကာယဒိဋ္ဌိ'၊ ယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'၊ နွား ခွေး အလေ့အကျင့်စသည်ကို ကိလေသာ စင်ကြယ်ကြောင်း အကျင့်ကောင်း ဟု အမှား စွဲယူသုံးသပ်မှု 'သီလဗ္ဗတပရာမာသ'၊ ကာမ၌ လိုချင်မှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ'၊ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'တို့တည်း။ ဤသည်တို့ကား အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့တည်း။

အထက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရူပဘုံ၌ တပ်စွန်းမှု 'ရူပရာဂ'၊ အရူပဘုံ၌ တပ်စွန်းမှု 'အရူပရာဂ'၊ ထောင်လွှားမှု 'မာန'၊ ပျံ့လွင့်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စ'၊ မသိမှု အဝိဇ္ဇာတို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကား အထက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား သံယောဇဉ် ဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်၊

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - နာထဝဂ် ===

၄ - စေတောခီလသုတ်

၁၄။ ရဟန်းတို့ မည်သည့် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအားမဆို စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ရသေးကုန်၊ စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို မဖြတ်ရသေးကုန်၊ ထိုရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအား ရောက်လာတိုင်းသော ညဉ့်နေ့ရှိသမျှ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွားမှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ်စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ရသေးသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဘုရား၌ ယုံမှား၏၊ တွေးတော၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မကြည်လင်၊ ရဟန်းတို့ ဘုရား၌ ယုံမှားတွေးတော မဆုံးဖြတ်နိုင် မကြည်လင်နိုင်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် မညွတ်။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် စိတ်မညွတ်သော ရဟန်းအား ပဌမ ဤစိတ်၏ ငြောင့်တံသင်းကို မပယ်ရသေးသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တရား၌ ယုံမှား၏။ပ။ သံဃာတော်၌ ယုံမှား၏။ပ။ အကျင့် 'သိက္ခာ'၌ ယုံမှား၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏၊ ထိပါး ပုတ်ခတ်လိုသော စိတ်ရှိ၏၊ ငြောင့်တံသင်း သဖွယ် ဖြစ်သည့် ဒေါသရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်သော၊ မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိသော၊ ထိပါး ပုတ်ခတ်လိုသော စိတ်ရှိသော၊ ငြောင့်တံသင်းသဖွယ် ဖြစ်သည့် ဒေါသရှိသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် မညွတ်။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် စိတ်မညွတ်သော ရဟန်းအား ပဉ္စမ ဤစိတ်၏ ငြောင့်တံသင်းကို မပယ်ရသေးသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းအား ဤစိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ရသေးသည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ်စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို မဖြတ်ရသေးသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' မကင်းသေး၊ အလိုဆန္ဒ မကင်းသေး၊ ချစ်ခင်မှု မကင်းသေး၊ မွတ်သိပ်မှု မကင်းသေး၊ ပူလောင်မှု မကင်းသေး၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မကင်းသေး။ ရဟန်းတို့ ကာမတို့၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' မကင်းသေးသော၊ အလိုဆန္ဒ မကင်းသေးသော၊ ချစ်ခင်မှု မကင်းသေးသော၊ မွတ်သိပ်မှု မကင်းသေးသော၊ ပူလောင်မှု မကင်းသေးသော၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မကင်းသေးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် မညွတ်။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် စိတ်မညွတ်သော ရဟန်းအား ပဌမ ဤစိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ကို မဖြတ်ရသေးသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် (မိမိ) ကိုယ်၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' မကင်းသေး။ပ။

ရုပ်၌ တပ်စွန်းမှု မကင်းသေး။ပ။

အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင် စား၍ အိပ်မှုချမ်းသာ တပြောင်းပြန်ပြန် လူးလဲမှု ချမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာကို အားထုတ်လျက် နေ၏။ "ငါသည် ဤသီလဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤခြိုးခြံမှုဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤမြတ်သော အကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း နတ်မင်းသော်လည်း ဖြစ်ရလို၏၊ နတ်သားသော်လည်း ဖြစ်ရလို၏" ဟု တစ်ပါးပါးသော နတ်အဖြစ်ကို တောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ "ငါသည် ဤသီလဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤခြိုးခြံမှုဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤမြတ်သော အကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း နတ်မင်းသော်လည်း ဖြစ်ရလို၏၊ နတ်သားသော်လည်း ဖြစ်ရလို၏" ဟု တစ်ပါးပါးသော နတ်အဖြစ်ကို တောင့်တ၍

မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် မညွတ်။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် စိတ်မညွတ်သော ရဟန်းအား ပဥ္စမ ဤစိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ကို မဖြတ်ရသေးသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းအား ဤစိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို မဖြတ်ရသေးသည် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မည်သည့် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအား မဆို ဤစိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ရကုန်သေး၊ ဤစိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို မဖြတ်ရကုန်သေး။ ထိုရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအား ရောက်လာတိုင်းသော ညဥ့်နေ့ရှိသမျှ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။

ရဟန်းတို့ လဆုတ်ပက္ခ၌ လသည် ရောက်လာတိုင်းသော ညဥ့် နေ့ရှိသမျှ အဆင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ အဝန်း (အဝိုင်း) အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ အရောင်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ လုံးရပ်(အရှည်အပြန့်)အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မည်သည့် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအား မဆို ဤစိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ရသေး၊ ဤစိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို မဖြတ်ရကုန်သေး။ ထိုရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအား ရောက်လာတိုင်းကုန်သော ညဥ့် နေ့ရှိသမျှ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွားမှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။

ရဟန်းတို့ မည်သည့် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းအားမဆို စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ဖြတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအား ရောက်လာတိုင်းသော ညဥ့် နေ့ရှိသမျှ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ်စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဘုရား၌ မယုံမှား၊ မတွေးတော၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်၏၊ ကြည်လင်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဘုရား၌ မယုံမှား မတွေးတော ဆုံးဖြတ်နိုင် ကြည်လင်နိုင်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် ညွတ်၏။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် စိတ်ညွတ်သော ရဟန်းအား ပဌမ ဤစိတ်၏ ငြောင့်တံသင်းကို ပယ်ထားပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တရား၌ မယုံမှား။ပ။

သံဃာ၌ မယုံမှား။

အကျင့် 'သိက္ခာ'၌ မယုံမှား။

သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်မထွက်၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏၊ ထိပါး ပုတ်ခတ်လိုသော စိတ်မရှိ၊ ငြောင့်တံသင်းသဖွယ် ဖြစ်သည့် ဒေါသမရှိ။ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်မထွက်သော၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသော၊ ထိပါး ပုတ်ခတ်လိုသော စိတ်မရှိသော၊ ငြောင့်တံသင်းသဖွယ် ဖြစ်သည့် ဒေါသ မရှိသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် ညွတ်၏။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် စိတ်ညွတ်သော ရဟန်းအား ပဥ္စမ ဤစိတ်၏ ငြောင့်(တံသင်း)ကို ပယ်ထားပြီးသည်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းအား ဤစိတ်၏ ငြောင့်တံသင်းငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ်စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' ကင်း၏၊ အလိုဆန္ဒ ကင်း၏၊ ချစ်ခင်မှု ကင်း၏၊ မွတ်သိပ်မှု ကင်း၏၊ ပူလောင်မှု ကင်း၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကင်း၏။ ရဟန်းတို့ ကာမတို့၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' ကင်းသော၊ အလိုဆန္ဒ ကင်းသော၊ ချစ်ခင်မှု ကင်းသော၊ မွတ်သိပ်မှု ကင်းသော၊

ပူလောင်မှု ကင်းသော၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် ညွတ်၏။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် စိတ်ညွတ်သော ရဟန်းအား ပဥ္စမ ဤစိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် (မိမိ) ကိုယ်၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' ကင်း၏။ပ။

ရုပ်၌ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' ကင်း၏။ပ။

အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင် စား၍ အိပ်မှုချမ်းသာ တပြောင်းပြန်ပြန် လူးလဲမှု ချမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာကို အားထုတ်လျက် မနေ။

"ငါသည် ဤသီလဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤခြိုးခြံမှုဖြင့် လည်းကောင်း ဤမြတ်သော အကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း နတ်မင်းသော်လည်း ဖြစ်ရလို၏၊ နတ်သားသော်လည်း ဖြစ်ရလို၏" ဟု တစ်ပါးပါးသော နတ်အဖြစ်ကို တောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်။ ရဟန်းတို့ "ငါသည် ဤသီလဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤခြိုးခြံမှုဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤမြတ်သော အကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း နတ်မင်းသော်လည်း ဖြစ်လို၏။ နတ်သားသော်လည်း ဖြစ်ရလို၏" ဟု တစ်ပါးပါးသော နတ်အဖြစ်ကို တောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် ညွတ်၏။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် စိတ်ညွတ်သော ရဟန်းအား ပဥ္စမ ဤစိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းအား ဤစိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မည်သည့် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအား မဆို ဤစိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤစိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအား ရောက်လာသော ညဉ့် နေ့ရှိသမျှ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွားမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။

ရဟန်းတို့ လဆန်းပက္ခ၌ လသည် ရောက်လာတိုင်းသော ညဉ့်နေ့ရှိသမျှ အဆင်းအားဖြင့် တိုးပွားသည်သာ အဝန်း(အဝိုင်း)အားဖြင့် တိုးပွားသည်သာ အရောင်အားဖြင့် တိုးပွားသည်သာ လုံးရပ် (အရှည် အပြန့်) အားဖြင့် တိုးပွားသည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မည်သည့်ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ အားမဆို ဤစိတ်၏ ငြောင့်(တံသင်း) ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤစိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုရဟန်း ရဟန်းမိန်းမအား ရောက်လာတိုင်းသော ညဉ့် နေ့ရှိသမျှ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွားမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - နာထဝဂ် ===

၅ - အပ္ပမာဒသုတ်

၁၅။ ရဟန်းတို့ အခြေမရှိသော သတ္တဝါ အခြေနှစ်ချောင်း ရှိသောသတ္တဝါ အခြေလေးချောင်း ရှိသော သတ္တဝါ အခြေများစွာရှိသော သတ္တဝါ ရုပ်ရှိသော သတ္တဝါ ရုပ်မရှိသော သတ္တဝါ သညာရှိသော သတ္တဝါ သညာ မရှိသောသတ္တဝါ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်သော သတ္တဝါ ဟူသမျှတို့တွင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့သည် မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ'လျှင် အခြေခံရှိကုန်၏၊ မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ'သို့ ပေါင်းဆုံကုန်၏၊ ထိုကုသိုလ်တရားတို့တွင် မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ'ကို အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကုန်းမြေ၌ ကျက်စား သွားလာကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ခြေရာ ဟူသမျှတို့သည် ဆင် ခြေရာ၌ ပေါင်းဆုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန် သကဲ့သို့ ထိုခြေရာတို့တွင် ဆင်ခြေရာကို ကြီးသော သဘောကြောင့် အသာဆုံး ဟု ဆိုအပ် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့သည် မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ'လျှင် အခြေခံ ရှိကုန်၏၊ မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ' သို့ ပေါင်းဆုံကုန်၏၊ ထိုကုသိုလ်တရားတို့တွင် မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ'ကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အထွတ်တပ်သော အိမ်၏ အခြင်(ရနယ်)အားလုံးတို့ သည် အထွတ်သို့ ရောက်ကုန် အထွတ်သို့ ညွတ်ကုန် အထွတ်၌ ပေါင်းဆုံကုန် သကဲ့သို့ ထိုအခြင် (ရနယ်)တို့ထက် အထွတ်ကို အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့သည် မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ'လျှင် အခြေခံ ရှိကုန်၏၊ မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ'သို့ ပေါင်းဆုံကုန်၏၊ ထိုကုသိုလ်တရားတို့တွင် မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ' ကို အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အမြစ်နံ့သာ အားလုံးတို့တွင် အကျော်ကို အသာဆုံး ဟု ဆိုအပ် သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်။ပ။ ရဟန်းတို့ အနှစ်နံ့သာ အားလုံးတို့တွင် စန္ဒကူးနီကို အသာဆုံး ဟု ဆိုအပ် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူ ပင် ။ပ။ ရဟန်းတို့ အပွင့်နံ့သာ အားလုံးတို့တွင် မြတ်လေးပန်းကို အသာဆုံး ဟု ဆိုအပ် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်။ပ။ ရဟန်းတို့ မင်းငယ်ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် စကြဝတေးမင်း၏ နောက်လိုက် ဖြစ်ကုန် သကဲ့သို့၊ စကြဝတေးမင်းကို ထိုမင်းတို့ထက် အသာဆုံး ဟု ဆိုအပ် သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်။ပ။ ရဟန်းတို့ ကြယ်တာရာတို့၏ အရောင်ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် လရောင်၏ တစ်ဆယ့် ခြောက်စိတ် တစ်စိတ်မျှ မထိုက်ကုန် သကဲ့သို့ ထိုအရောင်တို့တွင် လရောင်ကို အသာဆုံး ဟု ဆိုအပ် သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်။ပ။ ရဟန်းတို့ သရဒအခါ မိုးသည်မြင့်၍ မိုးသားတိမ်တိုက် ကင်းစင် လတ်သော် နေသည် ကောင်းကင်သို့ တက်လျက် ကောင်းကင်ပြင် အားလုံးရှိ အမိုက်တိုက်ကို ဖြိုခွင်း ဖျက်ဆီး၍ တောက်ပထွန်းလင်း တင့်တယ် သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဂင်္ဂါ ယမုံနာ အစိရဝတီ သရဘူ မဟီဟူသော မြစ်ကြီး အားလုံးတို့သည် သမုဒ္ဒရာသို့ သွားကုန် သမုဒ္ဒရာသို့ ညွတ်ကုန် သမုဒ္ဒရာသို့ ကိုင်းကုန် သမုဒ္ဒရာသို့ ရှိုင်းကုန် သကဲ့သို့ ထိုမြစ်ကြီးတို့ထက် သမုဒ္ဒရာကို အသာဆုံး ဟု ဆိုအပ် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့သည် မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ'လျှင် အခြေခံ ရှိကုန်၏၊ မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ'သို့ ပေါင်းဆုံကုန်၏၊ မမေ့လျော့မှု 'အပ္ပမာဒ'ကို ထိုကုသိုလ် တရားတို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - နာထဝဂ် ===

၆ - အာဟုနေယျသုတ်

၁၆။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် ဆယ်မျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူသော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ လက်အုပ်ချီရန် ထိုက်ကုန်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှု ပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ကုန်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်ဆယ်မျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း - ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ နှစ်ဖက်လွတ်မြောက်သူ 'ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်'၊ ပညာဖြင့် လွတ်မြောက်သူ 'ပညာဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်'၊ ကိုယ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသူ 'ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်'၊ ဉာဏ်ဖြင့် အထက်မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်သူ 'ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်'၊ သဒ္ဓါဖြင့် လွတ်မြောက်သူ 'သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်'၊ သဒ္ဓါသို့ အစဉ်လိုက်သူ 'သဒ္ဓါနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်'၊ ပညာတရားသို့ အစဉ်လိုက်သူ 'ဓမ္မာနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်'၊ ဂေါတြဘူဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူ 'ဂေါတြဘူပုဂ္ဂိုလ်' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ဆယ်မျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူသော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - နာထဝဂ် ===

၇ - ပဌမ နာထသုတ်

၁၇။ ရဟန်းတို့ မှီခိုရာရှိသည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ မှီခိုရာ မရှိမူ၍ မနေကြကုန်လင့်။ ရဟန်းတို့ မှီခိုရာ မရှိသူသည် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်စည်းလျက် နေ၏၊ အကျင့်'အာစာရ' ကျက်စားရာ'ဂေါစရ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏ ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၁)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်နိုင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိကြ၍ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတတ်သော သဘောရှိသော တရားတို့ကို ထိုရဟန်းသည် များစွာ သင်ကြားအပ်ကုန်၏၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင် မှတ်သားအပ်ကုန်၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ အကြားအမြင် များ၏။ပ။ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏ ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၂)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်း ရှိ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတို့၌ ကိုင်းညွတ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်းရှိ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတို့၌ ကိုင်းညွတ်၏ ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၃)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမလွယ်၏၊ ဆိုဆုံးမ လွယ်ကြောင်း တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သည်းခံနိုင်၏၊ အဆုံးအမကို အရိုအသေ ခံယူတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ ဆိုဆုံးမလွယ်၏။ပ။ အဆုံးအမကို အရိုအသေ ခံယူတတ်၏ ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၄)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အသို့ ပြုရမည်နည်း ဟုဆို၍ ပြုအပ်သော ကြီးမားကုန် သေးငယ်ကုန်သော အမှုကိစ္စတို့၌ လိမ္မာ၏၊ ပျင်းရိခြင်းမရှိ၊ ထိုထို အမှုကိစ္စတို့၌ အကြောင်းကို စူးစမ်းသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏။ပ။ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်၏ ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၅)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တရားတော်ကို အလိုရှိ၏၊ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်၏၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်း၌ များစွာ မြတ်နိုးခြင်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ တရားတော်ကို အလိုရှိ၏၊ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်၏၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်း တရား၌ များစွာ မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏ ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၆)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားအစွမ်း ရှိ၏၊ မြဲမြံသော ဝီရိယရှိ၏၊

ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏၊ အားအစွမ်း ရှိ၏၊ မြဲမြံသော ဝီရိယရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၇)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးဟူသော အဆောက်အဦဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးဟူသော အဆောက်အဦဖြင့် ရောင့်ရဲ၏ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၈)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏။ လွန်ကဲရင့်ကျက်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ကြာမြင့်စွာက ပြုပြီးသော အလုပ်ကို လည်းကောင်း၊ ကြာမြင့်စွာက ပြောပြီးသော စကားကို လည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွန်ကဲ ရင့်ကျက်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ကြာမြင့်စွာက ပြုပြီးသော အလုပ်ကို လည်းကောင်း၊ ကြာမြင့်စွာက ပြောပြီးသော စကားကို လည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏ ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၉)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ပညာရှိ၏၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော၊ ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲနိုင်သော၊ ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော၊ မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယင်းသို့ ပညာရှိ၏၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော၊ ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲနိုင်သော၊ ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော၊ မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ မှီခိုရာ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ မှီခိုရာ မရှိဘဲ မနေကြကုန်လင့်။ ရဟန်းတို့ မှီခိုရာ မရှိသူသည် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရား ဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - နာထဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ နာထသုတ်

၁၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် - အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ မှီခိုရာ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ မှီခိုရာ မရှိဘဲ မနေကြကုန်လင့်။ ရဟန်းတို့ မှီခိုရာ မရှိသူသည် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားဆယ်မျိုးတို့ တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ "ဤရဟန်းသည် သီလရှိပေ၏တကား ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလကို စောင့်စည်းလျက် နေ၏တကား၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'နှင့် ပြည့်စုံပေ၏ တကား၊ အနည်းငယ် မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလျက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်ပေ၏တကား" ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကြကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကြကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနား သော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွားမှုသာ (မချွတ်ဖြစ် လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။ (၁)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အကြားအမြင် များ၏။ပ။ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ "ရဟန်းသည် အကြားအမြင် များပေ၏တကား၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်ပေ၏ တကား၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူးပေ၏တကား၊ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိ၍ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတတ်သော သဘောရှိသော တရားတို့ကို ထိုရဟန်းသည် များစွာ သင်ကြားအပ်ကုန်၏၊ ဆောင်ထားအပ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ဆင်ခြင် အပ်ကုန်၏၊ ပညာဖြင့်ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏တကား" ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ်ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ် သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွားမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။ (၂)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်း ရှိ၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း၌ ကိုင်းညွတ်၏၊ "ဤရဟန်းသည် အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိပေ၏တကား၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်း ရှိပေ၏တကား၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း၌ ကိုင်းညွတ်ပေ၏တကား" ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်

၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။ (၃)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမလွယ်၏၊ ဆိုဆုံးမ လွယ်ကြောင်းဖြစ်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သည်းခံ၏၊ အဆုံးအမကို အရိုအသေ ခံယူတတ်၏။ "ဤရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမလွယ်ပေ၏တကား၊ ဆိုဆုံးမလွယ်ကြောင်း တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံပေ၏တကား၊ သည်းခံပေ၏ တကား၊ အဆုံးအမကို ရိုသေစွာ ခံယူတတ်ပေ၏တကား" ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွားမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။ ဤသည် လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။ (၄)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အသို့ ပြုရမည်နည်း ဟု ဆို၍ ပြုအပ်သော အယုတ်အမြတ် ဖြစ်သော အမှုကိစ္စတို့၌ လိမ္မာ၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊ ထိုအမှုကိစ္စ၌ အကြောင်းကို စူးစမ်းသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်၏။ "ဤရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အသို့ ပြုရမည်နည်း ဟု ဆို၍ ပြုအပ်သော အယုတ်အမြတ် ပြုအပ်သော ကိစ္စတို့၌ လိမ္မာ၏ တကား၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိပေတကား၊ ထိုအမှုကိစ္စ၌ အကြောင်းကို စူးစမ်းသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံပေ၏ တကား၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်ပေ၏တကား၊ စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်ပေ၏တကား" ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း၊ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွားမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။ (၅)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တရားတော်ကို အလိုရှိ၏၊ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောတတ်၏၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းတရားတို့၌ များစွာ မြတ်နိုးခြင်း ရှိ၏။ "ဤရဟန်းသည် တရားတော်ကို အလိုရှိပေ၏တကား၊ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်ပေ၏တကား၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်း တရားတို့၌ များစွာ မြတ်နိုးခြင်း ရှိပေ၏တကား"ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွားမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။(၆)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားအစွမ်းရှိ၏၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။ "ဤရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နေပေ၏တကား၊ အားအစွမ်း ရှိပေ၏တကား၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိပေ၏တကား၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိပေစွ တကား" ဟု မထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွားမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်

မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။ (၇)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အဆောက်အဦဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ "ဤရဟန်းသည် ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အဆောက်အဦဖြင့် ရောင့်ရဲပေ၏တကား" ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ ကလည်း။ သီတင်းငယ်ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီး တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်း အား ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွားမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မ ည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။ (၈)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွန်ကဲရင့်ကျက်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ကြာမြင့်စွာက ပြုပြီးသော အလုပ်ကို လည်းကောင်း၊ ကြာမြင့်စွာက ပြောပြီးသော စကားကို လည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏။ "ဤရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံပေ၏တကား၊ လွန်ကဲ ရင့်ကျက်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံပေ၏တကား၊ ကြာမြင့်စွာက ပြုပြီးသော အလုပ်ကို လည်းကောင်း၊ ကြာမြင့်စွာက ပြောပြီးသော စကားကို လည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင်ပေ၏ တကား၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်ပေ၏တကား" ဟု မထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့ ၌ တိုးပွားမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့် နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေတည်း။ (၉)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ပညာရှိ၏။ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော၊ ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲနိုင်သော၊ ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော၊ မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "ဤရဟန်းသည် ပညာ ရှိပေ၏တကား။ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော၊ ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲ နိုင်သော၊ ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော၊ မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံပေ၏ တကား"ဟု မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကလည်း ထိုရဟန်းကို ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန် ၏၊ သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့ကလည်း။ သီတင်းငယ် ရဟန်းတို့ကလည်း ပြောဆိုသင့်၏ ဆုံးမသင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏၊ မထေရ်ကြီးတို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းလတ်တို့ အစဉ်သနားသော၊ သီတင်းငယ်တို့ အစဉ်သနားသော ထိုရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွားမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့် နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။ ဤသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားပေ တည်း။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ မှီခိုရာ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ မှီခိုရာ မရှိဘဲ မနေကြကုန်လင့်။ ရဟန်းတို့ မှီခိုရာ မရှိသူသည် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရား ဆယ်မျိုးတို့ ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏။

ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - နာထဝဂ် ===

၉ - ပဌမ အရိယာဝါသသုတ်

၁၉။ ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ နေခြင်းတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း၊ ယင်းအရိယာတို့၏ နေခြင်း ဆယ်မျိုးတို့ကို အရိယာတို့သည် (ရှေးကလည်း) မှီ၍ နေကြကုန်ပြီ၊ (ယခုလည်း) မှီ၍ နေကြကုန်ဆဲ၊ (နောင်လည်း) မှီ၍ နေကြကုန်လတ္တံ့။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အင်္ဂါခြောက်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အစောင့်အရှောက် တစ်ခုရှိ၏၊ မှီရာလေးခုရှိ၏၊ ပယ်နုတ်ပြီး သီးခြားသစ္စာ ရှိ၏၊ ကောင်းစွာ မယုတ်သော ရှာမှီးခြင်းကို စွန့်ပြီး ဖြစ်၏၊ မနောက်ကျူသော အကြံရှိ၏၊ ကိုယ်ကို ပြုပြင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ' ငြိမ်းပြီး ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ရှိ၏၊ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသော ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အရိယာတို့၏နေခြင်း ဆယ်မျိုးတို့ပေတည်း၊ ယင်းအရိယာတို့၏နေခြင်း ဆယ်မျိုးတို့ကို အရိယာတို့သည် (ရှေးကလည်း) မှီ၍ နေကြကုန်ပြီ၊ (ယခုလည်း) မှီ၍ နေကြကုန်ဆဲ၊ (နောင်လည်း) မှီ၍ နေကြကုန်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - နာထဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ အရိယာဝါသသုတ်

၂၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဓမ္မမည်သော ကုရုတိုင်းသူတို့၏ နိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ နေခြင်းတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း၊ ယင်းအရိယာတို့၏နေခြင်း ဆယ်မျိုးတို့ကို အရိယာတို့သည် (ရှေးကလည်း) မှီ၍ နေကြကုန်ပြီ၊ (ယခုလည်း) မှီ၍ နေကြကုန်ဆဲ၊ (နောင်လည်း) မှီ၍ နေကြကုန်လတ္တံ့။

အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အင်္ဂါခြောက်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အစောင့်အရှောက် တစ်ခုရှိ၏၊ မှီရာလေးခုရှိ၏၊ ပယ်နုတ်ပြီး သီးခြားသစ္စာ ရှိ၏၊ ရှာမှီးခြင်း အားလုံးကို ကောင်းစွာစွန့်ပြီး ဖြစ်၏၊ မနောက်ကျူသော အကြံရှိ၏၊ ကိုယ်ကို ပြုပြင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ' ငြိမ်းပြီး ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ရှိ၏၊ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသော ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အင်္ဂါငါးမျိုးကို ပယ်ပြီး ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့၌ လိုချင်မှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ'ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ'ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ ပျံ့လွင့်မှု နောင်တတတဖန် ပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ'ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါငါးမျိုးကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အင်္ဂါခြောက်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် ဝမ်းလည်းမသာ ဝမ်းလည်းမနည်း သတိ, သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ နားဖြင့် အသံကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နံသော်။ လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် သဘောတရားကို သိသော် ဝမ်းလည်းမသာ ဝမ်းလည်းမနည်း သတိ,သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အင်္ဂါခြောက်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အစောင့်အရှောက် တစ်ခုရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သတိတည်း ဟူသော အစောင့်အရှောက်ရှိသော စိတ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အစောင့်အရှောက်တစ်ခု ရှိ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် မှီရာ လေးခုရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို မှီဝဲ၏၊ ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို သည်းခံ၏၊ ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဆင်ခြင်၍ အချို့ကို ပယ်ဖျောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် မှီရာ လေးခုရှိ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ပယ်နုတ်ပြီး သီးခြားသစ္စာ ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် များစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ သီးခြားသစ္စာ များစွာ ရှိကုန်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ "လောကသည် မြဲ၏" ဟု လည်းကောင်း၊ "လောကသည် မမြဲ" ဟု လည်းကောင်း၊ "လောကသည် အဆုံးရှိ၏" ဟု လည်းကောင်း၊ "လောကသည် အဆုံးမရှိ" ဟု လည်းကောင်း၊ "ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်ဖြစ်၏" ဟု လည်းကောင်း၊ "အသက်တခြား ကိုယ်တခြား" ဟု လည်းကောင်း၊ "သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက်ရှိ၏" ဟု လည်းကောင်း၊ "သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် မရှိ" ဟု လည်းကောင်း၊ "သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ရှိလည်းရှိ မရှိလည်းမရှိ" ဟု လည်းကောင်း၊ "သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်းမဟုတ်" ဟု လည်းကောင်း ဤသည်တို့တည်း။ ထိုအလုံးစုံသော သစ္စာတို့ကို နုတ်အပ်ကုန်၏၊ ပယ်နုတ်အပ်ကုန်၏၊ စွန့်အပ်ကုန်၏၊ ထွေးအန်အပ်ကုန်၏၊ လွှတ်အပ်ကုန်၏၊ ပယ်အပ်ကုန်၏၊ တစ်ဖန်စွန့်အပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ပယ်နုတ်ပြီး သီးခြားသစ္စာရှိ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ရှာမှီးခြင်း အားလုံးကို ကောင်းစွာ စွန့်အပ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ ရှာမှီးခြင်းကို ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ဘဝ၌ ရှာမှီးခြင်းကို ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ မြတ်သောအကျင့်၌ ရှာမှီးခြင်းသည် ငြိမ်း၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရှာမှီးခြင်း အားလုံးကို ကောင်းစွာ စွန့်အပ်၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် မနောက်ကျုသော အကြံရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်၌ ကြံစည်မှုကို ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်း ဟူသော ကြံစည်မှုကို ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ညှဉ်းဆဲလိုခြင်း ဟူသော ကြံစည်မှုကို ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် မနောက်ကျုသော အကြံရှိ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ကိုပြုပြင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ'ငြိမ်းပြီး ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို ပြုပြင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ' ငြိမ်းပြီး ဖြစ်၏။ (၈)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'မှ စိတ်သည် လွတ်မြောက်၏၊ အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'မှ စိတ်သည် လွတ်မြောက်၏၊ တွေဝေမှု 'မောဟ'မှ စိတ်သည် လွတ်မြောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ရှိ၏။ (၉)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသော ပညာရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ငါသည် တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ပယ်အပ်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီ၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီ၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိပြီ" ဟု သိ၏။ "ငါသည် အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'ကို ပယ်အပ်ပြီ။ပ။ ငါသည် တွေဝေမှု 'မောဟ'ကို ပယ်အပ်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီ၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီ၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီ၊ နောင်အခါ၌ မဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိပြီ" ဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသော ပညာရှိ၏။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ လွန်ခဲ့ပြီး အခွန့် (ကာလ)၌ အရိယာအားလုံးတို့သည် အရိယာတို့၏ ဤနေခြင်း ဆယ်မျိုးတို့ကို သာလျှင် မှီ၍ နေခဲ့ကြကုန်ပြီ။ ရဟန်းတို့ လာလတ္တံ့ အခွန့်(ကာလ)၌ အရိယာတို့သည် အရိယာတို့၏ ဤနေခြင်း ဆယ်မျိုးတို့ကိုသာလျှင် မှီ၍ နေကြကုန်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌လည်း အရိယာအားလုံးတို့သည် အရိယာတို့၏ နေခြင်းဆယ်မျိုးတို့ကို သာလျှင် မှီ၍ နေကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အရိယာတို့၏ နေခြင်းဆယ်မျိုးတို့ပေတည်း၊ ယင်းဆယ်မျိုးတို့ကို အရိယာတို့သည် (ရှေးကလည်း) မှီ၍ နေကြကုန်ပြီ၊ (ယခုလည်း)မှီ၍ နေကြကုန်ဆဲ၊ (နောင်လည်း) မှီ၍ နေကြကုန်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် နာထဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - မဟာဝဂ် ===

၁ - သီဟနာဒသုတ်

၂၁။ ရဟန်းတို့ သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်းသည် ညချမ်းအခါ ကိန်းအောင်းရာမှ ထွက်၏၊ ကိန်းအောင်းရာမှ ထွက်ပြီးနောက် ကွန့်မြူး စမ္ပယ်၏၊ ကွန့်မြူး စမ္ပယ်ပြီးနောက် ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာကို စောင်းငဲ့ ကြည့်ရှု၏၊ ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာကို စောင်းငဲ့ ကြည့်ရှုပြီးနောက် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ခြင်္သေ့သံကို ဟောက်၏၊ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ခြင်္သေ့သံကို ဟောက်ပြီးနောက် ကျက်စားရန် အလို့ငှါ ဖဲသွား၏။ ထိုသို့ပြုခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "ငါသည် မသင့်လျော်ရာ၌ ရောက်နေကုန်သော သတ္တဝါငယ်တို့ကို သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲခြင်းသို့ မရောက်ပါစေလင့်" ဟု (နှလုံးပြုသောကြောင့်တည်း)။

ရဟန်းတို့ "ခြင်္သေ့" ဟူသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိသတ်၌ အကြင်တရားကို ဟော၏၊ ဤသို့ တရားဟောခြင်းသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ခြင်္သေ့သံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်တို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းအားတော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသည်ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သောအရာ (ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ အားတော်ဆယ်မျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်း ဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း ဟုတ်သောအားဖြင့် အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြားသိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အကြောင်း ဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း ဟုတ်သောအားဖြင့် အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သောအရာ (ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့၏ အကျိုးကို အထောက်အပံ့အားဖြင့် အကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြားသိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့၏ အကျိုးကို အထောက်အပံ့အားဖြင့် အကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော အရာ (ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရား စကြာကို လည်စေ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော (ဂတိငါးတန်,နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြားသိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အလုံးစုံသော (ဂတိငါးတန်, နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော အရာ (ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် များပြားသော ဓာတ်, အမျိုးမျိုးသော ဓာတ်ရှိသော လောကကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြားသိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ များပြားသော

ဓာတ်, အမျိုးမျိုးသော ဓာတ်ရှိသော လောကကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော အရာ (ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ထား နှလုံးသွင်း အမျိုးမျိုးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ထားနှလုံးသွင်း အမျိုးမျိုးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍။ပ။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အယုတ်အမြတ် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေ အနုအရင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အယုတ်အမြတ် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေ အနုအရင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏။ပ။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် ဈာန် ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ်တို့၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြူစင်ကြောင်း ထမြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ ။ပ။ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏။ပ။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဤသည်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သောအမည် ဤသို့သော အနွယ် ဤသို့သော အဆင်း ဤသို့သော အစာ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲခံစားခြင်း ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း "ဤသို့သော အမည် ဤသို့သော အနွယ် ဤသို့သော အဆင်း ဤသို့သော အစာ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲ ခံစားခြင်း ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏" ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာ (အဖြစ်သနစ်)နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာ (အဖြစ်သနစ်)နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်ခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော အရာ (ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၈)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်နိုင်၏။

"အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်'၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့ သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်'၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်'၊ ဓိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်' တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သောအယူဖြင့် ပြုသောကံ ရှိကုန်၏၊ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကုန်၏" ဟု ကံအလျောက် ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်၏။ ဤသို့လျှင် အထူး သဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်း မလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအလျောက် ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဖြင့်။ပ။ ကံအလျောက် ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်ခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာ ဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော အရာ(ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၉)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေနိုင်တော် မူခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော အရာ(ဘုရား အဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ ၏။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းအား တို့နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သောအရာ (ဘုရားအဖြစ်) ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - မဟာဝဂ် ===

၂ - အဓိဝုတ္တိပဒသုတ်

၂၂။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ - အာနန္ဒာ အကြင်(ဒသဗလဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်) တရားတို့သည် ထိုထိုခန္ဓာ အာယတနဓာတ် 'အဓိဝုတ္တိပဒ'တို့ကို အထူးအားဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုရန် အလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ ငါသည် ထိုတရားတို့၌ ထိုထို သတ္တဝါတို့အား ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့် တရားဟောရန် ရဲရင့်၏ ဟု ဝန်ခံ၏၊ ယင်းသို့ ဟောတိုင်း ကျင့်သူသည် ထင်ရှားရှိသော တရားကိုလည်း "ရှိ၏" ဟု သိရလိမ့်မည်၊ ထင်ရှားမရှိသော တရားကိုလည်း "မရှိ" ဟု သိရလိမ့်မည်၊ ယုတ်ညံ့သော တရားကိုလည်း "ယုတ်ညံ့သောတရား' 'ဟု သိရလိမ့်မည်၊ မွန်မြတ်သော တရားကိုလည်း "မွန်မြတ်သော တရား"ဟု သိရလိမ့်မည်၊ အတုရှိသော တရားကိုလည်း "အတုရှိသောတရား" ဟု သိရလိမ့်မည်၊ အတုမဲ့ တရားကိုလည်း "အတုမဲ့တရား" ဟု သိရလိမ့်မည်၊ သိထိုက် မြင်ထိုက် မျက်မှောက် ပြုထိုက်သော ထိုတရားတို့ကိုလည်း သိရလိမ့်မည် မြင်ရလိမ့်မည် မျက်မှောက် ပြုရလိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်း သည် ရှိသည်သာတည်း။ အာနန္ဒာ ဉာဏ်တို့တွင် ထိုထိုတရားတို့၌ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော (သဗ္ဗညုတ)ဉာဏ်သည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ အာနန္ဒာ ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်မှ တပါး (ထိုဉာဏ်ထက်) သာလွန် မွန်မြတ်သော ဉာဏ်မရှိ ဟု ငါဆို၏။ အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်တို့သည် ဤဆယ် မျိုးတို့တည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းအားတော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည် ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သော အရာ (ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ ဆယ်မျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤလောက၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်း ဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း ဟုတ်သောအားဖြင့် အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြားသိ၏။ အာနန္ဒာ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အကြောင်း ဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း ဟုတ်သောအားဖြင့် အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည် ၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော အရာ(ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၁)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့၏ အကျိုး အထောက်အပံ့အားဖြင့် အကြောင်းအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ အာနန္ဒာ။ပ။ ဤသဘောသည်လည်း။ပ။ (၂)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော (ဂတိငါးတန်,နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက် ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ပ။ အာနန္ဒာ။ပ။ ဤသဘောသည်လည်း။ပ။ (၃)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် များသော ဓာတ်, အမျိုးမျိုးသော ဓာတ် လောက ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ပ။ အာနန္ဒာ။ပ။ ဤသဘောသည်လည်း။ပ။ (၄)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ထားနှလုံးသွင်း အမျိုးမျိုးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍သိ၏။ အာနန္ဒာ။ပ။ ဤသဘောသည်လည်း။ပ။ (၅)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အယုတ်အမြတ် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေ အနုအရင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အာနန္ဒာ။ပ။ ဤသဘောသည်လည်း။ပ။ (၆)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် ဈာန် ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ်တို့၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြူစင်ကြောင်း ထမြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အာနန္ဒာ။ပ။ ဤသဘောသည် လည်း။ (၇)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာ (အဖြစ်သနစ်)နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ အာနန္ဒာ။ပ။ ဤသဘောသည်လည်း။ပ။ (၈)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ အာနန္ဒာ။ပ။ ဤသဘောသည်လည်း။ပ။ (၉)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏၊ အာနန္ဒာ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေတော်မူခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်မည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော အရာ (ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၁၀)

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်တို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းအားတော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည် ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သောအရာ (ဘုရားအဖြစ်)ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲရင့်သော အသံကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - မဟာဝဂ် ===

၃ - ကာယသုတ်

၂၃။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်ဖြင့် ပယ်၍ နှုတ်ဖြင့် မပယ်အပ်ကုန်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ နှုတ်ဖြင့် ပယ်၍ ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ်ကုန်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ်, နှုတ်ဖြင့် မပယ်အပ်မူ၍ ပညာဖြင့် မြင်၍ ပယ်အပ်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်ဖြင့် ပယ်၍ နှုတ်ဖြင့် မပယ်အပ်သော တရားတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်ဖြင့် အကုသိုလ်(အာပတ်)အစု တစ်ခုခုသို့ ရောက်၏၊ ထိုရဟန်းကို သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့က ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ "အသျှင်သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် အကုသိုလ် (အာပတ်)အစု တစ်ခုခုသို့ ရောက်၏၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်သည် ကာယ ဒုစရိုက်ကို ပယ်၍ ကာယ သုစရိုက်ကို ပွားများပါလော့" ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့

က ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ ပြောဆိုသည် ဖြစ်ရကား ကာယဒုစရိုက်ကို ပယ်၍ ကာယသုစရိုက်ကို ပွားများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ကိုယ်ဖြင့် ပယ်၍ နှုတ်ဖြင့် မပယ်အပ်သော တရားတို့ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နှုတ်ဖြင့် ပယ်၍ ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နှုတ်ဖြင့် အကုသိုလ်(အာပတ်)အစု တစ်ခုခုသို့ ရောက်၏၊ ထိုရဟန်းကို သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့က ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ "အသျှင်သည်ကား နှုတ်ဖြင့် အကုသိုလ် (အာပတ်)အစု တစ်ခုခုသို့ ရောက်၏၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်သည် ဝစီဒုစရိုက်ကို ပယ်၍ ဝစီသုစရိုက်ကို ပွားများပါလော့" ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့က ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ ပြောဆိုသည် ဖြစ်ရကား ဝစီဒုစရိုက်ကို ပယ်၍ ဝစီ သုစရိုက်ကို ပွားများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို နှုတ်ဖြင့် ပယ်၍ ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ်သော တရားတို့ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ် နှုတ်ဖြင့် မပယ်အပ်မူ၍ ပညာဖြင့် မြင်၍ ပယ်အပ်သော တရားတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ လောဘကို ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ်, နှုတ်ဖြင့် မပယ်အပ်မူ၍ ပညာဖြင့် မြင်၍ ပယ်အပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဒေါသကို။ပ။ မောဟကို၊ အမျက်ထွက်မှုကို၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှုကို၊ သူ့ကျေးဇူး ချေဖျက်မှုကို၊ ဂုဏ်ပြိုင်မှုကို၊ ဝန်တိုမှုကို၊ ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ် နှုတ်ဖြင့် မပယ်အပ်မူ၍ ပညာဖြင့် မြင်၍ ပယ်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှုကို ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ်, နှုတ်ဖြင့် မပယ်အပ်မူ၍ ပညာဖြင့် မြင်၍ ပယ်အပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူကြွယ်အား လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားအား လည်းကောင်း ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုသို့ ပြည့်စုံရာ၌ အခြားသော ကျွန်အားဖြစ်စေ ကပ်ယပ်နေသူအား ဖြစ်စေ "ဤသူကြွယ် သူကြွယ်သားအား ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေနှင့် မပြည့်စုံပါမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။ သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ကို ရသူဖြစ်၏၊ ထိုသို့ ရရာ၌ အခြားသော သမဏအား လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအား လည်းကောင်း "ဤအသျှင်သည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ကို ရသူ မဖြစ်ပါမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကို ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော အလိုကို ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ်, နှုတ်ဖြင့် မပယ်အပ်မူ၍ ပညာဖြင့် မြင်၍ ပယ်အပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော အလို ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သဒ္ဓါ မရှိသူ ဖြစ်လျက် "သဒ္ဓါရှိသူ ဟု ငါ့ကို သိကြပါစေ" ဟု အလိုရှိ၏၊ သီလ မရှိသူဖြစ်လျက် "သီလ ရှိသူဟု ငါ့ကို သိကြပါစေ" ဟု အလိုရှိ၏၊ အကြားအမြင် နည်းသူဖြစ်လျက် "အကြားအမြင် များသူ ဟု ငါ့ကို သိကြပါစေ" ဟု အလိုရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သူ ဖြစ်လျက် "အပေါင်း အဖော်မှ ကင်းဆိတ်သူဟု ငါ့ကို သိကြပါစေ" ဟု အလိုရှိ၏၊ ပျင်းရိသူ ဖြစ်လျက် "ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ ဟု ငါ့ကို သိကြပါစေ" ဟု အလိုရှိ၏၊ သတိ လွတ်ကင်းသူ ဖြစ်လျက် "သတိထင်သူ ဟု ငါ့ကို သိကြပါစေ" ဟု အလိုရှိ၏၊ မတည်ကြည်သူ ဖြစ်လျက် "တည်ကြည်သူ ဟု ငါ့ကို သိကြပါစေ" ဟု အလိုရှိ၏၊ ပညာမဲ့သူ ဖြစ်လျက် "ပညာရှိသူ ဟု ငါ့ကို သိကြပါစေ" ဟု အလိုရှိ၏၊ အာသဝေါတရား မကုန်သူ ဖြစ်လျက် "အာသဝေါတရား ကုန်သူ ဟု ငါ့ကို သိကြပါစေ" ဟု အလိုရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားကို ယုတ်ညံ့သော အလို ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ကိုယ်ဖြင့် မပယ်အပ်, စိတ်ဖြင့် မပယ်အပ်မူ၍ ပညာဖြင့် မြင်၍ ပယ်အပ်သော တရားတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ လောဘသည် အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ပါမူ ဒေါသသည်။ မောဟသည်။ အမျက်ထွက်မှုသည်။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှုသည်။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှုသည်။ ဂုဏ်ပြိုင်မှုသည်။ ဝန်တိုမှုသည်။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှုသည်။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် အကယ်၍ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်၏၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ၊ မောဟ၊ အမျက်ထွက်မှု၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု၊ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု၊ ဂုဏ်ပြိုင်မှု၊ ဝန်တိုမှု၊ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု၊ ယုတ်ညံ့သော အလိုမဖြစ်မည့် အခြင်းရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သောအလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်၏" ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ လောဘသည် အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လွှမ်းမိုး၍ မဖြစ်ပါမူ ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် အကယ်၍ လွှမ်းမိုး၍ မဖြစ်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မဖြစ်၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု၊ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုမဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မဖြစ်" ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - မဟာဝဂ် ===

၄ - မဟာစုန္ဒသုတ်

၂၄။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် စေတီတိုင်း သဟဇာတိမြို့၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့က "ငါ့သျှင်" ဟု အသျှင်မဟာစုန္ဒအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် ဤစကားကို (မိန့်တော်မူ၏) -

ငါ့သျှင်တို့ ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟူသော စကား "ဉာဏဝါဒ' ကို ဆိုသော ရဟန်းသည် "ဤတရားကို (ငါ) သိ၏၊ ဤတရားကို (ငါ) မြင်၏" ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်ပါမူ ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု၊ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏" ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဘာဝနာနှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟူသော စကား 'ဘာဝနာဝါဒ' ကို ဆိုသော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) ကာယကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ သီလကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ စိတ်(သမာဓိ)ကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ ပညာကို ပွါးပြီးဖြစ်၏" ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်ပါမူ ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု၊ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏" ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဉာဏဝါဒကို လည်းကောင်း၊ ဘာဝနာဝါဒကို လည်းကောင်း ဆိုသော ရဟန်းသည် "ဤတရားကို (ငါ) သိ၏၊ ဤတရားကို (ငါ) မြင်၏၊ (ငါသည်) ကာယကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ သီလကို ပွါးပြီး ဖြစ်၏၊ စိတ်(သမာဓိ)ကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ ပညာကို ပွါးပြီးဖြစ်၏" ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်ပါမူ ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု၊ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏" ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် ဆင်းရဲသူသာ ဖြစ်လျက် ကြွယ်ဝ၏ ဟူသော စကားကို ဆိုရာ၏၊ ဥစ္စာမဲ့သူသာ ဖြစ်လျက် ဥစ္စာရှိ၏ ဟူသော စကားကို ဆိုရာ၏၊ စည်းစိမ်မဲ့သူသာ ဖြစ်လျက် စည်းစိမ် ရှိ၏ဟူသော စကားကို ဆိုရာ၏၊ ထိုသူသည် ဥစ္စာဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ဖြစ်လတ်သော် ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေကို ထုတ်ဆောင်ပေးခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ရာ၊ ထိုသူကို "ဤအသျှင်သည် ဆင်းရဲသူသာ ဖြစ်လျက် ကြွယ်ဝ၏ ဟူသော စကားကို ဆို၏၊ ဤအသျှင်သည် ဥစ္စာမဲ့သူသာ ဖြစ်လျက် ဥစ္စာရှိ၏ ဟူသော စကားကို ဆို၏၊ ဤအသျှင်သည် စည်းစိမ်မဲ့သူသာ ဖြစ်လျက် စည်းစိမ်ရှိ၏ ဟူသော စကားကို ဆို၏"ဟု သိကုန်ရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဤအသျှင်သည် ဥစ္စာဖြင့် တစ်စုံ တစ်ရာ ပြုဖွယ် ကိစ္စ ဖြစ်လတ်သော် ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေကို ထုတ်ဆောင်ပေးခြင်းငှါ မတတ်နိုင်သော ကြောင့်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ဉာဏဝါဒကို လည်းကောင်း၊ ဘာဝနာဝါဒကို လည်းကောင်း ဆိုသော ရဟန်းသည် "ဤတရားကို (ငါ)သိ၏၊ ဤတရားကို (ငါ) မြင်၏၊ (ငါသည်) ကာယကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ သီလကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ စိတ်(သမာဓိ)ကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ ပညာကို ပွါးပြီးဖြစ်၏" ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်ပါမူ ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုး ဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု၊ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို မသိ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ တည်၏" ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဉာဏဝါဒကိုဆိုသော ရဟန်းသည် "ဤတရားကို (ငါ)သိ၏၊ ဤတရားကို (ငါ) မြင်၏" ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်ပါမူ ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု၊ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့ သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်" ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဘာဝနာဝါဒကို ဆိုသော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) ကာယကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ သီလကို ပွါးပြီး ဖြစ်၏၊ စိတ်(သမာဓိ)ကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ ပညာကို ပွါးပြီးဖြစ်၏" ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်ပါမူ ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။

သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု၊ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်" ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဉာဏဝါဒကို လည်းကောင်း၊ ဘာဝနာဝါဒကို လည်းကောင်း ဆိုသော ရဟန်းသည် "ဤတရားကို (ငါ) သိ၏၊ ဤတရားကို (ငါ)မြင်၏၊ (ငါသည်) ကာယကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ သီလကို ပွါးပြီး ဖြစ်၏၊ စိတ်(သမာဓိ)ကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ ပညာကို ပွါးပြီးဖြစ်၏" ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်ပါမူ ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု၊ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလို မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်" ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် ကြွယ်ဝသူ ဖြစ်၍သာလျှင် ကြွယ်ဝ၏ ဟူသော စကားကို ဆိုရာ၏၊ ဥစ္စာ ရှိသူဖြစ်၍သာလျှင် ဥစ္စာရှိ၏ ဟူသော စကားကို ဆိုရာ၏၊ စည်းစိမ် ရှိသူဖြစ်၍ သာလျှင် စည်းစိမ်ရှိ၏ ဟူသော စကားကို ဆိုရာ၏၊ ထိုသူသည် ဥစ္စာဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ဖြစ်လတ်သော် ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေကို ထုတ်ဆောင်ပေးရန် စွမ်းနိုင်ရာ၏၊ ထိုသူကို "ဤအသျှင်သည် ကြွယ်ဝသူ ဖြစ်၍သာလျှင် ကြွယ်ဝ၏ ဟူသော စကားကို ဆို၏၊ ဤအသျှင်သည် ဥစ္စာရှိသူ ဖြစ်၍သာ လျှင် ဥစ္စာရှိ၏ ဟူသော စကားကို ဆို၏၊ ဤအသျှင်သည် စည်းစိမ် ရှိသူဖြစ်၍ သာလျှင် စည်းစိမ်ရှိ၏ ဟူသော စကားကို ဆို၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဤအသျှင်သည် ဥစ္စာဖြင့် တစ်စုံ တစ်ရာ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ဖြစ်လတ်သော် ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေကို ထုတ်ဆောင်ပေးရန် စွမ်းနိုင်သောကြောင့် တည်း" ဟု သိကုန်ရာ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ဉာဏဝါဒကို လည်းကောင်း၊ ဘာဝနာဝါဒကို လည်း ကောင်း ဆိုသော ရဟန်းသည် "ဤသို့ (ငါ) သိ၏၊ ဤသို့ (ငါ) မြင်၏၊ (ငါသည်) ကာယကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ သီလကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ စိတ်(သမာဓိ)ကို ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ ပညာကို ပွါးပြီး ဖြစ်၏" ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်ပါမူ ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု။ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလို သည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်ပါမူ "ဤအသျှင်သည် လောဘ မဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို လောဘသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်၊ ဤအသျှင်သည် ဒေါသ။ မောဟ။ အမျက်ထွက်မှု။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု။ ဝန်တိုမှု၊ ယုတ်ညံ့သော ငြူစူမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုမဖြစ်မည့် အခြင်းအရာကို သိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်ကို ယုတ်ညံ့သော အလိုသည် လွှမ်းမိုး၍ မတည်နိုင်" ဟု ထိုရဟန်းကို သိအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - မဟာဝဂ် ===

၅ - ကသိဏသုတ်

၂၅။ ရဟန်းတို့ တည်ရာ ကသိုဏ်းတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုး တို့နည်းဟူမူ - အချို့သော သူသည် အထက် အောက် ဖီလာ၌ နှစ်မျိုး မရှိသော ပမာဏမရှိသော ပထဝီကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော သူသည် အာပေါကသိုဏ်းကို သိ၏။ပ။ အချို့သော သူသည် တေဇောကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော သူသည် ဝါယောကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော သူသည် နီလကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော သူသည် ပီတကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော သူသည် လောဟိတကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော သူသည် ဩဒါတကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော သူသည် အာကာသကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော သူသည် အထက် အောက် ဖီလာ၌ နှစ်မျိုးမရှိသော ပမာဏမရှိသော (ပဌမာရုပ္ပ) ဝိညာဏ်ကသိုဏ်းကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား တည်ရာ ကသိုဏ်း ဆယ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - မဟာဝဂ် ===

၆ - ကာဠီသုတ်

၂၆။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာကစ္စာနသည် အဝန္တိတိုင်း ကုလဃရမြို့ ပဝတ္တတောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကုလဃရမြို့သူ ကာဠီဥပါသိကာမသည် အသျှင်မဟာကစ္စာန အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အသျှင်မဟာကစ္စာနအား - "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးသမီး ပြဿနာတို့၌ - 'ငါသည် ချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဟူသော စစ်တပ်ကို အောင်မြင်ကာ တစ်ပါးတည်း ရှုလျက် (အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော) အကျိုးသို့ ရောက်ခြင်းနှင့် စိတ်နှလုံး၏ ငြိမ်သက်ခြင်း ဟူသော ချမ်းသာကို အစဉ်သိပြီ၊ ထို့ကြောင့် လူအပေါင်းနှင့် မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်းကို ငါမပြု၊ ငါသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်မျှ မိတ်ဆွေမဖြစ်' ဟူသော ဤစကားကို မိန့်တော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဤစကား၏ အနက်သဘောကို အဘယ်သို့လျှင် အကျယ်အားဖြင့် မှတ်ရပါမည်နည်း" ဟု လျှောက်၏။ နှမ သာမဏ ဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် (အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော) အကျိုးသည် ပထဝီကသိုဏ်း သမာပတ်လျှင် အလွန်အမြတ်ရှိ၏ ဟု (ယူဆ၍ ထိုသမာပတ်ကို)ဖြစ်စေကုန်၏။ နှမ မြတ်စွာဘုရားသည် ပထဝီကသိုဏ်း သမာပတ်၏ လွန်မြတ်သည့် အဖြစ် ရှိသမျှကို အထူးသိတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုပထဝီကသိုဏ်း သမာပတ်၏ လွန်မြတ်သည့် အဖြစ် ရှိသမျှကို အထူးသိတော်မူ၍ (ထိုသမာပတ်၌) သာယာဖွယ် (သမုဒယသစ္စာ) ကို မြင်တော်မူ၏။ အပြစ် (ဒုက္ခသစ္စာ)ကို မြင်တော်မူ၏။ ထွက်မြောက်ရာ (နိရောဓသစ္စာ)ကို မြင်တော်မူ၏။ လမ်းဟုတ်မဟုတ် သိမြင်မှု (မဂ္ဂသစ္စာ)ကို မြင်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သာယာဖွယ် (သမုဒယသစ္စာ)ကို မြင်ခြင်းကြောင့်, အပြစ် (ဒုက္ခသစ္စာ) ကို မြင်ခြင်းကြောင့်,

ထွက်မြောက်ရာ (နိရောဓသစ္စာ)ကို မြင်ခြင်းကြောင့်, လမ်းဟုတ်မဟုတ် သိမြင်မှု (မဂ္ဂသစ္စာ) ကို မြင်ခြင်း ကြောင့် (အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော) အကျိုးသို့ ရောက်ခြင်းနှင့် စိတ်နှလုံး၏ ငြိမ်သက်ခြင်းကို သိတော်မူ၏။

နှမ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် (အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော) အကျိုးသည် အာပေါကသိုဏ်း သမာပတ်။ တေဇောကသိုဏ်းသမာပတ်။ ဝါယောကသိုဏ်းသမာပတ်။ နီလကသိုဏ်းသမာပတ်။ ပီတကသိုဏ်း သမာပတ်။ လောဟိတကသိုဏ်းသမာပတ်။ ဩဒါတကသိုဏ်းသမာပတ်။ အာကာသကသိုဏ်း သမာပတ်။ (ပဥ္စမာရုပ္ပ) ဝိညာဏကသိုဏ်းသမာပတ်လျှင် အလွန်အမြတ်ရှိ၏ဟု (ယူဆ၍ ထိုသမာပတ် ကို)ဖြစ်စေကုန်၏။ နှမ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝိညာဏကသိုဏ်းသမာပတ်၏ လွန်မြတ်သည့် အဖြစ် ရှိသမျှ ကို အထူးသိတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဝိညာဏကသိုဏ်းသမာပတ်၏ လွန်မြတ်သည့် အဖြစ် ရှိသမျှကို အထူး သိတော်မူ၍ (ထိုသမာပတ်၌) သာယာဖွယ် (သမုဒယသစ္စာ) ကို မြင်တော်မူ၏။ အပြစ် (ဒုက္ခသစ္စာ) ကို မြင်တော်မူ၏။ ထွက်မြောက်ရာ (နိရောဓသစ္စာ)ကို မြင်တော်မူ၏။ လမ်း ဟုတ်မဟုတ် သိမြင်မှု (မဂ္ဂသစ္စာ)ကို မြင်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သာယာဖွယ် (သမုဒယသစ္စာ)ကို မြင်ခြင်း ကြောင့်, အပြစ် (ဒုက္ခသစ္စာ) ကို မြင်ခြင်းကြောင့်, ထွက်မြောက်ရာ (နိရောဓသစ္စာ) ကို မြင်ခြင်းကြောင့်, လမ်း ဟုတ်မဟုတ် သိမြင်မှု (မဂ္ဂသစ္စာ) ကို မြင်ခြင်းကြောင့် (အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော) အကျိုးသို့ ရောက် ခြင်းနှင့် စိတ်နှလုံး၏ ငြိမ်သက်ခြင်းကို သိတော်မူ၏။ နှမ ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးသမီး ပြဿနာတို့၌ - "ငါသည် ချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော ဟူသော စစ်တပ်ကို အောင်မြင်ကာ တစ်ပါး တည်း ရှုလျက် (အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော) အကျိုးသို့ ရောက်ခြင်းနှင့် စိတ်နှလုံး၏ ငြိမ်သက်ခြင်း ဟူသော ချမ်းသာကို အစဉ်သိပြီ၊ ထို့ကြောင့် လူအပေါင်းနှင့် မိတ်ဆွေ ဖွဲ့ခြင်းကို ငါမပြု၊ ငါသည် တစ်ဦး တစ်ယောက်နှင့်မျှ မိတ်ဆွေ မဖြစ်' ဟူသော ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

နှမ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဤစကား၏ အနက်(သဘော)ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် မှတ်အပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - မဟာဝဂ် ===

၇ - ပဌမ မဟာပဥှာသုတ်

၂၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းများစွာတို့သည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်း ကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်ကုန်၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့ အား "သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ရန် အလွန်စောသေး၏၊ ငါတို့သည် သာသနာတော်မှ တစ်ပါး သော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ကြရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုသို့ ကြံပြီးနောက် ထိုရဟန်းတို့သည် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် ထိုသာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေကာ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့အား သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့ သည် ဤသို့ ပြောဆိုကုန်၏ -

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းဂေါတမသည် သာဝကတို့အား “ရဟန်းတို့ သင်တို့ လာကုန်လော့၊ တရား အားလုံးကို သိကုန်လော့၊ တရားအားလုံးကို သိ၍ နေကုန်လော့” ဟု ဤသို့ တရားဟော၏။ ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့သည်လည်း သာဝကတို့အား “ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့ လာကုန်လော့၊ တရားအားလုံးကို သိကုန်လော့၊ တရားအားလုံးကို သိ၍ နေကုန်လော့” ဟု ဤသို့ တရားကို ဟောကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ၌ငါတို့ တရားဟောရာ၌ ရဟန်းဂေါတမနှင့် ငါတို့၏ တရား ဟောပုံချင်း ဆုံးမပုံချင်း အဘယ်သို့ ထူးသနည်း၊ အဘယ်သို့ ပိုလွန်သနည်း အဘယ်သို့ ခြားနားသနည်း (ဟုပြောဆိုကြကုန်၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုသာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ စကားကို မနှစ်သက်ကုန် မတားမြစ်ကုန်၊ မနှစ်သက်ကုန် မတားမြစ်ကုန်ဘဲ နေရာမှ ထကာ “မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ထိုစကား၏ အနက် (အဓိပ္ပါယ်) ကို သိရကုန်အံ့” ဟု ဖဲသွားကြကုန်၏။ ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့သည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်လျက် အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်ကြပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား “သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ရန် စောသေး၏၊ ငါတို့သည် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံ ဖြစ်ကြပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးနောက် ထိုသာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့နှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေကာ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြပါ၏၊ ႟စ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့အား သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် - ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းဂေါတမ သည် သာဝကတို့အား “ရဟန်းတို့ သင်တို့ လာကုန်လော့၊ တရားအားလုံးကို သိကုန်လော့၊ တရား အားလုံးကို သိ၍ နေကုန်လော့” ဟု ဤသို့ တရားဟော၏။ ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့သည်လည်း သာဝကတို့အား “ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့ လာကုန်လော့၊ တရားအားလုံးကို သိကုန်လော့၊ တရားအားလုံးကို သိ၍ နေကုန်လော့” ဟု ဤသို့ တရားကို ဟောကုန်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ဤ၌ငါတို့ တရားဟောရာ၌ ရဟန်း ဂေါတမနှင့် ငါတို့၏ တရားဟောပုံချင်း ဆုံးမပုံချင်း အဘယ်သို့ ထူးသနည်း၊ အဘယ်သို့ ပိုလွန်သနည်း အဘယ်သို့ ခြားနားသနည်း” ဟု ဤစကားကို ပြောဆိုကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုသာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ စကားကို မနှစ်သက်ပါကုန် မတားမြစ်ပါကုန်၊ မနှစ်သက်ကုန် မတားမြစ်ကုန်ဘဲ နေရာမှထကာ “မြတ်စွာဘုရား၏ အထံမှ ထိုစကား၏ အနက် (အဓိပ္ပါယ်) ကို သိကြကုန်အံ့” ဟု ဖဲခဲ့ကြပါကုန်၏ ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုလေ့ ရှိကုန်သော သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့ကို ဤသို့ ပြောဆို မေးမြန်းကုန်ရာ၏၊ “ငါ့သျှင်တို့ ပြဿနာတစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်တစ်ခု ဖြေဆိုချက်တစ်ခု၊ ပြဿနာနှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်နှစ်ခု ဖြေဆိုချက်နှစ်ခု၊ ပြဿနာသုံးခု ရည်ညွှန်းချက်သုံးခု ဖြေဆိုချက်သုံးခု၊ ပြဿနာလေးခု ရည်ညွှန်းချက်လေးခု ဖြေဆိုချက်လေးခု၊ ပြဿနာငါးခု ရည်ညွှန်းချက်ငါးခု ဖြေဆိုချက်ငါးခု၊ ပြဿနာခြောက်ခု ရည်ညွှန်းချက်ခြောက်ခု ဖြေဆိုချက်ခြောက်ခု၊ ပြဿနာခုနစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ခုနစ်ခု ဖြေဆိုချက်ခုနစ်ခု၊ ပြဿနာရှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ရှစ်ခု ဖြေဆိုချက်ရှစ်ခု၊ ပြဿနာကိုးခု ရည်ညွှန်းချက်ကိုးခု ဖြေဆိုချက်ကိုးခု၊ ပြဿနာဆယ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ဆယ်ခု ဖြေဆိုချက်ဆယ်ခု” ဟု (ဤသို့ ပြောဆို မေးမြန်း ကုန်ရာ၏)။

ရဟန်းတို့ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤသို့ အမေးခံကြရသည် ရှိသော် ကျကျနန ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖြေဆိုနိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်၊ အလွန် ပင်ပန်းခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြကုန်လိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အရာ မဟုတ်သော ကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူလောက၌ မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကို လည်းကောင်း ဤသာသနာတော်မှ ကြားနာရ၍ (ပြောဆိုသူကိုလည်းကောင်း) ကြဉ်ထား၍ ဤပြဿနာတို့ကို ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် စိတ်ကို နှစ်သိမ့်စေနိုင်မည့် အခြားသူကို ငါမမြင်။

“ပြဿနာတစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်တစ်ခု ဖြေဆိုချက်တစ်ခု” ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားတစ်ခု၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်တရားတစ်ခုနည်း၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့သည် အာဟာရလျှင် တည်ရာရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ(အာဟာရ) တရားတစ်ခု၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ “ပြဿနာတစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်တစ်ခု ဖြေဆိုချက်တစ်ခု” ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ “ပြဿနာနှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်နှစ်ခု ဖြေဆိုချက်နှစ်ခု” ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားနှစ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်နှစ်မျိုးတို့နည်း၊ ရုပ်၊ နာမ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (ရုပ်၊ နာမ်) တရားနှစ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ အနက်သဘောကို သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ “ပြဿနာနှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်နှစ်ခု ဖြေဆိုချက်နှစ်ခု” ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ “ပြဿနာသုံးခု ရည်ညွှန်းချက်သုံးခု ဖြေဆိုချက်သုံးခု” ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ အနက်သဘောကို သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း၊ ဝေဒနာ သုံးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (ဝေဒနာ) တရားသုံးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ “ပြဿနာသုံးခု ရည်ညွှန်းချက်သုံးခု ဖြေဆိုချက်သုံးခု” ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ “ပြဿနာလေးခု ရည်ညွှန်းချက်လေးခု ဖြေဆိုချက်လေးခု” ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်တရားလေးမျိုးတို့နည်း၊ အာဟာရလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(အာဟာရ) တရားလေးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ “ပြဿနာလေးခု ရည်ညွှန်းချက်လေးခု ဖြေဆိုချက်လေးခု” ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ “ပြဿနာငါးခု ရည်ညွှန်းချက်ငါးခု ဖြေဆိုချက်ငါးခု” ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို

ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခ အဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ
ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ) တရား ငါးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည်
ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို
ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခ အဆုံးကို
ပြု၏။ "ပြဿနာငါးခု ရည်ညွှန်းချက်ငါးခု ဖြေဆိုချက်ငါးခု" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍
ဆိုအပ်၏။ "ပြဿနာခြောက်ခု ရည်ညွှန်းချက်ခြောက်ခု ဖြေဆိုချက်ခြောက်ခု" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို
အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားခြောက်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည်
ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို
ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို
ပြု၏။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်း၊ အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တိက' အာယတန ခြောက်မျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ
(အဇ္ဈတ္တိကအာယတန) တရား ခြောက်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ
တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်
ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခ အဆုံးကို ပြု၏။ "ပြဿနာ
ခြောက်ခု ရည်ညွှန်းချက် ခြောက်ခု ဖြေဆိုချက်ခြောက်ခု" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍
ဆိုအပ်၏။ "ပြဿနာခုနစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ခုနစ်ခု ဖြေဆိုချက်ခုနစ်ခု" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို
အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားခုနစ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည်
ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို
ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခ အဆုံးကို
ပြု၏။ အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်း၊ ဝိညာဏ်၏ တည်ရာ 'ဝိညာဏဋ္ဌိတိ' ခုနစ်မျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ
(ဝိညာဏဋ္ဌိတိ)တရားခုနစ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည်
ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘော
ကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ "ပြဿနာခုနစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်
ခုနစ်ခု ဖြေဆိုချက် ခုနစ်ခု" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ "ပြဿနာရှစ်ခု
ရည်ညွှန်းချက်ရှစ်ခု ဖြေဆိုချက်ရှစ်ခု" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။
ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည်
ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘော
ကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း၊ လောကဓံ
တရား ရှစ်မျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(လောကဓံ)တရားရှစ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည်
ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို
ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခ အဆုံးကို
ပြု၏။ "ပြဿနာရှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ရှစ်ခု ဖြေဆိုချက်ရှစ်ခု" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍
ဆိုအပ်၏။ "ပြဿနာကိုးခု ရည်ညွှန်းချက်ကိုးခု ဖြေဆိုချက်ကိုးခု" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို
စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရားကိုးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ
တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်
ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်
ကိုးမျိုးတို့နည်း၊ သတ္တဝါတို့၏ တည်ရာ 'သတ္တာဝါသ' ကိုးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(သတ္တာဝါသ) တရား
ကိုးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်
မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ
သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ "ပြဿနာကိုးခု ရည်ညွှန်းချက်ကိုးခု ဖြေဆိုချက်
ကိုးခု" ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ "ပြဿနာဆယ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ဆယ်ခု
ဖြေဆိုချက်ဆယ်ခု" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ တရား

ဆယ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း၊ အကုသိုလ်ကမ္မပထ ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(အကုသလကမ္မပထ) တရားဆယ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်း ကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ "ပြဿနာဆယ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ဆယ်ခု ဖြေဆိုချက်ဆယ်ခု" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - မဟာဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ မဟာပဉှာသုတ်

၂၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကဇင်္ဂလာမြို့ ဝါးတော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကဇင်္ဂလာမြို့သား ဥပါသကာများစွာတို့သည် ကဇင်္ဂလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမ အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်လျက် ကဇင်္ဂလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမအား ဤစကားကို ပြောဆိုကြကုန်၏ - အရှင်မ မြတ်စွာဘုရားသည် ပြဿနာကြီးတို့၌ "ပြဿနာတစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်တစ်ခု ဖြေဆိုချက်တစ်ခု၊ ပြဿနာနှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်နှစ်ခု ဖြေဆိုချက်နှစ်ခု၊ ပြဿနာသုံးခု ရည်ညွှန်းချက်သုံးခု ဖြေဆိုချက်သုံးခု၊ ပြဿနာလေးခု ရည်ညွှန်းချက်လေးခု ဖြေဆိုချက်လေးခု၊ ပြဿနာ ငါးခု ရည်ညွှန်းချက်ငါးခု ဖြေဆိုချက်ငါးခု၊ ပြဿနာခြောက်ခု ရည်ညွှန်းချက်ခြောက်ခု ဖြေဆိုချက်ခြောက်ခု၊ ပြဿနာခုနစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ခုနစ်ခု ဖြေဆိုချက်ခုနစ်ခု၊ ပြဿနာရှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ရှစ်ခု ဖြေဆိုချက်ရှစ်ခု၊ ပြဿနာကိုးခု ရည်ညွှန်းချက်ကိုးခု ဖြေဆိုချက်ကိုးခု၊ ပြဿနာဆယ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ဆယ်ခု ဖြေဆိုချက်ဆယ်ခု" ဟု ဤစကားကို ဟောတော်မူထားပါ၏၊ အရှင်မ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောထားတော်မူသော ဤစကား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် အဘယ်သို့ သိမှတ်ရပါမည်နည်း ဟု (ပြောဆိုကြကုန်၏)။

ဒါယကာတို့ ထိုစကားကို မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ မကြားရဖူးပါ၊ မျက်မှောက်တော်မှ မခံယူရဖူးပါ၊ စိတ်ကို ပွါးစေကြသော ရဟန်းတို့၏ မျက်မှောက်မှလည်း မကြားရဖူးပါ။ မျက်မှောက်မှလည်း မခံယူရဖူးပါ။ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း ဤစကားအရာ၌ အကျွန်ုပ်၏ ထင်မြင်ချက်ကို ဆိုပါအံ့၊ ထိုစကားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့ ဟောပြပါအံ့ ဟု (ဆို၏)။ "ကောင်းပါပြီ အရှင်မ" ဟု ကဇင်္ဂလာမြို့သား ဥပါသကာတို့သည် ကဇင်္ဂလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမအား ပြန်ကြားကုန်၏။ ကဇင်္ဂလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ -

"ပြဿနာတစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်တစ်ခု ဖြေဆိုချက်တစ်ခု" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောတော် မူအပ်သနည်း။ ဒါယကာတို့ တရားတစ်ခု၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ

၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်တရား တစ်ခုနည်း၊ သတ္တဝါ အားလုံးတို့သည် အာဟာရလျှင် တည်ရာရှိကုန်၏။ ဒါယကာတို့ ဤ (အာဟာရ) တရားတစ်ခု၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ “ပြဿနာတစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်တစ်ခု ဖြေဆိုချက်တစ်ခု” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကား ကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။ “ပြဿနာနှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်နှစ်ခု ဖြေဆိုချက် နှစ်ခု” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဒါယကာတို့ တရားနှစ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်နှစ်မျိုးတို့နည်း၊ နာမ်၊ ရုပ်တို့ တည်း။ပ။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း၊ ဝေဒနာသုံးမျိုးတို့တည်း။ ဒါယကာတို့ ဤ(ဝေဒနာ) တရား သုံးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ “ပြဿနာသုံးခု ရည်ညွှန်းချက်သုံးခု ဖြေဆိုချက် သုံးခု” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။ “ပြဿနာလေးခု ရည်ညွှန်းချက်လေးခု ဖြေဆိုချက်လေးခု” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဒါယကာတို့ တရားလေးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ စိတ်ကို ပွါးစေပြီးသည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက် သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း၊ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ တည်း။ ဒါယကာတို့ ဤ(သတိပဋ္ဌာန်)တရား လေးပါးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ စိတ်ကို ပွါးစေပြီး သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ “ပြဿနာလေးခု ရည်ညွှန်းချက်လေးခု ဖြေဆိုချက်လေးခု” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။ “ပြဿနာငါးခု ရည်ညွှန်းချက်ငါးခု ဖြေဆိုချက်ငါးခု” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဒါယကာတို့ တရားငါးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ စိတ်ကို ပွါးစေပြီးသည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ် ငါးမျိုးတို့နည်း - ဣန္ဒြေ ငါးပါးတို့တည်း။ပ။ အဘယ် ခြောက်မျိုးတို့နည်း၊ ကိလေသာတို့မှ ထွက်မြောက်ရာ ‘နိဿရဏီယ’ ဓာတ် ခြောက်မျိုးတို့တည်း။ပ။ အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်း၊ ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ပ။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း၊ အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော အရိယာမဂ်တို့တည်း။ ဒါယကာတို့ ဤ(အရိယာမဂ်)တရား ရှစ်ပါးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ စိတ်ကို ပွါးစေပြီးသည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ “ပြဿနာရှစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ရှစ်ခု ဖြေဆိုချက် ရှစ်ခု” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။ “ပြဿနာကိုးခု ရည်ညွှန်းချက်ကိုးခု ဖြေဆိုချက်ကိုးခု” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဒါယကာတို့ တရားကိုးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်း အခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခ အဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်း၊ သတ္တာဝါသကိုးမျိုးတို့တည်း။ ဒါယကာတို့ ဤ(သတ္တာဝါသ) တရားကိုးမျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ ငြီးငွေ့သည် ကောင်းစွာ တပ်ခြင်းကင်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ “ပြဿနာကိုးခု ရည်ညွှန်းချက်ကိုးခု ဖြေဆိုချက်

ကိုးခု” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။ “ပြဿနာဆယ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ဆယ်ခု ဖြေဆိုချက်ဆယ်ခု” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဒါယကာတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့၌ ရဟန်းသည် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးစေပြီးသည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း၊ ကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးတို့တည်း။ ဒါယကာတို့ ဤ (ကုသလကမ္မပထ)တရား ဆယ်ပါးတို့၌ ရဟန်းသည် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးစေပြီးသည် ကောင်းစွာ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အနက်သဘောကို ကောင်းစွာ သိပြီးလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခအဆုံးကို ပြု၏။ “ပြဿနာဆယ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ဆယ်ခု ဖြေဆိုချက်ဆယ်ခု” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဒါယကာတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ပြဿနာကြီးတို့၌“ပြဿနာတစ်ခု ရည်ညွှန်းချက်တစ်ခု ဖြေဆိုချက်တစ်ခု။ပ။ ပြဿနာဆယ်ခု ရည်ညွှန်းချက်ဆယ်ခု ဖြေဆိုချက်ဆယ်ခု” ဟူသော ဤစကား၏ အနက် (အဓိပ္ပါယ်) ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် ငါသိ၏။ ဒါယကာတို့ သင်တို့ အလိုရှိကြပါမူကား မြတ်စွာဘုရားသို့သာလျှင် ချဉ်းကပ်၍ ဤအနက်သဘောကို မေးလျှောက်ကုန်လော့။ ထိုအနက်ကို မြတ်စွာဘုရား ဖြေတော်မူတိုင်း ဆောင်မှတ်ကုန်လော့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“ကောင်းပါပြီ အရှင်မ” ဟု ကဇင်္ဂလာမြို့သား ဥပါသကာတို့သည် ကဇင်္ဂလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမ၏ စကားကို နှစ်သက်ဝမ်းမြောက် ကုန်၍ နေရာမှ ထကာ ကဇင်္ဂလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမကို ရှိခိုးကြပြီး၍ အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးကာ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်လျက် ကဇင်္ဂလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမနှင့်အတူ ပြောဆိုသမျှ စကား အားလုံးကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားကုန်၏။ သူကြွယ်တို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သူကြွယ်တို့ ကဇင်္ဂလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမသည် ပညာရှိ၏၊ သူကြွယ်တို့ ကဇင်္ဂလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမသည် ပညာကြီး၏၊ သူကြွယ်တို့ ငါ့ကို ချဉ်းကပ်၍ ဤအနက် (သဘော)ကို မေးလျှင်လည်း ဤအနက် (သဘော)ကို ဤသို့ ကဇင်္ဂလာမြို့သူ ရဟန်းမိန်းမ ဖြေသကဲ့သို့သာ ငါဖြေရာ၏။ ဤသည်သာလျှင်လည်း ထိုစကား၏ အနက်(သဘော)ပေတည်း၊ ဤသို့ သာလျှင် ထိုအနက် သဘောကို မှတ်ကုန်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - မဟာဝဂ် ===

၉ - ပဌမ ကောသလသုတ်

၂၉။ ရဟန်းတို့ ပသေနဒိကောသလမင်း၏ နိုင်ငံတော် ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်းနယ် ရှိသမျှ အတွင်း၌ ပသေနဒိကောသလမင်းကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ပသေနဒိကောသလမင်းအား သော်လည်း တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထိုစည်းစိမ် မျိုး၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ထိုစည်းစိမ်မျိုး၌ ငြီးငွေ့သော် မြတ်သော (ကောသလမင်း) အဖြစ်၌ တပ်ခြင်း ကင်း၏၊ ယုတ်ညံ့သော (သာမာန်) စည်းစိမ်မျိုး၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ (၁)

ရဟန်းတို့ လနေတို့သည် လှည့်လည်ကုန်လျက် အရပ်မျက်နှာတို့ ထွန်းလင်းတောက်ပရာ အပိုင်း အခြားအားဖြင့် တစ်ထောင် အဖို့အစုရှိသော လောကဓာတ်သည် ရှိ၏။ ထိုလောကဓာတ်တစ်ထောင်၌ လတစ်ထောင် နေတစ်ထောင် မြင့်မိုရ်တောင် မင်းတစ်ထောင် ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းတစ်ထောင် အပရဂေါယာန ကျွန်းတစ်ထောင် ဥတ္တရကုရုကျွန်းတစ်ထောင် ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်းတစ်ထောင် မဟာသမုဒ္ဒရာလေးထောင် နတ်မင်းကြီးလေးထောင် စာတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံတစ်ထောင် တာဝတိံသာနတ်ဘုံတစ်ထောင် ယာမာနတ်ဘုံ တစ်ထောင် တုသိတာနတ်ဘုံတစ်ထောင် နိမ္မာနရတိနတ်ဘုံတစ်ထောင် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်ဘုံ တစ်ထောင် ဗြဟ္မာ့ဘုံတစ်ထောင် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ တစ်ထောင်မျှသော လောကဓာတ်၌ မဟာဗြဟ္မာကို အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မဟာဗြဟ္မာအားသော်လည်း တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည် သာတည်း၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထို(စည်းစိမ်မျိုး)၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ထို(စည်းစိမ်မျိုး)၌ ငြီးငွေ့သော် မြတ်သော (မဟာဗြဟ္မာ) အဖြစ်၌ တပ်ခြင်းကင်း၏၊ ယုတ်ညံ့သော (သာမာန်) စည်းစိမ်မျိုး၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ (၂)

ရဟန်းတို့ ဤလောကဓာတ်၌ ပျက်စီးသော အခါမျိုးသည် ရှိ၏၊ ရဟန်တို့ လောကဓာတ် ပျက်စီး လတ်သော် သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် အာဘဿရာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုဘုံ၌ ဈာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏၊ (နှစ်သိမ့်ခြင်း) ပီတိလျှင် အစာရှိကုန်၏၊ မိမိတို့ ကိုယ်ရောင်ဖြင့် လင်းလျက် ရှိကုန်၏၊ ကောင်းကင်၌ ကျက်စားကုန်၏၊ တင့်တယ်သော နေရာရှိကုန်၏၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလ ပတ်လုံး တည်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးသော လောကဓာတ်အတွင်း၌ အာဘဿရာဗြဟ္မာတို့ကို အမြတ်ဆုံး ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အာဘဿရာဗြဟ္မာတို့အားသော်လည်း တစ်ပါးသော အခြင်း အရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်းရှိသည်သာတည်း။ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထို(စည်းစိမ်မျိုး)၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ထို(စည်းစိမ်မျိုး)၌ ငြီးငွေ့သော် မြတ်သော (အာဘဿရာဗြဟ္မာ) မင်းအဖြစ်၌ တပ်ခြင်းကင်း၏၊ ယုတ်ညံ့သော (သာမာန်) စည်းစိမ်မျိုး၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ (၃)

ရဟန်းတို့ တည်ရာ ကသိုဏ်းတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - အချို့ သော သူသည် အထက် အောက် ဖီလာ၌ နှစ်မျိုး မရှိသော ပမာဏမရှိသော ပထဝီကသိုဏ်းကို သိ၏၊ အချို့သော သူသည် အာပေါကသိုဏ်းကို သိ၏။ပ။ အချို့သော သူသည် တေဇောကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော သူသည် ဝါယောကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော သူသည် နီလကသိုဏ်းကို သိ၏။အချို့ သော သူသည် ပီတကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော သူသည် လောဟိတကသိုဏ်းကို သိ၏။အချို့သော သူသည် ဩဒါတကကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော သူသည် အာကာသကသိုဏ်းကို သိ၏။ အချို့သော သူသည် အထက် အောက် ဖီလာ၌ နှစ်မျိုးမရှိသော ပမာဏမရှိသော ဝိညာဏကသိုဏ်းကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား တည်ရာကသိုဏ်း ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတည်ရာ ကသိုဏ်း ဆယ်မျိုးတို့တွင် အချို့သောသူ သိသော အထက် အောက် ဖီလာ၌ နှစ်မျိုး မရှိသော ပမာဏ မရှိသော ဤဝိညာဏကသိုဏ်းသည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ (ဝိညာဏကသိုဏ်းကို) သိမှတ်မှုရှိသော သတ္တဝါတို့လည်း ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သိမှတ်မှုရှိသော သတ္တဝါတို့အားသော်လည်း တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထို(ကသိုဏ်း)၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ထိုကသိုဏ်း၌ ငြီးငွေ့သော် မြတ်သော ဝိညာဏကသိုဏ်း၌ တပ်ခြင်းကင်း၏၊ ယုတ်ညံ့သော ကသိုဏ်း၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ (၄)

ရဟန်းတို့ (ဆန့်ကျင်ဘက်တရားနှင့် အာရုံတို့ကို) လွှမ်းမိုးနိုင်ကြောင်း 'အဘိဘာယတန' ဈာန်တို့ သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်း ရုပ်တို့ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်သော

(ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ “(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏” ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏။ ဤကား ပဌမ အဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ကြီးသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ “(ငါ)သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏” ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏။ ဤကား ဒုတိယ အဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်ကုန်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ “(ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏” ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏။ ဤကား တတိယ အဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ကြီးသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ “(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏” ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏။ ဤကား စတုတ္ထအဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ညိုသော အဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ညိုသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ညိုသော အဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ညိုသော အောင်မဲညိုပန်း ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ညိုသော အဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် ညိုသော နှစ်ဖက်ချော အဝတ် ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ညိုသောအဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ညိုသော (ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ “(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏” ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏။ ဤကား ပဥ္စမအဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဝါရွှေသော အဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသောအရောင်ရှိသော ဝါရွှေသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ဝါရွှေသော အဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသောအရောင်ရှိသော ဝါရွှေသော မဟာလှေကားပန်း ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဝါရွှေသောအဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသော အရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် ဝါရွှေသော နှစ်ဖက်ချော အဝတ်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဝါရွှေသောအဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသော အရောင်ရှိသော ဝါရွှေသော (ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ “(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏” ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏။ ဤကား ဆဋ္ဌ အဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ နီသော အဆင်း နီသောအသွေး နီသော အရောင်ရှိသော နီသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ နီသောအဆင်း နီသော အသွေး နီသောအရောင်ရှိသော နီသော မိုးဆွေပန်း ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ နီသောအဆင်း နီသော အသွေး နီသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် နီသော နှစ်ဖက်ချော အဝတ်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ နီသော အဆင်း နီသောအသွေး နီသော အရောင်ရှိသော နီသော (ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ “(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏” ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏။ ဤကား သတ္တမ အဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဖြူသော အဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဖြူသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ဖြူသောအဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင် ရှိသော ဖြူသော သောက်ရှူးကြယ် ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖြူသော အဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် ဖြူသော နှစ်ဖက်ချော အဝတ် ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဖြူသောအဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဖြူသော(ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ “(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏” ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏။ ဤကား အဋ္ဌမ အဘိဘာယတနစျာန်ပေတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အဘိဘာယတနစျာန် ရှစ်မျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအဘိဘာယတနစျာန် ရှစ်မျိုးတို့တွင် အချို့သော သူသည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဖြူသောအဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသော အရောင်ရှိသော ဖြူသော ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ “(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏” ဟု ဤသို့ အမှတ်သညာ ရှိ၏ ဟူသော ဤအဘိဘာယတနသည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမှတ်ရှိသော သတ္တဝါတို့လည်း ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမှတ်ရှိသော သတ္တဝါတို့အားသော်လည်း တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထိုအဘိဘာယတနစျာန်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ထိုအဘိဘာယတနစျာန်၌ ငြီးငွေ့သော် မြတ်သောစျာန်၌ တပ်ခြင်းကင်း၏၊ ယုတ်ညံ့သော စျာန်၌ကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ (၅)

ရဟန်းတို့ အကျင့် ‘ပဋိပဒါ’တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ဆင်းရဲစွာ ကျင့်ရ၍ နှေးနှေးစွာ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်သော ‘ဒုက္ခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ’၊ ဆင်းရဲစွာ ကျင့်ရသော်လည်း လျင်မြန်စွာ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်သော ‘ဒုက္ခပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ’၊ ချမ်းသာစွာ ကျင့်ရသော်လည်း နှေးနှေးစွာ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်သော ‘သုခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ’၊ ချမ်းသာစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်စွာ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်သော သုခပဋိပဒါခိပ္ပါဘိညာ’ အကျင့်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အကျင့်ပဋိပဒါတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့ တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်လေးမျိုးတို့တွင် ချမ်းသာစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်စွာ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ် သော ဤအကျင့်သည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ကျင့်သော သတ္တဝါတို့လည်း ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ကျင့်သော သတ္တဝါတို့အားသော်လည်း တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ရှုသော အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထိုချမ်းသာစွာ ကျင့်ရ၍ လျင်မြန်စွာ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်သော အကျင့်၌ လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ထိုအကျင့်၌ ငြီးငွေ့သော် မြတ်သော အကျင့်၌ တပ်ခြင်းကင်း၏၊ ယုတ်သော အကျင့်၌ ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ (၆)

ရဟန်းတို့ သညာတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - အချို့သော သူ သည် နည်းသော အာနုဘော်ရှိသော (ကာမာဝစရ) သညာကို သိ၏၊ အချို့သော သူသည် မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော (ရူပါဝစရ) သညာကို သိ၏၊ အချို့သော သူသည် အတိုင်းအရှည် မရှိသော (လောကုတ္တရာ) သညာကို သိ၏၊ အချို့သော သူသည် “တစ်စုံတစ်ခုမျှမရှိ” ဟူသော (အာကိဉ္စညာယ တန) သညာကို သိ၏၊ ရဟန်းတို့ သညာတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသညာလေးမျိုးတို့ တွင် အချို့သောသူ သိသော “တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ” ဟူသော အာကိဉ္စညာယတနသညာသည် အမြတ်ဆုံး တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သညာရှိသော သတ္တဝါတို့လည်း ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သညာရှိသော သတ္တဝါတို့အား သော်လည်း တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထို(အာကိဉ္စညာယတနသညာ)၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ထို(အာကိဉ္စညာယတနသညာ)၌ ငြီးငွေ့သော် မြတ်သော သညာ၌ တပ်ခြင်းကင်း၏၊ ယုတ်ညံ့သော သညာ၌ကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ (၇)

ရဟန်းတို့ သာသနာတော်မှ အပ၌ ဖြစ်ကုန်သော (မိစ္ဆာ)အယူတို့တွင် "(ရှေးက) ငါ မဖြစ်ခဲ့မူကား ငါ့အား (ယခု) မဖြစ်ရာ၊ (ငါ) မဖြစ်တော့လျှင် ငါ့အား (ကြောင့်ကြခြင်း) ရှိလိမ့်မည် မဟုတ်" ဟူသော ဤ(ဥစ္ဆေဒ)အယူသည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အယူရှိသူအား ဘဝ၌ မစက်ဆုပ်ခြင်းသည် ရှိတော့မည် မဟုတ်၊ ဘဝချုပ်ရာ၌ စက်ဆုပ်ခြင်းလည်း ထိုသူအား ရှိတော့မည် မဟုတ်" ဟူသော ဤသဘောကိုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အယူရှိသော သတ္တဝါတို့လည်း ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အယူရှိသော သတ္တဝါအားသော်လည်း တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထို(ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ) ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ထို(ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ)၌ ငြီးငွေ့သော် မြတ်သော အယူ၌ တပ်ခြင်းကင်း၏၊ ယုတ်ညံ့သော အယူ၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း ။ (၈)

ရဟန်းတို့ မြတ်သော စင်ကြယ်မှုကို ပညတ်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်သော စင်ကြယ်မှုကို ပညတ်သူတို့တွင် အချင်းခပ်သိမ်း အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေသော သူသည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုစျာန်ကို သိရန် ထိုစျာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် တရားဟောကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဟောလေ့ရှိသော သတ္တဝါတို့လည်း ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဟောလေ့ရှိသော သတ္တဝါတို့အားသော်လည်း တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်သာတည်း၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်း ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထို(စျာန်)၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ထို(စျာန်)၌ ငြီးငွေ့သော် မြတ်သော စျာန်၌ တပ်ခြင်းကင်း၏၊ ယုတ်ညံ့သော စျာန်၌ကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ (၉)

ရဟန်းတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ပညတ်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ မျက်မှောက်ဘဝ၌ မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ပညတ်သော သူတို့တွင် တည်ရာ အတွေ့ 'ဖဿာယတန' ခြောက်မျိုးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၍ မစွဲလမ်းဘဲ လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) သည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဟောလေ့ရှိသော ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိသော ငါ့ကို သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့က "ရဟန်းဂေါတမသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိမှုကို မပညတ်၊ ရုပ်တို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိမှုကို မပညတ်၊ ဝေဒနာတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိမှုကို မပညတ်" ဟု ထင်ရှားမရှိသော အချည်းနှီးသော မှားယွင်းသော မဟုတ်မမှန်သော စွပ်စွဲခြင်းဖြင့် စွပ်စွဲကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိမှုကိုလည်း ပညတ်၏၊ ရုပ်တို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိမှုကိုလည်း ပညတ်၏၊ ဝေဒနာတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိမှုကိုလည်း ပညတ်၏၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဆာလောင်မှု မရှိဘဲ ငြိမ်းအေးလျက် အေးချမ်းလျက် မစွဲလမ်းဘဲ ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးမှု 'ပရိနိဗ္ဗာန်' ကိုလည်း ပညတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁၀)

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - မဟာဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ ကောယသလသုတ်

၃၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပသေနဒိကောသလမင်းသည် စစ်မြေပြင်၌ အောင်မြင်၍ အလိုပြည့်သဖြင့် စစ်တိုက်ရာမှ ပြန်လှည့်ခဲ့၏။ ထိုအခါ ပသေနဒိကောသလမင်းသည် ထိုအရံသို့ သွား၏၊ ယာဉ်ဖြင့် သွားနိုင်သမျှသော အရပ်တိုင်အောင် ယာဉ်ဖြင့် သွား၍ ယာဉ်မှ သက်ပြီးသော် ခြေကျင်သာလျှင် အရံသို့ ဝင်၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းများစွာတို့သည် လွင်တီးခေါင်၌ စင်္ကြံ သွားနေကုန်၏။ ထိုအခါ ပသေနဒိကောသလမင်းသည် ထိုရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုရဟန်းတို့အား - "အသျှင်ဘုရားတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခု အဘယ်မှာ သီတင်းသုံး နေတော်မူပါသနည်း။ အသျှင်ဘုရားတို့ အကျွန်ုပ်တို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်လိုပါကုန်၏" ဟု လျှောက်၏။ မင်းမြတ် တံခါးပိတ်ထားသော ဤကျောင်းသို့ တိတ်ဆိတ်စွာ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မုခ်ဦးသို့ ဖြည်းညင်းစွာ ဝင်၍ ချောင်းဟန့်ပြီးလျှင် တံခါးကို ခေါက်လော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်အား တံခါး ဖွင့်ပေးပါလိမ့်မည် ဟု (ဆိုကုန်၏)။

ထိုအခါ ပသေနဒိကောသလမင်းသည် တံခါး ပိတ်ထားသော ကျောင်းသို့ တိတ်ဆိတ်စွာ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မုခ်ဦးသို့ ဖြည်းညင်းစွာ ဝင်၍ ချောင်းဟန့်ပြီးလျှင် တံခါးကို ခေါက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် တံခါးကို ဖွင့်တော်မူ၏။ ထို့နောက် ပသေနဒိကောသလမင်းသည် ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့၌ ဦးတိုက်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ခံတွင်းဖြင့် စုပ်၏၊ လက်တို့ဖြင့်လည်း ဆုပ်နယ် (ပွတ်သပ်)၏။ "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ပသေနဒိကောသလမင်းပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ပသေနဒိကောသလမင်းပါတည်း" ဟု အမည်ကိုလည်း ကြားလျှောက်၏။ မင်းကြီး သင်သည် အဘယ် အကြောင်းထူးကို မြော်မြင်၍ ဤကိုယ်(ခန္ဓာ)၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချမှုကို ပြုဘိသနည်း၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြဘိသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ပြုဖူးသည့် ကျေးဇူးကို သိမှု 'ကတညုတ' နှင့် ပြုရမည်ကို ထင်စွာ သိမှု 'ကတဝေဒီ'ကို မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချမှုကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် လူအများ၏ စီးပွါး အလို့ငှါ လူအများ၏ ချမ်းသာရန် အလို့ငှါ ကျင့်တော်မူပါ၏၊ ကောင်းသော တရားရှိခြင်း အပြစ်ကင်းသော တရားရှိခြင်းဖြင့် လူအများကို မြတ်သော ဉာဏ်၌ တည်စေတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် လူအများ၏ စီးပွါး အလို့ငှါ လူအများ၏ ချမ်းသာရန် အလို့ငှါ ကျင့်တော်မူခြင်း၊ ကောင်းသော တရားရှိခြင်း၊ အပြစ်ကင်းသော တရားရှိခြင်းဖြင့် လူအများကို မြတ်သော ဉာဏ်၌ တည်စေခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကို မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြပါ၏။ (၁)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် သီလ ရှိတော်မူပါ၏၊ ကြီးပွါးသော သီလ မြတ်သော သီလ အပြစ်ကင်းသော သီလ ရှိတော်မူပါ၏၊ အပြစ်ကင်းသော သီလနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ သီလ ရှိတော်မူခြင်း၊ ကြီးပွါးသော သီလ မြတ်သော သီလ အပြစ်ကင်းသော သီလ ရှိတော်မူခြင်း အပြစ်ကင်းသော သီလနှင့် ပြည့်စုံတော်မူခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြပါ၏။ (၂)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဉ့် ပတ်လုံး တောကျောင်း နေတော်မူပါ၏၊ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး တောကျောင်း နေတော်မူခြင်း အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲတော်မူခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၃)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၄)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်ယူလာ၍ ပေးလှူသော အလှူကိုလည်း ခံတော် မူထိုက်ပါပေ၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူပါပေ၏။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်ယူလာ၍ ပေးလှူအပ်သော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ခြင်း၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ခြင်း၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်ခြင်း၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူခြင်း၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၅)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် (ကိလေသာကို) အလွန် ခေါင်းပါးစေတတ်သော စိတ်ပွင့်လင်းခြင်းငှါ လျော်ကပ်သော သဘောရှိသည့် အလိုနည်းမှု၊ ရောင့်ရဲလွယ်မှု၊ ကင်းဆိတ်မှု၊ မရောနှောမှု၊ ဝီရိယကို အားထုတ်မှု၊ သီလပြည့်စုံမှု၊ သမာဓိပြည့်စုံမှု၊ ပညာပြည့်စုံမှု၊ အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံမှု၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံမှုတို့နှင့် စပ်သော စကားတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရတော်မူပါပေ၏၊ မငြိုမငြင် ရတော်မူပါပေ၏၊ မပင်မပန်း ရတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ (ကိလေသာကို) အလွန် ခေါင်းပါးစေတတ်သော စိတ်ပွင့်လင်းခြင်းငှါ လျော်ကပ်သော သဘောရှိသည့် အလိုနည်းမှု။ပ။ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်အမြင်နှင့် စပ်သော စကားတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရတော်မူခြင်း၊ မငြိုမငြင် ရတော်မူခြင်း၊ မပင်မပန်း ရတော်မူခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၆)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သော ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရတော်မူပါပေ၏၊ မငြိုမငြင် ရတော်မူပါပေ၏၊ မပင်မပန်း ရတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သော ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရတော်မူခြင်း၊ မငြိုမငြင် ရတော်မူခြင်း၊ မပင်မပန်း ရတော်မူခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၇)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် များသော အပြားရှိသော ရှေး၌ နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်း

ကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း "ဤမည်သောဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို (ငါ) သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို(ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏" ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ တစ်ပါးမကသော (များစွာ)သော ရှေး၌ နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့တော် မူနိုင်ခြင်း၊ ယင်းခန္ဓာအစဉ် ဟူသည်မှာ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာတို့နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသည့် ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့တော် မူနိုင်ခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၈)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ "အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်'၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသော ကံ ရှိကုန်၏၊ ထို(သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်'၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်'၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထို (သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော သတ္တဝါတို့ကို သိတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ အထူး စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကြသော သတ္တဝါတို့ကို သိတော်မူခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကိုလည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၉)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့်။ပ။ ရောက်၍ နေတော်မူခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းထူးကို လည်း မြော်မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ပျပ်ဝပ် နှိမ့်ချခြင်းကို ပြုပါ၏၊ မေတ္တာဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါ၏။ (၁၀)

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည် သွားပါကုန်ဦးအံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ကိစ္စ များပါကုန်၏၊ ပြုဖွယ် များပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။ မင်းကြီး သင်သည် သွားရန် အချိန်ကို သိ၏ (သွားရန်မှာ သင့်အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်၏) ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ထို့နောက် ပသေနဒိကောသလမင်းသည် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ ဖဲသွားလေ၏။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် မဟာဝဂ် ပြီးပြီ။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဥပါလိဝဂ် ===

၁ - ဥပါလိသုတ်

၃၁။ ထိုအခါ အသျှင်ဥပါလိသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော အကျိုးထူးတို့ကို အစွဲပြု၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သာဝကတို့အား သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူပါသနည်း၊ ပါတိမောက်ကို ပြတော်မူပါသနည်း ဟု လျှောက်၏။ ဥပါလိ အကျိုးထူး ဆယ်မျိုးတို့ကို အစွဲပြု၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သာဝကတို့အား သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏၊ ပါတိမောက်ကို ပြတော်မူ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သံဃာတော်၏ ကောင်းပါပြီ ဟု ဝန်ခံကျင့်သုံးရန်၊ သံဃာတော်များ ချမ်းသာစေရန်၊ အကျင့်သီလ ဖောက်ဖျက်သူတို့ကို နှိမ်နင်းရန်၊ အကျင့်သီလ ချစ်မြတ်နိုးသော ရဟန်းတို့ ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ရန်၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲ အထူးတို့ကို စောင့်စည်းရန်၊ နောင်တမလွန်၌ ဖြစ်လတ္တံ့ကုန်သော ဆင်းရဲအထူးတို့ကို ပယ်ရှားရန်၊ မကြည်ညိုသေးသော သူတို့ကို ကြည်ညိုစေရန်၊ ကြည်ညိုပြီးသော သူတို့ကို တိုး၍ ကြည်ညိုစေရန်၊ သူတော်ကောင်းတရား 'သာသနာသုံးရပ်' တည်တံ့ရန်၊ ဝိနည်း 'စည်းမျဉ်းဥပဒေ'ကို ချီးမြှောက်ရန်တို့တည်း။ ဥပါလိ ဤအကျိုးထူး ဆယ်မျိုးတို့ကို အစွဲပြု၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့် သာဝကတို့အား သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူ၏၊ ပါတိမောက်ကို ပြတော်မူ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဥပါလိဝဂ် ===

၂ - ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနာသုတ်

၃၂။ အသျှင်ဘုရား ပါတိမောက်ထားခြင်းတို့သည် အဘယ်မျှတို့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ဥပါလိ ပါတိမောက်ထားခြင်းတို့သည် ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ပါရာဇိကကျသူသည် ထိုပရိသတ်၌ နေ၏၊ ပါရာဇိကနှင့် စပ်သော စကားသည် မပြီးပြတ်သေး၊ ထိုပရိသတ်၌ ရဟန်း မဟုတ်သူ (လူ,သာမဏေ) သည် နေ၏၊ ရဟန်း မဟုတ်သူ (လူ, သာမဏေ) နှင့်စပ်သော စကားသည် မပြီးပြတ်သေး၊ ထိုပရိသတ်၌ သိက္ခာကျသူသည် နေ၏၊ သိက္ခာကျသူနှင့် စပ်သော စကားသည် မပြီးပြတ်သေး၊ ထိုပရိသတ်၌ ပဏ္ဍုက်သည် နေ၏၊ ပဏ္ဍုက်နှင့်စပ်သော စကားသည် မပြီးပြတ်သေး၊ ထိုပရိသတ်၌ ရဟန်းမိန်းမကို ဖျက်ဆီးသူသည် နေ၏၊ ရဟန်းမိန်းမကို ဖျက်ဆီးသူနှင့် စပ်သော စကားသည် မပြီးပြတ်သေး။ ဥပါလိ ပါတိမောက်ထားခြင်းတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဥပါလိဝဂ် ===

၃ - ဥဗ္ဗာဟိကာသုတ်

၃၃။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ဥဗ္ဗာဟိက(ကမ္မဝါစာ) ဖြင့် သမုတ် အပ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ဥပါလိ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ဥဗ္ဗာဟိက (ကမ္မဝါစာ)ဖြင့် သမုတ်အပ်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (၁) သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလကို စောင့်ရှောက်လျက် နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ (၂) အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိကုန်၍ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဟောဖော်ပြတတ်သည့် သဘောရှိကုန်သော တရားတို့ကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် များစွာ ကြားနာအပ်ကုန်၏၊ ဆောင်ထားအပ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာထားအပ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် မှတ်သားထားအပ်ကုန်၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ (၃) ထိုရဟန်းအား ပါတိမောက်နှစ်ပါးတို့သည် အကျယ်အားဖြင့် ကောင်းစွာ နှုတ်၌ လာကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်၏၊ ပါတိမောက်အားဖြင့် အဖွင့် 'ဥဘတောဝိဘင်း' အားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်ကုန်၏။

(၄) ဝိနည်း၌ တည်၏၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း မရှိ။ (၅) (သပိတ်သင်္ကန်းစသော) အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် ရန်သူဖြစ်သော ရဟန်းနှစ်ပါးတို့ကို သိစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ ရှုစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ ကြည့်စေခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ ကြည်ညိုစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း စွမ်းနိုင်၏။ (၆) အဓိကရုဏ်း ဖြစ်ကြောင်း ငြိမ်းကြောင်း၌ လိမ္မာ၏။ (၇) အဓိကရုဏ်းကို သိ၏။ (၈) အဓိကရုဏ်း၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သိ၏။ (၉) အဓိကရုဏ်း၏ ငြိမ်းခြင်းကို သိ၏။ (၁၀) အဓိကရုဏ်း ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏။ ဥပါလိ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ဥဗ္ဗာဟိက (ကမ္မဝါစာ) ဖြင့် သမုတ်အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဥပါလိဝဂ် ===

၄ - ဥပသမ္ပဒါသုတ်

၃၄။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ပဥ္စင်း ပြုပေးသင့်ပါသနည်း (ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပဥ္စင်း ခံပေးနိုင်ပါသနည်း)ဟု (လျှောက်၏)။ ဥပါလိ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ပဥ္စင်း ပြုပေးနိုင်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (၁)သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ရှောက်လျက် နေ၏၊ အကျင့် 'အာစရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ (၂) အကြားအမြင်များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိကုန်၍ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဟောဖော်ပြ တတ်သည့် သဘောရှိကုန်သော တရားတို့ကို ထိုရဟန်းသည် များစွာ ကြားနာအပ်ကုန်၏၊ ဆောင်ထားကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာထားအပ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် မှတ်သားထား အပ်ကုန်၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ (၃) ထိုရဟန်းအား ပါတိမောက်သည် အကျယ်အားဖြင့် ကောင်းစွာ နှုတ်၌ လာ၏၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်၏၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊ ပါတိမောက်အားဖြင့် အဖွင့် 'ဥဘတောဝိဘင်း' အားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ (၄) မကျန်းမာသူကို လုပ်ကျွေးခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ လုပ်ကျွေးစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း စွမ်းနိုင်၏။ (၅) မပျော်မွေ့ခြင်းကို ကိုယ်တိုင်ငြိမ်းခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း စွမ်းနိုင်၏။ (၆) ဖြစ်ပေါ်လာသော ကုက္ကုစ္စ'သံသယ'ကို တရားအားဖြင့် ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ (၇) ဖြစ်ပေါ်သော မိစ္ဆာအယူကို တရားအားဖြင့် ကင်းစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ (၈) အဓိသီလ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ (၉) အဓိစိတ္တ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ (၁၀) အဓိပညာ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ဥပါလိ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ပဥ္စင်း ပြုပေးနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဥပါလိဝဂ် ===

၅ - နိဿယသုတ်

၃၅။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် နိဿရည်း ပေး ထိုက်ပါသနည်း (နိဿရည်းဆရာပြုလုပ်နိုင်ပါသနည်း) ဟု (လျှောက်၏)။

ဥပါလိ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် နိဿရည်း ပေးထိုက်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုး တို့နည်းဟူမူ - ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ အကြားအမြင် များ၏။ပ။ ဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ထိုရဟန်းအား ပါတိမောက်သည် အကျယ်အားဖြင့် ကောင်းစွာ နှုတ်၌ လာ၏၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်၏၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊ ပါတိမောက်အားဖြင့် အဖွင့် 'ဥဘတောဝိဘင်း' အားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ် အပ်၏၊ မကျန်းမာသူကို လုပ်ကျွေးခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ လုပ်ကျွေးစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း စွမ်းနိုင်၏။ မပျော်မွေ့ခြင်းကို ကိုယ်တိုင်ငြိမ်းခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း စွမ်း နိုင်၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကုက္ကုစ္စ'သံသယ'ကို တရားအားဖြင့် ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ဖြစ်ပေါ် လာသော မိစ္ဆာအယူကို တရားအားဖြင့် ကင်းစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ အဓိသီလ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင် ၏။ အဓိစိတ္တ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ အဓိပညာ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ဥပါလိ ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် နိဿရည်း ပေးနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်

------

၆ - သာမဏေရသုတ်

၃၆။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သာမဏေကို လုပ်ကျွေးစေသင့်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ဥပါလိ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သာမဏေကို လုပ်ကျွေးစေသင့်၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ အကြားအမြင် များ၏။ပ။ ဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ထိုရဟန်းအား ပါတိမောက်သည် အကျယ်အားဖြင့် ကောင်းစွာ နှုတ်၌ လာ၏၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန် အပ်၏၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊ ပါတိမောက်အားဖြင့် အဖွင့် 'ဥဘတောဝိဘင်း' အားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်၏၊ မကျန်းမာသူကို လုပ်ကျွေးခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ လုပ်ကျွေးစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း စွမ်းနိုင်၏။ မပျော်မွေ့ခြင်းကို ကိုယ်တိုင် ငြိမ်းခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လည်း ကောင်း စွမ်းနိုင်၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကုက္ကုစ္စ 'သံသယ'ကို တရားအားဖြင့် ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင် ၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော မိစ္ဆာအယူကို တရားအားဖြင့် ကင်းစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ အဓိသီလ၌ တည်စေ ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ အဓိစိတ္တ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ အဓိပညာ၌ တည်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ဥပါလိ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သာမဏေကို လုပ်ကျွေးစေသင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဥပါလိဝဂ် ===

၇ - သံဃဘေဒသုတ်

၃၇။ အသျှင်ဘုရား "သံဃာ ကွဲပြားမှု သံဃာ ကွဲပြားမှု" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် သံဃာ ကွဲပြားမှု ဖြစ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် တရား မဟုတ်သည်ကို "တရားဟုတ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ တရား ဟုတ်သည်ကို "တရားမဟုတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ ဝိနည်း မဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းဟုတ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ ဝိနည်း ဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းမဟုတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်" ဟု ပြကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ဤ၀တ္ထုဆယ်မျိုးတို့ဖြင့် (ပရိသတ်)ကို ဆွဲငင်ကုန်၏၊ ဖယ်ရှားကုန်၏၊ သီးခြားကံတို့ကို ပြုကုန်၏၊ သီးခြား ပါတိမောက်တို့ကို ပြကုန်၏။ ဥပါလိ ဤမျှဖြင့် သံဃာ ကွဲပြားမှု ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဥပါလိဝဂ် ===

၈ - သံဃသာမဂ္ဂီသုတ်

၃၈။ အသျှင်ဘုရား "သံဃာညီညွတ်မှု သံဃာ ညီညွတ်မှု" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် သံဃာ ညီညွတ်မှု ဖြစ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် တရား မဟုတ်သည်ကို "တရားမဟုတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ တရားဟုတ်သည်ကို "တရားဟုတ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ ဝိနည်း မဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းမဟုတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ ဝိနည်း ဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်း ဟုတ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ဤ၀တ္ထုဆယ်မျိုးတို့ဖြင့် (ပရိသတ်)ကို မဆွဲငင်ကုန်၊ မဖယ်ရှားကုန်၊ သီးခြားကံတို့ကို မပြုကုန်၊ သီးခြား ပါတိမောက်ကို မပြကုန်။ ဥပါလိ ဤမျှဖြင့် သံဃာ ညီညွတ်မှုဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဥပါလိဝဂ် ===

၉ - ပဌမအာနန္ဒသုတ်

၃၉။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "သံဃာ ကွဲပြားမှု သံဃာ ကွဲပြားမှု" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် သံဃာ ကွဲပြားမှု ဖြစ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် တရား မဟုတ်သည်ကို "တရားဟုတ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ တရား ဟုတ်သည်ကို "တရားမဟုတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ ဝိနည်း မဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းဟုတ်၏" ဟု ပြကုန်၏။ပ။ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်" ဟု ပြကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤဝတ္ထုဆယ်မျိုးတို့ဖြင့် (ပရိသတ်) ကို ဆွဲငင်ကုန်၏၊ ဖယ်ရှားကုန်၏၊ သီးခြားကံတို့ကို ပြုကုန်၏၊ သီးခြား ပါတိမောက်ကို ပြကုန်၏။ အာနန္ဒာ ဤမျှဖြင့် သံဃာ ကွဲပြားမှု ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ညီညွတ်သော သံဃာကို သင်းခွဲသည်ရှိသော် ထိုရဟန်းသည် အဘယ်အရာကို ပွါးစီးစေပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်အောင် ကြမ်းကြုတ်မှု (အကုသိုလ်) ကို ပွါးစီးစေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်သော ကြမ်းကြုတ်မှု ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ အာယုကပ်ပတ်လုံး (အဝီစိ)ငရဲ၌ ကျက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ သံဃာကို သင်းခွဲသော၊ အစုကွဲပြားမှု၌ မွေ့လျော်သော၊ တရား မဟုတ်သည်၌ တည်သော ရဟန်းသည် အပါယ်ဘုံသို့ သွားရမည် ငရဲ၌ ဖြစ်ရမည် ဖြစ်၍ ယောဂလေးပါး၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ကင်း၏၊ (ထိုရဟန်းသည်) ညီညွတ်သော သံဃာကို သင်းခွဲပြီးနောက် အာယုကပ်ပတ်လုံး (အဝီစိ) ငရဲ၌ ကျက်ရ၏။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဥပါလိဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယအာနန္ဒသုတ်

၉၀။ အသျှင်ဘုရား "သံဃာညီညွတ်မှု သံဃာညီညွတ်မှု" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် သံဃာညီညွတ်မှု ဖြစ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် တရား မဟုတ်သည်ကို "တရားမဟုတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ တရားဟုတ်သည်ကို "တရားဟုတ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ ဝိနည်း မဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းမဟုတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ ဝိနည်း ဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းဟုတ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မပညတ် အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ဤ၀တ္ထုဆယ်မျိုးတို့ဖြင့် (ပရိသတ်) ကို မဆွဲငင်ကုန်၊ မဖယ်ရှားကုန်၊ သီးခြားကံတို့ကို မပြုကုန်၊ သီးခြား ပါတိမောက်ကို မပြကုန်။ အာနန္ဒာ ဤမျှဖြင့် သံဃာ ညီညွတ်မှု ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကွဲပြားသော သံဃာကို ညီညွတ်အောင် ပြုသည်ရှိသော် ထိုသူသည် အဘယ်အရာကို ပွားစီး စေပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ မြတ်သော ကောင်းမှုကို ပွားစီးစေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်သော ကောင်းမှု ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ အာယုကပ်ပတ်လုံး နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သံဃာ၏ ညီညွတ်မှုသည် လည်းကောင်း၊ ညီညွတ်သူတို့ကို ချီးမြှောက်မှုသည် လည်းကောင်း ချမ်းသာ၏။ ညီညွတ်မှု၌ မွေ့လျော်ကာ တရား၌ တည်သူသည် သံဃာကို ညီညွတ်အောင် ပြု၍ ယောဂလေးပါး၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်မှ မကင်းဝေး၊ (ထိုသူသည်) အာယုကပ်ပတ်လုံး နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရ၏။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ဥပါလိဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - အက္ကောသဝဂ် ===

၁ - ဝိဝါဒသုတ်

၄၁။ ထိုအခါ အသျှင်ဥပါလိသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား သံဃာ၌ ငြင်းခုံမှု ခိုက်ရန်ဖြစ်မှု အယူကွဲပြားမှု စကားများမှုတို့ ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ရဟန်းတို့သည်လည်း ချမ်းသာစွာ မနေကြရပါ၊ ယင်း ငြင်းခုံမှု ခိုက်ရန်ဖြစ်မှု အယူကွဲပြားမှု စကားများမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။ ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် တရား မဟုတ်သည် ကို "တရားဟုတ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ တရားဟုတ်သည်ကို "တရားမဟုတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ ဝိနည်း မဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းဟုတ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ ဝိနည်း ဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းမဟုတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မပညတ် အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာ ဘုရား မပညတ်အပ်" ဟု ပြကုန်၏။ ဥပါလိ သံဃာ၌ ငြင်းခုံမှု ခိုက်ရန်ဖြစ်မှု အယူကွဲပြားမှု စကားများမှု ဖြစ်ကြသောကြောင့် ရဟန်းတို့သည်လည်း ချမ်းသာစွာ မနေကြရကုန်၊ ယင်းငြင်းခုံမှု ခိုက်ရန်ဖြစ်မှု အယူ ကွဲပြားမှု စကားများမှု၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

၂ - ပဌမ ဝိဝါဒမူလသုတ်

၄၂။ အသျှင်ဘုရား စကားများမှု၏ အခြေခံ 'မူလ'တို့သည် အဘယ်မျှတို့ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ဥပါလိ စကားများမှု၏ အခြေခံ 'မူလ'တို့သည် ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် တရား မဟုတ်သည်ကို "တရားဟုတ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ တရား ဟုတ်သည်ကို "တရားမဟုတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ ဝိနည်း မဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းဟုတ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ ဝိနည်း ဟုတ်သည်ကို "ဝိနည်းမဟုတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ် မိန့်ဆိုအပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မဟောအပ် မမိန့်ဆိုအပ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား လေ့ကျက်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မလေ့ကျက်အပ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်အပ်သည်ကို "မြတ်စွာဘုရား မပညတ်အပ်" ဟု ပြကုန်၏၊ ဥပါလိ စကားများမှု၏ အခြေခံ 'မူလ' တို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - အက္ကောသဝဂ် ===

၃ - ဒုတိယ ဝိဝါဒမူလသုတ်

၄၃။ အသျှင်ဘုရား စကားများမှု၏ အခြေခံ 'မူလ'တို့သည် အဘယ်မျှတို့ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ဥပါလိ စကားများမှု၏ အခြေခံ'မူလ' တို့သည် ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် အာပတ် မဟုတ်သည်ကို "အာပတ်ဟုတ်၏" ဟု ပြကုန်၏၊ အာပတ်ဟုတ်သည်ကို "အာပတ်မဟုတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ ပေ့ါသော အာပတ်ကို 'လေးသော အာပတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ လေးသော အာပတ်ကို 'ပေ့ါသော အာပတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ ရုန့်ရင်းသော အာပတ်ကို 'မရုန့်ရင်းသော အာပတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ မရုန့်ရင်းသော အာပတ်ကို 'ရုန့်ရင်းသော အာပတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ အကြွင်းရှိသော အာပတ်ကို 'အကြွင်းမရှိသော အာပတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ အကြွင်း မရှိသော အာပတ်ကို 'အကြွင်းရှိသော အာပတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ ကုစား၍ရသော အာပတ်ကို 'ကုစား၍ မရသော အာပတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ ကုစား၍ မရသော အာပတ်ကို 'ကုစား၍ ရသော အာပတ်" ဟု ပြကုန်၏၊ ဥပါလိ စကားများမှု၏ အခြေခံ 'မူလ' တို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - အက္ကောသဝဂ် ===

၄ - ကုသိနာရသုတ်

၄၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုသိနာရုံပြည် ဗလိနတ်စာ ပူဇော်ပသရာ တောအုပ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့က ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒက ရဟန်းသည် တရားငါးမျိုးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ ဆင်ခြင်၍ မိမိသန္တာန်၌ တရားငါးမျိုးတို့ကို တည်စေကာ သူတစ်ပါးကို စောဒနာအပ်၏။ အဘယ်တရားငါးမျိုးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ ဆင်ခြင်အပ်ကုန်သနည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒက ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ရမည် - "(ငါသည်) ကိုယ်အကျင့် စင်ကြယ်ပါ၏လော၊ စင်ကြယ်သော မပေါက်သော မဆွဲငင် မသုံးသပ်အပ်သော ကိုယ်အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံပါ၏လော၊ ငါ့အား ဤတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော" ဟု (ဆင်ခြင်အပ်၏)။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ကိုယ်အကျင့် မစင်ကြယ်ခဲ့မူ စင်ကြယ်သော မပေါက်သော မဆွဲငင် မသုံးသပ်အပ်သော ကိုယ်အကျင့်နှင့် မပြည့်စုံခဲ့မူ ထိုရဟန်းအား "တိုက်တွန်းပါ၏၊ အသျှင်သည် ရှေးဦးစွာ ကိုယ်အကျင့်ကို ကျင့်ပါဦးလော့" ဟု ပြောဆိုဖွယ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုရဟန်းအား ပြောဆိုဖွယ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သူတစ်ပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒက ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်အပ်၏။ "(ငါသည်) နှုတ်အကျင့် စင်ကြယ်ပါ၏လော၊ စင်ကြယ်သော မပေါက်သော မဆွဲငင် မသုံးသပ်အပ်သော နှုတ်အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံပါ၏လော၊ ငါ့အား ဤတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော" ဟု (ဆင်ခြင်အပ်၏)။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် နှုတ်အကျင့် မစင်ကြယ်ခဲ့မူ စင်ကြယ်သော မပေါက်သော မဆွဲငင် မသုံးသပ်အပ်သော နှုတ်အကျင့်နှင့် မပြည့်စုံခဲ့မူ ထိုရဟန်းအား "တိုက်တွန်းပါ၏၊ အသျှင်သည် ရှေးဦးစွာ နှုတ်အကျင့်ကို ကျင့်ပါဦးလော့" ဟု ပြောဆိုဖွယ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုရဟန်းအား ပြောဆိုဖွယ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သူတစ်ပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒက ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါ့အား သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ကင်းသော မေတ္တာစိတ်သည် ရှေးရှုတည်ပါ၏လော၊ ငါ့အား ဤတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော" ဟု (ဆင်ခြင်အပ်၏)။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ကင်းသော မေတ္တာစိတ်သည် ရှေးရှု မတည်ခဲ့မူ ထိုရဟန်းအား "တိုက်တွန်းပါ၏၊ အသျှင်သည် ရှေးဦးစွာ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ကင်းသော မေတ္တာစိတ်ကို ရှေးရှုတည်ပါစေလော့" ဟု ပြောဆိုဖွယ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုရဟန်းအား ပြောဆိုဖွယ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သူတစ်ပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒက ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါသည် အကြားအမြင် များပါ၏လော၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်ပါ၏လော၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူးပါ၏လော၊ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိ၍ အနက်, သဒ္ဒါနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံလျက် ဖြူစင်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဟောဖော်ပြတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို များစွာ ကြားနာဖူးပါကုန်၏လော၊ နှုတ်ဖြင့် ဆောင်ထားဖူးပါကုန်၏လော၊ လေ့ကျက်ထားဖူးပါကုန်၏လော၊ စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ဖူးပါကုန်၏လော၊ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိဖူးပါကုန်၏လော၊ ငါ့အား ဤတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော" ဟု (ဆင်ခြင်အပ်၏)။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကြားအမြင် မများခဲ့မူ အကြားအမြင်ကို မဆောင်ခဲ့မူ အကြားအမြင်ကို မဆည်းပူးခဲ့မူ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိ၍ အနက်,သဒ္ဒါနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံလျက် ဖြူစင်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဟောဖော်ပြတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို များစွာ မကြားနာခဲ့ရဖူးမူ နှုတ်ဖြင့် မဆောင်ခဲ့ဖူးမူ မလေ့ကျက်ခဲ့ဖူးမူ စိတ်ဖြင့် မဆင်ခြင်ခဲ့ဖူးမူ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခဲ့ဖူးမူ ထိုရဟန်းအား "တိုက်တွန်းပါ၏၊ အသျှင်သည် ရှေးဦးစွာ သုတ္တန်ပါဠိကို သင်ပါဦးလော့" ဟု ပြောဆိုဖွယ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုရဟန်းတို့အား ပြောဆိုဖွယ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား သူတစ်ပါးကို စောဒနာလိုသော စောဒက ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါ့အား ပါတိမောက် နှစ်မျိုးတို့သည် အကျယ်အားဖြင့် နှုတ်၌ လာပါကုန်၏လော၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန်ပြီး ဖြစ်ပါကုန်၏လော၊ ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်း ရှိပါကုန်၏လော၊ ပါဠိအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌကထာအားဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်ပြီး ဖြစ်ပါကုန်၏လော၊ ငါ့အား ဤတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော" ဟု (ဆင်ခြင်အပ်၏)။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား ပါတိမောက် နှစ်မျိုးတို့သည် အကျယ်အားဖြင့် နှုတ်၌ မလာကုန်မူ ကောင်းစွာ မဝေဖန်ရသေးကုန်မူ ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်း မရှိသေးကုန်မူ ပါဠိအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌကထာအားဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းစွာ မဆုံးဖြတ်ရ သေးကုန်မူ "ငါ့သျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို အဘယ်အရပ်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူသနည်း" ဟု မေးသော် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ထိုရဟန်းအား "တိုက်တွန်းပါ၏၊ အသျှင်သည် ရှေးဦးစွာ ဝိနည်းကို သင်ပါဦးလော့" ဟု ပြောဆိုဖွယ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုရဟန်းအား ပြောဆိုဖွယ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏။ မိမိသန္တာန်၌ တည်စေအပ်သော တရားငါးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ - သင့်လျော်သော အခါ၌ (ငါ) ပြောဆိုမည်၊ မသင့်လျော်သော အခါ၌ (ငါ) ပြောဆိုမည် မဟုတ်။ မှန်သော စကားဖြင့် (ငါ) ပြောဆိုမည်၊ မမှန်သော စကားဖြင့် (ငါ) ပြောဆိုမည် မဟုတ်။ သိမ်မွေ့သော စကားဖြင့် (ငါ) ပြောဆိုမည်၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့် (ငါ) ပြောဆိုမည် မဟုတ်။ အကျိုးနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် (ငါ) ပြောဆိုမည်၊ အကျိုးနှင့် မစပ်သော စကားဖြင့် (ငါ) ပြောဆိုမည် မဟုတ်။ မေတ္တာစိတ်ထားလျက် (ငါ) ပြောဆိုမည်၊ ဒေါသစိတ်ထားလျက် (ငါ) ပြောဆိုမည် မဟုတ် ဟု ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ တည်စေအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါးကို စောဒနာလိုသော

စောဒက ရဟန်းသည် ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ ဆင်ခြင်၍ မိမိသန္တာန်၌ ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို တည်စေကာ သူတစ်ပါးကို စောဒနာအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - အက္ကောသဝဂ် ===

၅ - ရာဇန္တေပုရပ္ပဝေသနသုတ်

၄၅။ ရဟန်းတို့ မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုး တို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ မင်းနှင့် မိဖုရား အတူနေရာသို့ ရဟန်း ဝင်သောအခါ မိဖုရားကသော်လည်း ရဟန်းကို မြင်၍ ပြုံးရယ်မိတတ်၏၊ ရဟန်းကသော်လည်း မိဖုရားကို မြင်၍ ပြုံးရယ်မိတတ်၏၊ ထိုသို့ ပြုံးရယ်မိရာ၌ မင်းကြီးအား "ဤရဟန်းနှင့် မိဖုရားတို့သည် လွန်ကျူးပြီးသော် လည်းကောင်း၊ လွန်ကျူး လတ္တံ့သော် လည်းကောင်း မချွတ်ဖြစ်ရာ၏" ဟု အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ ပဌမအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မင်းမည်သည်ကား များသော ကိစ္စရှိ၏၊ များသော ပြုဖွယ်ရှိ၏၊ မိန်းမ (မိဖုရားငယ်) တစ်ယောက်ကို သွားလာပြီးနောက် အမှတ်မရ၊ ထိုမိန်းမသည် ထိုမင်းသွားလာခြင်း ကြောင့် ကိုယ်ဝန် စွဲယူရာ၌ မင်းကြီးအား "ရဟန်းမှတစ်ပါး အခြားသူ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ နန်းတော် တွင်းသို့ မဝင်၊ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေသလော" ဟု အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ ဒုတိယအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား နန်းတော်တွင်း၌ တစ်စုံတစ်ခုသော ရတနာ ပျောက်သောအခါ မင်းကြီးအား "ဤအရပ်၌ ရဟန်းမှတစ်ပါး အခြားသူ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မဝင်၊ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေသလော" ဟု အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ တတိယအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား နန်းတော်တွင်း၌ လျှို့ဝှက်ထားသော တိုင်ပင်ချက် (နန်းတွင်းရေး)တို့ သည် အပြင်ဘက်တွင် ပျံ့နှံ့သောအခါ မင်းကြီးအား "ဤအရပ်၌ ရဟန်းမှတစ်ပါး အခြားသူ တစ်စုံ တစ်ယောက်မျှ မဝင်၊ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေသလော" ဟု အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ စတုတ္ထအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား နန်းတော်တွင်း၌ အဖကသော်လည်း သားကို (သတ်ခြင်းငှါ) အလိုရှိ တတ်၏၊ သားကသော်လည်း အဖကို (သတ်ခြင်းငှါ) အလိုရှိတတ်၏၊ "ဤအရပ်၌ ရဟန်းမှ တစ်ပါး အခြားသူ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မဝင်၊ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေသလော" ဟု ထိုသူတို့အား အထင်မှား ခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ ပဉ္စမအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မင်းသည် နိမ့်သော ရာထူး ရှိသူကို မြင့်သော ရာထူး၌ ထား၏၊ (ထိုအခါ) "မင်းသည် ရဟန်းနှင့် ရောနှောဆက်ဆံ၏၊ ရဟန်း၏ အမှုပင်ဖြစ်လေသလော" ဟု ထိုရာထူး ပြောင်းလွှဲမှုကို မနှစ်သက်သူတို့အား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော် သို့ ဝင်ခြင်း၌ ဆဋ္ဌအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မင်းသည် မြင့်သော ရာထူး ရှိသူကို နိမ့်သော ရာထူး၌ ထား၏၊ (ထိုအခါ) "မင်းသည် ရဟန်းနှင့် ရောနှောဆက်ဆံ၏၊ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေသလော" ဟု ထိုရာထူး ပြောင်းလွှဲမှုကို မနှစ်သက်သူတို့အား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ သတ္တမအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မင်းသည် အခါမဟုတ်သည်၌ စစ်တပ်ကို လွှတ်လိုက်တတ်၏၊ (ထိုအခါ) "မင်းသည် ရဟန်းနှင့် ရောနှောဆက်ဆံ၏၊ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေသလော" ဟု ထိုအခါမဲ့ စစ်တပ် လွှတ်ခြင်းကို မနှစ်သက်သူတို့အား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ အဋ္ဌမအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မင်းသည် လွှတ်သင့်သော အခါ၌ စစ်တပ်ကို လွှတ်လိုက်ပြီးနောက် ခရီးအကြားမှ တစ်ဖန် ပြန်လာစေတတ်၏။ (ထိုအခါ) "မင်းသည် ရဟန်းနှင့် ရောနှောဆက်ဆံ၏၊ ရဟန်း၏ အမှုပင် ဖြစ်လေသလော" ဟု ထိုစစ် ပြန်လာစေခြင်းကို မနှစ်သက်သူတို့အား အထင်မှားခြင်း ဖြစ်တတ်၏။ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ နဝမအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မင်း၏ နန်းတော်သည် ဆင် မြင်း ရထားတို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်း ကျပ်တည်း၏။ တပ်နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့လည်း ရှိကုန်၏၊ ယင်းအာရုံတို့သည် ရဟန်းအား မလျောက်ပတ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ ဒသမ အပြစ်တည်း။ ရဟန်းတို့ မင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - အက္ကောသဝဂ် ===

၆ - သက္ကသုတ်

၄၆။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ထိုဥပုသ်နေ့၌ မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်သော သက္ကတိုင်းသား ဥပါသကာတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် - "သက္ကတိုင်းသားတို့ သင်တို့သည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို စောင့်သုံးကြ၏လော" ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို တစ်ခါ တစ်ရံ စောင့်သုံးကြပါ၏၊ တစ်ခါတစ်ရံ မစောင့်သုံးကြပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

သက္ကတိုင်းသားတို့ အသက်ရှည်ရမှုသည် စိုးရိမ်ဖွယ်ဖြင့် ဘေးရှိသည်ဖြစ်လျက် အသက်ရှည်ရမှုသည် သေခြင်းဖြင့် ဘေးရှိသည် ဖြစ်လျက် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို တစ်ခါတစ်ရံ စောင့်သုံးကြ ကုန်၍ တစ်ခါတစ်ရံ မစောင့်သုံးကြသော သင်တို့အား အရမတော်ကြလေစွ၊ သင်တို့အား မကောင်း သဖြင့် ရကြကုန်စွတကား။ သက္ကတိုင်းသားတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤ လောက၌ ယောကျ်ားသည် အကုသိုလ်သို့ မရောက်မူ၍ တစ်စုံတစ်ရာ အသက်မွေးကြောင်း အလုပ်ဖြင့် တစ်နေ့၌ အသပြာဝက်ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ (ထိုသူကို) "လိမ္မာသော ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ား" ဟု ဆိုသင့်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဆိုသင့်ပါ၏။ သက္ကတိုင်းသားတို့

ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ဤလောက၌ ယောက်ျားသည် အကုသိုလ်သို့ မရောက်မူ၍ တစ်စုံတစ်ရာ အသက်မွေးကြောင်း အလုပ်ဖြင့် တစ်နေ့၌ အသပြာ တစ်ကျပ်ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ (ထိုသူကို) "လိမ္မာသော ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံသော ယောက်ျား" ဟု ဆိုသင့်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဆိုသင့်ပါ၏။ သင်္ကတိုင်းသားတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ဤလောက၌ ယောက်ျားသည် အကုသိုလ်သို့ မရောက်မူ၍ တစ်စုံတစ်ရာ အသက်မွေးကြောင်း အလုပ်ဖြင့် တစ်နေ့၌ အသပြာ နှစ်ကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ အသပြာ သုံးကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ အသပြာ လေးကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ အသပြာ ငါးကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ အသပြာ ခြောက်ကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ အသပြာ ခုနစ်ကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ အသပြာ ရှစ်ကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ အသပြာ ကိုးကျပ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ အသပြာ တစ်ဆယ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ အသပြာ နှစ်ဆယ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ အသပြာ သုံးဆယ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ အသပြာ လေးဆယ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ အသပြာ ငါးဆယ်တို့ကို ဖြစ်စေရာ၏၊ အသပြာ တစ်ရာကို ဖြစ်စေရာ၏၊ (ထိုသူကို) "လိမ္မာသော ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံသော ယောက်ျား" ဟု ဆိုသင့်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဆိုသင့်ပါ၏။ သင်္ကတိုင်းသားတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ထိုယောက်ျားသည် နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း အသပြာ တစ်ရာ အသပြာ တစ်ထောင်ကို ဖြစ်စေကာ အနှစ်တစ်ရာ သက်တမ်း၌ ရှိလျက် အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး အသက်ရှည်ပြီးလျှင် ရတိုင်း ရတိုင်းသော အသပြာကို သိမ်းဆည်းထားသော် များသော စည်းစိမ်အစုကို ရရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ရရာပါ၏။ သင်္ကတိုင်းသားတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ထိုယောက်ျားသည် စည်းစိမ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စည်းစိမ် ဟူသော ရည်မှန်းချက်ကြောင့် စည်းစိမ် ဟူသော မှီရာကြောင့် တစ်ညဉ့်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ တစ်နေ့လုံးသော် လည်းကောင်း၊ ညဉ့်ဝက်သော် လည်းကောင်း၊ နေ့ဝက်သော် လည်းကောင်း ချမ်းသာစစ်ကို ခံစားလျက် နေရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထိုအရာသည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ထိုမဖြစ်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်ပါနည်း၊ အသျှင်ဘုရား ကာမဂုဏ်တို့သည်ကား မမြဲကြပါ၊ အချည်းနှီးတို့သာတည်း ချွတ်ယွင်းခြင်းတို့သာတည်း၊ ပျောက်ပျက်ခြင်း သဘောရှိကြပါ၏၊ ထို့ကြောင့် မဖြစ်နိုင်ပါဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

သင်္ကတိုင်းသားတို့ ဤသာသနာတော်၌ ငါ၏ တပည့်သည် ဆယ်နှစ်တို့ပတ်လုံး မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စိတ်ကို (နိဗ္ဗာန်သို့)စေလွှတ်ကာ နေ၍ ငါ ဆုံးမတိုင်း ကျင့်သည်ရှိသော် အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ အနှစ်တစ်သောင်းပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ အနှစ်တစ်သိန်းပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း ချမ်းသာစစ်ကို ခံစားလျက် နေရာ၏၊ ထိုသူသည်ကား သကဒါဂါမ်သော် လည်းကောင်း၊ အနာဂါမ်သော် လည်းကောင်း၊ မချွတ်ဧကန် သောတာပန်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်ရာ၏။ သင်္ကတိုင်းသားတို့ ဆယ်နှစ်တို့ကို ထားကုန်ဘိဦး။ ဤသာသနာတော်၌ ငါ၏ တပည့်သည် ကိုးနှစ်။ ရှစ်နှစ်။ ခုနစ်နှစ်။ ခြောက်နှစ်။ ငါးနှစ်။ လေးနှစ်။ သုံးနှစ်။ နှစ်နှစ်။ တစ်နှစ်ပတ်လုံး မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စိတ်ကို (နိဗ္ဗာန်သို့)စေလွှတ်ကာ နေ၍ ငါ ဆုံးမတိုင်း ကျင့်သည် ရှိသော် နောက် အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ အနှစ်တစ်သောင်းပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ အနှစ်တစ်သိန်းပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း ချမ်းသာစစ်ကို ခံစားလျက် နေရာ၏၊ ထိုသူသည်ကား သကဒါဂါမ်သော် လည်းကောင်း၊ အနာဂါမ်သော် လည်းကောင်း၊ မချွတ်ဧကန် သောတာပန်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်ရာ၏။ သင်္ကတိုင်းသားတို့ တစ်နှစ်ကို ထားကုန်ဘိဦး။ ဤသာသနာတော်၌ ငါ၏ တပည့်သည် ဆယ်လတို့ပတ်လုံး မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စိတ်ကို (နိဗ္ဗာန်သို့)စေလွှတ်ကာ နေ၍ ငါ ဆုံးမတိုင်း ကျင့်သည်ရှိသော် အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ အနှစ်တစ်သောင်းပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ အနှစ်တစ်သိန်းပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း ချမ်းသာစစ်ကို ခံစားလျက် နေရာ၏၊ ထိုသူသည်ကား သကဒါဂါမ်သော် လည်းကောင်း၊ အနာဂါမ်သော် လည်းကောင်း၊ မချွတ်ဧကန် သောတာပန်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်ရာ၏။ သင်္ကတိုင်းသားတို့ ဆယ်လတို့ကို ထားကုန်ဘိဦး။ ဤသာသနာတော်၌ ငါ၏ တပည့်သည် ကိုးလ။ ရှစ်လ။ ခုနစ်လ။ ခြောက်လ။ ငါးလ။ လေးလ။ သုံးလ။ နှစ်လ။ တစ်လ။ လဝက်

ပတ်လုံး မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စိတ်ကို (နိဗ္ဗာန်သို့)စေလွှတ်ကာ နေ၍ ငါ ဆုံးမတိုင်း ကျင့်သည် ရှိသော် အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ အနှစ်တစ်သောင်းပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ အနှစ်တစ်သိန်းပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း ချမ်းသာစစ်ကို ခံစားလျက် နေရာ၏၊ ထိုသူသည်ကား သကဒါဂါမ်သော် လည်းကောင်း၊ အနာဂါမ်သော် လည်းကောင်း၊ မချွတ်ဧကန် သောတာပန်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်ရာ၏။ သက္ကတိုင်းသားတို့ လဝက်ကို ထားကုန်ဘိဦး။ ဤသာသနာတော်၌ ငါ၏ တပည့်သည် ဆယ်ရက်တို့ပတ်လုံး မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စိတ်ကို (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ကာ နေ၍ ငါ ဆုံးမတိုင်း ကျင့်သည် ရှိသော် အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ အနှစ်တစ်သောင်းပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ အနှစ်တစ်သိန်းပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း ချမ်းသာစစ်ကို ခံစားလျက် နေရာ၏၊ ထိုသူသည်ကား သကဒါဂါမ်သော် လည်းကောင်း၊ အနာဂါမ်သော် လည်းကောင်း၊ မချွတ်ဧကန် သောတာပန်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်ရာ၏။ သက္ကတိုင်းသားတို့ ဆယ်ရက်တို့ကို ထားကုန်ဘိဦး။ ဤသာသနာတော်၌ ငါ၏ တပည့်သည် ကိုးရက်။ ရှစ်ရက်။ ခုနစ်ရက်။ ခြောက်ရက်။ ငါးရက်။ လေးရက်။ သုံးရက်။ နှစ်ရက်။ တစ်ရက် ပတ်လုံး မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စိတ်ကို (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်ကာ နေ၍ ငါ ဆုံးမတိုင်း ကျင့်သည်ရှိသော် အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ အနှစ်တစ်သောင်းပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ အနှစ်တစ်သိန်းပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း ချမ်းသာစစ်ကို ခံစားလျက် နေရာ၏၊ ထိုသူသည်ကား သကဒါဂါမ်သော် လည်းကောင်း၊ အနာဂါမ်သော် လည်းကောင်း၊ မချွတ်ဧကန် သောတာပန်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်ရာ၏။ သက္ကတိုင်းသားတို့ အသက်ရှည်ရမှုသည် စိုးရိမ်ဖွယ်ဖြင့် ဘေးရှိသည် ဖြစ်လျက် အသက်ရှည်ရမှုသည် သေခြင်းဖြင့် ဘေးရှိသည် ဖြစ်လျက် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို တစ်ခါတစ်ရံ စောင့်သုံးကြ၍ တစ်ခါတစ်ရံ မစောင့်သုံးကြကုန်သော သင်တို့အား အရမတော်ကြလေစွ၊ သင်တို့အား မကောင်းသဖြင့် ရကြကုန်စွတကား ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ယနေ့မှစ၍ အင်္ဂါရှစ်မျိုး နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို စောင့်သုံးကြပါကုန်အံ့ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - အက္ကောသဝဂ် ===

၇ - မဟာလိသုတ်

၄၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား မဟာလိသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု) ကံကို ပြုရန် ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု) ကံ ဖြစ်ရန် အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။ မဟာလိ ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံကို ပြုရန် ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံဖြစ်ရန် လောဘသည် အကြောင်းတည်း၊ လောဘသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု) ကံကို ပြုရန် ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံဖြစ်ရန် ဒေါသသည် အကြောင်းတည်း၊ ဒေါသသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံကို ပြုရန် ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံ ဖြစ်ရန် မောဟသည် အကြောင်းတည်း၊ မောဟသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု)ကံကို ပြုရန်

ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု) ကံဖြစ်ရန် မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု 'အယောနိသော မနသိကာရ'သည် အကြောင်းတည်း၊ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု 'အယောနိသောမနသိကာရ'သည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု) ကံကို ပြုရန် ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု) ကံဖြစ်ရန် မှားယွင်းစွာ ထားအပ်သော စိတ်သည် အကြောင်းတည်း၊ မှားယွင်းစွာ ထားအပ်သော စိတ်သည် အထောက်အပံ့ တည်း။ မဟာလိ ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု) ကံကို ပြုရန် ယုတ်ညံ့သော (မကောင်းမှု) ကံဖြစ်ရန် ဤသည်ကား အကြောင်းတည်း၊ ဤသည်ကား အထောက်အပံ့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်သော (ကောင်းမှု) ကံကို ပြုရန် မြတ်သော (ကောင်းမှု) ကံဖြစ်ရန် အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။ မဟာလိ မြတ်သော (ကောင်းမှု)ကံကို ပြုရန် မြတ်သော (ကောင်းမှု)ကံ ဖြစ်ရန် အလောဘသည် အကြောင်းတည်း၊ အလောဘသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ မြတ်သော(ကောင်းမှု) ကံကို ပြုရန် မြတ်သော (ကောင်းမှု) ကံ ဖြစ်ရန် အဒေါသသည် အကြောင်းတည်း၊ အဒေါသသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ မြတ်သော (ကောင်းမှု)ကံကို ပြုရန် မြတ်သော (ကောင်းမှု) ကံဖြစ်ရန် အမောဟသည် အကြောင်းတည်း၊ အမောဟသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ မြတ်သော (ကောင်းမှု) ကံကို ပြုရန် မြတ်သော (ကောင်းမှု) ကံဖြစ်ရန် သင့်တင့်စွာ နှလုံးသွင်းမှု 'ယောနိသောမနသိကာရ'သည် အကြောင်း တည်း၊ သင့်တင့်စွာ နှလုံးသွင်းမှု 'ယောနိသောမနသိကာရ'သည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ မြတ်သော (ကောင်းမှု) ကံကို ပြုရန် မြတ်သော (ကောင်းမှု) ကံဖြစ်ရန် မှန်ကန်စွာ ထားအပ်သော စိတ်သည် အကြောင်းတည်း၊ မှန်ကန်စွာ ထားအပ်သောစိတ်သည် အထောက်အပံ့တည်း၊ မဟာလိ မြတ်သော (ကောင်းမှု) ကံကို ပြုရန် မြတ်သော (ကောင်းမှု) ကံဖြစ်ရန် ဤသည်ကား အကြောင်းတည်း၊ ဤသည်ကား အထောက်အပံ့တည်း။

မဟာလိ လောက၌ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ မရှိကုန်ပါမူ "တရားမဲ့ကျင့်မှု မညီမညွတ်ကျင့်မှု" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "တရားသဖြင့် ကျင့်မှု အညီအညွတ်ကျင့်မှု" ဟူ၍ လည်းကောင်း မထင်ကုန်ရာ။ မဟာလိ လောက၌ ဤတရားဆယ်မျိုး ရှိသောကြောင့် "တရားမဲ့ကျင့်မှု မညီမညွတ်ကျင့်မှု" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "တရားသဖြင့် ကျင့်မှု အညီအညွတ်ကျင့်မှု" ဟူ၍ လည်းကောင်း ထင်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - အက္ကောသဝဂ် ===

၈ - ပဗ္ဗဇိတအဘိဏှသုတ်

၄၈။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ရဟန်းသည် မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏။ အဘယ်တရား ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -"ငါသည် အဆင်း ဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရ၏" ဟု ရဟန်း သည် မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါ၏ အသက်မွေးမှုသည် သူတစ်ပါးနှင့် ဆက်စပ်နေ၏" ဟု မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါသည် (လူအမူအရာ အသွင်အပြင်မှတစ်ပါး) အခြားသော အသွင်အပြင် အမူအရာ ကို ပြုသင့်၏" ဟု မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် သီလအားဖြင့် (မိမိကိုယ်ကို) မစွပ်စွဲဘဲ ရှိ၏လော" ဟု မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါ့ကို သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့က ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ သီလအားဖြင့် မစွပ်စွဲဘဲ ရှိကြ၏လော" ဟု မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါ့အား ချစ်ခင်သူ နှစ်သက်သူ အားလုံးတို့နှင့် ရှင်ကွဲ ကွဲမှု သေကွဲ ကွဲမှု (ဖြစ်ရမည်)" ဟု မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါသည်

ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသူ ကံ၏ အမွေခံသူ ကံသာလျှင် အကြောင်းရှိသူ ကံသာလျှင် မိတ်ဆွေရှိသူ ကံသာလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိသူဖြစ်၏၊ ငါပြုမည့် ကောင်းသောကံ, မကောင်းသော ကံ၏ အမွေခံ ဖြစ်ရမည်" ဟု မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်နေစဉ် ညဥ့်နေ့တို့သည် ငါ့ကို လွန်ကုန် သနည်း" ဟု မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။ ငါသည် "ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်း၌ မွေ့လျော်၏လော" ဟု မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။ "ငါသည် လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော ကိလေသာ ကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော မြတ်သော ဉာဏ်အမြင် အထူးကို ရအပ်လေသလော၊ ငါသည် နောက်ဆုံး(သေခါနီး)ကာလ၌ သီတင်းသုံးဖော်တို့က မေးသည်ရှိသော် မျက်နှာမလှ မဖြစ်ရအံ့" ဟု ရဟန်းသည် မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ(ဆိုခဲ့ပြီး) တရားဆယ်မျိုးတို့ကို ရဟန်းသည် မပြတ် ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - အက္ကောသဝဂ် ===

၉ - သရီရဋ္ဌဓမ္မသုတ်

၄၉။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်(ခန္ဓာ)၌ တည်သော တရားတို့သည် ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့ နည်းဟူမူ - အအေး၊ အပူ၊ ထမင်းဆာခြင်း၊ ရေငတ်ခြင်း၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ ကိုယ်ကို စောင့်စည်းမှု၊ နှုတ်ကို စောင့်စည်းမှု၊ အသက်မွေးခြင်းကို စောင့်စည်းမှု၊ တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေ တတ်၍ ဘဝကို ပြုပြင်တတ်သော ကံတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ကိုယ်(ခန္ဓာ)၌ တည်သော တရားဆယ်မျိုးတို့ တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - အက္ကောသဝဂ် ===

၁၀ - ဘဏ္ဍနသုတ်

၅၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းများစွာတို့သည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့ကြကာ စည်းဝေးရာ ဇရပ်၌ အညီအညွတ် ထိုင်နေ စည်းဝေးကြကုန်လျက် ခိုက်ရန် ဖြစ်ခြင်း ငြင်းခုံခြင်း စကားများခြင်းသို့ ရောက်ကြပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံထိုး၍ နေကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါ၌ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူကာ စည်းဝေး ရာ ဇရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော် မူပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့

ယခုအခါ အဘယ်စကားဖြင့် အညီအညွတ် ထိုင်နေလျက် စည်းဝေးကြကုန်သနည်း၊ သင်တို့၏ မပြီးပြတ်သေးသော အကြားစကားသည်ကား အဘယ်နည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤနေရာ၌ အကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့၍ စည်းဝေးရာ ဇရပ်၌ အညီအညွတ် ထိုင်နေ စည်းဝေးကြကုန်လျက် ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ငြင်းခုံခြင်း စကားများခြင်းသို့ ရောက်ကြပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံ့ထိုး၍ နေကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ငြင်းခုံခြင်း စကားများခြင်းသို့ ရောက်ကြလျက် အချင်းချင်း နှုတ်လှံ့ထိုး၍ နေကြတုံဘိ၏ ဟူသော ထိုအမှုသည် သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုကြသူ အမျိုးကောင်းသား ဖြစ်သော သင်တို့အား မလျော်။

ရဟန်းတို့ (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်ကုန် ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန် အလေးပြုထိုက်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် ချီးမြှောက်ရန် စကားမများရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလကို စောင့်ရှောက်လျက် နေ၏၊ အကျင့် ‘အာစာရ’ ကျက်စားရာ ‘ဂေါစရ’ နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိကာ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ သီလရှိခြင်း။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်ခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏၊ ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်၏၊ အလေးပြုထိုက်၏၊ ချီးမြှောက်ရန် စကားမများရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိ၍ အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဟောဖော်ပြတတ်သော သဘောရှိကုန်သော တရားတို့ကို ထိုရဟန်းသည် များစွာ ကြားနာအပ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ဆောင်ထားအပ်ကုန်၏၊ လေ့ကျက်ထားအပ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏၊ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ အကြားအမြင် များခြင်း။ပ။ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏၊ ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်၏၊ အလေးပြုထိုက်၏၊ ချီးမြှောက်ရန် စကားမများရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အဆွေခင်ပွန်းကောင်းရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်းရှိ၏၊ မိတ်ဆွေကောင်း၌ ကိုင်းညွတ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းရှိခြင်း၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်းရှိခြင်း၊ မိတ်ဆွေကောင်း၌ ကိုင်းညွတ်ခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏၊ ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်၏၊ အလေးပြုထိုက်၏၊ ချီးမြှောက်ရန် စကား မများရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမလွယ်၏၊ ဆိုဆုံးမခြင်းကို ပြုတတ်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သည်းခံ၏၊ အဆုံးအမကို အရိုအသေ ခံယူတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ ဆိုဆုံးမလွယ်ခြင်း၊ ဆိုဆုံးမလွယ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ သည်းခံခြင်း၊ အဆုံးအမကို အရိုအသေ ခံယူခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏၊ ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်၏၊ အလေးပြုထိုက်၏၊ ချီးမြှောက်ရန် စကား မများရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အသို့ ပြုရမည်နည်း ဟု ဆို၍ ပြုအပ်သော အယုတ်အမြတ် ဖြစ်သော ကိစ္စတို့၌ လိမ္မာ၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊ ထိုထိုကိစ္စ၌ အကြောင်း ဥပါယ်ကို စုံစမ်းသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အသို့ ပြုရမည်နည်း ဟု ဆို၍ ပြုအပ်သော အယုတ်အမြတ်ဖြစ်သော ကိစ္စတို့၌ လိမ္မာခြင်း၊ ပျင်းရိမှုမရှိခြင်း၊ ထိုထိုကိစ္စ၌ အကြောင်းဥပါယ်ကို စုံစမ်းသောပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်ခြင်း၊ စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်ခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏၊ ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်၏၊

အလေးပြုထိုက်၏၊ ချီးမြှောက်ရန် စကားမများရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တရားတော်ကို အလိုရှိ၏၊ ချင်ခင်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်၏၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းတရားတို့၌ များစွာ မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ တရားတော်ကို အလိုရှိခြင်း၊ ချင်ခင်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်ခြင်း၊ လွန်မြတ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းတရားတို့၌ များစွာ မြတ်နိုးခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏၊ ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်၏၊ အလေးပြုထိုက်၏၊ ချီးမြှောက်ရန် စကားမများရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ် တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားအစွမ်းရှိ၏၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေခြင်း၊ အားအစွမ်းရှိခြင်း၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိခြင်း၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချမထားခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏၊ ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်၏၊ အလေးပြုထိုက်၏၊ ချီးမြှောက်ရန် စကားမများရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏။ပ။ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွန်ကဲရင့်ကျက်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ကြာမြင့်စွာက ပြုပြီးသော အလုပ်ကို လည်းကောင်း၊ ကြာမြင့်စွာက ပြောပြီးသော စကားကို လည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ သတိနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ လွန်ကဲရင့်ကျက်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ ကြာမြင့်စွာက ပြုပြီးသော အလုပ်ကို လည်းကောင်း၊ ကြာမြင့်စွာက ပြောပြီးသော စကားကို လည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင်ခြင်း၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်ခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏။ပ။ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ပညာရှိ၏၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော (ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲနိုင်သော ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ ပညာရှိခြင်း၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော၊ ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲနိုင်သော၊ ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော၊ မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်၏။ပ။ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ (အသက်ထက်ဆုံး) အောက်မေ့ထိုက်ကုန်သော ချစ်ခင်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော အလေးပြုထိုက် ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် ချီးမြှောက်ရန် စကား မများရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် အက္ကောသဝဂ် ပြီး၏။

ပဌမ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

၂ - ဒုတိယ ပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

=== (၆) ၁ - သစိတ္တဝဂ် ===

၁ - သစိတ္တသုတ်

၅၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကယ်၍ သူတစ်ပါး စိတ်ဖြစ်ပုံ၌ မလိမ္မာသူ ဖြစ်ခဲ့သော် "(ငါသည်) မိမိ စိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်ရမည်" ဟု သင်တို့သည် ဤသို့သာလျှင် ကျင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ လျှင် ရဟန်းသည် မိမိစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်နုပျို၍ တန်ဆာဆင်လေ့ရှိသော မိန်းမသည် လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားသည် လည်းကောင်း၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ဖြူစင်သော ကြေးမုံ(မှန်)၌ဖြစ်စေ ကြည်လင်သော ရေခွက်၌ဖြစ်စေ မိမိမျက်နှာရိပ်ကို (ကြည့်ရှု) ဆင်ခြင်လတ်သော် ထို(ကြေးမုံ-ရေခွက်)၌ အကယ်၍ မြူမှုန်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ (မှဲ့စသော) အညစ်အကြေးကိုသော် လည်းကောင်း မြင်ခဲ့မူ ထိုမြူမှုန် (မှဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို ပယ်ရန် အလို့ငှါ လုံ့လပြု၏၊ ထို(ကြေးမုံ-ရေခွက်) ၌ အကယ်၍ မြူမှုန် (မှဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို မမြင်ခဲ့မူ ထိုမမြင်ခြင်းကြောင့်ပင် "ငါ့အား အရတော်လေစွ၊ ငါသည် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်လေစွ" ဟု ဝမ်းမြောက်မှု အကြံ ပြည့်စုံမှု ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် "(ငါသည်) အခါများစွာ အဘိဇ္ဈာများ၍ နေသလော၊ အခါများစွာ အဘိဇ္ဈာ မများဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်ဖောက်ပြန်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်ဖောက် မပြန်ဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' နှိပ်စက်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကင်းသည် ဖြစ်၍ နေသလော။ အခါများစွာ ပျံ့လွင့်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ မပျံ့လွင့်ဘဲ နေသလော။ အခါများစွာ ယုံမှားမှု ရှိ၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ အမျက်ထွက်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ အမျက်မထွက်ဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်ညစ်နွမ်း၍ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်မညစ်နွမ်းဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ ကိုယ်ပင်ပန်း၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ကိုယ်မပင်ပန်းဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ ပျင်းရိ၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ မတည်ကြည်ဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ တည်ကြည်၍ နေသလော" ဟု ဆင်ခြင်မှု 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' သည် ရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကျေးဇူးများလှ၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) အခါများစွာ အဘိဇ္ဈာများ၍ နေ၏၊ အခါများစွာ စိတ်ဖောက်ပြန်၍ နေ၏၊ အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' နှိပ်စက်၍ နေ၏၊ အခါများစွာ ပျံ့လွင့်၍ နေ၏၊ အခါများစွာ ယုံမှားမှုရှိ၍ နေ၏၊ အခါများစွာ အမျက်ထွက်၍ နေ၏၊ အခါများစွာ စိတ်ညစ်နွမ်း၍ နေ၏၊ အခါများစွာ ကိုယ်ပင်ပန်း၍ နေ၏၊ အခါများစွာ ပျင်းရိ၍ နေ၏၊ အခါများစွာ မတည်ကြည်ဘဲ နေ၏" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုသာလျှင် ပယ်ရန် လွန်ကဲသော အလိုကို လည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း၊ အားထုတ်မှုကို လည်းကောင်း၊ အလွန်အားထုတ်မှုကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်မှုကို လည်းကောင်း၊ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'ကို လည်းကောင်း ပြုသင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အဝတ်မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်းမီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း၊ ထိုအဝတ်, ဦးခေါင်းကိုသာလျှင် ငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော အလိုလုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ကို ပြုရာ၏၊

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကိုသာလျှင် ပယ်ရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင် ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ကို ပြုသင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) အခါများစွာ အဘိဇ္ဈာ မများဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ စိတ်မဖောက်ပြန်ဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကင်း၍ နေ၏၊ အခါများစွာ မပျံ့လွင့်ဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်၍ နေ၏၊ အခါများစွာ အမျက်မထွက်ဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ စိတ်မညစ်နွမ်းဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ကိုယ်မပင်ပန်းဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အခါများစွာ တည်ကြည်၍ နေ၏" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုကုသိုလ်တရားတို့၌ သာလျှင် တည်၍ ထို့ထက်အလွန် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရန် အလို့ငှါ အားထုတ်မှုကို ပြုသင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - သစိတ္တဝဂ် ===

၂ - သာရိပုတ္တသုတ်

၅၂။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းတို့က အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင် သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ -

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် အကယ်၍ သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ မဖြစ်ခဲ့သော် "(ငါသည်) မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်ရမည်" ဟု သင်တို့သည် ဤသို့သာလျှင် ကျင့်အပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်သနည်း၊ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်နုပျို၍ တန်ဆာဆင်လေ့ရှိသော မိန်းမသည် လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားသည် လည်းကောင်း၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ် ဖြူစင်သော ကြေးမုံ(မှန်)၌ဖြစ်စေ ကြည်လင်သော ရေခွက်၌ဖြစ်စေ မိမိမျက်နှာရိပ်ကို (ကြည့် ရှု) ဆင်ခြင်လတ်သော် ထို(ကြေးမုံ-ရေခွက်)၌ အကယ်၍ မြူမှုန်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ (မှဲ့စသော) အညစ်အကြေးကိုသော် လည်းကောင်း မြင်ခဲ့မူ ထိုမြူမှုန် (မှဲ့စသော) အညစ်အကြေး ကို ပယ်ရန်အလို့ငှါ လုံ့လပြု၏၊ ထို(ကြေးမုံ-ရေခွက်)၌ မြူမှုန် (မှဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို မမြင်ခဲ့မူ ထိုမမြင်ခြင်းကြောင့်ပင် "ငါ့အား အရတော်လေစွ၊ ငါသည် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်လေစွ" ဟု ဝမ်းမြောက်မှု အကြံ ပြည့်စုံမှု ဖြစ်ရ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် "(ငါသည်) အခါများစွာ အဘိဇ္ဈာများ၍ နေသလော၊ အခါများစွာ အဘိဇ္ဈာ မများဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်ဖောက်ပြန်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်မဖောက် ပြန်ဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' နှိပ်စက်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကင်း၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ပျံ့လွင့်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ မပျံ့လွင့်ဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ ယုံမှားမှုရှိ၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ အမျက်ထွက်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ အမျက်မထွက်ဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်ညစ်နွမ်း၍ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်မညစ်နွမ်းဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ ကိုယ်ပင်ပန်း၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ကိုယ်မပင်ပန်းဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ ပျင်းရိ၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ထက်သန် သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ မတည်ကြည်ဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ တည်ကြည်၍ နေသလော" ဟု ဆင်ခြင်မှု 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' သည် ရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကျေးဇူး

များလှ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် “(ငါသည်) အခါများစွာ အဘိဇ္ဈာ များ၍ နေ၏။ပ။ အခါများစွာ မတည်ကြည်ဘဲ နေ၏” ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုသာလျှင် ပယ်ရန် လွန်ကဲသော အလိုကို လည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း၊ အားထုတ်မှုကို လည်းကောင်း၊ အလွန်အားထုတ်မှုကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်မှုကို လည်းကောင်း၊ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ကို လည်းကောင်း ပြုသင့်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား အဝတ် မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်း မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း ထိုအဝတ်, ဦးခေါင်းကိုသာလျှင် ငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ကို ပြုရာ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို သာလျှင် ပယ်ရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ ကို ပြုသင့်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် “(ငါသည်) အခါများစွာ အဘိဇ္ဈာ မများဘဲ နေ၏။ပ။ (အခါများစွာ စိတ်ဖောက်မပြန်ဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကင်း၍ နေ၏၊ အခါများစွာ မပျံ့လွင့်ဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်၍ နေ၏၊ အခါများစွာ အမျက်မထွက်ဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ စိတ်မညစ်နွမ်းဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ကိုယ်မပင်ပန်းဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊) အခါများစွာ တည်ကြည်၍ နေ၏” ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုကုသိုလ်တရားတို့၌ သာလျှင် တည်၍ ထို့ထက် အလွန် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရန် အလို့ငှါ အားထုတ်မှုကို ပြုသင့်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - သစိတ္တဝဂ် ===

၃ - ဌိတိသုတ်

၅၃။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ရပ်တန့် တည်နေမှုကိုသော်လည်း မချီးမွမ်း၊ ဆုတ်ယုတ်မှုကိုမူကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုကိုသာလျှင် ချီးမွမ်း၏၊ ရပ်တန့် တည်နေမှုကို မချီးမွမ်း၊ ဆုတ်ယုတ်မှုကို မချီးမွမ်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှု ဖြစ်သနည်း၊ ရပ်တန့် တည်နေမှု တိုးပွါးမှု မဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာ ပဋိဘာန် ရှိသလောက် ထိုရဟန်းအား ထိုတရားတို့သည် ရပ်တန့် တည်မနေကုန်၊ မတိုးပွါးကုန်။ ရဟန်းတို့ ထိုရပ်တန့် တည်မနေမှု မတိုးပွါးမှုကို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှု ဟု (ငါ) ဆို၏၊ ရပ်တန့် တည်နေမှု တိုးပွါးမှု ဟု (ငါ) မဆို၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှု ဖြစ်၏၊ ရပ်တန့် တည်နေမှု တိုးပွါးမှု မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ရပ်တန့် တည်နေမှု ဖြစ်သနည်း၊ ဆုတ်ယုတ်မှု တိုးပွါးမှု မဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာ ပဋိဘာန် ရှိသလောက် ထိုရဟန်းအား ထိုတရားတို့သည် မဆုတ်ယုတ်ကုန်၊ မတိုးပွါးကုန်။ ရဟန်းတို့ ထိုမဆုတ်ယုတ်မှု မတိုးပွါးမှုကို ကုသိုလ်တရားတို့၌ ရပ်တန့် တည်နေမှု ဟု (ငါ) ဆို၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု တိုးပွါးမှု ဟု

(ငါ)မဆို၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ရပ်တန့် တည်နေမှု ဖြစ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု တိုးပွါးမှု မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှု ဖြစ်သနည်း၊ ရပ်တန့် တည်နေမှု ဆုတ်ယုတ်မှု မဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာ ပဋိဘာန် ရှိသလောက် ထိုရဟန်းအား ထိုတရားတို့သည် ရပ်တန့် တည်မနေကုန်၊ မဆုတ်ယုတ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ထိုရပ်တန့် တည်မနေမှု မဆုတ်ယုတ်မှုကို ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှု ဟု (ငါ) ဆို၏၊ ရပ်တန့် တည်နေမှု ဆုတ်ယုတ်မှု ဟု (ငါ) မဆို။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှု ဖြစ်၏၊ ရပ်တန့်တည်နေမှု ဆုတ်ယုတ်မှု မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကယ်၍ သူတစ်ပါး စိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ မဖြစ်ခဲ့သော် "(ငါသည်) မိမိ စိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်ရမည်" ဟု ဤသို့သာလျှင် သင်တို့ ကျင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်နုပျို၍ တန်ဆာ ဆင်လေ့ ရှိသော မိန်းမသည် လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားသည် လည်းကောင်း ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ် ဖြူစင်သော ကြေးမုံ၌ဖြစ်စေ ကြည်လင်သော ရေခွက်၌ဖြစ်စေ မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်လတ် သော် ထို(ကြေးမုံ-ရေခွက်)၌ အကယ်၍ မြူမှုန်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ (မှဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို သော်လည်းကောင်း မြင်ခဲ့မူ ထိုမြူမှုန်(မှဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို ပယ်ရန် အလို့ငှါ လုံ့လပြု၏၊ ထို (ကြေးမုံ-ရေခွက်) ၌ မြူမှုန် (မှဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို မမြင်ခဲ့မူ ထိုမမြင်ခြင်းကြောင့်ပင် "ငါ့အား အရတော်လေစွ၊ ငါသည် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်လေစွ" ဟု ဝမ်းမြောက်မှု အကြံ ပြည့်စုံမှု ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် "(ငါသည်) အခါများစွာ အဘိဇ္ဈာများ၍ နေသလော၊ အခါများစွာ အဘိဇ္ဈာ မများဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်ဖောက်ပြန်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်မဖောက် ပြန်ဘဲနေ သလော၊ အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' နှိပ်စက်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကင်း၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ပျံ့လွင့်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ မပျံ့လွင့်ဘဲ နေသလော၊ အခါများ စွာ ယုံမှားမှု ရှိ၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ အမျက်ထွက်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ အမျက်မထွက်ဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်ညစ်နွမ်း၍ နေသလော၊ အခါများစွာ စိတ်မညစ်နွမ်းဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ ကိုယ်ပင်ပန်း၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ကိုယ်မပင်ပန်းဘဲ နေသလော၊ အခါများစွာ ပျင်းရိ၍ နေသလော၊ အခါများစွာ ထက်သန် သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ တည်ကြည်၍ နေသလော၊ အခါများစွာ မတည် ကြည်ဘဲ နေသလော" ဟု ဆင်ခြင်မှု 'ပစ္စဝေက္ခဏာ' သည် ရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကျေးဇူးများ ၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) အခါများစွာ အဘိဇ္ဈာများ၍ နေ၏၊ အခါများစွာ စိတ်ဖောက်ပြန်၍ နေ၏၊ အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' နှိပ်စက်၍ နေ၏၊ အခါများစွာ ပျံ့လွင့်၍ နေ၏၊ အခါများစွာ ယုံမှားမှုရှိ၍ နေ၏၊ အခါများစွာ အမျက်ထွက်၍ နေ၏၊ အခါများစွာ စိတ်ညစ်နွမ်း၍ နေ၏၊ အခါများစွာ ကိုယ်ပင်ပန်း၍ နေ၏၊ အခါများစွာ ပျင်းရိ၍ နေ၏၊ အခါများစွာ မတည်ကြည်ဘဲ နေ၏" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို သာလျှင် ပယ်ရန် လွန်ကဲသော အလိုကို လည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း၊ အားထုတ်မှုကို လည်းကောင်း၊ အလွန်အားထုတ်မှုကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်မှုကို လည်းကောင်း၊ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'ကို လည်းကောင်း ပြုသင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အဝတ် မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်း မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း ထိုအဝတ်, ဦးခေါင်းကို သာလျှင် ငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ကို ပြုရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို သာလျှင် ပယ်ရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' ကို ပြုသင့်၏။ ရဟန်းတို့

ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) အခါများစွာ အဘိဇ္ဈာ မများဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ စိတ်မဖောက်ပြန်ဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကင်း၍ နေ၏၊ အခါများစွာ မပျံ့လွင့်ဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်၍ နေ၏၊ အခါများစွာ အမျက်မထွက်ဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ စိတ်မညစ်နွမ်းဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ကိုယ်မပင်ပန်းဘဲ နေ၏၊ အခါများစွာ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အခါများစွာ တည်ကြည်၍ နေ၏" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုကုသိုလ်တရားတို့၌ သာလျှင် တည်၍ ထို့ထက် အလွန် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရန် အလို့ငှါ အားထုတ်မှုကို ပြုသင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - သစိတ္တဝဂ် ===

၄ - သမထသုတ်

၅၄။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် သူတစ်ပါး စိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ မဖြစ်ခဲ့သော် "(ငါသည်) မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်ရမည်" ဟု ဤသို့သာလျှင် သင်တို့ ကျင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်နုပျို၍ တန်ဆာဆင်လေ့ရှိသော မိန်းမသည် လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားသည် လည်းကောင်း ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ဖြူစင်သော ကြေးမုံ (မှန်) ၌ဖြစ်စေ ကြည်လင်သော ရေခွက်၌ဖြစ်စေ မိမိမျက်နှာရိပ်ကို (ကြည့်ရှု) ဆင်ခြင်လတ်သော် ထို(ကြေးမုံ-ရေခွက်)၌ အကယ်၍ မြူမှုန်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ (မှဲ့စသော) အညစ်အကြေးကိုသော် လည်းကောင်း မြင်ခဲ့မူ ထိုမြူမှုန် (မှဲ့စသော) အညစ်အကြေး ကို ပယ်ရန် အလို့ငှါ လုံ့လပြု၏၊ ထို(ကြေးမုံ-ရေခွက်)၌ မြူမှုန် (မှဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို မမြင်ခဲ့မူ ထိုမမြင်ခြင်းကြောင့်ပင် "ငါ့အား အရတော်လေစွ၊ ငါသည် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်လေစွ" ဟု ဝမ်းမြောက်မှု အကြံပြည့်စုံမှု ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် "(ငါသည်) မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကို ရသူ ဖြစ်သလော၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကို မရသူ ဖြစ်သလော၊ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ (အခြားလောကီပညာတို့ထက် သာလွန်သော ပညာဖြစ်၍ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ အနိစ္စစသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး ရှုတတ်သော တရားလည်းဖြစ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်)ကို ရသူဖြစ်သလော၊ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာကို မရသူ ဖြစ်သလော" ဟု ဆင်ခြင်မှု 'ပစ္စဝေက္ခဏာ'သည် ရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကျေးဇူးများ၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကို ရသူဖြစ်၏၊ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာကို မရသူ ဖြစ်၏" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထ၌ တည်၍ အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာ အလို့ငှါ အားထုတ်မှုကို ပြုသင့်၏။ ထိုရဟန်းသည် အခါတစ်ပါး၌ မိမိသန္တာန်ဝယ် စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကိုလည်း ရသူဖြစ်၏၊ အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာကိုလည်း ရသူဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် "(ငါသည်) အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာကို ရသူ ဖြစ်၏။ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကို မရသူဖြစ်၏" ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာ၌ တည်၍ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထ အလို့ငှါ အားထုတ်မှုကို ပြုသင့်၏။ ထိုရဟန်းသည် အခါတစ်ပါး၌ အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာကိုလည်း ရသူဖြစ်၏၊ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကိုလည်း ရသူဖြစ်၏၊

ရဟန်းတို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် “(ငါသည်) မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကို မရသူ ဖြစ်၏၊ အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာကို မရသူ ဖြစ်၏” ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုကုသိုလ်တရားတို့ကို သာလျှင် ရရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန် အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ကို ပြုသင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အဝတ် မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်း မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း ထိုအဝတ်,ဦးခေါင်းကို သာလျှင် ငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန် အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ကို ပြုရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းသည် ထိုကုသိုလ်တရားတို့ကို သာလျှင် ရရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ကို ပြုသင့်၏။ ထိုရဟန်းသည် အခါတစ်ပါး၌ မိမိသန္တာန်ဝယ် စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကိုလည်း ရသူဖြစ်၏၊ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာကိုလည်း ရသူဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် “(ငါသည်) မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်းအေးစေသော သမထကိုလည်း ရသူဖြစ်၏၊ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာကိုလည်း ရသူဖြစ်၏” ဟု အကယ်၍ သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုကုသိုလ်တရားတို့၌ သာလျှင် တည်၍ ထို့ထက် အလွန် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရန် အလို့ငှါ အားထုတ်မှုကို ပြုသင့်၏။ ရဟန်းတို့ သင်္ကန်းကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဆွမ်းကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ကျောင်းကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ရွာနိဂုံးကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဇနပုဒ်ကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ် ကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏။ “ရဟန်းတို့ သင်္ကန်းကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏” ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုသင်္ကန်းတို့တွင် အကြင် သင်္ကန်းကို “ဤသင်္ကန်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော သင်္ကန်းကို မမှီဝဲသင့်။ ထိုသင်္ကန်းတို့တွင် အကြင် သင်္ကန်းကို “ဤသင်္ကန်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော သင်္ကန်းကို မှီဝဲသင့်၏။ “ရဟန်းတို့ သင်္ကန်းကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏” ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဆွမ်းကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏” ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုဆွမ်းတို့တွင် အကြင် ဆွမ်းကို “ဤဆွမ်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆွမ်းကို မမှီဝဲသင့်။ ထိုဆွမ်းတို့တွင် အကြင် ဆွမ်းကို “ဤဆွမ်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘော ရှိသော ဆွမ်းကို မှီဝဲသင့်၏။ “ရဟန်းတို့ ဆွမ်းကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏” ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကျောင်းကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏” ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုကျောင်းတို့တွင် အကြင် ကျောင်းကို “ဤကျောင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ကျောင်းကို မမှီဝဲသင့်။ ထိုကျောင်းတို့တွင် အကြင် ကျောင်းကို “ဤကျောင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ကျောင်းကို မှီဝဲသင့်၏။ “ရဟန်းတို့ ကျောင်းကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏” ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ရွာ နိဂုံးကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏” ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုရွာ နိဂုံးတို့တွင် အကြင် ရွာ နိဂုံးကို “ဤရွာ နိဂုံးကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏” ဟု သိပါမူ

ဤသို့ သဘောရှိသော ရှာနိဂုံးကို မမှီဝဲသင့်။ ထိုရှာနိဂုံးတို့တွင် အကြင်ရှာနိဂုံးကို "ဤရှာနိဂုံးကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ရှာ နိဂုံးကို မှီဝဲသင့်၏။ "ရဟန်းတို့ ရှာ နိဂုံးကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့် ဟု နှစ်မျိုး အားဖြင့် ငါဆို၏" ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဇနပုဒ်ကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုဇနပုဒ်တို့တွင် အကြင် ဇနပုဒ်ကို "ဤဇနပုဒ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏" ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ဇနပုဒ်ကို မမှီဝဲသင့်။ ထိုဇနပုဒ်တို့တွင် အကြင်ဇနပုဒ်ကို "ဤဇနပုဒ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏"ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ဇနပုဒ်ကို မှီဝဲသင့်၏။ "ရဟန်းတို့ ဇနပုဒ်ကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏" ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏" ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏" ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မမှီဝဲသင့်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏" ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသင့်၏။ "ရဟန်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မှီဝဲသင့်၊ မမှီဝဲသင့် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် ငါဆို၏" ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - သစိတ္တဝဂ် ===

၅ - ပရိဟာနသုတ်

၅၅။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ငါ့သျှင်တို့ "တရား ဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် တရား ဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု" ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ "တရား မဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် တရား မဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု" ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်မျှဖြင့် တရား ဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း၊ အဘယ်မျှဖြင့် တရား မဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း ဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ငါတို့သည် ထိုဘုရားဟော တရား၏ အနက်ကို သိရန် အလို့ငှါ အသျှင်သာရိပုတြာ၏ အထံသို့ အဝေးမှလည်း လာခဲ့ကြရပါကုန်၏။ တောင်းပန်ပါကုန်၏၊ ထိုဘုရားဟော တရား၏ အနက်သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ (စိတ်ထဲဉာဏ်ထဲ၌) သာလျှင် ထင်လာပါစေ၊ အသျှင်သာရိပုတြာ၏ (စကားကို) နာကြားရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြပါကုန်လိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်သော် နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပြအံ့ဟု(မိန့်ဆို၏)။

"ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ -

ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်မျှဖြင့် တရားဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မကြားဖူးသေးသော တရားကိုလည်း မကြားနာ၊ ထိုရဟန်းအား ကြားနာဖူးပြီးသော တရားတို့သည်လည်း မေ့ပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်၌ ရှေးက မတွေ့ရောက်ဖူးသော တရားတို့သည်လည်း မဖြစ်ပေါ်ကုန်၊ မသိရသေးသည်ကိုလည်း မသိ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့် တရားဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်မျှဖြင့် တရား မဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မကြားဖူးသေးသော တရားကို ကြားနာ၏။ ထိုရဟန်းအား ကြားနာဖူးပြီးသော တရားတို့သည်လည်း မေ့ပျောက်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်၌ ရှေးက မတွေ့ရောက်ဖူးသော တရားတို့သည်လည်း ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ မသိရသေးသည်ကိုလည်း သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့် တရား မဆုတ်ယုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ မဖြစ်ခဲ့သော် "(ငါသည်) မိမိစိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်ရမည်" ဟု ဤသို့သာလျှင် သင်တို့ ကျင့်အပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မိမိစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသူ ဖြစ်သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်နုပျို၍ တန်ဆာဆင်လေ့ရှိသော မိန်းမသည် လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားသည် လည်းကောင်း ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ် ဖြူစင်သော ကြေးမုံ (မှန်)၌ဖြစ်စေ ကြည်လင်သော ရေခွက်၌ဖြစ်စေ မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်လတ်သော် ထိုကြေးမုံရေခွက်၌ အကယ်၍ မြူမှုန်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ (မှဲ့စသော) အညစ်အကြေးကိုသော် လည်းကောင်း မြင်ခဲ့မူ ထိုမြူမှုန် (မှဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို ပယ်ရန် အလို့ငှါ လုံ့လပြု၏၊ ထို(ကြေးမုံ-ရေခွက်)၌ မြူမှုန်(မှဲ့စသော) အညစ်အကြေးကို မမြင်ခဲ့မူ ထိုမမြင်ခြင်းကြောင့်ပင် "ငါ့အား အရတော်လေစွ၊ ငါသည် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်လေစွ" ဟု ဝမ်းမြောက်မှု အကြံ ပြည့်စုံမှု ဖြစ်ရ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် "ငါသည် အခါများစွာ အဘိဇ္ဈာ မများဘဲ နေသလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် အခါများစွာ စိတ်မဖောက်ပြန်ဘဲ နေသလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကင်း၍ နေသလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် အခါများစွာ မပျံ့လွင့်ဘဲ နေသလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် အခါများစွာ ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်၍ နေသလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် အခါများစွာ အမျက်မထွက်ဘဲ နေသလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် အခါများစွာ စိတ်မညစ်နွမ်းဘဲ နေသလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် မိမိသန္တာန်၌ ဝမ်းမြောက်မှု တရားကို ရသူဖြစ်သလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်အေးစေသော သမထကို ရသူဖြစ်သလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော၊ ငါသည် အဓိပညာ ဓမ္မဝိပဿနာကို ရသူဖြစ်သလော၊ ငါ့အား ထိုတရားသည် ရှိသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိသလော" ဟု ဆင်ခြင်မှု 'ပစ္စဝေက္ခဏာ'သည် ရဟန်းအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကျေးဇူးများ၏။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် ဤကုသိုလ်တရားအားလုံးတို့ကို မိမိ၌ မမြင်ပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့ကို သာလျှင် ရရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'ကို ပြုသင့်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား အဝတ် မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်း မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း ထိုအဝတ် ဦးခေါင်းကို သာလျှင် ငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'ကို ပြုရာ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ရဟန်း

သည် ကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့ကိုသာလျှင် ရရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'ကို ပြုသင့်၏။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် ကုသိုလ် အချို့တို့ကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ မြင်ပါမူ ကုသိုလ် အချို့တို့ကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ မမြင်ပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် မိမိ၌ ကောင်းစွာ မြင်သော ကုသိုလ်တရားတို့၌ တည်၍ မိမိ၌ ကောင်းစွာ မမြင်သော တရားတို့ကို ရရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'ကို ပြုသင့်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား အဝတ် မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်း မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း ထိုအဝတ် ဦးခေါင်းကို သာလျှင် ငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန်အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ်'သမ္ပဇဉ်' ကို ပြုရာ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းသည် မိမိ၌ ကောင်းစွာ မြင်သော တရားတို့၌ တည်၍ မိမိ၌ ကောင်းစွာ မမြင်သော ထိုတရားတို့ကို သာလျှင် ရရန် လွန်ကဲသော အလို လုံ့လ အားထုတ်မှု အလွန် အားထုတ်မှု မဆုတ်နစ်မှု အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'ကို ပြုသင့်၏။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ဆင်ခြင်သော ရဟန်းသည် ဤကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့ကိုလည်း မိမိ၌ ကောင်းစွာ မြင်ပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့၌သာလျှင် တည်၍ ထို့ထက်အလွန် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ရန် အလို့ငှါ အားထုတ်မှုကို ပြုသင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - သစိတ္တဝဂ် ===

၆ - ပဌမ သညာသုတ်

၅၆။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤမှတ်သားမှု 'သညာ' ဆယ်မျိုးတို့သည် အကျိုးများကုန်၏၊ အာနိသင် များကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မတင့်တယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အသုဘသညာ'၊ သေခြင်း၌ အမှတ်ပြုမှု 'မရဏသညာ'၊ အစားအစာ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အာဟာရေ ပဋိကူလ သညာ'၊ လောက အားလုံး၌ မမွေ့လျော်ဖွယ်ရာ အမှတ်ပြုမှု 'သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ'၊ မမြဲ ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အနိစ္စသညာ'၊ မမြဲရာ၌ ဆင်းရဲ ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အနိစ္စေဒုက္ခသညာ'၊ ဆင်းရဲရာ၌ အစိုးမရ ဟု အမှတ်ပြုမှု 'ဒုက္ခေအနတ္တသညာ'၊ ပယ်ခြင်း၌ ဖြစ်သော အမှတ်ပြုမှု 'ပဟာနသညာ'၊ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်း၌ ဖြစ်သော အမှတ်ပြုမှု 'ဝိရာဂသညာ'၊ ချုပ်ခြင်း၌ အမှတ်ပြုမှု 'နိရောဓသညာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သော ဤမှတ်သားမှု 'သညာ' ဆယ်မျိုးတို့သည် အကျိုးများကုန်၏၊ အာနိသင် များကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - သစိတ္တဝဂ် ===

၇ - ဒုတိယ သညာသုတ်

၅၇။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သော ဤမှတ်သားမှု 'သညာ' ဆယ်မျိုးတို့သည် အကျိုးများကုန်၏၊ အာနိသင် များကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံး ရှိကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မမြဲဟု အမှတ်ပြုမှု 'အနိစ္စသညာ'၊ အစိုးမရဟု အမှတ်ပြုမှု 'အနတ္တသညာ'၊ သေခြင်း၌ အမှတ်ပြုမှု 'မရဏသညာ'၊ အစားအစာ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အာဟာရေပဋိကူလသညာ'၊ လောကအားလုံး၌ မမွေ့လျော်ဖွယ် ဟု အမှတ်ပြုမှု 'သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ'၊ အရိုးစု ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အဋ္ဌိကသညာ'၊ ပိုးလောက်ပြည့်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ပြုမှု 'ပုဠုဝကသညာ'၊ ဖောက်ပြန်ညိုမဲ၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ပြုမှု 'ဝိနီလကသညာ'၊ ဖောက်ပြန် ပြတ်သတ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ပြုမှု 'ဝိစ္ဆိဒ္ဒကသညာ'၊ ဖူးရောင်ကြွ တက် ၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ပြုမှု 'ဥဒ္ဓုမာတကသညာ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန် များစွာ ပြုအပ်သော ဤမှတ်သားမှု 'သညာ' ဆယ်မျိုးတို့သည် အကျိုးများကုန်၏၊ အာနိသင် များကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - သစိတ္တဝဂ် ===

၈ - မူလကသုတ်

၅၈။ ရဟန်းတို့ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ တရား အားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အခြေခံ ရှိကုန်သနည်း၊ တရား အားလုံးတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်သနည်း၊ တရား အားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံး တို့သည် အဘယ်လျှင် ပေါင်းဆုံရာ ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ရှေ့သွားရှိကုန် သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အကြီးအကဲ ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် လွန်ကဲမှု ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အနှစ် ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် သက်ဝင်ရာ ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အဆုံး ရှိကုန်သနည်း" ဟု ဤသို့ မေးလာကြကုန်မူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမေးခံကြရသော သင်တို့သည် ထိုသာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား အဘယ်သို့ ဖြေကြကုန်မည်နည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားလျှင် အရင်း 'အခြေခံ' ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ထုတ်ဆောင်သူ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိပါကုန်၏။ အသျှင် ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ ဆိုအပ်သော တရားစကား၏ အနက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်တော်၌) သာ ထင်ပါစေလော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (အထံမှ) ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြပါကုန်လိမ့် မည်ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးပြုကုန်လော့၊ ဟောပြပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ - ရဟန်းတို့ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် ငါ့သျှင်တို့ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် 'အခြေခံ' ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ပေါင်းဆုံရာ ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ရှေ့သွားရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အကြီးအကဲ ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် လွန်ကဲမှု ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အနှစ် ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် သက်ဝင်ရာ ရှိကုန်သနည်း။ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အဆုံး ရှိကုန်သနည်း" ဟု အကယ်၍ မေးလာကြကုန်မူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမေးခံကြရသော သင်တို့သည် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား ဤသို့ ဖြေကြကုန်လော့။

"ငါ့သျှင်တို့ တရားအားလုံးတို့သည် အလိုဆန္ဒလျှင် 'အခြေခံ' ရှိကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် ဖဿလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် ဝေဒနာလျှင် ပေါင်းဆုံရာ ရှိကုန်၏၊ တရားအားလုံးတို့သည် သမာဓိလျှင် ရှေ့သွား ရှိကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် သတိလျှင် အကြီးအကဲရှိကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် ပညာလျှင် လွန်ကဲမှု ရှိကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် ဝိမုတ္တိ 'အရဟတ္တဖိုလ်'လျှင် အနှစ် ရှိကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် သက်ဝင်ရာ ရှိကုန်၏။ တရားအားလုံးတို့သည် နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံး ရှိကုန်၏" ဟု (ဖြေကြကုန်လော့)။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမေးခံကြရသော သင်တို့သည် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား ဤသို့ ဖြေကုန်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - သစိတ္တဝဂ် ===

၉ - ပဗ္ဗဇ္ဇာသုတ်

၅၉။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်အပ်၏။ "ငါတို့၏ စိတ်သည် ရဟန်း၏ အဖြစ် အားလျော်စွာ ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ငါတို့၏ စိတ်သည် အနိစ္စသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ငါတို့၏ စိတ်သည် အနတ္တသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ငါတို့၏ စိတ်သည် အသုဘသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ငါတို့၏ စိတ်သည် အာဒီနဝသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ လောက၏ ညီမျှမှု မညီမျှမှုကို သိ၍ ငါတို့၏ စိတ်သည် ထိုသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ လောက၏ တိုးပွါးမှု ပျက်စီးမှုကို သိ၍ ငါတို့၏ စိတ်သည် ထိုသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ လောက၏ ဖြစ်ပေါ်မှု ချုပ်ပျောက်မှုကို သိ၍ ငါတို့၏ စိတ်သည် ထိုသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ငါတို့၏ စိတ်သည် ပဟာနသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ငါတို့၏ စိတ်သည် ဝိရာဂသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ငါတို့၏ စိတ်သည် နိရောဓသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်" ဟု (ကျင့်အပ်၏)။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤသို့သာလျှင် ကျင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်း၏ စိတ်သည် ရဟန်း၏ အဖြစ် အားလျော်စွာ ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်ကုန်၊ စိတ်သည် အနိစ္စသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်၏၊ စိတ်သည် အနတ္တသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်၏။ စိတ်သည် အသုဘသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်၏။ စိတ်သည် အာဒီနဝသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်၏၊ လောက၏ ညီမျှမှု မညီမျှမှုကို သိ၍ စိတ်သည် ထိုသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်၏၊ လောက၏ တိုးပွါးမှု မပျက်စီးမှုကို သိ၍ စိတ်သည် ထိုသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်၏၊ လောက၏ ဖြစ်ပေါ်မှု ချုပ်ပျောက်မှုကို သိ၍ စိတ်သည် ထိုသညာ အားလျော်စွာ ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်၏၊ စိတ်သည် ပဟာန သညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်၏၊ စိတ်သည် ဝိရာဂသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်၏၊ စိတ်သည် နိရောဓသညာဖြင့် ပွါးစီးပြီးလည်း ဖြစ်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသေးလျှင် အနာဂါမိဖိုလ်ကိုသော် လည်းကောင်း ဖိုလ်နှစ်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဖိုလ်ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - သစိတ္တဝဂ် ===

၁၀ - ဂိရိမာနန္ဒသုတ်

၆၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဂိရိမာနန္ဒသည် အနာရောဂါရှိ၏၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ပြင်းစွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဂိရိမာနန္ဒသည် အနာရောဂါ ရှိပါ၏၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်နေပါ၏၊ ပြင်းစွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်ဂိရိမာနန္ဒ အထံသို့ သနားသဖြင့် ချဉ်းကပ်တော်မူပါ" ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ အကယ်၍ သင်သည် ဂိရိမာနန္ဒရဟန်းအား သညာ ဆယ်မျိုးတို့ကို ဟောလျှင် သညာ ဆယ်မျိုးတို့ကို ကြားနာရသည်ရှိသော် ဂိရိမာနန္ဒရဟန်းအား ထိုအနာရောဂါသည် ခဏချင်း ငြိမ်းရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - အနိစ္စသညာ၊ အနတ္တသညာ၊ အသုဘသညာ၊ အာဒီနဝသညာ၊ ပဟာနသညာ၊ ဝိရာဂသညာ၊ နိရောဓသညာ၊ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စာသညာ 'သင်္ခါရအားလုံး၌ အလိုမရှိအပ် ဟူသော အမှတ်'၊ အာနာပါန သတိတို့တည်း။

အာနန္ဒာ အနိစ္စသညာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း "ရုပ်သည် မမြဲ၊ ဝေဒနာသည် မမြဲ၊ သညာသည် မမြဲ၊ သင်္ခါရတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ" ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဤသို့လျှင် ဤဉပါဒါန က္ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ အနိစ္စ 'မမြဲ' ဟု ရှုလေ့ရှိကာ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို အနိစ္စသညာ ဟု ဆိုအပ်၏။ (၁)

အာနန္ဒာ အနတ္တသညာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း

ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း "မျက်စိသည် အတ္တမဟုတ်၊ အဆင်း 'ရူပါရုံ'တို့ သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်၊ နားသည် အတ္တမဟုတ်၊ အသံ 'သဒ္ဒါရုံ'တို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်၊ နှာခေါင်း သည် အတ္တ မဟုတ်၊ အနံ့'ဂန္ဓာရုံ'တို့သည် အတ္တမဟုတ်ကုန်။ လျှာသည် အတ္တမဟုတ်၊ အရသာ 'ရသာရုံ' တို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်၊ ကိုယ်သည် အတ္တ မဟုတ်၊ အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ'တို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်၊ စိတ်သည် အတ္တ မဟုတ်၊ သဘောတရား 'ဓမ္မာရုံ'တို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်" ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဤသို့လျှင် ဤအတွင်းအပ တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါးတို့၌ အစိုးမရ 'အနတ္တ' ဟု ရှုလေ့ရှိကာ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို အနတ္တသညာဟု ဆိုအပ်၏။ (၂)

အာနန္ဒာ အသုဘသညာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ခြေဖဝါး အပြင်မှ အထက်၌ ဆံပင်ဖျားမှ အောက်၌ အရေအပိုင်းအခြား ရှိသော အထူးထူး အပြားပြား သော မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုဖြင့် ပြည့်သော ဤကိုယ် 'ခန္ဓာ'ကိုသာလျှင် ဆင်ခြင်၏။ "ဤကိုယ်'ခန္ဓာ'၌ ဆံပင်၊ အမွေး၊ လက်သည်း ခြေသည်း၊ သွား၊ အရေ + အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီ၊ အညို့ + နှလုံး၊ အသည်း၊ အမြှေး၊ အဖျဉ်း၊ အဆုတ် + အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ (ဦးနှောက်) + သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ + မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်တို့သည် ရှိကြကုန်၏" ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဤသို့လျှင် ဤကိုယ်၌ မတင့်တယ် 'အသုဘ' ဟု ရှုလေ့ ရှိကာနေ၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို အသုဘသညာ ဟု ဆိုအပ်၏။ (၃)

အာနန္ဒာ အာဒီနဝသညာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တော သို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း "ဤကိုယ်သည် ဆင်းရဲများ၏၊ အပြစ်များ၏၊ ဤသို့လျှင် ဤကိုယ်၌ အထူးထူး အပြားပြားသော အနာ (ရောဂါ)တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ယင်းအနာတို့ ဟူသည်ကား- မျက်စိရောဂါ၊ နားရောဂါ၊ နှာခေါင်းရောဂါ၊ လျှာရောဂါ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော အနာ၊ ဦးခေါင်း၌ဖြစ်သော အနာ၊ နားရွက်နာ၊ ခံတွင်းနာ၊ သွားရောဂါ၊ နှုတ်ခမ်းရောဂါ၊ ချောင်းဆိုးနာ၊ ကုတ်ဟီးနာ၊ ဖွတ်စအိုနာ၊ ကိုယ်ပူနာ၊ ဖျားနာ၊ ဝမ်း၌ဖြစ်သော ရောဂါ၊ မိန်းမောသော အနာ၊ မြင်းသရိုက်နာ၊ လေထိုးနာ၊ ဝမ်းလျှော နာ၊ နူနာ၊ အိုင်းနာ၊ ညှင်းနာ၊ ခယရုတ်နာ၊ ဝက်ရူးနာ၊ ပွေးနာ၊ ဝဲနာ၊ ယားနာ၊ လက်သည်း ခြေသည်း ခြစ်မိသော အနာ၊ လက်ဖဝါး ခြေဖဝါး၌ ပေါက်သောအနာ၊ ရတ္တပိတ်နာ၊ ဆီးချိုနာ၊ ဒူလာလိပ်ခေါင်းနာ၊ ထွတ်မြင်းနာ၊ ဘဂန္ဒြိုလ်နာ၊ သည်းခြေကြောင့်ဖြစ်သော အနာ၊ သလိပ်ကြောင့် ဖြစ်သော အနာ၊ လေကြောင့်ဖြစ်သော အနာ၊ သည်းခြေ သလိပ် လေပေါင်းစု၍ ဖြစ်သော 'သန္နိပါတ်' အနာ၊ ဥတု ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အနာ၊ ဣရိယာပုထ် မညီညွတ်မှုကြောင့် ဖြစ်သော အနာ၊ သူတစ်ပါး လုံ့လကြောင့် ဖြစ်သော အနာ၊ ကံအကျိုးကြောင့် ဖြစ်သော အနာ၊ အေးခြင်း၊ ပူခြင်း၊ ဆာလောင်ခြင်း၊ မွတ်သိပ်ခြင်း၊ ကျင်ကြီးစွန့်လိုခြင်း၊ ကျင်ငယ်စွန့်လိုခြင်းတို့တည်း" ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဤသို့လျှင် ဤကိုယ်၌ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိကာ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို အာဒီနဝသညာ ဟု ဆိုအပ်၏။ (၄)

အာနန္ဒာ ပဟာနသညာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော 'ကာမဝိတက်' ကို လက်မခံ၊ စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ကင်းအောင်ပြု၏၊ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော 'ဗျာပါဒဝိတက်'ကို လက်မခံ၊ စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ကင်းအောင်ပြု၏၊ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော 'ဝိဟိံသာဝိတက်'ကို လက်မခံ၊ စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ကင်းအောင်ပြု၏၊ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏၊ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို လက်မခံ၊ စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ကင်းအောင် ပြု၏၊ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို ပဟာနသညာ ဟု ဆိုအပ်၏။ (၅)

အာနန္ဒာ ဝိရာဂသညာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်ရောက်၍ သော်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ

အရပ်သို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း "သင်္ခါရအားလုံး ငြိမ်းရာ ဥပဓိ အားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာ ကုန်ရာ ရာဂ ကင်းပြတ်ရာဖြစ်သော ထိုနိဗ္ဗာန်သည် ငြိမ်သက်၏၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည် မွန်မြတ်၏" ဟု ဆင်ခြင်၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို ဝိရာဂသညာဟု ဆိုအပ်၏။ (၆)

အာနန္ဒာ နိရောဓသညာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း "သင်္ခါရ အားလုံးငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာ ကုန်ရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော ထိုနိဗ္ဗာန်သည် ငြိမ်သက်၏၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည် မွန်မြတ်၏" ဟု ဆင်ခြင်၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို နိရောဓသညာ ဟု ဆိုအပ်၏။ (၇)

အာနန္ဒာ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် လောက၌ စိတ်၏ တည်ခြင်း အမှားနှလုံးသွင်းခြင်း ကိန်းခြင်းဟူ ကုန်သော ဥပါဒါန်တို့ကို စွန့်လျက် မစွဲလမ်းဘဲ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ ဟု ဆိုအပ်၏။ (၈)

အာနန္ဒာ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စာသညာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင်္ခါရအားလုံးတို့၌ ငြီးငွေ့၏၊ ရှက်နိုး၏၊ စက်ဆုပ်၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စသညာ ဟု ဆိုအပ်၏။ (၉)

အာနန္ဒာ အာနာပါနဿတိ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ရောက်၍သော် လည်းကောင်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၍ ကိုယ်ကို ဖြောင့်စွာ ထားပြီးလျှင် (ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့) ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်နေ၏။ ရဟန်းသည် သတိရှိ၍သာလျှင် ဝင်သက်ကို ရှူ၏၊ သတိရှိ၍သာလျှင် ထွက်သက်ကို ထုတ်၏။ ရှည်စွာ ဝင်သက် ရှူသော် "ရှည်စွာ ဝင်သက်ရှူ၏" ဟု သိ၏၊ ရှည်စွာ ထွက်သက် ထုတ်သော် "ရှည်စွာ ထွက်သက် ထုတ်၏" ဟု သိ၏။ တိုစွာ ဝင်သက်ရှူသော် "တိုစွာ ဝင်သက် ရှူ၏" ဟု သိ၏၊ တိုစွာ ထွက်သက် ထုတ်သော် "တိုစွာ ထွက်သက် ထုတ်၏" ဟု သိ၏။ "(ဝင်သက်၏) အစ အလယ် အဆုံး အားလုံး အပေါင်းကို ထင်ရှားစေလျက် ဝင်သက်ရှူအံ့" ဟု ကျင့်၏၊ "(ထွက်သက်၏) အစ အလယ် အဆုံး အားလုံး အပေါင်းကို ထင်ရှားစေလျက် ထွက်သက် ထုတ်အံ့" ဟု ကျင့်၏။ "ကာယသင်္ခါရ (ရုန့်ရင်းသောဝင်သက်လေ)ကို ငြိမ်းစေလျက် ဝင်သက်ရှူအံ့" ဟု ကျင့်၏၊ "ကာယသင်္ခါရ (ရုန့်ရင်းသောထွက်သက်လေ)ကို ငြိမ်းစေလျက် ထွက်သက် ထုတ်အံ့" ဟု ကျင့်၏။ "ပီတိကို ထင်ရှားစေလျက် ဝင်သက်ရှူအံ့" ဟု ကျင့်၏၊ "ပီတိကို ထင်ရှားစေလျက် ထွက်သက် ထုတ်အံ့" ဟု ကျင့်၏။ "သုခကို ထင်ရှားစေလျက် ဝင်သက်ရှူအံ့" ဟု ကျင့်၏၊ "သုခကို ထင်ရှားစေလျက် ထွက်သက် ထုတ်အံ့" ဟု ကျင့်၏။ "စိတ္တသင်္ခါရ(ဝေဒနာ,သညာ) ကို ထင်ရှားစေလျက် ထွက်သက်ရှူအံ့" ဟု ကျင့်၏၊ "စိတ္တသင်္ခါရ(ဝေဒနာသညာ) ကို ထင်ရှားစေလျက် ဝင်သက်ထုတ်အံ့" ဟု ကျင့်၏။ (ရုန့်ရင်းသည့် ဝေဒနာ,သညာ ဟူသော) "စိတ္တသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေလျက် ဝင်သက်ရှူအံ့" ဟု ကျင့်၏။ (ရုန့်ရင်းသည့် ဝေဒနာ,သညာဟူသော) "စိတ္တသင်္ခါရကို ငြိမ်းစေလျက် ထွက်သက် ထုတ်အံ့" ဟု ကျင့်၏၊ "စိတ်ကို ထင်ရှားစေလျက် ဝင်သက်ရှူအံ့" ဟု ကျင့်၏၊ "စိတ်ကို ထင်ရှားစေလျက် ထွက်သက် ထုတ်အံ့" ဟု ကျင့်၏၊ "စိတ်ကို အလွန် ဝမ်းမြောက်စေလျက်။ပ။ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားလျက်။ပ။ စိတ်ကို လွတ်စေလျက်။ပ။ အနိစ္စဟု ရှုလျက်။ပ။ ဝိရာဂ ဟု ရှုလျက်။ပ။ နိရောဓဟု ရှုလျက်။ပ။ "စွန့်ရာဟု ရှုလျက် ဝင်သက် ရှူအံ့" ဟု ကျင့်၏။ "စွန့်ရာဟု ရှုလျက် ထွက်သက် ထုတ်အံ့" ဟု ကျင့်၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားကို အာနာပါနဿတိ ဟု ဆိုအပ်၏။ (၁၀)

အာနန္ဒာ သင်သည် အကယ်၍ ဂိရိမာနန္ဒရဟန်းအား ဤသညာဆယ်မျိုးတို့ကို ဟောလျှင် ဂိရိမာနန္ဒရဟန်းသည် ဤသညာဆယ်မျိုးတို့ကို ကြားနာရ၍ တစ်ခဏချင်း ထိုအနာသည် ငြိမ်းအေးရာသော အကြောင်း ရှိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံမှ သညာ ဆယ်မျိုးတို့ကို သင်ယူ၍ အသျှင်ဂိရိမာနန္ဒ အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် အသျှင်ဂိရိမာနန္ဒအား ဤသညာ ဆယ်မျိုးတို့ကို ဟော၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဂိရိမာနန္ဒသည် ဤသညာ ဆယ်မျိုးတို့ကို ကြားနာရ၍ (သူ၏) ထိုအနာသည် တစ်ခဏချင်း ငြိမ်းအေးလေ၏၊ အသျှင်ဂိရိမာနန္ဒသည်လည်း ထိုအနာမှ ထမြောက်၏၊ အသျှင်ဂိရိမာနန္ဒ၏ ထိုအနာသည်လည်း အချင်းခပ်သိမ်း ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော သစိတ္တဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ယမကဝဂ် ===

၁ - အဝိဇ္ဇာသုတ်

၆၁။ "ရဟန်းတို့ 'ဤအခါမှ ရှေ့၌ အဝိဇ္ဇာ မဖြစ်ဖူးသေး၊ ထိုမှ နောက်၌ ဖြစ်ခဲ့ပြီ' ဟု အဝိဇ္ဇာ၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်ရှား"၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ပင် မထင်ရှားသော်လည်း စင်စစ် "ဤအကြောင်းကြောင့် အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်၏" ဟူ၍ကား ထင်ရှား၏ ဟု ဤသို့ ထိုစကားကို ဆိုသင့်၏။ ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏။ အကြောင်းမရှိ ဟု ငါမဆို။ အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "နီဝရဏငါးပါးတို့တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ နီဝရဏ ငါးပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိကုန် ဟု ငါမဆို။ နီဝရဏငါးပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ဒုစရိုက် သုံးပါးတို့တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဒုစရိုက်သုံးပါး တို့ကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိကုန် ဟု ငါမဆို။ ဒုစရိုက် သုံးပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ဣန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဣန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမှုကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဟု ငါမဆို။ ဣန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှုကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိ ဟု ငါမဆို။ သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ မသင့်မတင့် နှလုံး သွင်းမှုကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိ ဟု ငါမဆို။ မသင့်မတင့် နှလုံး သွင်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "မယုံကြည်မှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ မယုံကြည် မှုကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိ ဟု ငါမဆို။ မယုံကြည်မှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သူတော်ကောင်းတရားကို မနာကြားမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတရားကို မနာကြားမှုကိုလည်း အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိ ဟု ငါမဆို။ သူတော်ကောင်း တရားကို မနာကြားမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သူတော်ကောင်းတို့ကို မမှီဝဲမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူတော်ကောင်းတို့ကို မမှီဝဲရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မယုံကြည်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ မယုံကြည်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်း မှုကို ပြည့်စေ၏၊ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဣန္ဒြေ မစောင့်စည်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ ဣန္ဒြေ မစောင့်စည်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဒုစရိုက် သုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် နီဝရဏငါးပါးကို ပြည့်စေ၏၊ နီဝရဏငါးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် အဝိဇ္ဇာကို ပြည့်စေ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုအဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောင်ထိပ်၌ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသည် ရှိသော် ထိုရေသည် နိမ့်ရာ နိမ့်ရာသို့ စီးသွား၍ တောင်, ချောက်, ပပ်ကြားကွဲ, မြောင်းငယ်တို့ကို ပြည့် စေ၏၊ တောင်ချောက် ပပ်ကြားကွဲ မြောင်းငယ်တို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် အိုင်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ငယ် တို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် အိုင်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ကြီးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် မြစ်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ငယ်တို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် မြစ်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ကြီးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် သာဂရခေါ် မဟာသမုဒ္ဒရာ ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ ဤသို့ သာဂရခေါ် ထိုမဟာသမုဒ္ဒရာ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သူတော်ကောင်းတို့ကို မမှီဝဲရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော် ကောင်းတရား မနာကြားရမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မယုံကြည် မှုကို ပြည့်စေ၏၊ မယုံကြည်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ မသင့်မတင့်

နှလုံးသွင်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဣန္ဒြေ မစောင့်စည်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ ဣန္ဒြေ မစောင့်စည်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဒုစရိုက် သုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် နီဝရဏငါးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ နီဝရဏငါးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် အဝိဇ္ဇာကို ပြည့်စေကုန်၏။ ဤသို့ ထိုအဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏။ ရဟန်းတို့ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိကို ိလည်း အကြောင်းရှိ၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဟု ငါမဆို။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့တည်း” ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်း ရှိကုန်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဟု ငါမဆို။ ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့တည်း” ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်း ရှိကုန်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိ ဟု ငါမဆို။ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “သုစရိုက်သုံးပါးတို့တည်း” ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သုစရိုက်သုံးပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်း ရှိကုန်၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဟု ငါမဆို။ သုစရိုက် သုံးပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှုတည်း” ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိ ဟု ငါမဆို။ ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှုတည်း” ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဟု ငါမဆို။ အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှုတည်း” ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဟု ငါမဆို။ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “ယုံကြည်မှုတည်း” ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိ ဟု ငါမဆို။ ယုံကြည်မှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ “သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရမှုတည်း” ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတရား နာကြားမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိ ဟု ငါမဆို။ သူတော် ကောင်းတရား နာကြားရမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊“သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲမှုတည်း” ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော်ကောင်း တရား နာကြားရမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ယုံကြည်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ ယုံကြည်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သုစရိုက် သုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ သုစရိုက်သုံးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိကို ပြည့်စေကုန်၏၊ဤသို့လျှင် ထိုဝိဇ္ဇာ ဝိမုတ္တိ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောင်ထိပ်၌ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသည်ရှိသော် ထိုရေသည် နိမ့်ရာ နိမ့်ရာသို့ စီးသွား၍ တောင်, ချောက်, ပပ်ကြားကွဲ, မြောင်းငယ်တို့ကို ပြည့်စေ၏၊ တောင် ချောက် ပပ်ကြားကွဲ မြောင်းငယ်တို့ ပြည့်ကြလျှင် အိုင်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ငယ်တို့ ပြည့်ကြလျှင် အိုင်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ကြီးတို့ ပြည့်ကြလျှင် မြစ်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ငယ်တို့ ပြည့်ကြလျှင် မြစ်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ကြီးတို့ ပြည့်ကြလျှင် သာဂရခေါ် မဟာသမုဒ္ဒရာကို ပြန်စေကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် သာဂရခေါ် ထိုမဟာသမုဒ္ဒရာ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သူတော်ကောင်း တရား နာကြားရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ယုံကြည်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ ယုံကြည်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သုစရိုက် သုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ သုစရိုက် သုံးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို

ပြည့်စေကုန်၏၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ပြည့်ခဲ့လျှင် ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး ပြည့်ခဲ့လျှင် ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိကို ပြည့်စေကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၁။ အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်သည် ဝိဇ္ဇာမည်၏၊ ကြွင်းသော သမ္ပယုတ်တရားသည် ဝိမုတ္တိမည်၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ယမကဝဂ် ===

၂ - တဏှာသုတ်

၆၂။ "ရဟန်းတို့ 'ဤအခါမှ ရှေး၌ ဘဝကို တောင့်တတပ်မက်မှု 'ဘဝတဏှာ' မဖြစ်ဖူးသေး၊ ထိုမှ နောက်၌ ဖြစ်ခဲ့ပြီ' ဟု ဘဝတဏှာ၏ ရှေ့အစွန်းသည် မထင်ရှား"။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ပင် မထင်ရှားသော်လည်း စင်စစ် "ဤအကြောင်းကြောင့် ဘဝတဏှာ ဖြစ်၏" ဟူ၍ကား ထင်ရှား၏ ဟု ဤသို့ ထိုစကားကို ဆိုသင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဘဝတဏှာကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိ ဟု ငါမဆို။ ဘဝတဏှာ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "အဝိဇ္ဇာတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "နီဝရဏ ငါးပါးတို့တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ နီဝရဏငါးပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ နီဝရဏငါးပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း "ဒုစရိုက် သုံးပါး တို့တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ဣန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမှု တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဣန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ ဣန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှုကိုလည်း အကြောင်း ရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှု၏ အကြောင်း ကား အဘယ်နည်း၊ "မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "မယုံကြည်မှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ မယုံကြည်မှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ မယုံကြည်မှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သူတော်ကောင်းတရားကို မနာကြားရမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း "သူတော်ကောင်းတို့ကို မမှီဝဲရမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူတော်ကောင်းတို့ကို မမှီဝဲရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မယုံကြည်စေမှုကို ပြည့်စေ၏၊ မယုံကြည်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင်

သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဣန္ဒြေ မစောင့်စည်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ ဣန္ဒြေ မစောင့်စည်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဒုစရိုက်သုံးပါးကို ပြည့်စေ၏၊ ဒုစရိုက် သုံးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် နီဝရဏငါးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ နီဝရဏငါးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် အဝိဇ္ဇာကို ပြည့်စေ၏၊ အဝိဇ္ဇာ ပြည့်ခဲ့လျှင် ဘဝတဏှာကို ပြည့်စေ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုဘဝတဏှာ၏ အကြောင်း သည်ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောင်ထိပ်၌ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသည်ရှိသော် ထိုရေသည် နိမ့်ရာ နိမ့်ရာသို့ စီးသွား၍ တောင်, ချောက်, ပပ်ကြားကွဲ, မြောင်းငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ တောင် ချောက် ပပ်ကြားကွဲ မြောင်းငယ်တို့ ပြည့်ကြလျှင် အိုင်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ငယ်တို့ ပြည့်ကြလျှင် အိုင်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ အိုင်ကြီးတို့ ပြည့်ကြလျှင် မြစ်ငယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ငယ်တို့ ပြည့်ကြလျှင် မြစ်ကြီးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ မြစ်ကြီးတို့ ပြည့်ကြလျှင် သာဂရ ခေါ် မဟာသမုဒ္ဒရာကို ပြည့်စေကုန်၏။ ဤသို့လျှင် သာဂရခေါ် ထိုမဟာသမုဒ္ဒရာ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သူတော်ကောင်းတို့ကို မမှီဝဲရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား မနာကြားရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မယုံကြည်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ မယုံကြည်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သတိမရှိမှု ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဣန္ဒြေ မစောင့်စည်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ ဣန္ဒြေ မစောင့်စည်းမှုကို ပြည့်ခဲ့ လျှင် ဒုစရိုက် သုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ ဒုစရိုက်သုံးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် နီဝရဏငါးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ နီဝရဏငါးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် အဝိဇ္ဇာကို ပြည့်စေကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုဘဝတဏှာ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏။ ရဟန်းတို့ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်း ရှိကုန်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိကုန်ဟု ငါမဆို။ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်း ရှိကုန်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိကုန်ဟု ငါမဆို။ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သုစရိုက် သုံးပါးတို့တည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သုစရိုက် သုံးပါးတို့ကိုလည်း အကြောင်း ရှိကုန်၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိကုန်ဟု ငါမဆို။ သုစရိုက်သုံးပါးတို့၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို ၏၊ အကြောင်း မရှိဟု ငါမဆို။ ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဟု ငါမဆို။ အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "အသင့် အတင့် နှလုံးသွင်းမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှုကိုလည်း အကြောင်း ရှိ၏ ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "ယုံကြည်မှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်း မရှိဟု ငါမဆို။ ယုံကြည်မှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ "သူတော်ကောင်း တရား နာကြားရမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရမှုကိုလည်း အကြောင်းရှိ၏ဟု ငါဆို၏၊ အကြောင်းမရှိဟု ငါမဆို။ သူတော်ကောင်း တရားနာကြားရမှု၏ အကြောင်း ကား အဘယ်နည်း၊ "သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲရမှုတည်း" ဟု ဆိုအပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော်ကောင်းတရား နာကြားရမှုကို ပြည့်စေ၏၊ သူတော် ကောင်းတရား နာကြားရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ယုံကြည်မှုကို ပြည့်စေ၏၊ ယုံကြည်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှုကို ပြည့်စေ ၏၊ အောက်မေ့မှု ဆင်ခြင်မှု ပြည့်ခဲ့လျှင် ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းမှုကို ပြည့်စေ၏၊ ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းမှု ပြည့်ခဲ့ လျှင် သုစရိုက် သုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ သုစရိုက်သုံးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို

ပြည့်စေကုန်၏၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏၊ ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတို့ ပြည့်ခဲ့လျှင် ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိကို ပြည့်စေကုန်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောင်ထိပ်၌ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသည်ရှိသော် ထိုရေသည် နိမ့်ရာ နိမ့်ရာသို့ စီးသွား ၍။ပ။ ဤသို့လျှင် သာဂရခေါ် ထိုမဟာသမုဒ္ဒရာ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲရမှု ပြည့်ခဲ့လျှင် သူတော်ကောင်းတရားကို နာကြားရမှုကို ပြည့်စေ၏။ပ။ ဤသို့လျှင် ထိုဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အဆင့်ဆင့် ပြည့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ယမကဝဂ် ===

၃ - နိဋ္ဌာဂတသုတ်

၆၃။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားအပေါ်၌ ယုံမှားကင်းကြသူ ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် (မဂ်)ဉာဏ် အမြင်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ထို(မဂ်) ဉာဏ်အမြင် ပြည့်စုံသူတို့တွင် ပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ဤ (ကာမဘုံ) ၌သာ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ဤဘုံကို စွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်၏။ အဘယ် ငါးယောက်တို့ကား ဤ(ကာမဘုံ)၌သာ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်သနည်း။ သတ္တက္ခတ္တုပရမသောတာပန်၊ ကောလံကောလ သောတာပန်၊ ဧကဗီဇီသောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ရဟန္တာ ဖြစ်သူ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ဤကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်၏။ အဘယ် ငါးယောက်တို့သည် ဤကာမဘုံကို စွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်သနည်း။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဂါမ်၊ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်၊ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်၊ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်၊ ဥဒ္ဓံသောတ အကနိဋ္ဌဂါမီ အနာဂါမ်တို့တည်း။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ဤကာမဘုံကို စွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန် ၏။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားအပေါ်၌ ယုံမှားကင်းကြသူ ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် (မဂ်)ဉာဏ် အမြင်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ထို(မဂ်)ဉာဏ် အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသူတို့တွင် ပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ဤကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ဤကာမဘုံကို စွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ယမကဝဂ် ===

၄ - အဝေစ္စပ္ပသန္နသုတ်

၆၄။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားအပေါ်၌ သက်ဝင် ယုံကြည်ကြသူ ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် အရိယမဂ် အလျဉ်သို့ ရောက်ကြသူတို့တည်း။ ထိုအရိယမဂ်အလျဉ်သို့ ရောက်ကြသူတို့တွင် ပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့ သည် ဤကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ဤကာမဘုံကို စွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်၏။ အဘယ်ငါးယောက်တို့ကား ဤကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်သနည်း။ သတ္တက္ခတ္တုပရမ သောတာပန်၊ ကောလံကောလ သောတာပန်၊ ဧကဗီဇီ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ရဟန္တာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဤပုဂ္ဂိုလ် ငါးယောက်တို့သည် ဤကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်၏။ အဘယ်ငါးယောက်တို့သည် ဤကာမဘုံကို စွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်သနည်း။ အန္တရာပရိ နိဗ္ဗာယီ အနာဂါမ်၊ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်၊ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်၊ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဂါမ်၊ ဥဒ္ဒံသောတ အကနိဋ္ဌဂါမီအနာဂါမ်တို့တည်း။ ဤငါးယောက်တို့သည် ဤကာမဘုံကို စွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားအပေါ်၌ သက်ဝင် ယုံကြည်သူ ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် အရိယမဂ် အလျဉ်သို့ ရောက်ကြသူတို့တည်း။ ထိုအရိယမဂ် အလျဉ်သို့ ရောက်ကြသူတို့တွင် ပုဂ္ဂိုလ် ငါးယောက်တို့သည် ဤကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်တို့သည် ဤကာမဘုံကို စွန့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ယမကဝဂ် ===

၅ - ပဌမ သုခသုတ်

၆၅။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မဂဓတိုင်း နာလကရွာငယ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော် မူ၏။ ထိုအခါ သာမဏ္ဍကာနိပရိဗိုဇ်သည် အသျှင်သာရိပုတြာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာ နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အသျှင်သာရိပုတြာအား - ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ချမ်းသာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဆင်းရဲ ဟူသည် အဘယ်နည်း ဟု မေးလျှောက်၏။ ငါ့သျှင် (ဘဝသစ်၌) ဖြစ်ရမှုသည် ဆင်းရဲတည်း၊ မဖြစ်ရမှု သည် ချမ်းသာတည်း။ ငါ့သျှင် (ဘဝသစ်၌) ဖြစ်မှုရှိလျှင် အေးမှု၊ ပူမှု၊ စားလိုမှု၊ သောက်လိုမှု၊ ကျင်ကြီး စွန့်လိုမှု၊ ကျင်ငယ်စွန့်လိုမှု၊ မီးလောင်မှု၊ တုတ်လှံ တံထိခိုက်မှု၊ လက်နက်ထိခိုက်မှု၊ ဆွေမျိုးနှင့် မိတ်ဆွေတို့ စုဝေး လာရောက်ကြ၍ ခြုတ်ခြယ်မှု ဟူသော ဤဆင်းရဲကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့် နိုင်၏။ ငါ့သျှင် (ဘဝသစ်၌) ဖြစ်မှု မရှိလျှင် မအေးမှု၊ မပူမှု၊ မစားလိုမှု၊ မသောက်လိုမှု၊ ကျင်ကြီး မစွန့်လိုမှု၊ ကျင်ငယ် မစွန့်လိုမှု၊ မီးမလောင်မှု၊ တုတ်လှံတံ မထိခိုက်မှု၊ လက်နက် မထိခိုက်မှု၊ ဆွေမျိုးနှင့် မိတ်ဆွေတို့ စုဝေး လာရောက်ကြ၍ မခြုတ်ခြယ်မှု ဟူသော ဤချမ်းသာကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ယမကဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ သုခသုတ်

၆၆။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မဂဓတိုင်း နာလကရွာငယ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သာမဏ္ဍကာနိပရိဗိုဇ်သည် အသျှင်သာရိပုတြာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အသျှင်သာရိပုတြာအား - ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ချမ်းသာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဆင်းရဲဟူသည် အဘယ်နည်းဟု မေးလျှောက်၏။ ငါ့သျှင် ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ မပျော်မွေ့မှုသည် ဆင်းရဲတည်း၊ ပျော်မွေ့မှုသည် ချမ်းသာတည်း။ ငါ့သျှင် မပျော်မွေ့မှု ရှိလျှင် သွားသော်လည်း ချမ်းသာမှု သာယာမှုကို မရ။ ရပ်သော်လည်း။ ထိုင်သော်လည်း။ လျောင်းသော်လည်း။ ရွာသို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ တောသို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ လွင်တီးခေါင်သို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ ရဟန်းတို့ အလယ်သို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း ချမ်းသာမှု သာယာမှုကို မရဟူသော ဤဆင်းရဲကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏။ ငါ့သျှင် ပျော်မွေ့မှုရှိလျှင် သွားသော်လည်း ချမ်းသာမှု သာယာမှုကို ရ၏။ ရပ်သော်လည်း။ ထိုင်သော်လည်း။ လျောင်းသော်လည်း။ ရွာသို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ တောသို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ လွင်တီးခေါင်သို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း။ ရဟန်းတို့ အလယ်သို့ ကပ်ရောက်သော်လည်း ချမ်းသာမှု သာယာမှုကို ရ၏ဟူသော ဤချမ်းသာကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ယမကဝဂ် ===

၇ - ပဌမ နဠကပါနသုတ်

၆၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းနှင့်အတူ ကောသလတိုင်းသို့ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော် မူလတ်သော် နဠကပါနမည်သော ကောသလတိုင်းသူတို့၏ နိဂုံးသို့ ရောက်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနဠကပါနနိဂုံးတွင် ပေါက်ပင်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပုသ်နေ့၌ ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံလျက် ထိုင်နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား တရားနှင့်စပ်သော စကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေပြီးလျှင် ဆိတ်ဆိတ်နေသော ရဟန်းအပေါင်းကို စောင်းငဲ့ ကြည့်ရှုတော်မူကာ အသျှင်သာရိပုတြာအား - သာရိပုတြာ ရဟန်းသံဃာသည် ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကင်း၏။ သာရိပုတြာ ရဟန်းတို့အား တရားစကားသည် သင့်ဉာဏ်၌ ထင်စေလော့၊ ငါ၏ ကျောက်ကုန်းသည် ညောင်းညာ၏၊ ငါသည် ထိုကျောက်ကုန်းကို ဆန့်ဦးအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒုကုဋ်ကို လေးထပ်ခင်း၍ လက်ျာနံ

တောင်းဖြင့် ခြေတစ်ဖက်၌ ခြေတစ်ဖက်ကို (စဉ်းငယ်) လွန်ကာ တင်ထား၍ သတိသမ္ပဇဉ် ရှိလျက် ထအံ့ ဟူသော အမှတ်သညာကို နှလုံးပြုပြီးလျှင် မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို ပြုတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ - ငါ့သျှင်တို့ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှု မရှိသူ၊ အရှက်မရှိသူ၊ ထိတ်လန့်မှု မရှိသူ၊ အားထုတ်မှု မရှိသူ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အသိဉာဏ် မရှိသူ မည်သူ့အား မဆို ရောက်လာသမျှ သော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှု(မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (မချွတ် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။

ငါ့သျှင်တို့ လဆုတ်ပက္ခ၌ လအား ရောက်လာသမျှ ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် အဆင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အရောင်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, လုံးရပ်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှု မရှိသူ၊ အရှက်မရှိသူ၊ ထိတ်လန့်မှု မရှိသူ၊ အားထုတ်မှု မရှိသူ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အသိဉာဏ် မရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။

"ငါ့သျှင်တို့ ယုံကြည်မှု မရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ အရှက်မရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ထိတ်လန့်မှု မရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ပျင်းရိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ပညာမဲ့သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ အမျက်ထွက်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့သော ယောကျ်ား ပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ အလိုဆိုးရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ မိတ်ဆွေယုတ်ရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ အယူမှားရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုရှိသူ၊ အရှက်ရှိသူ၊ ထိတ်လန့်မှုရှိသူ၊ အားထုတ်မှုရှိသူ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အသိဉာဏ်ရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။ ငါ့သျှင်တို့ လဆန်းပက္ခ၌ လအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် အဆင်းအားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, အရောင်အားဖြင့် တိုးပွားသည်သာ, လုံးရပ်အားဖြင့် တိုးပွားသည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ယုံကြည်မှုရှိသူ၊ အရှက်ရှိသူ၊ ထိတ်လန့်မှု ရှိသူ၊ အားထုတ်မှုရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏။ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။

"ငါ့သျှင်တို့ ယုံကြည်မှုရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ အရှက်ရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ထိတ်လန့်မှုရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ပညာရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ အမျက်မထွက်သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ ရန်ငြိုးမဖွဲ့သော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်" ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ "ငါ့သျှင်တို့ အလို

နည်းသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်” ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ “ငါ့သျှင်တို့ မိတ်ကောင်းရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်” ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ အယူမှန်ရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်” ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် စောစောထတော်မူ၍ အသျှင်သာရိပုတြာကို သာရိပုတြာ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ သာရိပုတြာ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှု မရှိသူ၊ အရှက်မရှိသူ၊ ထိတ်လန့်မှု မရှိသူ၊ အားထုတ်မှု မရှိသူ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အသိဉာဏ် မရှိသူ မည်သူအားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဥ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။

သာရိပုတြာ လဆုတ်ပက္ခ၌ လအား ရောက်လာသမျှသော ညဥ့်နေ့တို့ဝယ် အဆင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အရောင်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အလုံးအရပ်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ သာရိပုတြာ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှု မရှိသူ။ပ။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အသိဉာဏ် မရှိသူ မည်သူအားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဥ့်နေ့တို့ဝယ်။ပ။ တိုးပွါးမှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။ သာရိပုတြာ “ယုံကြည်မှုမရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်” ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း၊ “အရှက်မရှိသော။ ထိတ်လန့်မှုမရှိသော။ ပျင်းရိသော။ ပညာမဲ့သော။ အမျက်ထွက်သော။ ရန်ငြိုးဖွဲ့သော။ အလိုဆိုးရှိသော။ မိတ်ဆွေယုတ်ရှိသော။ အယူမှားရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်” ဟူသော ဤစကားသည် ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ သာရိပုတြာ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုရှိသူ၊ အရှက်ရှိသူ၊ ထိတ်လန့် မှုရှိသူ၊ အားထုတ်မှုရှိသူ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အသိဉာဏ်ရှိသူ မည်သူအားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဥ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။ သာရိပုတြာ လဆန်းပက္ခ၌ လအား ရောက်လာသမျှသော ညဥ့်နေ့တို့ဝယ် အဆင်းအားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, အရောင်အားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, လုံးရပ်အားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ သာရိပုတြာ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုရှိသူ၊ အရှက်ရှိသူ၊ ထိတ်လန့်မှုရှိသူ၊ အားထုတ်မှုရှိသူ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ အသိဉာဏ်ရှိသူ မည်သူအားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဥ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။

သာရိပုတြာ “ယုံကြည်မှုရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်” ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်း၊ အရှက်ရှိသော။ ထိတ်လန့်မှုရှိသော။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော။ ပညာရှိသော။ အမျက်မထွက်သော။ ရန်ငြိုးမဖွဲ့သော။ အလိုနည်းသော။ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော။ အယူမှန်ရှိသော ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်” ဟူသော ဤစကားသည် မဆုတ်ယုတ်မှုတည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ယမကဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ နဠကပါနသုတ်

၆၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နဠကပါန နိဂုံးတွင် ပေါက်ပင်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပုသ်နေ့၌ ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံလျက် ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုနောက် မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား တရားနှင့်စပ်သော စကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်စေ၍ ရွှင်လန်းပြီးလျှင် ဆိတ်ဆိတ်နေသော ရဟန်းအပေါင်းကို စောင်းငဲ့ ကြည့်ရှုတော်မူကာ အသျှင်သာရိပုတြာကို - သာရိပုတြာ ရဟန်း သံဃာသည် ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကင်း၏၊ သာရိပုတြာ ရဟန်းတို့အား တရားနှင့်စပ်သော စကားသည် သင့်ဉာဏ်၌ ထင်စေလော့၊ ငါ၏ ကျောက်ကုန်းသည် ညောင်းညာ၏၊ ငါသည် ကျောက်ကုန်းကို ဆန့်ဦးအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒုကုဋ်ကို လေးထပ်ခင်း၍ လက်ျာနံတောင်းဖြင့် ခြေတစ်ဖက်၌ ခြေတစ်ဖက်ကို (စဉ်းငယ်) လွန်ကာ တင်ထား၍ သတိသမ္ပဇဉ် ရှိလျက် ထအံ့ဟူသော အမှတ်သညာကို နှလုံးပြုပြီးလျှင် မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို ပြုတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ - ငါ့သျှင်တို့ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှု မရှိသူ၊ အရှက်မရှိသူ၊ ထိတ်လန့်မှု မရှိသူ၊ အားထုတ်မှု မရှိသူ၊ အသိဉာဏ် မရှိသူ၊ နားထောင်မှု မရှိသူ၊ တရားကို ဆောင်ထားမှု မရှိသူ၊ အနက်ကို စူးစမ်းမှု မရှိသူ၊ တရား အလျောက် တရားကျင့်မှု မရှိသူ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့လျော့မှု မရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။ ငါ့သျှင်တို့ လဆုတ်ပက္ခ၌ လအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် အဆင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အရောင်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, လုံးရပ်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှု မရှိသူ၊ ရှက်မှု မရှိသူ၊ ထိတ်လန့်မှု မရှိသူ၊ အားထုတ်မှု မရှိသူ၊ အသိဉာဏ် မရှိသူ၊ နားထောင်မှု မရှိသူ၊ တရားကို ဆောင်ထားမှု မရှိသူ၊ အနက်ကို စူးစမ်းမှု မရှိသူ၊ တရား အလျောက် တရားကျင့်မှု မရှိသူ၊ ကုသိုလ် တရားတို့၌ မမေ့လျော့မှု မရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။

ငါ့သျှင်တို့ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုရှိသူ၊ ရှက်မှုရှိသူ၊ ထိတ်လန့်မှုရှိသူ၊ အားထုတ်မှုရှိသူ၊ အသိဉာဏ်ရှိသူ၊ နားထောင်မှုရှိသူ၊ တရားကို ဆောင်ထားမှုရှိသူ၊ အနက်ကို စူးစမ်းမှုရှိသူ၊ တရား အလျောက် တရားကျင့်မှုရှိသူ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့လျော့မှုရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။

ငါ့သျှင်တို့ လဆန်းပက္ခ၌ လအား ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် အဆင်းအားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, အရောင်အားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, လုံးရပ်အားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရား၌ ယုံကြည်မှုရှိသူ။ပ။ ကုသိုလ်တို့၌ မမေ့လျော့မှု ရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဉ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှု

သာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထိုနောက် မြတ်စွာဘုရားသည် စောစော ထတော်မူ၍ အသျှင်သာရိပုတြာကို - သာရိပုတြာ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ သာရိပုတြာ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှု မရှိသူ၊ အရှက်မရှိသူ၊ ထိတ်လန့်မှု မရှိသူ၊ အားထုတ်မှု မရှိသူ၊ အသိဉာဏ် မရှိသူ၊ နားထောင်မှု မရှိသူ၊ တရားကို ဆောင်ထားမှု မရှိသူ၊ အနက်ကို စူးစမ်းမှု မရှိသူ၊ တရားအလျောက် တရားကျင့်မှု မရှိသူ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့လျော့မှု မရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဥ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။ သာရိပုတြာ လဆုတ်ပက္ခ၌ လအား ရောက်လာသမျှသော ညဥ့်နေ့တို့ဝယ် အဆင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, အရောင်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ, လုံးရပ်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်သည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ သာရိပုတြာ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှု မရှိသူ။ပ။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့လျော့မှု မရှိသူ မည်သူအားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဥ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဆုတ်ယုတ်မှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ တိုးပွါးမှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။

သာရိပုတြာ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုရှိသူ၊ အရှက်ရှိသူ၊ ထိတ်လန့်မှုရှိသူ၊ အားထုတ်မှုရှိသူ၊ အသိဉာဏ်ရှိသူ၊ နားထောင်မှုရှိသူ၊ တရားကို ဆောင်ထားမှုရှိသူ၊ အနက်ကို စူးစမ်းမှုရှိသူ၊ တရားအလျောက် တရားကျင့်မှုရှိသူ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့လျော့မှုရှိသူ မည်သူ့အားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဥ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင်။ သာရိပုတြာ လဆန်းပက္ခ၌ လအား ရောက်လာသမျှသော ညဥ့်နေ့တို့ဝယ် အဆင်းအားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, အရောင်အားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ, လုံးရပ်အားဖြင့် တိုးပွါးသည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ သာရိပုတြာ ဤအတူပင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှု ရှိသူ။ပ။ ကုသိုလ် တရားတို့၌ မမေ့လျော့မှုရှိသူ မည်သူအားမဆို ရောက်လာသမျှသော ညဥ့်နေ့တို့ဝယ် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွါးမှုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မမျှော်လင့်နိုင် ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ယမကဝဂ် ===

၉ - ပဌမ ကထာဝတ္ထုသုတ်

၆၉။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းများစွာတို့သည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့ကြကာ စည်းဝေးရာ ဇရပ်၌ အညီအညွတ် စုဝေး ထိုင်နေကြပြီးလျှင် များစွာသော (မဂ်ဖိုလ်မှ) ဖီလာ စကားကို ပြောဆိုလျက် နေကုန်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ မင်းနှင့် စပ်သော စကား ခိုးသူနှင့် စပ်သောစကား အမတ်ကြီးနှင့် စပ်သောစကား စစ်သည်နှင့် စပ်သောစကား ကြောက်ဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား စစ်ထိုးမှုနှင့် စပ်သောစကား စားဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား သောက်ဖွယ်

နှင့်စပ်သောစကား အဝတ်နှင့် စပ်သောစကား အိပ်ရာနှင့် စပ်သောစကား ပန်းနှင့် စပ်သောစကား နံ့သာနှင့် စပ်သောစကား ဆွေမျိုးနှင့် စပ်သောစကား ယာဉ်နှင့် စပ်သောစကား ရွာနှင့် စပ်သောစကား နိဂုံးနှင့် စပ်သောစကား မြို့နှင့် စပ်သောစကား နယ်နှင့် စပ်သောစကား မိန်းမနှင့် စပ်သောစကား သူရဲကောင်းနှင့် စပ်သောစကား လမ်းနှင့် စပ်သောစကား ရေခပ်ဆိပ်နှင့် စပ်သောစကား သေလွန်သူနှင့် စပ်သောစကား အထွေထွေနှင့် စပ်သောစကား လောက(အကြောင်း)နှင့် စပ်သောစကား သမုဒ္ဒရာ (အကြောင်း) နှင့်စပ်သော စကား ကြီးပွါးမှု ဆုတ်ယုတ်မှုနှင့် စပ်သော စကားတို့တည်း။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအခါ၌ (တစ်ပါးတည်း) ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူကာ စည်းဝေးရာ ဇရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူလျက် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ အဘယ်စကားဖြင့် အညီအညွတ် စုဝေး ထိုင်နေကြကုန်သနည်း၊ သင်တို့၏ မပြီးပြတ်သေးသော အကြားစကားသည် အဘယ်နည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့ကြကာ စည်းဝေးရာ ဇရပ်၌ အညီအညွတ် စုဝေး ထိုင်နေကြပါသည်၊ များစွာသော (မဂ်ဖိုလ်မှ) ဖီလာ စကားကို အားထုတ်လျက် နေကြပါသည်။ ယင်းစကားတို့ ဟူသည်မှာ မင်းနှင့် စပ်သောစကား ခိုးသူနှင့် စပ်သောစကား။ပ။ ကြီးပွါးမှု ဆုတ်ယုတ်မှုနှင့် စပ်သော စကား၊ ဤသည်တို့ပါတည်းဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ မင်းနှင့် စပ်သောစကား ခိုးသူနှင့် စပ်သောစကား အမတ်ကြီးနှင့် စပ်သောစကား စစ်သည်နှင့် စပ်သောစကား ကြောက်ဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား စစ်ထိုးခြင်းနှင့် စပ်သောစကား စားဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား သောက်ဖွယ်နှင့် စပ်သောစကား အဝတ်နှင့် စပ်သောစကား အိပ်ရာနှင့်စပ်သော စကား ပန်းနှင့် စပ်သောစကား နံ့သာနှင့် စပ်သောစကား ဆွေမျိုးနှင့် စပ်သောစကား ယာဉ်နှင့် စပ်သောစကား ရွာနှင့် စပ်သောစကား နိဂုံးနှင့် စပ်သောစကား မြို့နှင့် စပ်သောစကား နယ်နှင့် စပ်သောစကား မိန်းမနှင့် စပ်သောစကား သူရဲကောင်းနှင့် စပ်သောစကား လမ်းနှင့် စပ်သောစကား ရေခပ်ဆိပ်နှင့် စပ်သောစကား သေလွန်သူနှင့် စပ်သောစကား အထွေထွေနှင့် စပ်သောစကား လောက (အကြောင်း)နှင့် စပ်သောစကား သမုဒ္ဒရာ (အကြောင်း)နှင့် စပ်သောစကား ကြီးပွါးမှု ဆုတ်ယုတ်မှုနှင့် စပ်သော စကားဟူသော များစွာသော(မဂ်ဖိုလ်မှ) ဖီလာဖြစ်သော စကားတို့ကို ပြောဆို နေကြခြင်းသည် ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်း ဘောင်၌ ရဟန်းပြုသော သင်တို့အား မသင့်လျော်ချေ။

ရဟန်းတို့ စီးပွါးချမ်းသာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော စကားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - အလိုနည်းမှုနှင့်စပ်သော စကား၊ ရောင့်ရဲမှုနှင့်စပ်သော စကား၊ ကင်းဆိတ်မှုနှင့်စပ်သော စကား၊ မရောနှောမှုနှင့်စပ်သော စကား၊ ဝီရိယအားထုတ်မှုနှင့်စပ်သော စကား၊ သီလနှင့်စပ်သော စကား၊ သမာဓိနှင့်စပ်သော စကား၊ ပညာနှင့်စပ်သော စကား၊ လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်'နှင့်စပ်သော စကား၊ လွတ်မြောက်မှုကို ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့်စပ်သော စကားတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ စီးပွါးချမ်းသာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော စကားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သင်တို့သည် ဤ(စီးပွါးချမ်းသာခြင်း၏) အကြောင်းဖြစ်သော စကား ဆယ်မျိုးတို့ကို ထောက်ဆ၍ ထောက်ဆ၍ စကားကို ပြောဆိုကြပါမူ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးသော ဤသို့ အာနုဘော်ကြီးသော ဤလနေတို့၏ အစွမ်းကိုသော်လည်း (မိမိ) အစွမ်းဖြင့် ကုန်ခန်းစေနိုင်ရာ၏၊ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ (အစွမ်းကို ကုန်ခန်းစေရာ၌ကား) အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ယမကဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ ကထာဝတ္ထုသုတ်

၇၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းများစွာတို့သည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့ကြကာ အညီအညွတ် စုဝေး ထိုင်နေကြကုန်လျက် များစွာသော (မဂ်ဖိုလ်မှ) ဖီလာ ဖြစ်သော စကားကို ပြောဆိုလျက် နေကုန်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း။ မင်းနှင့်စပ်သော စကား ခိုးသူနှင့်စပ်သော စကား အမတ်ကြီးနှင့်စပ်သော စကား။ပ။ ကြီးပွါးမှု ဆုတ်ယုတ်မှုနှင့် စပ်သော စကားတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ အကြောင်းအရာတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိသည်လည်း အလိုနည်း၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း အလိုနည်းမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်၏။ "အလိုနည်းသော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့အားလည်း အလိုနည်းမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သော ရဟန်း" ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ် တည်း။

မိမိသည်လည်း ရောင့်ရဲလွယ်၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း ရောင့်ရဲလွယ်မှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြော ဟောတတ်၏၊ "ရောင့်ရဲလွယ်သော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့အားလည်း ရောင့်ရဲလွယ်မှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သော ရဟန်း" ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။

မိမိသည်လည်း ကင်းဆိတ်၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း ကင်းဆိတ်မှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟော တတ်၏၊ "ကင်းဆိတ်သော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့အားလည်း ကင်းဆိတ်မှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟော တတ်သော ရဟန်း" ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။

မိမိသည်လည်း မရောနှော၊ ရဟန်းတို့အားလည်း မရောနှောမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟော တတ်၏၊ "မရောနှောသော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့အားလည်း မရောနှောမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟော တတ်သော ရဟန်း" ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။

မိမိသည်လည်း ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း ထက်သန်သော လုံ့လရှိမှုနှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်၏၊ "ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့အားလည်း ထက်သန်သော လုံ့လရှိမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သော ရဟန်း" ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။

မိမိသည်လည်း သီလပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့အားလည်း သီလပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြော ဟောတတ်၏၊ "သီလပြည့်စုံသော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့အားလည်း သီလပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သော ရဟန်း" ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။

မိမိသည်လည်း သမာဓိ ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း သမာဓိ ပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်၏၊ "သမာဓိ ပြည့်စုံသော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့အားလည်း သမာဓိ ပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သော ရဟန်း" ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။

မိမိသည်လည်း ပညာပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း ပညာ ပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြော ဟောတတ်၏၊ "ပညာပြည့်စုံသော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့အားလည်း ပညာ ပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သော ရဟန်း" ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။

မိမိသည်လည်း လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ နှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်၏၊ “လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ် ပြည့်စုံသော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့အားလည်း လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သော ရဟန်း” ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။

မိမိသည်လည်း လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ကို ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်အမြင် ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်းတို့အားလည်း လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ကို ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်အမြင် ပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်၏၊ “လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ကို ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်အမြင် ပြည့်စုံသော ရဟန်း၊ ရဟန်းတို့အားလည်း လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ကို ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်အမြင် ပြည့်စုံမှုနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဟောတတ်သော ရဟန်း” ဟူသော ဤအရာသည် ချီးမွမ်းဖွယ်တည်း။

ရဟန်းတို့ ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ အကြောင်းအရာတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ယမကဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာကင်္ခဝဂ် ===

၁ - အာကင်္ခသုတ်

၇၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား" ဟု ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားဒေသနာကို မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် စောင့်စည်းကြကာ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်လျက် နေကြကုန်လော့၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ကြောက်မက်ဖွယ်ဘေး ဟု ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်ကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချစ်ခင်အပ်သူ နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သူ လေးစားအပ်သူ ချီးမွမ်းအပ်သူ ဖြစ်လို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌ ပြည့်ကျင့်သူ မိမိ၏သန္တာန်၌ စိတ်ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသူ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုမှုကို ပစ်ပယ်မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရသူဖြစ်လို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌ ပြည့်ကျင့်သူ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသူ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုမှုကို ပစ်ပယ်မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွါးစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ငါသုံးဆောင်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ထိုဒါန ပြုခြင်းတို့သည် ကြီးမြတ်သော အကျိုး အာနိသင် ရှိကြပါစေ" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌ ပြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "သေ၍ ပြိတ္တာ ဖြစ်နေကြသော ငါ၏ အကြင် ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် (ငါ့ကို) ကြည်ညိုစိတ်ဖြင့် အောက်မေ့မိကြကုန်၏၊ ထိုဆွေမျိုးသားချင်းတို့၏ ထိုကြည်ညိုစိတ်ဖြင့် အောက်မေ့မှုသည် ကြီးမြတ်သော အကျိုးအာနိသင် ရှိပါစေ" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌ ပြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် "ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံးအဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲလွယ်သူ ဖြစ်ရလို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌ ပြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "အချမ်း အပူ ဆာလောင်မှု မွတ်သိပ်မှု မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်း သန်းတို့၏ အတွေ့တို့ကို လည်းကောင်း၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ် မကောင်းသဖြင့် ရောက်လာသော စကားတို့ကို လည်းကောင်း၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ပြင်းထန် ကြမ်းကြုတ် ခါးစပ် ကျင်နာ မသာယာဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော သေလောက်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို လည်းကောင်း သည်းခံနိုင်သော သဘောရှိသူ ဖြစ်လို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌ ပြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "မမွေ့လျော်မှု မွေ့လျော်မှုတို့ကို နှိမ်နင်းသူ ဖြစ်ရလို၏၊ ငါ့ကို မမွေ့လျော်မှု မွေ့လျော်မှုသည် မနှိမ်နင်းစေရာ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မမွေ့လျော်မှု မွေ့လျော်မှုကို ဖိနှိပ်၍ ဖိနှိပ်၍ နေလို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌ ပြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "ကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို နှိမ်နင်းသူ ဖြစ်ရလို၏၊ ငါ့ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့်

ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံသည် မနှိမ်နင်းစေရာ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ဖိနှိပ်၍ ဖိနှိပ်၍ နေလိုပါ၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "အထူး စင်ကြယ်သော စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော (ရူပါဝစရ) ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရသူ မငြိုမငြင်ရသူ မပင်မပန်းရသူ ဖြစ်ရလို၏" ဟု အကယ် ၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ် မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေလိုပါ၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါ မူ သီလတို့၌ သာလျှင် ဖြည့်ကျင့်သူ မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသူ ကမ္မဋ္ဌာန်း ရှုမှုကို ပစ်ပယ်မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွါးစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် စောင့်စည်းကြကာ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်လျက် နေကြကုန်လော့၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ကြောက်မက်ဖွယ်ဘေး ဟု ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ သိက္ခာ ပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်ကြကုန်လော့ ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီး အကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာကင်္ခဝဂ် ===

၂ - ကဏ္ဍကသုတ်

၇၂။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက် သော ကျောင်းကြီး၌ အသျှင်စာလ အသျှင်ဥပစာလ အသျှင်ကုက္ကုဋ္ဌ အသျှင်ကဠိမ္ဘ အသျှင်နိကဋ္ဌ အသျှင်ကဋိဿဟဟူသော ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော တပည့်မထေရ်များစွာတို့နှင့် လည်းကောင်း၊ အခြားထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော တပည့်သာဝက မထေရ်တို့နှင့် လည်းကောင်း အတူတကွ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ များစွာကုန်သော ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့ သည် ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ဖြင့် ရှေ့နောက် ခြံရံ၍ ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံ ရှိကုန်လျက် မဟာဝုန်တောသို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန် အလို့ငှါ ဝင်ရောက်လာကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုအသျှင်တို့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏ - "များပြားကုန်သော ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ဖြင့် ရှေ့နောက် ခြံရံ၍ ပြင်းပြကျယ်လောင် သော အသံ ရှိကုန်လျက် မဟာဝုန်တောသို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန် အလို့ငှါ ဝင်ရောက်ကုန်၏။ 'ဈာန်တို့သည် အသံ ဟူသော ဆူးငြောင့် ရှိကုန်၏' ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ငါတို့သည် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောအုပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ ထိုတောအုပ်၌ နည်းသော အသံ နည်းသော ရောနှောမှု ရှိကုန်လျက် ချမ်းသာစွာ နေကြရကုန်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ထို့နောက် ထိုအသျှင်တို့သည် ဂေါသိင်္ဂ အင်ကြင်းတောအုပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ ထိုတောအုပ်၌ နည်းသော အသံ နည်းသော ရောနှောမှု ရှိကုန်လျက် ချမ်းသာစွာ နေကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား

သည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ စာလသည် အဘယ်မှာနည်း၊ ဥပစာလသည် အဘယ်မှာနည်း၊ ကုက္ကုဋ္ဌ သည် အဘယ်မှာနည်း၊ ကင္ဒိမ္ဗှာသည် အဘယ်မှာနည်း၊ နိကဋ္ဌသည် အဘယ်မှာနည်း၊ ကဋ္ဌိဿဟသည် အဘယ်မှာနည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသာဝကမထေရ်တို့သည် အဘယ်မှာနည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအသျှင်တို့အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ပါ၏၊ "များစွာသော ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ဖြင့် ရှေ့နောက်ခြံရံ၍ ပြင်းပြကျယ်လောင် သော အသံ ရှိကုန်လျက် မဟာဝုန်တောသို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန် အလို့ငှါ ဝင်ရောက်လာကုန်၏။ 'စျာန်တို့သည် အသံ ဟူသော ဆူးငြောင့် ရှိကုန်၏' ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ ငါတို့သည် ဂေါသိင် အင်ကြင်းတောအုပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ ထိုတောအုပ်၌ နည်းသော အသံ နည်းသော ရောနှောမှု ရှိကုန်လျက် ချမ်းသာစွာ နေကြရကုန်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထို့နောက် ထိုအသျှင်တို့သည် ဂေါသိင် အင်ကြင်းတောအုပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ ထိုတောအုပ်၌ နည်းသော အသံ နည်းသော ရောနှောမှု ရှိကုန်လျက် ချမ်းသာစွာ နေကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ထားကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုသူတို့သည် ထိုမဟာသာဝကတို့ ဖြေဆို ကြသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုကုန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ မှန်၏၊ 'စျာန်တို့သည် အသံ ဟူသော ဆူးငြောင့် ရှိကုန်၏' ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဆူးငြောင့်တို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - အပေါင်းအသင်း၌ မွေ့လျော်မှုသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်သူ၏ ဆူးငြောင့်တည်း၊ သုဘနိမိတ်ကို အားထုတ်မှုသည် အသုဘနိမိတ်ကို အားထုတ်သူ၏ ဆူးငြောင့်တည်း၊ (သာသနာတော်၏) ဆူးငြောင့် သဖွယ် ဖြစ်သော ပွဲကြည့်ရှုမှုသည် ဣန္ဒြေတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိသူ၏ ဆူးငြောင့်တည်း၊ မာတုဂါမ၏ အနီး၌ လှည့်လည်မှုသည် မြတ်သော အကျင့်၏ ဆူးငြောင့်တည်း၊ အသံသည် ပဌမစျာန်၏ ဆူးငြောင့် တည်း၊ ဝိတက် ဝိစာရတို့သည် ဒုတိယစျာန်၏ ဆူးငြောင့်တို့တည်း၊ ပီတိသည် တတိယစျာန်၏ ဆူးငြောင့် တည်း၊ ထွက်သက် ဝင်သက်သည် စတုတ္ထစျာန်၏ ဆူးငြောင့်တည်း၊ သညာသည် လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာ သည် လည်းကောင်း သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်၏ ဆူးငြောင့်တည်း၊ ရာဂသည် ဆူးငြောင့်တည်း၊ ဒေါသသည် ဆူးငြောင့်တည်း၊ မောဟသည် ဆူးငြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဆူးငြောင့် မရှိကုန်မူ၍ နေကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ဆူးငြောင့် ကင်းကုန်၍ နေကြကုန် လော့၊ ရဟန်းတို့ ဆူးငြောင့် မရှိကုန် ဆူးငြောင့် ကင်းကုန်၍ နေကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ဆူးငြောင့် မရှိသူတို့သည် ရဟန္တာတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဆူးငြောင့် ကင်းသူတို့သည် ရဟန္တာတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဆူးငြောင့် မရှိသူ ဆူးငြောင့် ကင်းသူတို့သည် ရဟန္တာတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာကင်္ခဝဂ် ===

၃ - ကူဋ္ဌမမ္ဗသုတ်

၇၃။ ရဟန်းတို့ လောက၌ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ရနိုင်ခဲကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - လောက၌ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန်သော စည်းစိမ်တို့ကို ရနိုင်ခဲကုန်၏၊ လောက၌ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော အဆင်းလှခြင်းကို ရနိုင်ခဲ၏၊ လောက၌ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော အနာကင်းခြင်းကို ရနိုင်ခဲ၏၊ လောက၌ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော သီလကို ရနိုင်ခဲ၏၊ လောက၌ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ရနိုင်ခဲ၏၊ လောက၌ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော မိတ်ဆွေတို့ကို ရနိုင်ခဲကုန်၏၊ လောက၌ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော အကြားအမြင် များခြင်းကို ရနိုင်ခဲ၏၊ လောက၌ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ပညာကို ရနိုင်ခဲ၏၊ လောက၌ အလို ရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို ရနိုင်ခဲကုန်၏၊ လောက၌ အလို ရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန်သော နတ်ပြည်တို့ကို ရနိုင်ခဲကုန်၏၊

ရဟန်းတို့ လောက၌ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန် ရနိုင်ခဲကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့၏ အနှောင့်အယှက်တို့သည် ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ ပျင်းရိမှု ထကြွလုံ့လ မရှိမှုသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ တန်ဆာ မဆင်မှု အတင့်အတယ် မပြုမှုသည် အဆင်း(လှခြင်း)၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ (ကျန်းမာရေးနှင့်) မသင့်လျော်သော အပြုအမူသည် အနာကင်းခြင်း၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ မိတ်ဆွေယုတ် ရှိမှုသည် သီလတို့၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ ဣန္ဒြေတို့၌ မစောင့်စည်းမှုသည် မြတ်သော အကျင့်၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ ချွတ်ယွင်းစေမှု (လိမ်ညာပြောဆိုမှု) သည် မိတ်ဆွေတို့၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ သရဇ္ဈာယ်မှုကို မပြုခြင်းသည် အကြားအမြင် များခြင်း၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ မကြားနာလိုမှု မမေးမြန်းမှုသည် ပညာ၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ မစိစစ်မှု မဆင်ခြင်မှုသည် တရားတို့၏ အနှောင့်အယှက်တည်း၊ အမှားကျင့်မှုသည် နတ်ပြည်တို့၏ အနှောင့်အယှက်တည်း။ ရဟန်းတို့ လောက၌ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန် ရနိုင်ခဲကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့၏ အနှောင့်အယှက်တို့ကား ဤဆယ်မျိုးတို့ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ လောက၌ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန် ရနိုင်ခဲကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့၏ အကြောင်းတရားတို့သည် ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ ထကြွလုံ့လရှိမှု မပျင်းရိမှုသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ အကြောင်းတည်း၊ တန်ဆာဆင်မှု အတင့်အတယ် ပြုမှုသည် အဆင်း(လှခြင်း)၏ အကြောင်းတည်း၊ (ကျန်းမာရေးနှင့်) သင့်လျော်သည်ကို ပြုမှုသည် အနာကင်းခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊ မိတ်ဆွေကောင်း ရှိမှုသည် သီလတို့၏ အကြောင်းတည်း၊ ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်စည်းမှုသည် မြတ်သော အကျင့်၏ အကြောင်းတည်း၊ မချွတ်ယွင်းစေမှု (လိမ်ညာမပြောဆိုတတ်မှု)သည် မိတ်ဆွေတို့၏ အကြောင်းတည်း၊ သရဇ္ဈာယ်မှုကို ပြုခြင်းသည် အကြားအမြင် များခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊ ကြားနာလိုမှု မေးမြန်းမှုသည် ပညာ၏ အကြောင်းတည်း၊ စိစစ်မှု ဆင်ခြင်မှုသည် တရားတို့၏ အကြောင်းတည်း၊ အမှန်ကျင့်မှုသည် နတ်ပြည်တို့၏ အကြောင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ လောက၌ အလို ရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန် ရနိုင်ခဲကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့၏ အကြောင်းတို့ကား ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာကင်္ခဝဂ် ===

၄ - ဝမိသုတ်

၇၄။ ရဟန်းတို့ တိုးပွါးမှု ဆယ်မျိုးတို့ဖြင့် တိုးပွါးသော အရိယာတပည့်သည် အရိယာတို့၏ တိုးပွါးခြင်းဖြင့် တိုးပွါး၏၊ ကိုယ် (ခန္ဓာ)၏ အနှစ်ကို ယူသူလည်း ဖြစ်၏၊ အမြတ်ကို ယူသူလည်း ဖြစ်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - လယ်ယာတို့ဖြင့် တိုးပွါး၏၊ ဥစ္စာစပါးတို့ဖြင့် တိုးပွါး၏၊ သားမယားတို့ဖြင့် တိုးပွါး၏၊ ကျွန်အမှုလုပ် ယောကျ်ားတို့ဖြင့် တိုးပွါး၏၊ အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့ဖြင့် တိုးပွါး၏၊ သဒ္ဓါဖြင့် တိုးပွါး၏၊ သီလဖြင့် တိုးပွါး၏၊ သုတဖြင့် တိုးပွါး၏၊ စာဂဖြင့် တိုးပွါး၏၊ ပညာဖြင့် တိုးပွါး၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတိုးပွါးမှု ဆယ်မျိုးတို့ဖြင့် တိုးပွါးသော အရိယာတပည့်သည် အရိယာတို့၏ တိုးပွါးခြင်းဖြင့် တိုးပွါး၏၊ ကိုယ်(ခန္ဓာ)၏ အနှစ်ကို ယူသူလည်း ဖြစ်၏၊ အမြတ်ကို ယူသူလည်းဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤလောက၌ အကြင်သူသည် ဥစ္စာဖြင့် လည်းကောင်း၊ စပါးဖြင့် လည်းကောင်း၊ သားသမီးတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ မယားတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အခြေလေးချောင်း ရှိသော သတ္တဝါတို့ဖြင့် လည်းကောင်း တိုးပွါး၏၊ ထိုသူသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာရှိသူ ဖြစ်၏၊ အခြံအရံရှိသူ ဖြစ်၏။ ဆွေမျိုးတို့သည် လည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး မင်းတို့သည် လည်းကောင်း ပူဇော်အပ်သူဖြစ်၏။ ဤလောက၌ အကြင်သူသည် သဒ္ဓါဖြင့် လည်းကောင်း၊ သီလဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပညာဖြင့် လည်းကောင်း၊ စာဂ, သုတ နှစ်ပါးစုံဖြင့် လည်းကောင်း တိုးပွါး၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော အမြော်အမြင် (ဆင်ခြင်ဉာဏ်) ရှိသော ထိုသူတော်ကောင်းသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် (လောက,ဓမ္မ) နှစ်ပါးစုံဖြင့် တိုးပွါး၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာကင်္ခဝဂ် ===

၅ - မိဂသာလာသုတ်

၇၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်ပြီးလျှင် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူလျက် မိဂသာလာအမည်ရှိသော ဥပါသိကာမ၏ နေအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ မိဂသာလာဥပါသိကာမသည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့ လျှောက်၏ -

အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ အဘယ် အဘယ်မည်သော အကြောင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဤတရားကို သိအပ်ပါသနည်း၊ ယင်းတရား၌ (မေထုန်မှရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့်ရှိသူနှင့် (မရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့်မရှိသူ ဤနှစ်ဦးတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ ထပ်တူညီမျှလားရာ 'ဂတိ' ရှိကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ပုရာဏမည်သော အကျွန်ုပ်၏ ဖခင်သည် မြတ်သော

အကျင့်ကို ကျင့်ပါ၏၊ (မေထုန်အကျင့်မှ) ဝေးစွာကျင့်ပါ၏၊ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော မေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏၊ ထိုအကျွန်ုပ်၏ဖခင် သေလွန်သည်ရှိသော် "သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ ရောက်လျက် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်သည်" ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော် မူအပ်ပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ဣသိဒတ္တအမည်ရှိသော အကျွန်ုပ်၏ အဖိုးသည်လည်း မိမိမယားဖြင့် ရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်သူ ဖြစ်ပါ၏၊ ထိုအဖိုးသည်လည်း သေလွန်သည်ရှိသော် "သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ ရောက်လျက် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်သည်" ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော် မူအပ်ပါသည်၊ အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ အဘယ် အဘယ်မည်သော အကြောင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဤတရားကို သိအပ်ပါသနည်း၊ ယင်းတရား၌ (မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့်ရှိသူနှင့် (မရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့် မရှိသူ ဤနှစ်ဦးတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ ထပ်တူညီမျှ လားရာ 'ဂတိ' ရှိကြကုန်ဘိ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

နှမ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအတိုင်းပင် မိန့်ကြားတော် မူအပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထိုနောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မိဂသာလာဥပါသိကာမ၏ အိမ်၌ ဆွမ်းခံပြီးလျှင် နေရာမှထ၍ ဖဲကြွတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့၍ မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်ကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရား အား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူ ပြီးလျှင် မိဂသာလာဥပါသိကာမ၏ နေအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အခါ မိဂသာလာဥပါသိကာမသည် အကျွန်ုပ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အကျွန်ုပ်ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို လျှောက်ပါ၏ - "အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ အဘယ် အဘယ်မည်သော အကြောင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဤတရားကို သိအပ်ပါသနည်း၊ ယင်းတရား၌ (မေထုန်အကျင့်မှရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့်ရှိသူနှင့် (မရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့်မရှိသူ ဤနှစ်ဦးတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ ထပ်တူညီမျှ လားရာ 'ဂတိ' ရှိကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ပုရာဏမည်သော အကျွန်ုပ်၏ ဖခင်သည် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပါ၏၊ (မေထုန်အကျင့်မှ) ဝေးစွာ ကျင့်ပါ၏၊ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော မေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏၊ ထိုအကျွန်ုပ်၏ဖခင် သေလွန်သည် ရှိသော် "သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ ရောက်လျက် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်သည်"ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြား တော်မူအပ်ပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ဣသိဒတ္တအမည်ရှိသော အကျွန်ုပ်၏ အဖိုးသည်ကား မိမိမယားဖြင့် ရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်သူ ဖြစ်ပါ၏၊ ထိုအဖိုးသည်လည်း သေလွန်သည်ရှိသော် "သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့ ရောက်လျက် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်သည်" ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော် မူအပ်ပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ အဘယ် အဘယ် မည်သော အကြောင်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဤတရားကို သိအပ်ပါ သနည်း၊ ယင်းတရား၌ (မေထုန်အကျင့်မှရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့်ရှိသူနှင့် (မရှောင်ကြဉ်မှု) မြတ်သော အကျင့်မရှိသူ ဤနှစ်ဦးတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ ထပ်တူညီမျှ လားရာ'ဂတိ' ရှိကြပါကုန်၏ဟု (လျှောက်ပါသည်)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ လျှောက်သောအခါ အကျွန်ုပ်သည် မိဂသာလာဥပါသိကာမကို 'နှမ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအတိုင်းပင် မိန့်ကြားတော်မူ အပ်၏' ဟု ဖြေဆိုလိုက်ပါသည်ဟု (လျှောက် ၏)။

အာနန္ဒာ မိဂသာလာဥပါသိကာမသည် အဘယ်(အမျိုးအစား)နည်း၊ မိုက်သော မလိမ္မာသော မိန်းမသော ဖြစ်၏၊ မိန်းမဉာဏ်သာ ရှိ၏၊ ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဣန္ဒြေ အနုအရင့်ကို သိတတ်သော ဣန္ဒြိယပရောပရိယဉာဏ်၌ (အပိတ်အပင်အတားအဆီး မရှိကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည်) အဘယ် သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နည်း။

အာနန္ဒာ ဤပုဂ္ဂိုလ်ဆယ်မျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သီလမရှိ၊ ထိုသူ၏ သီလ မရှိမှု၏ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြုအပ်၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြုအပ်၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ မသိ၊ အခါအားလျော်စွာ ဖြစ်သော လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်း မရ၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဆုတ်ယုတ်ရန်သာ ဖြစ်၍ ထူးမြတ်ရန် မဖြစ်၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့သာလျှင် ရောက်၏၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။(၁)

အာနန္ဒာ အချို့သော သူသည်ကား သီလမရှိ၊ ထိုသူ၏ ထိုသီလမရှိမှု၏ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုကား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အခါအားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်း ရ၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ထူးမြတ်ရန်သာ ဖြစ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ရန် မဖြစ်၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့သာလျှင် ရောက်၏၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၂)

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့၌ နှိုင်းရှည့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် -"ဤပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ထိုတရားတို့ပင် ရှိကုန်၏၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ထိုတရားတို့ပင် ရှိကုန်၏၊ (သို့ဖြစ်ပါလျက်) အဘယ်ကြောင့် ထိုနှစ်ယောက်တို့တွင် တစ်ယောက်က (ဂုဏ်အားဖြင့်)ယုတ်၍ တစ်ယောက်ကမူ (ဂုဏ်အားဖြင့်) မြတ်ပါသနည်းဟု နှိုင်းရှည့်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ ထိုသို့ နှိုင်းရှည့်ခြင်းသည်သာလျှင် ထိုနှိုင်းရှည့်သူတို့အား ကြာမြင့်စွာ စီးပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန်ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့တွင် အကြင်သူသည် သီလမရှိ၊ ထိုသူ၏ သီလမရှိမှု၏ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အခါအားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်း ရ၏။ အာနန္ဒာ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုရှေးပုဂ္ဂိုလ်ထက် သာလွန်၍လည်း နှစ်သက်ဖွယ်ရှိ၏၊ သာလွန်၍လည်း မွန်မြတ်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ (ဝိပဿနာဉာဏ်) တရားအလျဉ်သည် (အရိယာဘုံသို့) ဆောင်ယူသွား၏၊ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး အဘယ်သူသည် သိနိုင်ရာ အံ့နည်း၊ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်သူတို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို မယူကြကုန်လင့်၊ အာနန္ဒာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို ယူသူသည် (မိမိကိုယ်ကို) တူးဖြိုသည် မည်၏၊ အာနန္ဒာ ငါသော် လည်းကောင်း၊ ငါနှင့်တူသောသူသော် လည်းကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို ယူရာ၏။ အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလရှိ၏၊ ထိုသူ၏ ထိုသီလ၏ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုကား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြုအပ်၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြုအပ်၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ မသိအပ်၊ အခါအားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်း မရ၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ဆုတ်ယုတ်ရန်သာ ဖြစ်၏၊ ထူးမြတ်ရန် မဖြစ်၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့သာ ရောက်၏၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၃)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလရှိ၏၊ ထိုသူ၏ ထိုသီလ၏ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း

(ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အခါအားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်း ရ၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ထူးမြတ်ရန်သာ ဖြစ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ရန် မဖြစ်၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့သာ ရောက်၏၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၄)

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့၌ နှိုင်းရှည့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နှိုင်းရှည့်ကုန်၏။ပ။ အာနန္ဒာ ငါသော် လည်းကောင်း၊ ငါနှင့်တူသူသော် လည်းကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို ယူရာ၏။ အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထက်သော ရာဂရှိ၏၊ ထိုသူ၏ ထိုရာဂ၏ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို လည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြုအပ်၊ အကြားအမြင်ဖြင့် လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြုအပ်၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ မသိအပ်၊ အခါအား လျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်း မရ၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဆုတ်ယုတ်ရန်သာ ဖြစ်၏၊ ထူးမြတ်ရန် မဖြစ်၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့သာ ရောက်၏၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၅)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထက်သော ရာဂရှိ၏၊ ထိုသူ၏ ထိုရာဂ၏ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုကား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ အကြား အမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အခါ အားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်း ရ၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ထူးမြတ်ရန်သာ ဖြစ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ရန် မဖြစ်၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့သာ ရောက်၏၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၆)

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့၌ နှိုင်းရှည့်တတ်သူတို့သည် နှိုင်းရှည့်ကုန်၏။ပ။ အာနန္ဒာ ငါသော် လည်းကောင်း၊ ငါနှင့်တူသူသော် လည်းကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို ယူရာ၏။ အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်ထွက်၏၊ ထိုသူ၏ ထိုအမျက်ထွက်မှု၏ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြုအပ်၊ အကြားအမြင်ဖြင့် လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြုအပ်၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ မသိအပ်၊ အခါအား လျော်စွာ လွတ်မြောက်မှုကိုလည်း မရ၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဆုတ်ယုတ်ရန်သာ ဖြစ်၏၊ ထူးမြတ်ရန် မဖြစ်၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့သာ ရောက်၏၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၇)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်ထွက်၏၊ ထိုသူ၏ ထိုအမျက်ထွက်မှု၏ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုကား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ အကြား အမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အခါအား လျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်း ရ၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ထူးမြတ်ရန်သာ ဖြစ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ရန် မဖြစ်၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့သာ ရောက်၏၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၈)

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့၌ နှိုင်းရှည့်တတ်သူတို့သည် နှိုင်းရှည့်ကုန်၏။ပ။ အာနန္ဒာ ငါသော် လည်းကောင်း၊ ငါနှင့်တူသူသော် လည်းကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို ယူရာ၏။ အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပျံ့လွင့်၏၊ ထိုသူ၏ ထိုပျံ့လွင့်မှု၏ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်

သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြုအပ်၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) မပြုအပ်၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ မသိအပ်၊ အခါအားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်း မရ၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဆုတ်ယုတ်ရန်သာ ဖြစ်၏၊ ထူးမြတ်ရန် မဖြစ်၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့သာ ရောက်၏၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၉)

အာနန္ဒာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပျံ့လွင့်၏၊ ထိုသူ၏ ထိုပျံ့လွင့်မှု၏ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကိုကား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အခါအားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ'ကိုလည်း ရ၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ထူးမြတ်ရန်သာ ဖြစ်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ရန် မဖြစ်၊ ထူးမြတ်သည့် အဖြစ်သို့သာ ရောက်၏၊ ဆုတ်ယုတ်သည့် အဖြစ်သို့ မရောက်။ (၁၀)

အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့၌ နှိုင်းရှည့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် - "ဤပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ထိုတရားတို့ပင် ရှိကုန်၏၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ထိုတရားတို့ပင် ရှိကုန်၏၊ (သို့ဖြစ်ပါလျက်) အဘယ့်ကြောင့် ထိုနှစ်ယောက်တို့တွင် တစ်ယောက်က (ဂုဏ်အားဖြင့်) ယုတ်၍ တစ်ယောက်က (ဂုဏ်အားဖြင့်) မြတ်ပါသနည်းဟု နှိုင်းရှည့်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ ထိုသို့ နှိုင်းရှည့်ခြင်းသည် ထိုသူတို့အား ကြာမြင့်စွာ စီးပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့တွင် အကြင်သူသည် ပျံ့လွင့်၏၊ ထိုသူ၏ ထိုပျံ့လွင့်မှု၏ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တ ဖိုလ်' ပညာကိုကား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ထိုသူသည် ကြားနာမှုဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ အကြားအမြင်ဖြင့်လည်း (ပြုသင့်သည်ကို) ပြု၏၊ ပညာဖြင့်လည်း (သိသင့်သည်ကို) ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ အခါအားလျော်စွာ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမုတ္တိ' ကိုလည်း ရ၏။ အာနန္ဒာ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုရှေးပုဂ္ဂိုလ်ထက် သာ၍လည်း နှစ်သက်ဖွယ်ရှိ၏၊ သာ၍လည်း မွန်မြတ်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ (ဝိပဿနာဉာဏ်) တရားအလျဉ်သည် (အရိယာဘုံသို့) ဆောင်ယူသွား၏၊ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားမှ တစ်ပါး အဘယ်သူသည် သိနိုင်ရာအံ့နည်း၊ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်သူတို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို မယူကြကုန်လင့်၊ အာနန္ဒာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို ယူသူသည် (မိမိကိုယ်ကို) တူးဖြိုသည် မည်၏၊ အာနန္ဒာ ငါသော် လည်းကောင်း၊ ငါနှင့်တူသူသော် လည်းကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှိုင်းရှည့်မှုကို ယူရာ၏။ အာနန္ဒာ မိဂသာလာဥပါသိကာမသည် အဘယ် (အမျိုးအစား) နည်း၊ မိုက်သော မလိမ္မာသော မိန်းမသာ ဖြစ်၏၊ မိန်းမဉာဏ်သာ ရှိ၏၊ ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဣန္ဒြေ အနုအရင့်ကို သိတတ်သော ဣန္ဒြိယပရောပရိယဉာဏ်၌ (အပိတ်အပင်အတားအဆီး မရှိကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့သည်) အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နည်း၊ အာနန္ဒာ ဤပုဂ္ဂိုလ်ဆယ်မျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အာနန္ဒာ ပုရာဏ၏ ပြည့်စုံသော သီလမျိုးနှင့် ဣသိဒတ္တသည် ပြည့်စုံငြားအံ့၊ ဤအရာ၌ ပုရာဏသည် ဣသိဒတ္တ၏ ဉာဏ်အလားကို ပိုင်းခြား၍ မသိရာ၊ အာနန္ဒာ ဣသိဒတ္တ၏ ပြည့်စုံသော ပညာမျိုးနှင့် ပုရာဏသည် ပြည့်စုံငြားအံ့၊ ဤအရာ၌ ဣသိဒတ္တသည် ပုရာဏ၏ ဉာဏ်အလားကို ပိုင်းခြား၍ မသိရာ၊ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့သည် အင်္ဂါတစ်ပါးစီ ယုတ်လျော့ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာကင်္ခဝဂ် ===

၆ - တယောဓမ္မသုတ်

၇၆။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားမရှိ ကုန်ငြားအံ့၊ (ပူဇော်အထူးကို) ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မမူရာ၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းသည် လောက၌ မထွန်းပရာ၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့သာ လောက၌ ထင်ရှား မရှိကြပါမူ (ပူဇော်အထူးကို) ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မမူရာ၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းသည် လောက၌ မထွန်းပရာ။

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ လောက၌ ထင်ရှား ရှိသောကြောင့်သာ (ပူဇော်အထူးကို) ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းသည် လောက၌ ထွန်းတောက်ပ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို ပယ်ရန် အိုခြင်းကို ပယ်ရန် သေခြင်းကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကို ပယ်ရန် အိုခြင်းကို ပယ်ရန် သေခြင်းကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၁)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ ရာဂကို ပယ်ရန် ဒေါသကို ပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ ရာဂကို ပယ်ရန် ဒေါသကို ပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၂)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန် ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ရန် သီလဗ္ဗတပရာမာသကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု၊ လမ်းမှားမှီဝဲမှု၊ စိတ်၏ ဆုတ်နစ်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန် ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ရန် သီလဗ္ဗတပရာမာသကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၃)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပယ်ရန် လမ်းမှား မှီဝဲမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ဆုတ်နစ်မှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - သတိမေ့ပျောက်မှု၊ ႕င်ခြင် ဉာဏ် ကင်းမှု၊ စိတ်ပျံ့လွင့်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပယ်ရန် လမ်းမှား မှီဝဲမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ဆုတ်နစ်မှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၄)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ သတိမေ့လျော့မှုကို ပယ်ရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကင်းမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -အရိယာတို့အား ဖူးမြင်ရန် အလို မရှိမှု၊ အရိယာတရားကို ကြားနာရန် အလို မရှိမှု၊ ခြုတ်ခြယ်လိုသော စိတ်ရှိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ သတိ မေ့ပျောက်မှုကို ပယ်ရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကင်းမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၅)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ရန် အလို မရှိမှုကို ပယ်ရန် အရိယာတရားကို ကြားနာရန် အလို မရှိမှုကို ပယ်ရန် ခြုတ်ခြယ်လိုသော စိတ်ရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ပျံ့လွင့်မှု၊ မစောင့်စည်းမှု၊ သီလ မရှိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား

သုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ရန် အလို မရှိမှုကို ပယ်ရန် အရိယာတရားကို ကြားနာရန် အလို မရှိမှုကို ပယ်ရန် ခြုတ်ခြယ်လိုသော စိတ်ရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၆)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မစောင့်စည်းမှုကို ပယ်ရန် သီလ မရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - မယုံကြည်မှု၊ ပြောဆိုသည်ကို မသိမှု၊ ပျင်းရိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မစောင့်စည်းမှုကို ပယ်ရန် သီလ မရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၇)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ မယုံကြည်မှုကို ပယ်ရန် ပြောဆိုသည်ကို မသိမှုကို ပယ်ရန် ပျင်းရိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - မရိုသေမှု၊ ဆိုဆုံးမခက်မှု၊ မိတ်ဆွေယုတ်ရှိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ မယုံကြည်မှုကို ပယ်ရန် ပြောဆိုသည်ကို မသိမှုကို ပယ်ရန် ပျင်းရိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၈)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ မရိုသေမှုကို ပယ်ရန် ဆိုဆုံးမ ခက်မှုကို ပယ်ရန် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - အရှက်မရှိမှု၊ အကြောက်မရှိမှု၊ မေ့လျော့မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ မရိုသေမှုကို ပယ်ရန် ဆိုဆုံးမ ခက်မှုကို ပယ်ရန် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၉)

ရဟန်းတို့ အရှက်မရှိ အကြောက်မရှိသော ဤသူသည် မေ့လျော့သူ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် မေ့လျော့သူ ဖြစ်ရကား မရိုသေမှုကို ပယ်ရန် ဆိုဆုံးမခက်မှုကို ပယ်ရန် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ ထိုသူသည် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိသူဖြစ်ရကား မယုံကြည်မှုကို ပယ်ရန် ပြောဆိုသည်ကို မသိမှုကို ပယ်ရန် ပျင်းရိခြင်းကို ပယ်ရန် မထိုက်။ ထိုသူသည် ပျင်းရိသူဖြစ်ရကား ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မစောင့်စည်းမှုကို ပယ်ရန် သီလ မရှိမှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ ထိုသူသည် သီလ မရှိသူဖြစ်ရကား အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ရန် အလို မရှိမှုကို ပယ်ရန် အရိယာတရားကို ကြားနာရန် အလို မရှိမှုကို ပယ်ရန် ခြုတ်ခြယ်လိုသော စိတ်ရှိမှုကို ပယ်ရန်မထိုက်။ ထိုသူသည် ခြုတ်ခြယ်လိုသော စိတ်ရှိသူဖြစ်ရကား သတိ မေ့လျော့မှုကို ပယ်ရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကင်းမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ ထိုသူသည် စိတ်ပျံ့လွင့်သူဖြစ်ရကား မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပယ်ရန် လမ်းမှား မှီဝဲမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ဆုတ်နစ်မှုကို ပယ်ရန် မထိုက်။ ထိုသူသည် စိတ်ဆုတ်နစ်သူ ဖြစ်ရကား သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန် ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ရန် သီလဗ္ဗတပရာမာသကို ပယ်ရန်မထိုက်။ ထိုသူသည် ယုံမှားရှိသူ ဖြစ်ရကား ရာဂကို ပယ်ရန် ဒေါသကို ပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန် မထိုက်။ ထိုသူသည် ရာဂကို မပယ်ဘဲ ဒေါသကို မပယ်ဘဲ မောဟကို မပယ်ဘဲ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို ပယ်ရန် အိုခြင်းကို ပယ်ရန် သေခြင်းကို ပယ်ရန် မထိုက်။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကို ပယ်ရန် အိုခြင်းကို ပယ်ရန် သေခြင်းကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကို ပယ်ရန် အိုခြင်းကို ပယ်ရန် သေခြင်းကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ရာဂကို ပယ်ရန် ဒေါသကို ပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ရာဂကို ပယ်ရန် ဒေါသကို ပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန် ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ရန် သီလဗ္ဗတပရာမာသကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု၊ လမ်းမှားကို မှီဝဲမှု၊ စိတ်ဆုတ်နစ်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန် ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ရန် သီလဗ္ဗတပရာမာသကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပယ်ရန် လမ်းမှား မှီဝဲမှုကို ပယ်ရန် စိတ်၏ ဆုတ်နစ်မှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - သတိ မေ့လျော့မှု၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကင်းမှု၊ စိတ်ပျံ့လွင့်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပယ်ရန် လမ်းမှား မှီဝဲမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ဆုတ်နစ်မှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် သတိ မေ့ပျောက်မှုကို ပယ်ရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကင်းမှုကို ပယ်ရန် စိယ်ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ရန် အလို မရှိမှု၊ အရိယာတရားကို ကြားနာရန် အလို မရှိမှု၊ ခြတ်ခြယ်လိုသော စိတ်ရှိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် သတိ မေ့ပျောက်မှုကို ပယ်ရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကင်းမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ရန် အလို မရှိမှုကို ပယ်ရန် အရိယာတရားကို ကြားနာရန် အလိုမရှိမှုကို ပယ်ရန် ခြတ်ခြယ်လိုသော စိတ်ရှိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ပျံ့လွင့်မှု၊ မစောင့်စည်းမှု၊ သီလ မရှိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ရန် အလို မရှိမှုကို ပယ်ရန် အရိယာတရားကို ကြားနာရန် အလို မရှိမှုကို ပယ်ရန် ခြတ်ခြယ်လိုသော စိတ်ရှိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မစောင့်စည်းမှုကို ပယ်ရန် သီလ မရှိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - မယုံကြည်မှု၊ ပြောဆိုသည်ကို မသိမှု၊ ပျင်းရိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မစောင့်စည်းမှုကို ပယ်ရန် သီလ မရှိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် မယုံကြည်မှုကို ပယ်ရန် ပြောဆိုသည်ကို မသိမှုကို ပယ်ရန် ပျင်းရိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - မရိုသေမှု၊ ဆိုဆုံးမခက်မှု၊ မိတ်ဆွေယုတ် ရှိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် မယုံကြည်မှုကို ပယ်ရန် ပြောဆိုသည် ကို မသိမှုကို ပယ်ရန် ပျင်းရိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၈)

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် မရိုသေမှုကို ပယ်ရန် ဆိုဆုံးမ ခက်မှုကို ပယ်ရန် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိမှုကို ပယ်ရန်ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - အရှက်မရှိမှု၊ အကြောက်မရှိမှု၊ မေ့လျော့မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် မရိုသေမှုကို ပယ်ရန် ဆိုဆုံးမ ခက်မှုကို ပယ်ရန် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ (၉)

ရဟန်းတို့ အရှက်အကြောက်ရှိသော ဤသူသည် မမေ့မလျော့၊ ထိုသူသည် မမေ့မလျော့သူ ဖြစ်ရကား မရိုသေမှုကို ပယ်ရန် ဆိုဆုံးမခက်မှုကို ပယ်ရန် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိမှုကို ပယ်ရန်ထိုက်၏။ ထိုသူသည် မိတ်ဆွေကောင်း ရှိသူဖြစ်ရကား မယုံကြည်မှုကို ပယ်ရန် ပြောဆိုသည်ကို မသိမှုကို ပယ်ရန်၊ ပျင်းရိမှုကို ပယ်ရန်ထိုက်၏။ ထိုသူသည် ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိသူဖြစ်ရကား ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် မစောင့်စည်းမှုကို ပယ်ရန် သီလ မရှိမှုကို ပယ်ရန်ထိုက်၏။ ထိုသူသည် သီလ ရှိသူဖြစ်ရကား အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ရန် အလို မရှိမှုကို ပယ်ရန် အရိယာတရားကို ကြားနာရန် အလို မရှိမှုကို ပယ်ရန် ခြတ်ခြယ်လိုသောစိတ် ရှိမှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ ထိုသူသည် ခြတ်ခြယ်လိုသောစိတ် မရှိသူဖြစ်ရကား မမေ့ပျောက်မှုကို ပယ်ရန် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ကင်းမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ပျံ့လွင့်မှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ ထိုသူသည် စိတ် မပျံ့လွင့်သူဖြစ်ရကား မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှုကို ပယ်ရန် လမ်းမှား မှီဝဲမှုကို ပယ်ရန် စိတ်ဆုတ်နစ်မှုကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ ထိုသူသည် စိတ်မဆုတ်နစ်သူဖြစ်ရကား သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန် ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ရန် သီလဗ္ဗတ ပရာမာသကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ ထိုသူသည် ယုံမှား မရှိသူဖြစ်ရကား ရာဂကို ပယ်ရန် ဒေါသကို ပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန် ထိုက်၏။ ထိုသူသည် ရာဂကို ပယ်လျှင်

ဒေါသကို ပယ်လျှင် မောဟကို ပယ်လျှင် ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကို ပယ်ရန် အိုခြင်းကို ပယ်ရန် သေခြင်းကို ပယ်ရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁၀)

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာကာခ်ဝဂ် ===

၇ - ကာကသုတ်

၇၇။ ရဟန်းတို့ ကျီးသည် မသူတော်တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ- (ဂုဏ်ကျေးဇူးကို) ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ရဲတင်း၏၊ တဏှာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အစားကြီး၏၊ ကြမ်းကြုတ်၏၊ သနားခြင်း ကရုဏာမရှိ၊ အားနည်း၏၊ မြည်တွန်တတ်၏၊ သတိမေ့တတ်၏၊ မစုဆောင်းတတ်။ ရဟန်းတို့ ကျီးသည် ဤမသူတော်တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းယုတ်သည် မသူတော်တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - (ဂုဏ်ကျေးဇူးကို) ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ရဲတင်း၏၊ တဏှာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အစားကြီး၏၊ ကြမ်းကြုတ်၏၊ သနားခြင်း ကရုဏာမရှိ၊ အားနည်း၏၊ မြည်တွန်တတ်၏၊ သတိမေ့တတ်၏၊ မစုဆောင်းတတ်။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းယုတ်သည် ဤမသူတော်တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာကာခ်ဝဂ် ===

၈ - နိဂဏ္ဌသုတ်

၇၈။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌ ‘တက္ကတွန်း’တို့သည် မသူတော်တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် ယုံကြည်မှု မရှိကုန်။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် သီလ မရှိကုန်။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် အရှက် မရှိကုန်။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် အကြောက် မရှိကုန်။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် မသူတော်ကို ဆည်းကပ်တတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်၍ သူတစ်ပါးကို နှိမ့်ချတတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် မိမိ အမြင်အတိုင်း အမှား သုံးသပ်တတ်ကုန်၏၊ စွဲစွဲမြဲမြဲ ယူလေ့ရှိကုန်၏၊ (အယူကို) စွန့်နိုင်ခဲကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် အံ့သြဖွယ် ပြုတတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် အလိုဆိုးရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နိဂဏ္ဌတို့သည် ဤမသူတော်တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာကင်္ခဝဂ် ===

၉ - အာဃာတဝတ္ထုသုတ်

၇၉။ ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြောင်းတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဖူးလေပြီ" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလိမ့်မည်" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ "ငါချစ်ခင် နှစ်သက်သူ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဖူးပြီ။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလိမ့်မည်" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ "ငါ၏ မချစ်ခင် မနှစ်သက်သူ၏ အကျိုးကို ပြုဖူးပြီ။ပ။ အကျိုးကို ပြုနေဆဲ။ပ။ အကျိုးကို ပြုလိမ့်မည်" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ အရာ မဟုတ်သည်၌လည်း အမျက်ထွက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြောင်း ဆယ်မျိုးတို့တည်း" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာကင်္ခဝဂ် ===

၁၀ - အာဃာတပဋိဝိနယသုတ်

၈၀။ ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုး ဖြေကြောင်းတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဖူးပြီ၊ ထိုအကျိုးမဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်မည်နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ၊ ထိုအကျိုးမဲ့ ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်မည်နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလိမ့်မည်၊ ထိုအကျိုးမဲ့ ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်မည်နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏၊ ငါချစ်ခင် နှစ်သက်သူ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဖူးပြီ။ပ။ ပြုနေဆဲ။ပ။ ပြုလိမ့်မည်၊ ထိုအကျိုးမဲ့ ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်မည်နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏၊ ငါမချစ်ခင် မနှစ်သက်သူ၏ အကျိုးကို ပြုဖူးပြီ။ပ။ ပြုနေဆဲ။ပ။ ပြုလိမ့်မည်၊ ထိုအကျိုး ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်မည်နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကိုဖြေ၏၊ အရာ မဟုတ်သည်၌လည်း အမျက်မထွက်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ရန်ငြိုးဖြေကြောင်း ဆယ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် အာကင်္ခဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၁ - ဝါဟနသုတ်

၈၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် စမ္ပာပြည် ဂဂ္ဂရာရေကန်၏ ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဝါဟနသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကာ မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော တရားတို့မှ ထွက်မြောက်၍ (အဘယ်မျှသောတရားတို့နှင့်) မယှဉ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်မျှသော တရားတို့မှ လွတ်ကင်းသည် ဖြစ်၍ (ကိလေသာ) အပိုင်းအခြား ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေတော်မူပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏၊

ဝါဟနတရားဆယ်မျိုးတို့မှ ထွက်မြောက်၍ (တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့်) မယှဉ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် (တရားဆယ်မျိုးတို့မှ) လွတ်ကင်းသည် ဖြစ်၍ (ကိလေသာ) အပိုင်းအခြား ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ) - ဝါဟန ရုပ်မှထွက်မြောက်၍ (ရုပ်နှင့်) မယှဉ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် (ရုပ်မှ) လွတ်ကင်းသည် ဖြစ်၍ (ကိလေသာ) အပိုင်းအခြား ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ဝါဟန ဝေဒနာမှ။ပ။ ဝါဟန သညာမှ။ ဝါဟန သင်္ခါရတို့မှ။ ဝါဟန ဝိညာဏ်မှ။ ဝါဟန ဇာတိမှ။ ဝါဟန ဇရာမှ။ ဝါဟန မရဏမှ။ ဝါဟန ဒုက္ခတို့မှ။ ဝါဟန ကိလေသာတို့မှ ထွက်မြောက်၍ (ကိလေသာ)တို့နှင့် မယှဉ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်ကင်းသည် ဖြစ်၍ (ကိလေသာ) အပိုင်းအခြား ကင်းသော စိတ်ဖြင့်နေ၏၊ ဝါဟန ရေ၌ ဖြစ်၍ ရေ၌ ကြီးပွါးသော ဥပ္ပလကြာသည် လည်းကောင်း၊ ပဒုမ္မာကြာသည် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဍရိက်ကြာသည် လည်းကောင်း ရေမှ တက်၍ တည်ပြီးလျှင် ရေနှင့် မလိမ်းကပ်သကဲ့သို့ ဝါဟန ဤအတူပင် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့မှ ထွက်မြောက်၍ (ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့်) မယှဉ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့မှ လွတ်ကင်းသည် ဖြစ်၍ ကိလေသာ အပိုင်းအခြား ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၂ - အာနန္ဒသုတ်

၈၂။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါတရား' မရှိသူ ဖြစ်လျက် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ (၁)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် သီလ မရှိသူဖြစ်လျက် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ (၂)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် အကြားအမြင် နည်းသူဖြစ်လျက် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ (၃)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမခက်သူ ဖြစ်လျက် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ (၄)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိသူဖြစ်လျက် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ (၅)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ပျင်းရိသူ ဖြစ်လျက် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ (၆)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် သတိမေ့ပျောက်သူ ဖြစ်လျက် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ (၇)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် မရောင့်ရဲတတ်သူ ဖြစ်လျက် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ (၈)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် အလိုဆိုးရှိသူ ဖြစ်လျက် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ (၉)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် အယူမှားရှိသူ ဖြစ်လျက် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ (၁၀)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါတရား' ရှိသူ ဖြစ်လတ်သော် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။ (၁)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် သီလရှိသူ ဖြစ်လတ်သော် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။ (၂)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် အကြားအမြင်များသူ အကြားအမြင်ကို ဆောင်သူ ဖြစ်လတ်သော် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။ (၃)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမလွယ်သူ ဖြစ်လတ်သော် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။ (၄)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် မိတ်ဆွေကောင်းရှိသူ ဖြစ်လတ်သော် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။ (၅)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ ဖြစ်လတ်သော် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။ (၆)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ထင်သောသတိရှိသူ ဖြစ်လတ်သော် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။ (၇)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ရောင့်ရဲလွယ်သူ ဖြစ်လတ်သော် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။ (၈)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် အလိုနည်းသူ ဖြစ်လတ်သော် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။ (၉)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် အယူမှန်ရှိသူ ဖြစ်လတ်သော် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏။ (၁၀)

အာနန္ဒာ စင်စစ် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၃ - ပုဏ္ဏိယသုတ်

၈၃။ ထိုအခါ အသျှင်ပုဏ္ဏိယသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကာ မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်သည် (တစ်ခါတစ်ရံ) (ဉာဏ်အား) ထင်လာပါသည်၊ တစ်ခါတစ်ရံ (ဉာဏ်အား) မထင်လာပါ။ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။ ပုဏ္ဏိယရဟန်းသည် ယုံကြည်မှုကား ရှိ၏၊ (မြတ်စွာဘုရားသို့ကား) မချဉ်းကပ်၊ ထိုမျှဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်သည် မထင်လာသေး။ ပုဏ္ဏိယ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ယုံကြည်မှုလည်း ရှိ၏၊ ချဉ်းကပ်လည်း ချဉ်းကပ်တတ်၏၊ ဤသို့သော အခါ၌မူကား မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်သည် ထင်လာ၏။ ပုဏ္ဏိယ ရဟန်းသည် ယုံကြည်မှုလည်း ရှိ၏၊ ချဉ်းကပ်လည်း ချဉ်းကပ်တတ်၏၊ ဆည်းကပ်ကား မဆည်းကပ်။ပ။ ဆည်းကပ်လည်း ဆည်းကပ်၏၊ မေးမြန်းကား မမေးမြန်း။ မေးမြန်းလည်း မေးမြန်း၏၊ နားစိုက်၍ကား တရားကို မနာ၊ နားစိုက်၍လည်း တရားကို နာ၏၊ နာပြီး၍ကား တရားကို မဆောင်၊ နာပြီး၍လည်း တရားကို ဆောင်၏၊ ဆောင်အပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုကား မဆင်ခြင်။ ဆောင်အပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း ဆင်ခြင်၏၊ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရားအား လျော်သော အကျင့်ကိုကား မကျင့်။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရား အားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏၊ ကောင်းသော စကား ရှိသူ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံရှိသူ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူ တို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်။ ကောင်းသော စကားရှိသူ၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံရှိသူ၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံသူလည်း ဟုတ်၏၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား (တရားစကားဖြင့်အကျိုးစီးပွါးကို) ကောင်းစွာ ပြတတ်သူ၊ (တရားကို) ဆောက်တည်စေသူ၊ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေတတ်သူကား မဟုတ်။ ထိုမျှဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်သည် (ဉာဏ်အား) မထင်လာသေး။

ပုဏ္ဏိယ ရဟန်းသည် အကြင်အခါ၌ ယုံကြည်မှုလည်း ရှိ၏၊ ချဉ်းကပ်လည်း ချဉ်းကပ်တတ်၏၊ ဆည်းကပ်လည်း ဆည်းကပ်တတ်၏၊ မေးမြန်းလည်း မေးမြန်းတတ်၏၊ နားစိုက်၍လည်း တရားကို

နာတတ်၏၊ နာပြီးသော တရားကိုလည်း ဆောင်တတ်၏၊ ဆောင်ပြီးသော တရား၏ အနက်ကိုလည်း ဆင်ခြင်တတ်၏၊ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရား အားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်တတ်၏၊ ကောင်းသော စကားရှိသူ၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံရှိသူ၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ် ကင်းသော အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံသူလည်း ဟုတ်၏၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား (တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို) ကောင်းစွာ ပြတတ်သူ၊ (တရားကို) ဆောက်တည် စေတတ်သူ၊ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေတတ်သူလည်း ဟုတ်၏၊ ဤသို့သော အခါ၌မူကား မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်သည် ထင်လာ၏။ ပုဏ္ဏိယ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်သည် (ဉာဏ်အား) စင်စစ် ထင်လာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၄ - ဗျာကရဏသုတ်

၈၄။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ရဟန်းတို့ကို “ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။

“ငါ့သျှင်”ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏-

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(ကိစ္စ) ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီဟု သိ၏” ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြား၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါး စိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း စိစစ်၏၊ စုံစမ်း၏၊ မေးမြန်း၏၊ ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားကသော်လည်းကောင်း၊ ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါး စိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း စိစစ်လတ်သော် စုံစမ်းလတ်သော် မေးမြန်းလတ်သော် အချည်းနှီး ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ဂုဏ်ကင်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ အကျိုးမဲ့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် လည်းကောင်း၊ ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါး စိတ်ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း “ဤအသျှင်သည် ‘ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ) ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ အခြား(ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီဟု ငါသိ၏” ဟူ၍ အဘယ့်ကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားဘိသနည်း” ဟု ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ နှလုံးသွင်း၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် လည်းကောင်း၊ ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏ -

ဤအသျှင်သည် အမျက်ထွက်သူတည်း၊ အခါများစွာ အမျက်ထွက်မှု လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤအမျက်ထွက်မှု လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် ရန်ငြိုးဖွဲ့သူတည်း၊ အခါများစွာ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်သူတည်း၊ အခါများစွာ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် ဂုဏ်ပြိုင်တတ်သူတည်း၊ အခါများစွာ ဂုဏ်ပြိုင်မှု လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤဂုဏ်ပြိုင်မှု လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် ငြူစူတတ်သူတည်း၊ အခါများစွာ ငြူစူမှု လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤငြူစူမှု လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် ဝန်တိုတတ်သူတည်း၊ အခါများစွာ၌ ဝန်တိုမှု လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤ ဝန်တိုမှု လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် စဉ်းလဲသူတည်း၊ အခါများစွာ စဉ်းလဲမှု လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤစဉ်းလဲမှု လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် လှည့်စားတတ်သူတည်း၊ အခါများစွာ လှည့်စားမှု လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤလှည့်စားမှု လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် အလိုဆိုး ရှိသူတည်း၊ အခါများစွာ အလိုဆိုး လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤ အလိုဆိုး လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိသေးလျက် အနည်းငယ်မျှသော တရားထူးကို ရခြင်းဖြင့် အကြား၌ ဆုတ်နစ်ခြင်း (ပြီးဆုံးခြင်း)သို့ ရောက်၏၊ ဤအကြား၌ ဆုတ်နစ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်းဟု (ပိုင်းခြား၍သိ၏)

ငါ့သျှင်တို့ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိ။ ငါ့သျှင်တို့ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၅ - ကတ္ထီသုတ်

၈၅။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် စေတီတိုင်း သဟဇာတိမြို့၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာစုန္ဒအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ - ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ငါသည် ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် ဒုတိယစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် တတိယစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏။ ငါသည် စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏။ ငါသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏" ဟု ရထိုက်သော စျာန်မဂ်ဖိုလ် တရားတို့၌ ပြောကြား ပလွှားလေ့ရှိ၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း၊ စျာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း စိစစ်၏၊ စုံစမ်း၏၊ မေးမြန်း၏။ ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း၊ စျာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း စိစစ်လတ်သော် စုံစမ်းလတ်သော် မေးမြန်းလတ်သော် အချည်းနှီး ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ဂုဏ်ကင်းခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကျိုးမဲ့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း၊ စျာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ နှလုံးပြု၏၊ "ဤအသျှင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ငါသည် ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏။ပ။ ငါသည် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏" ဟု ရထိုက်သော စျာန်မဂ်ဖိုလ် တရားတို့၌ ပြောကြားလေ့ ပလွှားလေ့ ရှိဘိသနည်း ဟု (နှလုံးသွင်း၏)။

ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း၊ စျာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏ - ဤအသျှင်သည် နေ့ညဥ့် ကြာမြင့်စွာ သီလတို့၌ ကျိုးသည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပေါက်သည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပြောက်သည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကျားသည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ အစဉ်မပြတ် ပြုလေ့မရှိ၊ အစဉ်မပြတ် ဖြစ်လေ့မရှိ။ ဤအသျှင်သည် သီလ မရှိသူတည်း၊ ဤသီလ မရှိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ယုံကြည်မှု မရှိသူတည်း၊ ဤယုံကြည်မှု မရှိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် အကြားအမြင် နည်း၍ မကျင့်အပ်သည်ကို ကျင့်သူတည်း၊ ဤအကြားအမြင် နည်း၍ မကျင့်အပ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ဆိုဆုံးမ ခက်သူတည်း၊ ဤဆိုဆုံးမ ခက်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိသူတည်း၊ ဤမိတ်ဆွေယုတ်

ရှိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ပျင်းရိသူတည်း၊ ဤပျင်းရိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် သတိ မေ့ပျောက်သူတည်း၊ ဤသတိ မေ့ပျောက်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် 'အံ့သြဖွယ်ပြုတတ်' သူတည်း၊ ဤအံ့သြ ဖွယ်ပြုခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် မွေးမြူရန် ခက်သူတည်း၊ ဤမွေးမြူရန် ခက်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။ ဤအသျှင်သည် ပညာမဲ့သူတည်း၊ ဤပညာမဲ့ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်သည် သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်ကို "မိတ်ဆွေ သင့်အား ဥစ္စာဖြင့် ပြုဖွယ် ရှိသောအခါ ငါ့ကို ဥစ္စာတောင်းပါ၊ သင့်အား ဥစ္စာကို ပေးပါမည်" ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏၊ ထိုသူငယ်ချင်းသည် ပြုဖွယ် တစ်စုံတစ်ရာ ဖြစ်ပေါ်လတ်သော် သူငယ်ချင်းကို "မိတ်ဆွေ ငါသည် ဥစ္စာဖြင့် အလိုရှိပါ၏၊ ငါ့အား ဥစ္စာကို ပေးပါ" ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏။ ထိုသူသည် "မိတ်ဆွေ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင် ဤနေရာ၌ တူးလော့" ဟု ဆိုရာ၏၊ ထိုသူသည် ထိုနေရာ၌ တူးလတ်သော် (ဥစ္စာကို) မရရာ၊ ထိုသူသည် "မိတ်ဆွေ ငါ့ကို ချွတ်ယွင်းစွာ ဆိုဘိ၏၊ မိတ်ဆွေ 'ဤနေရာ၌ တူးလော့' ဟု ငါ့ကို အချည်းနှီး ဆိုဘိ၏" ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏၊ ထိုသူသည် "မိတ်ဆွေ ငါသည် သင့်ကို ချွတ်ယွင်းစွာ မဆိုပါ၊ အချည်းနှီး မဆိုပါ၊ မိတ်ဆွေ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ဤနေရာ၌ တူးလော့" ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏၊ ထိုသူသည် ထိုနေရာ၌ တူးသော်လည်း (ဥစ္စာကို) မရရာ၊ ထိုသူသည် "မိတ်ဆွေ ငါ့ကို ချွတ်ယွင်းစွာ ဆိုဘိ၏၊ မိတ်ဆွေ 'ဤနေရာ၌ တူးလော့' ဟု ငါ့ကို အချည်းနှီး ဆိုဘိ၏' ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏။ ထိုသူသည် "မိတ်ဆွေ ငါသည် သင့်ကို ချွတ်ယွင်းစွာ မဆိုပါ၊ အချည်းနှီး မဆိုပါ၊ မိတ်ဆွေ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင် ဤနေရာ၌ တူးလော့" ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏။ ထိုသူသည် ထိုနေရာ၌ တူးသော်လည်း (ဥစ္စာကို) မရရာ၊ ထိုသူသည် "မိတ်ဆွေ ငါ့ကို ချွတ်ယွင်းစွာ ဆိုဘိ၏၊ 'ဤနေရာ၌ တူးလော့' ဟု ငါ့ကို အချည်းနှီး ဆိုဘိ၏" ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏။ ထိုသူသည် "မိတ်ဆွေ ငါသည် သင့်ကို ချွတ်ယွင်းစွာ မဆိုပါ၊ အချည်းနှီး မဆိုပါ၊ မိတ်ဆွေ အမှန်အားဖြင့် ငါသည်သာ ရူးသွပ်ခြင်း စိတ်ဖောက် ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ပါ၏" ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် "ငါသည် ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် ဒုတိယစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် တတိယစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏။ ငါသည် စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏။ ငါသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏၊ ငါသည် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏" ဟု ရထိုက်သော စျာန်မဂ်ဖိုလ်တရားတို့၌ ပြောကြားလေ့ ပလွှားလေ့ရှိ၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း၊ စျာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း စိစစ်၏၊ စုံစမ်း၏၊ မေးမြန်း၏။ ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း၊ စျာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း စိစစ်လတ်သော် စုံစမ်းလတ်သော် မေးမြန်းလတ်သော် အချည်းနှီး ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ဂုဏ်ကင်းခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကျိုးမဲ့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း၊ စျာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော

သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ နှလုံးပြု၏၊ "ဤအသျှင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ငါသည် ပဌမ ဈာန်ကို ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏။ပ။ ငါသည် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စား လည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏" ဟု ရထိုက်သော ဈာန်မဂ်ဖိုလ် တရားတို့၌ ပြောကြားလေ့ ပလွှားလေ့ ရှိဘိသနည်း ဟု (နှလုံးပြု၏)။

ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း၊ ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏-

ဤအသျှင်သည် နေ့ညဉ့် ကြာမြင့်စွာ သီလတို့၌ ကျိုးသည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပေါက်သည်ကို ပြုလေ့ ရှိ၏၊ ပြောက်သည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကျားသည်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ အစဉ်မပြတ် ပြုလေ့မရှိ၊ အစဉ်မပြတ် ဖြစ်လေ့မရှိ။

ဤအသျှင်သည် သီလ မရှိသူတည်း၊ ဤသီလ မရှိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် ယုံကြည်မှု မရှိသူတည်း၊ ဤယုံကြည်မှု မရှိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် အကြားအမြင် နည်း၍ မကျင့်အပ်သည်ကို ကျင့်သူတည်း၊ ဤအကြားအမြင် နည်း၍ မကျင့်အပ်သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် ဆိုဆုံးမ ခက်သူတည်း၊ ဤဆိုဆုံးမ ခက်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် မိတ်ဆွေယုတ် ရှိသူတည်း၊ ဤမိတ်ဆွေယုတ် ရှိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် ပျင်းရိသူတည်း၊ ဤပျင်းရိခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် သတိမေ့ပျောက်သူတည်း၊ ဤသတိမေ့ပျောက်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် အံ့သြဖွယ်ကို ပြုတတ်သူတည်း၊ ဤအံ့သြဖွယ်ကို ပြုခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် မွေးမြူရန် ခက်သူတည်း၊ ဤမွေးမြူရန် ခက်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် ပညာမဲ့သူတည်း၊ ဤပညာမဲ့ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း (ဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏)။

ငါ့သျှင်တို့ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ ငါ့သျှင်တို့ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၆ - အဓိမာနသုတ်

၈၆။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာကဿပသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏၊ အသျှင်မဟာကဿပသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ -

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ) ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီဟု သိ၏" ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြား၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း၊ ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း စိစစ်၏၊ စုံစမ်း၏၊ မေးမြန်း၏။ ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း၊ ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း စိစစ်လတ်သော် စုံစမ်းလတ်သော် မေးမြန်းလတ်သော် အချည်းနှီး ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ဂုဏ်ကင်းမဲ့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အကျိုးမဲ့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း၊ ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ နှလုံးပြု၏။ "ဤအသျှင်သည် အဘယ်ကြောင့် 'ပဋိသန္ဓေ နေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ) ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီဟု သိ၏' ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားဘိသနည်း"ဟု (နှလုံးပြု၏)။

ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း၊ ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏ -

ဤအသျှင်သည် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ကို ရသူ ဟု အထင်ကြီးသူတည်း၊ အထင်ကြီးခြင်းကို အမှန်အားဖြင့် ပြောဆို၏၊ မရောက်သေးသည်၌ ရောက်၏ဟု အမှတ်ရှိ၏၊ မပြုရသေးသည်၌ ပြုပြီးဟု အမှတ်ရှိ၏၊ မရသေးသည်၌ ရပြီးဟု အမှတ်ရှိ၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ) ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီဟု သိ၏" ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို အထင်ကြီးမှုဖြင့် ပြောကြား၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း၊ ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ နှလုံးပြု၏။ "ဤအသျှင်သည် အဘယ်ကို အမှီပြုလျက် ဈာန်မဂ်ဖိုလ် ရသည်ဟု အထင်ကြီးသည် အထင်ကြီးခြင်းကို အမှန်အားဖြင့် ပြောဆိုသည် မရောက်သေးသည်၌ ရောက်ပြီဟု အမှတ်ရှိသည် မပြုအပ်သေးသည်၌ ပြုအပ်ပြီဟု အမှတ်ရှိသည် မရသေးသည်၌ ရပြီဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ 'ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ) ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏ဟု အထင်ကြီးခြင်းဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြောကြားဘိသနည်း" ဟု (နှလုံးပြု၏)။

ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း၊ ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏ -

ဤအသျှင်သည် အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကိုလည်း ဆည်းပူး၏၊ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိ၍ အနက်,သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံ၍ အလုံးစုံ ပြည့်စုံ စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဟောဖော်ပြတတ် ကုန်သော တရားတို့ ကို ထိုအသျှင်သည် များစွာ ကြားနာအပ်ကုန်၏၊ ဆောင်ထားအပ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤအသျှင်သည် အထင်ကြီးသည် အထင်ကြီးခြင်းကို အမှန်အားဖြင့် ပြောဆိုသည် မရောက်ရသေးသည်၌ ရောက်ပြီ ဟု အမှတ်ရှိသည် မပြုရသေးသည်၌ ပြုပြီးပြီဟု အမှတ်ရှိသည် မရသေးသည်၌ ရပြီးဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီဟု သိ၏" ဟု အရဟတ္တဖိုလ်ကို အထင်ကြီးခြင်းဖြင့် ပြောကြား ၏။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားကသော် လည်းကောင်း၊ ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော သမာပတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ်၌ လိမ္မာသော သူတစ်ပါးစိတ် ဖြစ်ပုံ၌ လိမ္မာသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ကသော် လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏ -

ဤအသျှင်သည် အဘိဇ္ဈာများသူတည်း၊ အခါများစွာ အဘိဇ္ဈာလွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤအဘိဇ္ဈာ လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် အမျက်ထွက်သူတည်း၊ အခါများစွာ အမျက်ထွက်မှု လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ ဤအမျက်ထွက်မှု လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ'ရှိသူတည်း၊ အခါများစွာ ထိုင်းမှိုင်းမှု လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ထိုင်းမှိုင်းမှု လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ့်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် ပျံ့လွင့်သူတည်း၊ အခါများစွာ ပျံ့လွင့်မှု လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤပျံ့လွင့်မှု လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် ယုံမှားသူတည်း၊ အခါများစွာ ယုံမှားမှု လွှမ်းမိုးသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ ဤယုံမှားမှု လွှမ်းမိုးခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်၏၊ အမှုသစ်၌ နှစ်ခြိုက်၏၊ အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်မှုကို အားထုတ်၏၊ ဤအမှုသစ်၌ မွေ့လျော်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာ တော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် စကားများခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ စကားများခြင်း၌ နှစ်ခြိုက်၏၊ စကားများခြင်း၌ မွေ့လျော်မှုကို အားထုတ်၏၊ ဤစကားများခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ အိပ်ခြင်း၌ နှစ်ခြိုက်၏၊ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်မှုကို အားထုတ်၏၊ ဤအိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာ တော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် အပေါင်းအဖော်တို့၌ မွေ့လျော်၏၊ အပေါင်းအဖော်တို့၌ နှစ်ခြိုက်၏၊ အပေါင်း အဖော်တို့၌ မွေ့လျော်မှုကို အားထုတ်၏၊ ဤအပေါင်းအဖော်တို့၌ မွေ့လျော်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း။

ဤအသျှင်သည် အထက်၌ ပြုဖွယ် ရှိသေးလျက် အနည်းငယ်မျှ တရားအထူးကို ရခြင်းဖြင့် အကြား ၌ ဆုတ်နစ်ခြင်း (ပြီးဆုံးခြင်း) သို့ ရောက်၏။ ဤအကြား၌ ဆုတ်နစ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည် မြတ်စွာ ဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဆုတ်ယုတ်မှုတည်း ဟု ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို မပယ်ဘဲ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ ငါ့သျှင်တို့ စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟူသော ဤအကြောင်းသည် ရှိ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၇ - နပ္ပိယသုတ်

၈၇။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကွယ်လွန်သူ ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော် ၌ ရဟန်းသည် အဓိကရုဏ်းကို ပြုတတ်၏၊ အဓိကရုဏ်း ငြိမ်းခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်။ ရဟန်းတို့ အဓိကရုဏ်းကို ပြုတတ်ခြင်း အဓိကရုဏ်း ငြိမ်းခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်း ဟူသော ဤတရား သည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရားဖြစ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သိက္ခာကို လိုလားသူ မဟုတ်၊ သိက္ခာ လိုလားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်၊ ရဟန်းတို့ သိက္ခာကို လိုလားသူ မဟုတ်ခြင်း သိက္ခာကို လိုလားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်း တရားဖြစ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အလိုဆိုးရှိသူ ဖြစ်၏၊ အလိုဆိုးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်။ ရဟန်းတို့ အလိုဆိုးရှိခြင်း အလိုဆိုးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ် ခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရား ဖြစ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အမျက်ထွက်သူ ဖြစ်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်။ ရဟန်းတို့ အမျက်ထွက်ခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက် ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်း တရားဖြစ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်၏၊ သူ့ကျေးဇူး ချေဖျက်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်။ ရဟန်းတို့ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း သူ့ကျေးဇူး ချေဖျက်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရား ဖြစ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် စဉ်းလဲ၏၊ စဉ်းလဲခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤစဉ်းလဲခြင်း စဉ်းလဲခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်း ဟူသော တရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရား ဖြစ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် လှည့်စားတတ်၏၊ လှည့်စားမှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်။ ရဟန်းတို့ လှည့်စားခြင်း လှည့်စားမှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရား ဖြစ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တရားတို့ကို မှတ်ဆောင်ထားခြင်း သဘောရှိသူ မဟုတ်၊ တရားတို့ကို မှတ်ဆောင်ထားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်၊ ရဟန်းတို့ တရားတို့ကို မှတ်ဆောင် ထားခြင်း သဘောရှိသူ မဟုတ်ခြင်း တရားတို့ကို မှတ်ဆောင်ထားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရား ဖြစ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းတတ်သူ မဟုတ်၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤတစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းသူ မဟုတ်ခြင်း တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရား ဖြစ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့အား ပဋိသန္ထာရ 'အစေ့အစပ်' ပြုတတ်သူ မဟုတ်၊ ပဋိသန္ထာရ ပြုခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်။ ရဟန်းတို့ ပဋိသန္ထာရ ပြုတတ်သူ မဟုတ်ခြင်း ပဋိသန္ထာရ ပြုခြင်း၏ ကျေးဇူးကို မဆိုတတ်ခြင်းဟူသော တရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရား ဖြစ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းအား "အကယ်၍ ငါ့ကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အရိုအသေ ပြုကြကုန်မူ အလေးပြုကြကုန်မူ မြတ်နိုးကြကုန်မူ ပူဇော်ကြကုန်မူ ကောင်းလေရာ၏" ဟု ဤသို့ အလိုသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း ထိုရဟန်းကို စင်စစ်အားဖြင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အရိုအသေလည်း မပြုကြကုန်၊ အလေးလည်း မပြုကြကုန်၊ မြတ်နိုးလည်း မမြတ်နိုးကြကုန် ပူဇော်လည်း မပူဇော်ကြကုန်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ထိုရဟန်း၏ ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ မပယ်ရသေးသည်ကို မြင်ကြသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မြင်းယုတ် မြင်းကြမ်းအား "ငါ့ကို အကယ်၍ လူတို့သည် အာဇာနည် ရာထူး၌ ထားကြမူ အာဇာနည် အစာကို ကျွေးကြမူ အာဇာနည် ပွတ်သပ်ခြင်းဖြင့် ပွတ်သပ်ကြမူ ကောင်းလေရာ၏" ဟု ဤသို့ အလိုသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း ထိုမြင်းယုတ်ကို စင်စစ်အားဖြင့် လူတို့သည် အာဇာနည် ရာထူးတို့၌လည်း မထားကြကုန်၊ အာဇာနည် အစာကိုလည်း မကျွေးကြကုန်၊ အာဇာနည် ပွတ်သပ်ခြင်းဖြင့်လည်း မပွတ်သပ်ကြကုန်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိနားလည်သော လူတို့သည် ထိုမြင်း၏ ထိုစဉ်းလဲခြင်း ကောက်ကျစ်ခြင်း မဖြောင့်မတ်ခြင်း

ကောက်ကွေးခြင်းတို့ မပယ်ရသေးသည်ကို မြင်သောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းအား “အကယ်၍ ငါ့ကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အရိုအသေ ပြုကြကုန်မူ အလေး ပြုကြကုန်မူ မြတ်နိုးကြကုန်မူ ပူဇော်ကြကုန်မူ ကောင်းလေရာ၏” ဟု ဤသို့ အလိုသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း ထိုရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အရိုအသေလည်း မပြုကြကုန်၊ အလေးလည်း မပြုကြကုန်၊ မြတ်နိုးလည်း မမြတ်နိုးကြကုန် ပူဇော်လည်း မပူဇော်ကြကုန်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ထိုရဟန်း၏ ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ မပယ်ရသေးသည်ကို မြင်ကြသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤ(သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် အဓိကရုဏ်းကို မပြုတတ်၊ အဓိကရုဏ်း ငြိမ်းခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအဓိကရုဏ်းကို မပြုခြင်း အဓိကရုဏ်း ငြိမ်းခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော တရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရား ဖြစ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သိက္ခာကို လိုလား၏၊ သိက္ခာကို လိုလားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ သိက္ခာကို လိုလားခြင်း သိက္ခာကို လိုလားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရား ဖြစ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အလိုနည်း၏၊ အလိုဆိုးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ အလိုနည်းခြင်း အလိုဆိုးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း။ပ။ တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အမျက်မထွက်တတ်၊ အမျက်ထွက်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ အမျက်မထွက်ခြင်း အမျက်ထွက်မှုကို ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း။ပ။ တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သူ့ကျေးဇူးကို မချေဖျက်တတ်၊ သူ့ကျေးဇူး ချေဖျက်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ သူ့ကျေးဇူးကို မချေဖျက်ခြင်း သူ့ကျေးဇူး ချေဖျက်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း။ပ။ တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် မစဉ်းလဲတတ်၊ စဉ်းလဲမှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ မစဉ်းလဲခြင်း စဉ်းလဲမှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း။ပ။ တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် မလှည့်စားတတ်၊ လှည့်စားမှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ မလှည့်စားခြင်း လှည့်စားမှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း။ပ။ တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တရားတို့ကို မှတ်ဆောင်ထားတတ်၏၊ တရားတို့ကို မှတ်ဆောင်ထားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ တရားတို့ကို မှတ်ဆောင်ထားခြင်း တရားတို့ကို မှတ်ဆောင်ထားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း။ပ။ တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းတတ်၏၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်းဟူသော ဤတရားသည်လည်း။ပ။ တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့အား ပဋိသန္ထာရ ‘အစေ့အစပ်’ ပြုတတ်၏၊ ပဋိသန္ထာရ ပြုခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပဋိသန္ထာရပြုခြင်း ပဋိသန္ထာရ ပြုခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်ခြင်း ဟူသော ဤတရားသည်လည်း ချစ်ခင်ရန် အလေးပြုရန် ပွါးများရန် ရဟန်းတရား ဖြစ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းအား “အကယ်၍ ငါ့ကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်

အရိုအသေ ပြုကြကုန်မူ အလေး ပြုကြကုန်မူ မြတ်နိုးကြကုန်မူ ပူဇော်ကြကုန်မူ ကောင်းလေရာ၏” ဟု ဤသို့ အလိုသည် မဖြစ်ရာ။ ထိုသို့ မဖြစ်သော်လည်း ထိုရဟန်းကို စင်စစ်အားဖြင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အရိုအသေ ပြုကြကုန်၏၊ အလေး ပြုကြကုန်၏၊ မြတ်နိုးကြကုန်၏၊ ပူဇော်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ထိုရဟန်း၏ ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ပယ်ပြီးသည်ကို မြင်သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အမျိုးကောင်း အာဇာနည်မြင်းအား “အကယ်၍ ငါ့ကို လူတို့က အာဇာနည် ရာထူး၌ ထားကြကုန်မူ အာဇာနည် အစာကို ကျွေးကြကုန်မူ အာဇာနည် ပွတ်သပ်ခြင်းဖြင့် ပွတ်သပ်ကြကုန်မူ ကောင်းလေရာ၏” ဟု ဤသို့ အလိုသည် မဖြစ်ရာ။ ထိုသို့ပင် မဖြစ်သော်လည်း ထိုမြင်းကို လူတို့က အာဇာနည် ရာထူး၌ ထားကြကုန်၏၊ အာဇာနည် အစာကို ကျွေးကြကုန်၏၊ အာဇာနည် ပွတ်သပ်ခြင်းဖြင့် ပွတ်သပ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိနားလည်သော လူတို့က ထိုမြင်း၏ ထိုစဉ်းလဲခြင်း ကောက်ကျစ်ခြင်း မဖြောင့်မတ်ခြင်း ကောက်ကွေးခြင်းတို့ ပယ်ပြီးသည်ကို မြင်ကုန်သောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းအား “အကယ်၍ ငါ့ကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အရိုအသေ ပြုကြကုန်မူ အလေး ပြုကြကုန်မူ မြတ်နိုးကြကုန်မူ ပူဇော်ကြကုန်မူ ကောင်းလေရာ၏” ဟု ဤသို့ အလိုသည် မဖြစ်ရာ။ ထိုသို့ မဖြစ်သော်လည်း ထိုရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အရိုအသေ ပြုကြကုန်၏၊ အလေး ပြုကြကုန်၏၊ မြတ်နိုးကြကုန်၏၊ ပူဇော်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ထိုရဟန်း၏ ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ပယ်ပြီးသည်ကို မြင်ကုန်သောကြောင့်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၈ - အက္ကောသကသုတ်

၈၈။ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား ဆဲရေးသူ၊ ရေရွတ်သူ၊ အရိယာတို့အား (အန္တိမဝတ္ထုဖြင့်) စွပ်စွဲသူ ရဟန်းသည် ဆယ်မျိုးသော ပျက်စီးခြင်းတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းအခွင့် ရှိသည်သာတည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မရသေးသည့် တရားထူးကို မရ၊ ရပြီးသော တရားထူးမှ ဆုတ်ယုတ်၏၊ ထိုရဟန်း၏ သူတော်ကောင်းတရားတို့သည် မဖြူစင်ကုန်၊ သူတော်ကောင်းတရားတို့၌သော်လည်း (မရဘဲရပြီဟု) အထင်ကြီးသူ ဖြစ်၏၊ မမွေ့လျော်ဘဲသော်လည်း မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရ၏၊ ညစ်နွမ်းသော အာပတ် တစ်ခုခုသို့သော်လည်း ရောက်ရ၏၊ ပြင်းပြသော ဆေးကုခက်သော ရောဂါသို့သော်လည်း ရောက်ရ၏၊ ရူးသွပ်ခြင်း စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့သော်လည်း ရောက်ရ၏၊ တွေတွေဝေဝေ သေရ၏၊ ကိုယ် (ခန္ဓာ) ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော သူတို့လားရာ ဖရိုဖရဲ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား ဆဲရေးသူ၊ ရေရွတ်သူ၊ အရိယာတို့အား (အန္တိမဝတ္ထုဖြင့်) စွပ်စွဲသူ ရဟန်းသည် ဆယ်မျိုးသော ပျက်စီးခြင်းတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းအခွင့် ရှိသည်သာတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၉ - ကောကာလိကသုတ်

၈၉။ ထိုအခါ ကောကာလိကရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သည် အလိုဆိုး ရှိကြပါသည်၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်ကြပါသည်" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက သာရဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေလော့၊ သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သည် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ကောကာလိကရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာ ဘုရားသည်ကား အကျွန်ုပ်၏ ယုံကြည်ထိုက်သူ၊ စိတ်ချထိုက်သူ ဖြစ်ပါ၏၊ သို့သော်လည်း သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သည် အလိုဆိုး ရှိကြပါသည်၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်ကြပါသည်" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေလော့၊ သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သည် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ကောကာလိကရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာ ဘုရားသည်ကား အကျွန်ုပ်၏ ယုံကြည်ထိုက်သူ၊ စိတ်ချထိုက်သူ ဖြစ်ပါ၏၊ သို့သော်လည်း သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သည် အလိုဆိုး ရှိကြပါသည်၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်ကြပါသည်" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ကောကာလိက သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေလော့၊ သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့သည် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထို့နောက် ကောကာလိကရဟန်းသည် နေရာမှ ထ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေ ပြုကာ ဖဲသွား၏။ ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်မီ ကောကာလိကရဟန်းအား မုန်ညင်းစေ့ခန့် အလုံးအဖုတို့နှင့် တစ်ကိုယ်လုံးအနှံ့ ဖြစ်ပေါ်၏၊ မုန်ညင်းစေ့ခန့် ဖြစ်ပြီးနောက် ပဲနောက်စေ့ခန့် ဖြစ်ကုန်၏၊ ပဲနောက်စေ့ ခန့် ဖြစ်ပြီးနောက် ကုလားပဲစေ့ခန့် ဖြစ်ကုန်၏၊ ကုလားပဲစေ့ခန့် ဖြစ်ပြီးနောက် ကလောသီးခန့် ဖြစ်ကုန် ၏၊ ကလောသီးခန့် ဖြစ်ပြီးနောက် ဆီးသီးခန့် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဆီးသီးခန့် ဖြစ်ပြီးနောက် သျှစ်သျှားသီးခန့် ဖြစ်ကုန်၏၊ သျှိသျှားသီးခန့် ဖြစ်ပြီးနောက် တည်သီးခန့် ဖြစ်ကုန်၏၊ တည်သီးခန့် ဖြစ်ပြီးနောက် ဥသျှစ် သီးနုခန့် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဥသျှစ်သီးနုခန့် ဖြစ်ပြီးနောက် ဥသျှစ်သီးခန့် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဥသျှစ်သီးခန့် ဖြစ်ပြီး နောက် ပေါက်ကွဲကုန်၏၊ ပြည်သွေးများ ယိုကြကုန်၏၊ ထိုကောကာလိကသည် အဆိပ်ကို မျိုမိသော ငါးကဲ့သို့ ငှက်ပျောရွက်တို့၌ အိပ်ရ၏၊ ထိုအခါ တုရူမည်သော အသီးအခြားဖြစ်သော ဗြဟ္မာသည် ကောကာလိက ရဟန်းအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ကောင်းကင်၌ ရပ်လျက် ကောကာလိကရဟန်းအား "ကောကလိက သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေလော့၊ သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့ သည် သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်၏" ဟု ဆို၏။ ငါ့သျှင် သင်သည် မည်သူဖြစ်သနည်းဟု (မေး၏)။ ငါသည် တုရူမည်သော အသီးအခြား ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတည်းဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင် သင့်ကို မြတ်စွာဘုရား သည် အနာဂါမ်ဟု ပြောကြားသည် မဟုတ်လော၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် ဤလူ့ပြည်သို့ လာခဲ့ရသနည်း။ သင်သည် ဤ(အနာဂါမ်ဖြစ်လျက် လူ့ပြည်သို့လာခြင်းဟူသော) အပြစ်ကို ကြည့်ရှုဦး လော့ဟု (ဆို၏)။ ထို့နောက် တုရူမည်သော အသီးအခြားဖြစ်သော ဗြဟ္မာသည် ကောကာလိက ရဟန်းအား ဂါထာတို့ဖြင့် ရွတ်ဆို၏ - "ဖြစ်လာသော ယောက်ျား၏ ပါးစပ်၌ ဓားမနှင့် တူသော ကြမ်းကြုတ်သော စကားသည် ဖြစ်၏၊ လူမိုက်သည် မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကို ဆိုကာ

ယင်းစားမနှင့် တူသော ကြမ်းကြုတ်သော စကားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ဖြတ်၏။ အကြင်သူသည် ကဲ့ရဲကသင့်သူကို ချီးမွမ်း၏၊ အကြင်သူသည်ကား ချီးမွမ်းသင့်သူကို ကဲ့ရဲ့၏၊ ထိုသူသည် ပါးစပ်ဖြင့် အပြစ်ကို ဆည်းပူး၏၊ ထိုအပြစ်ကြောင့် ချမ်းသာကို မရနိုင်။ အကြင်သူသည် လောင်းကစားခြင်းတို့၌ ဥစ္စာအားလုံးနှင့်တကွ မိမိကိုယ်ပါ ဆုံးရှုံး၏၊ ဤ(ဆုံးရှုံးမှု) အပြစ်သည် အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ အကြင်သူသည် ကောင်းစွာ ဖြစ်သော (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ စိတ်ပြစ်မှား၏၊ (ထိုသူ၏) ဤ(ပြစ်မှားခြင်း) အပြစ်သည်သာ သာလွန် ကြီးမား၏။ ယုတ်မာသော နှုတ်ကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ကို လည်းကောင်း ဆောက်တည်၍ အရိယာကို ကဲ့ရဲ့လေ့ ရှိသူသည် အကြင် ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏၊ ထိုငရဲသည် နိရဗ္ဗုဒ ပေါင်း တစ်သိန်းသုံးဆယ့်ခြောက် နိရဗ္ဗုဒနှင့် ငါးအဗ္ဗုဒ အရေအတွက် ရှိ၏" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ထို့နောက် ကောကာလိကရဟန်းသည် ထိုအနာဖြင့်ပင် ကွယ်လွန်လေ၏၊ ကွယ်လွန်သူ ကောကာလိက ရဟန်းသည် သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ပြစ်မှားသောကြောင့် ပဒုမငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ထိုအခါ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ)၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တစ်ကျောင်းလုံးကို အရောင်အဝါဖြင့် ထွန်းလင်းစေလျက် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ရပ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား ကောကာလိက ရဟန်းသည် ကွယ်လွန်ပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား ကွယ်လွန်သူ ကောကာလိကရဟန်းသည် သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ပြစ်မှားသောကြောင့် ပဒုမငရဲသို့ ကပ်ရောက်ပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာသည် ဤစကားကို လျှောက်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုညဉ့်လွန်သောအခါ ရဟန်းတို့ကို - ရဟန်းတို့ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ)၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် အဆင်းရှိသည် ဖြစ်၍ ဇေတဝန် တစ်ကျောင်းလုံးကို အရောင်အဝါဖြင့် ထွန်းလင်းစေလျက် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်၍ - "အသျှင်ဘုရား ကောကာလိကရဟန်းသည် ကွယ်လွန်ပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား ကွယ်လွန်သူ ကောကာလိကရဟန်းသည် သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့၌ စိတ်ပြစ်မှားသောကြောင့် ပဒုမငရဲသို့ ကပ်ရောက် ပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်းတို့ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည် ဤစကားကို လျှောက်ပြီးနောက် ငါ့ကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ ကွယ်ပျောက်လေ၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား ပဒုမငရဲ၌ အသက်ပမာဏ မည်မျှ ရှည်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း ပဒုမငရဲ၌ အသက်ပမာဏသည် ရှည်လျား၏၊ ထိုအသက်ပမာဏကို "ဤမျှသော နှစ်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော နှစ်အရာတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော နှစ်အထောင်တို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဤမျှသော နှစ်အသိန်းတို့" ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေတွက်ရန် မလွယ်ကူပေဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဥပမာပြုရန် တတ်နိုင်ပါသလောဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း "တတ်နိုင်၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း ဥပမာသော်ကား ကောသလတိုင်းဖြစ်တို့ (ခါရီ) နှစ်ဆယ်ရှိသော နှမ်းလှည်းတစ်စီးသည် ရှိရာ၏၊ ယောက်ျားတစ်ယောက်သည် ထိုနှမ်းလှည်းမှ အနှစ်တစ်ရာ အနှစ်တစ်ရာ လွန်သောအခါ၌ နှမ်းတစ်လုံး တစ်လုံးကို ထုတ်ယူရာ၏၊ ရဟန်း ကောသလတိုင်းဖြစ်တို့ (ခါရီ) နှစ်ဆယ်ရှိ ထိုနှမ်းလှည်းသည် ဤလုံ့လဖြင့် လျင်မြန်စွာ ကုန်ခြင်းခန်းခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ အဗ္ဗုဒငရဲ တစ်ခုသည်ကား (ကုန်ခြင်းခန်းခြင်းသို့) မရောက်ရာသည်သာတည်း။

ရဟန်း အဗ္ဗုဒငရဲ နှစ်ဆယ်တို့ ကဲ့သို့ နိရဗ္ဗုဒငရဲ တစ်ခုဖြစ်၏။ ရဟန်း နိရဗ္ဗုဒငရဲ နှစ်ဆယ်တို့ ကဲ့သို့ အဗဗငရဲ တစ်ခုဖြစ်၏။ ရဟန်း အဗဗငရဲ နှစ်ဆယ်တို့ ကဲ့သို့ အဋ္ဋငရဲ တစ်ခုဖြစ်၏။ ရဟန်း အဋ္ဋငရဲ နှစ်ဆယ်တို့ ကဲ့သို့ အဟဟငရဲ တစ်ခုဖြစ်၏။ ရဟန်း အဟဟငရဲ နှစ်ဆယ်တို့ ကဲ့သို့ ကုမုဒငရဲ တစ်ခု ဖြစ်၏။ ရဟန်း ကုမုဒငရဲ နှစ်ဆယ်တို့ ကဲ့သို့ သောဂန္ဓိကငရဲ တစ်ခုဖြစ်၏။ ရဟန်း သောဂန္ဓိကငရဲ နှစ်ဆယ်တို့ ကဲ့သို့ ဥပ္ပလငရဲ တစ်ခုဖြစ်၏။ ရဟန်း ဥပ္ပလငရဲ နှစ်ဆယ်တို့ ကဲ့သို့ ပုဏ္ဍရိကငရဲ တစ်ခု

ဖြစ်၏။ ရဟန်း ပုဏ္ဍရိကငရဲ နှစ်ဆယ်တို့ ကဲ့သို့ ပဒုမငရဲ တစ်ခုဖြစ်၏။ ရဟန်း ကောကာလိကရဟန်းသည် သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလာန်တို့၌ ပြစ်မှားသောကြောင့် ပဒုမငရဲသို့ ကပ်ရောက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ လာခြင်း ကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ထိုမှနောက်၌ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြန်၏ - "ဖြစ်လာသော ယောကျ်ား၏ ပါးစပ်၌ ဓားမနှင့် တူသော ကြမ်းကြုတ်သော စကားသည် ဖြစ်၏၊ လူမိုက်သည် မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကို ဆိုကာ ယင်းဓားမနှင့် တူသော ကြမ်းကြုတ်သော စကားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ဖြတ်၏။ အကြင်သူသည် ကဲ့ရဲ့သင့်သူကို ချီးမွမ်း၏၊ အကြင်သူသည်ကား ချီးမွမ်းသင့်သူကို ကဲ့ရဲ့၏၊ ထိုသူသည် ပါးစပ်ဖြင့် အပြစ်ကို ဆည်းပူး၏၊ ထိုအပြစ်ကြောင့် ချမ်းသာကို မရနိုင်။ အကြင်သူသည် လောင်းကစားခြင်းတို့၌ ဥစ္စာအားလုံးနှင့်တကွ မိမိကိုယ်ပါ ဆုံးရှုံး၏၊ ဤ(ဆုံးရှုံးမှု)အပြစ်သည် အနည်းငယ်မျှသာတည်း၊ အကြင်သူသည် ကောင်းစွာဖြစ်သော (ရဟန္တာ)ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ စိတ်ပြစ်မှား၏၊ (ထိုသူ၏) ဤ(ပြစ်မှားခြင်း) အပြစ်သည်သာ သာလွန်ကြီးမား၏။ ယုတ်မာသော နှုတ်ကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ကို လည်းကောင်း ဆောက်တည်၍ အရိယာကို ကဲ့ရဲ့လေ့ ရှိသူသည် အကြင်ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရ၏၊ ထိုငရဲသည် နိရဗ္ဗုဒပေါင်း တစ်သိန်းသုံးဆယ့်ခြောက် နိရဗ္ဗုဒနှင့် ငါးအဗ္ဗုဒ အရေအတွက် ရှိ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁။ ၁-တို့= (၄) တင်း၊တို့-၂၀= တင်း (၈၀) ရှိသည်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

၁၀ - ခီဏာသဝဗလသုတ်

၉၀။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်သာရိပုတြာအား မြတ်စွာဘုရားသည်- "သာရိပုတြာ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားတို့သည် အဘယ်မျှတို့နည်း၊ ယင်းအားတို့နှင့်ပြည့်စုံသော အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် 'ငါ့အား အာသဝေါတရားကုန်ပြီ' ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဝန်ခံသနည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့ပါတည်း၊ ယင်းအားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာသဝေါတရားကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရား ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဝန်ခံပါ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် အနိစ္စဟု သင်္ခါရအားလုံးတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ပြီး ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အနိစ္စဟု သင်္ခါရအားလုံးတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ပြီးဖြစ်ခြင်း ဟူသော ဤသဘောသည်လည်း အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားဖြစ်ပါ၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍

အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဝန်ခံပါ၏။ (၁)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် မီးကျီးတွင်း ဥပမာရှိသော ကာမဂုဏ်တို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ပြီး ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ မီးကျီးတွင်း ဥပမာရှိသော ကာမဂုဏ်တို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခြင်းဟူသော ဤသဘောသည်လည်း အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားဖြစ်ပါ၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဝန်ခံပါ၏။ (၂)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ညွတ်ပါ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကိုင်းပါ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ရှိုင်းပါ၏၊ (ကာမမှ) ထွက်မြောက်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော်ကာ အာသဝေါတရားတို့၏ တည်ရာတရားတို့မှ အချင်းခပ်သိမ်း ကင်းပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ညွတ်ခြင်း ကိုင်းခြင်း ရှိုင်းခြင်း (ကာမမှ) ထွက်မြောက်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော်ကာ အာသဝေါတရားတို့၏ တည်ရာတရားတို့မှ အချင်းခပ်သိမ်း ကင်းခြင်း ဟူသော ဤသဘောသည်လည်း အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားဖြစ်ပါ၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဝန်ခံပါ၏။ (၃)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏။ ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးပြီးဖြစ်ခြင်း ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်ခြင်းဟူသော ဤသဘောသည်လည်း အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားဖြစ်ပါ၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဝန်ခံပါ၏။ (၄)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏။ ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏။ပ။ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏။ ကောင်းစွာ ပွါးပြီး ဖြစ်ပါ၏။ပ။ ဣန္ဒြေငါးပါးတို့ကို ပွါးပြီး ဖြစ်ပါ၏။ ကောင်းစွာ ပွါးပြီး ဖြစ်ပါ၏။ ဗိုလ်ငါးပါးတို့ကို ပွါးပြီး ဖြစ်ပါ၏။ ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏။ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကို ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏။ ကောင်းစွာ ပွါးပြီး ဖြစ်ပါ၏။ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယာမဂ်ကို ပွါးပြီးဖြစ်ပါ၏။ ကောင်းစွာ ပွါးပြီး ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယာမဂ်ကို ပွါးပြီးဖြစ်ခြင်း ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်ခြင်း ဟူသော ဤသဘောသည်လည်း အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားဖြစ်ပါ၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဝန်ခံပါ၏။ (၅ -၁၀)

အသျှင်ဘုရား ဤသည်တို့ကား အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားတို့ပါတည်း၊ ယင်းအားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဝန်ခံပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ထေရဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ဥပါလိဝဂ် ===

၁ - ကာမဘောဂီသုတ်

၉၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည် - သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူ ဆယ်မျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော ကာမ ဂုဏ်ခံစားသူသည် မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ မတရား သဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ (၁)

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ (၂)

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ (၃)

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက် ပြု၍ လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ လည်းကောင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက်မပြုမူ၍ လည်းကောင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ (၄)

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက် ပြု၍ လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ လည်းကောင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက်မပြုမူ၍ လည်းကောင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ (၅)

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက် ပြု၍ လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ လည်းကောင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရား မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက် ပြု၍ လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ လည်းကောင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ (၆)

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ (၇)

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ မကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ (၈)

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ ထိုစည်းစိမ်တို့ကို တပ်မက်၍ မိန်းမောလျက် လွှမ်းမိုးဝင်ရောက်၍ အပြစ်ကို ရှုလေ့ မရှိသည့်အပြင် (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ) ထွက်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ် မရှိမူ၍ သုံးဆောင်၏။ (၉)

သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သော ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ ထိုစည်းစိမ်တို့ကို မတပ်မက် မမိန်းမော လွှမ်းမိုး၍ မဝင်ရောက်ဘဲ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိကာ ထွက်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ်ရှိ၍ သုံးဆောင်၏။ (၁၀)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူကို အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ “မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏” ဟူသော ဤပဌမအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ “မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ” ဟူသော ဤဒုတိယအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ “မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု” ဟူသော ဤတတိယ အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူကို ဤအကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ (၁)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ သူကြွယ် ဤကာမ ဂုဏ် ခံစားသူကို အကြောင်းနှစ်ပါးတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏၊ တစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ “မတရား သဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏” ဟူသော ဤပဌမအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ “မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏” ဟူသော ဤတစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ “မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု” ဟူသော ဤဒုတိယအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမ ဂုဏ်ခံစားသူကို ဤနှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ ဤတစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ (၂)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ သူကြွယ် ဤကာမ ဂုဏ်ခံစားသူကို တစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏၊ နှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ “မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏” ဟူသော ဤတစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ “မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏” ဟူသော ဤပဌမအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ “ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏” ဟူသော ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူကို ဤတစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ ဤနှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ (၃)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရား, မတရားသဖြင့် အနိုင် အထက်ပြု၍ လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ လည်းကောင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရား, မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ လည်းကောင်း စည်းစိမ်တို့ကို

ရှာပြီးနောက် မိမိ ကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူကို တစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ သုံးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ ထိုက်၏။ "တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤတစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက်ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤပဌမအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ" ဟူသော ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု" ဟူသော ဤတတိယ အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူကို ဤတစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်း ထိုက်၏၊ ဤသုံးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ (၄)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရား, မတရားသဖြင့် အနိုင် အထက် ပြု၍ လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ လည်းကောင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရား, မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက် ပြု၍ လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ လည်းကောင်း စည်းစိမ်တို့ ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူကို နှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ နှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ ့ထိုက်၏။ "တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤပဌမ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက် ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤပဌမအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏" ဟူသော ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု" ဟူသော ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူကို ဤနှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ ဤနှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ (၅)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရား,မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက် ပြု၍ လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ လည်းကောင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရား, မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက် ပြု၍ လည်းကောင်း၊ အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ လည်းကောင်း စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူကို သုံးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ တစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤပဌမ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "မတရားသဖြင့် အနိုင်အထက် ပြု၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤတစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏" ဟူသော ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏" ဟူသော ဤတတိယ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ သူကြွယ် ကာမဂုဏ် ခံစားသူကို ဤသုံးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ ဤတစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ (၆)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူကို တစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ နှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤတစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "မိမိကိုယ်ကို မချမ်းသာစေ၊ မနှစ်သိမ့်စေ" ဟူသော ဤပဌမအကြောင်း ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု" ဟူသော ဤဒုတိယအကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမ ဂုဏ်ခံစားသူကို ဤတစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ ဤနှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ ထိုက်၏။ (၇)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူကို နှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ တစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤပဌမအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏" ဟူသော ဤဒုတိယအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "မဝေဖန်၊ ကောင်းမှုတို့ကို မပြု" ဟူသော ဤတစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူကို ဤနှစ်ခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ ဤတစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ (၈)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ ထိုစည်းစိမ်တို့ကို တပ်မက်၍ မိန်းမောလျက် လွှမ်းမိုးဝင်ရောက်၍ အပြစ်ကို ရှုလေ့ မရှိသည့်အပြင် (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ) ထွက်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ်မရှိမူ၍ သုံးဆောင်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူကို သုံးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ တစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ "တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤပဌမ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏" ဟူသော ဤဒုတိယအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏" ဟူသော ဤတတိယအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "ထိုစည်းစိမ်တို့ကို တပ်မက်၍ မိန်းမောလျက် လွှမ်းမိုး ဝင်ရောက်၍ အပြစ်ကို ရှုလေ့မရှိသည့်ပြင် (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ) ထွက်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ်မရှိမူ၍ သုံးဆောင်၏" ဟူသော ဤတစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏၊ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူကို ဤသုံးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ ဤတစ်ခုသော အကြောင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ (၉)

သူကြွယ် ထိုဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ ထိုစည်းစိမ်တို့ကို မတပ်မက် မမိန်းမော လွှမ်းမိုး၍ မဝင်ရောက်ဘဲ အပြစ်ကို ရှုလေ့ ရှိသည့်ပြင် (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ) ထွက်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူကို လေးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ "တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏" ဟူသော ဤပဌမ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏" ဟူသော ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏" ဟူသော ဤတတိယ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ "ထိုစည်းစိမ်တို့ကို မတပ်မက် မမိန်းမော လွှမ်းမိုး၍ မဝင်ရောက်ဘဲ အပြစ်ကို ရှုလေ့ ရှိသည့်ပြင် (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ) ထွက်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏" ဟူသော ဤစတုတ္ထ အကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူကို ဤလေးခုသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ (၁၀)

သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူ ဆယ်မျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ သူကြွယ် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူ ဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ ထိုစည်းစိမ်တို့ကို မတပ်မက် မမိန်းမော လွှမ်းမိုး၍ မဝင်ရောက်ဘဲ အပြစ်ကို ရှုလေ့ ရှိသည့်ပြင် (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ) ထွက်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။ ဤသူသည် ကာမဂုဏ်

ခံစားသူ ဆယ်မျိုးတို့တွင် မြတ်လည်း မြတ်၏၊ ချီးမွမ်းလည်း ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ အကြီးအမျှးလည်း ဖြစ်၏၊ သာလွန်လည်း သာလွန်၏၊ တောင့်တလည်း တောင့်တထိုက်၏။ သူကြွယ် နွားမမှ နို့ရည်၊ နို့ရည်မှ နို့ခမ်း၊ နို့ခမ်းမှ ဆီဦး၊ ဆီဦးမှ ထောပတ်၊ ထောပတ်မှ ထောပတ်ကြည်၊ ထိုအရာတို့တွင် ထိုထောပတ်ကြည်ကို အမြတ်ဆုံး ဆိုထိုက် သကဲ့သို့၊ သူကြွယ် ဤအတူပင် ဤကာမဂုဏ် ခံစားသူ ဆယ်မျိုးတို့တွင် အကြင် ကာမဂုဏ် ခံစားသူသည် တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် အနိုင်အထက် မပြုမူ၍ စည်းစိမ်တို့ကို ရှာပြီးနောက် မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစေ၏၊ နှစ်သိမ့်စေ၏၊ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဝေဖန်၏၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြု၏။ ထိုစည်းစိမ်တို့ကို မတပ်မက် မမိန်းမော လွှမ်းမိုး၍ မဝင်ရောက်ဘဲ အပြစ်ကို ရှုလေ့ရှိသည့်ပြင် (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ) ထွက်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။ ဤသူသည် ကာမဂုဏ် ခံစားသူ ဆယ်မျိုးတို့တွင် မြတ်လည်း မြတ်၏၊ ချီးမွမ်းလည်း ချီးမွမ်းထိုက်၏၊ အကြီးအမျှးလည်း ဖြစ်၏၊ သာလွန်လည်း သာလွန်၏၊ တောင့်တလည်း တောင့်တထိုက် ၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ဥပါလိဝဂ် ===

၂ - ဘယသုတ်

၉၂။ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရား ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ် သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည် - သူကြွယ် အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဘေးရန်ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းကုန်၏၊ သောတာပတ္တိအင်္ဂါလေးပါးတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအရိယာ တပည့်သည် မြတ်သော နည်းလမ်းကိုလည်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်၏၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏။ ထိုအခါ ထိုအရိယာ တပည့်သည် ပြောကြား လိုခဲ့သော် “(ငါသည်) ငရဲ၌ ဖြစ်မှု တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်မှု ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်မှု အပါယ် ဒုဂ္ဂတိသို့ ပျက်စီး၍ ကျရောက်မှု ကုန်ဆုံးပြီ၊ ငါသည် သောတာပန် ဖြစ်၏၊ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ခြင်း သဘောမရှိ၊ ဂတိမြဲ၏၊ အထက်မဂ်ဖိုလ် သာလျှင် လဲလျောင်းရာရှိ၏” ဟု မိမိသည် ပင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ အဘယ်ဘေးရန်ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းကုန်သနည်းဟူမူ - သူကြွယ် အသက်သတ်လေ့ ရှိသူသည် အသက်သတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း ပွါး၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း ပွါး၏၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား မျက်မှောက် ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း မတိုးပွါး၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း မတိုးပွါး၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းကိုလည်း မခံစားရ၊ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား ထိုဘေးရန်သည် ငြိမ်း အေး၏။ သူကြွယ် မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ယူသူသည်။ပ။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်သူသည်။ မဟုတ် မမှန်ပြောလေ့ရှိသူသည်။ မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်လေ့ရှိသူသည် မေ့လျော့ ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း ပွါး၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း ပွါး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။ မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌

ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း မတိုးပွါး၊ တမလွန်ဘ၀၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်သည်လည်း မတိုးပွါး၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းကိုလည်း မခံစားရ၊ မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား ထိုဘေးရန်သည် ငြိမ်းအေး၏။ ဤငါးမျိုးကုန်သော ဘေးရန်တို့သည် ငြိမ်းအေးကုန်၏။ အဘယ်သောတာပတ္တိအင်္ဂါလေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်းဟူမူ - သူကြွယ် ဤလောက၌ အရိယာတပည့်သည် "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့် လည်း။ပ။ (သစ္စာလေးပါးကို) သိတတ်, သိစေတော် မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ သက်ဝင် ယုံကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "မြတ်စွာဘုရားဟောသော တရားတော်သည် ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲစိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိနိုင်ခံစား နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း" ဟု တရား၌ သက်ဝင် ယုံကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် မှန်ကန်သော အကျင့် ရှိတော် မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ, ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါးအရေ အတွက်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် (အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော်မူပါပေ၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို ခံတော်မူထိုက် ပါပေ၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံတော် မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီရန် ထိုက်တော်မူပါပေ၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှု ပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏" ဟု သံဃာတော်၌ သက်ဝင် ယုံကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ် ကုန်သော၊ မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားကုန်သော၊ တဏှာကျွန် အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်ကုန်သော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ် ကုန်သော၊ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဤသောတာပတ္တိ အင်္ဂါလေးပါး တို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုအရိယာတပည့်သည် အဘယ်မြတ်သော နည်းလမ်းကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သနည်းဟူမူ - သူကြွယ် ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ကောင်းစွာ ဆင်ခြင်၏ -

"ဤသို့ ဤအကြောင်းသည် ရှိလတ်သော် ဤအကျိုးသည် ဖြစ်၏။ ဤအကြောင်း၏ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့် ဤအကျိုးသည် ဖြစ်၏။ ဤအကြောင်းသည် မရှိလတ်သော် ဤအကျိုးသည် မဖြစ်။ ဤ အကြောင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုးသည် ချုပ်၏။ ယင်းတို့ဟူသည်ကား။ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်၏၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် နာမ် ရုပ်၊ နာမ် ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အာယတနခြောက်မျိုး၊ အာယတနခြောက်မျိုး ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'၊ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်မှုနှင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ'၊ ဖြစ်ကြောင်း ကံ 'ဘဝ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေ တည်နေ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'၊ ပဋိသန္ဓေ တည်နေ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဤနည်းဖြင့် ဆင်းရဲအစု သက်သက်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ မသိမှု အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ချုပ်ကုန်၏။ပ။ ဤနည်းဖြင့် ဆင်းရဲအစု သက်သက်၏

ချုပ်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏”။ ဤသည်ကား ထိုအရိယာတပည့်သည် မြတ်သော နည်းလမ်းကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခြင်း ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းတည်း။

သူကြွယ် အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဤဘေးရန်ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းကုန်၏၊ ဤသောတာပတ္တိအင်္ဂါလေးပါးတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤမြတ်သော နည်းလမ်းကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်၏။ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏၊ ထိုအခါ ထိုအရိယာတပည့်သည် ပြောကြားလိုခဲ့သော် ငါသည် “ငရဲ၌ ဖြစ်မှု တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်မှု ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်မှု အပါယ်ဒုဂ္ဂတိသို့ ပျက်စီး၍ ကျရောက်မှု ကုန်ဆုံးပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ငါသည် သောတာပန်ဖြစ်၏၊ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ခြင်း သဘော မရှိ၊ ဂတိမြဲ၏၊ အထက်မဂ်ဖိုလ်သာလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိ၏” ဟု မိမိသည်ပင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို ပြောကြားနိုင်ရာ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ဥပါလိဝဂ် ===

၃ - ကိံဒိဋ္ဌိကသုတ်

၉၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် နေမွန်းယိမ်းအချိန်၌ မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြင်ရန် အလို့ငှါ သာဝတ္ထိပြည်မှ ထွက်ခဲ့၏။ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးအား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏ - “မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြင်ရန် အခါမဟုတ်သေး၊ မြတ်စွာဘုရားသည် (တစ်ပါးတည်း) ကိန်းအောင်း နေတော်မူ၏၊ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းတို့အားလည်း ဖူးမြင်ရန် အခါ မဟုတ်သေး၊ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းတို့သည် တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်း နေတော်မူကုန်၏၊ ငါသည် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းပေရာ၏” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထို့နောက် အနာထပိဏ်သူဌေးသည် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်၏၊ ထိုအခါ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် အညီအညွတ် ပေါင်းဆုံ လာရောက်ကြကုန်ပြီးလျှင် ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံရှိကုန်၍ ပွဲတင်ထပ်စေလျက် များစွာသော (မဂ်ဖိုလ်မှ) ဗီလာဖြစ်သော စကားကို ပြောဆိုကာ ထိုင်နေကုန်၏။ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် အနာထပိဏ်သူဌေး လာနေသည်ကို အဝေးမှပင် မြင်ကြသည်သာတည်း၊ မြင်ပြီးနောက် အချင်းချင်း ပြုပြင်ကုန်၏၊ “အသျှင်တို့ နည်းသော အသံ ရှိကြကုန်လော့ အသျှင်တို့ အသံကို မပြုကြကုန်လင့်၊ ဤရဟန်းဂေါတမ၏ တပည့် အနာထပိဏ်သူဌေးသည် အရံသို့ လာ၏၊ ရဟန်းဂေါတမ၏ သာဝတ္ထိပြည်နေ အဝတ်ဖြူဝတ်သူ လူတပည့်တို့တွင် ဤအနာထပိဏ်သူဌေးသည် တစ်ယောက် အပါအဝင်တည်း၊ ထိုအသျှင်တို့သည် အသံနည်းမှုကို အလိုရှိကုန်၏၊ အသံနည်းအောင် ဆုံးမထားကုန်၏၊ အသံနည်းမှု၏ ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိကုန်၏၊ ပရိသတ် အသံနည်းသည်ကို သိ၍ ချဉ်းကပ်သင့်သည်ဟု မှတ်ထင်ကောင်း မှတ်ထင်ရာ၏” ဟု (အချင်းချင်း ပြုပြင်ကုန်၏)။ ထို့နောက် ထိုပရိဗိုဇ်တို့ သည် ဆိတ်ဆိတ်နေကုန်၏။ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် ထိုပရိဗိုဇ်တို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ထိုပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို

ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့က သူကြွယ် ရဟန်းဂေါတမသည် အဘယ် အယူရှိသည်ဟု ပြောပါလော့ဟူ၍ မေးကြကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အယူအားလုံးကို မသိပါဟု (ဆို၏)။

သူကြွယ် သင် သည် ရဟန်းဂေါတမ၏ အယူအားလုံးကို မသိပါဟု ဆိုလျှင် ရဟန်းတို့သည် အဘယ် အယူ ရှိကြသည်ဟု ပြောပါလော့ဟူ၍ (မေးကြကုန်၏) အသျှင်ဘုရားတို့ အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းတို့၏ အယူအားလုံးကိုလည်း မသိပါဟု (ဆို၏)။

သူကြွယ် သင်သည် ရဟန်းဂေါတမ၏ အယူအားလုံးကို မသိပါ၊ ရဟန်းတို့၏ အယူအားလုံးကိုလည်း မသိပါဟု ဆိုလျှင် သင်သည် အဘယ်အယူရှိသည်ဟု ပြောပါလော့ဟူ၍ (မေးကြကုန်၏)။

အသျှင်ဘုရားတို့ အကျွန်ုပ်တို့သည် မည်သည့် အယူရှိကြပါသည်ဟုကား ထိုအရာကို ဖြေဆိုခြင်းငှါ အကျွန်ုပ်တို့အား မခဲယဉ်းပါ၊ အသျှင်ဘုရားတို့သည် ရှေးဦးစွာ မိမိတို့၏ အယူများကို ဖြေတော်မူကြပါလော့ဟု တိုက်တွန်းလိုပါ၏၊ နောက်ထပ်လည်း အကျွန်ုပ်တို့သည် မည်သည့် အယူရှိကြပါသည်ဟု ထိုအရာကို ဖြေဆိုခြင်းငှါ ခဲယဉ်းမည် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

ဤသို့ ဆိုလတ်သော် ပရိဗိုဇ်တစ်ဦးသည် အနာထပိဏ်သူဌေးအား - "လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းအနှီးသာတည်း၊ သူကြွယ် ငါသည် ဤသို့ အယူရှိ၏" ဟု ဆို၏။ အခြားပရိဗိုဇ်တစ်ဦးကလည်း အနာထပိဏ်သူဌေးအား - "လောကသည် မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းအနှီးတည်း၊ သူကြွယ် ငါသည် ဤသို့ အယူရှိ၏" ဟု ဆို၏။ အခြားပရိဗိုဇ်တစ်ဦးကလည်း အနာထပိဏ်သူဌေးအား - "လောကသည် အဆုံးရှိ၏။ပ။ လောကသည် အဆုံးမရှိ။ ထိုအသက်သည်ပင် ထိုကိုယ်တည်း။ အသက်တခြား ကိုယ်တခြားတည်း။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်၏။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် မဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ မဖြစ်လည်း မဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းအနှီးတည်း၊ သူကြွယ် ငါသည် ဤသို့ အယူရှိ၏" ဟု ဆို၏။ ဤသို့ ဆိုကုန်လတ်သော် အနာထပိဏ်သူဌေးသည် ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား ဤစကားကို ဆို၏၊ အသျှင်ဘုရားတို့ - "လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းအနှီးတည်း၊ သူကြွယ် ငါသည် ဤသို့ အယူရှိ၏" ဟု ဤသို့ ဆိုသော အသျှင်၏ အယူသည် မိမိ၏ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းခြင်း အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး၏ စကားသံကြောင့်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ ထိုအယူသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊ စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို) စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ အလုံးစုံသော တေဘူမ္မကတရားသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို) စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုတရား အားလုံးသည် မမြဲ၊ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုတရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုတရားကိုသာလျှင် ထိုအသျှင်သည် ငြိကပ်၏၊ ထိုတရားသို့ သာလျှင် ထိုအသျှင်သည် ကပ်ရောက်၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ "လောကသည် မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း၊ သူကြွယ် ငါသည် ဤသို့ အယူရှိ၏" ဟု ဤသို့ဆိုသော အသျှင်၏ အယူသည်လည်း မိမိ၏ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းခြင်း အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး၏ စကားသံကြောင့်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ ထိုအယူသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို) စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ အလုံးစုံသော တေဘူမ္မကတရားသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို) စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုတရားအားလုံးသည် မမြဲ၊ အကြင်တရားသည် မမြဲ၊ ထိုတရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုတရားကိုသာလျှင် ထိုအသျှင်သည် ငြိကပ်၏၊ ထိုတရားသို့သာလျှင် ထိုအသျှင်သည် ကပ်ရောက်၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ "လောကသည် အဆုံးရှိ၏။ပ။ လောကသည် အဆုံးမရှိ။

ထိုအသက်ပင် ထိုကိုယ်တည်း။ အသက်တခြား ကိုယ်တခြားတည်း။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်၏။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် မဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်လည်း မဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြား အယူသည် အချည်းနှီးတည်း၊ သူကြွယ် ငါသည် ဤသို့ အယူရှိ၏" ဟု ဤသို့ ဆိုသော အသျှင်၏ အယူသည်လည်း မိမိ၏ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းခြင်း အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး၏ စကားသံကြောင့်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ ထိုအယူသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို) စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ အလုံးစုံသော တေဘုမ္မကတရားသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို) စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုတရားအားလုံးသည် မမြဲ၊ အကြင် တရားသည် မမြဲ၊ ထိုတရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ အကြင် တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုတရားကိုသာလျှင် ထိုအသျှင်သည် ငြိကပ်၏၊ ထိုတရားသို့ သာလျှင် ထိုအသျှင် သည် ကပ်ရောက်၏ဟု (ဆို၏)။

ဤသို့ဆိုလတ်သော် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် အနာထပိဏ်သူဌေးအား "သူကြွယ် ငါတို့အားလုံးပင် မိမိတို့ အယူကို ပြောဆိုပြီးကြပြီ၊ သူကြွယ် သင်သည် အဘယ် အယူရှိသည်ဟု ပြောပါလော့ဟူ၍ မေးကြကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ အလုံးစုံသော တေဘုမ္မကတရားသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို) စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုတရားအားလုံးသည် မမြဲ၊ အကြင် တရားသည် မမြဲ၊ ထိုတရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုတရားသည် "ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုတရားသည် ငါမဟုတ်၊ ထိုတရားသည် ငါ၏ 'အတ္တ' မဟုတ်၊" အသျှင်ဘုရားတို့ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ အယူရှိပါ၏ဟု (ဆို၏)။

သူကြွယ် အလုံးစုံသော တေဘုမ္မကတရားသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို) စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုတရားအားလုံးသည် မမြဲ၊ အကြင် တရားသည် မမြဲ၊ ထိုတရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ သူကြွယ် သင်သည် ထိုတရား ကိုသာလျှင် ငြိကပ်၏၊ သူကြွယ် သင်သည် ထိုတရားသို့သာလျှင် ကပ်ရောက်၏ဟု (ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရားတို့ အလုံးစုံသော တေဘုမ္မကတရားသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ (အကြောင်းတို့သည်) ပြုပြင်အပ်၏၊စေ့ဆော်အပ်၏၊ (အကြောင်းကို)စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုတရားအားလုံးသည် မမြဲ၊ အကြင် တရားသည် မမြဲ၊ ထိုတရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ အကြင်တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုတရားသည် "ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုတရားသည် ငါမဟုတ်၊ ထိုတရားသည် ငါ၏ 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ အကျွန်ုပ်သည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ပါ၏၊ ထို့ထက် အလွန်လည်း ထွက်မြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိပါ၏ဟု (ပြောဆို၏)။

ဤသို့ဆိုလတ်သော် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် ဆိတ်ဆိတ်နေကုန် မျက်နှာမသာကုန်၍ ခေါင်းငုံ့ကုန် မျက်နှာအောက်စိုက် ကုန်သည်ဖြစ်၍ မှိုင်ကုန်လျက် ကြံရာမရကုန်ဘဲ ထိုင်နေကုန်၏။ ထို့နောက် အနာထပိဏ်သူဌေးသည် ဆိတ်ဆိတ်နေကုန် မျက်နှာမသာကုန် ခေါင်းငုံ့ကုန် မျက်နှာအောက်စိုက် ကုန်သည်ဖြစ်၍ မှိုင်ကုန်လျက် ကြံရာမရကုန်ဘဲ ထိုင်နေကုန်သော ထိုပရိဗိုဇ်တို့ကို သိ၍ နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကာ ထိုသာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ပြောဆိုခဲ့သမျှ စကားအားလုံးကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား၏။ သူကြွယ် ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သူကြွယ် သင်သည် ဤသို့ပင် ထိုအချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့ကို အခါအားလျော်စွာ အကြောင်းတရားနှင့်တကွ ကောင်းစွာ နှိပ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်အပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် အနာထပိဏ်သူဌေးကို တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွါးကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေ ကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေ၏။ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် မြတ်စွာဘုရားက တရားစကားဖြင့် အကျိုး စီးပွါးကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေ

ပြီးသော် နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ ဖဲသွားလေ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် အနာထပိဏ်သူဌေး ဖဲသွား၍ မကြာမီ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ဤမေဃဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ရဟန်းပြု၍ အနှစ်တစ်ရာ ရှိပြီးသော ရဟန်းသော်လည်း သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့ကို အနာထပိဏ်သူဌေးက နှိပ်အပ်ကုန်ဘိ သကဲ့သို့ ဤအတူပင် အကြောင်းနှင့်တကွ ကောင်းစွာ နှိပ်ခြင်းကို နှိပ်ကြရာ၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ဥပါလိဝဂ် ===

၄ - ဝဇ္ဇိယမာဟိတသုတ်

၉၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် စမ္ပာပြည် ဂဂ္ဂရာရေကန်၏ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်သည် နေမွန်းယိမ်းအချိန်၌ မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြင်ရန် အလို့ငှါ စမ္ပာပြည်မှ ထွက်ခဲ့၏။ ထို့နောက် ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏၊ "မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြင်ရန်အခါ မဟုတ်သေး၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေတော်မူ၏၊ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့အားလည်း ဖူးမြင်ရန်အခါ မဟုတ်သေး၊ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေတော်မူကုန်၏၊ ငါသည် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းပေရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထို့နောက် ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်သည် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ထိုအခါ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် အညီအညွတ် ပေါင်းဆုံ လာရောက်ကြကုန်ပြီးလျှင် ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံ ရှိကုန်၍ ပဲ့တင်ထပ်စေလျက် များစွာသော (မဂ်ဖိုလ်မှ) ဖီလာဖြစ်သော စကားကို ပြောဆိုကာ ထိုင်နေကုန်၏။ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ် လာနေသည်ကို အဝေးမှပင် မြင်ကြသည်သာတည်း၊ မြင်ပြီးနောက် အချင်းချင်း ပြုပြင်ကုန်၏၊ "အသျှင်တို့ နည်းသော အသံ ရှိကြကုန်လော့၊ အသျှင်တို့ အသံကို မပြုကြကုန်လင့်။ ရဟန်းဂေါတမ၏တပည့် ဤဝဇ္ဇိယမာဟိတ သူကြွယ်သည် အရံသို့ လာ၏။ ရဟန်းဂေါတမ၏ စမ္ပာပြည်နေ အဝတ်ဖြူဝတ်သူ လူတပည့်တို့တွင် ဤဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်သည် တစ်ယောက် အပါအဝင်တည်း။ ထိုအသျှင်တို့သည် အသံနည်းမှုကို အလိုရှိကုန်၏၊ အသံနည်းအောင် ဆုံးမထားကုန်၏၊ အသံနည်းမှု၏ ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိကုန်၏၊ ပရိသတ် အသံနည်းသည်ကို သိ၍ ချဉ်းကပ်သင့်သည်" ဟု မှတ်ထင်ကောင်း မှတ်ထင်ရာ၏ဟု (အချင်းချင်းပြုပြင်ကုန်၏)။

ထို့နောက် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် ဆိတ်ဆိတ် နေကုန်၏။ ထိုအခါ ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်သည် ထိုပရိဗိုဇ်တို့ အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ထိုပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ဝဇ္ဇိယ မာဟိတသူကြွယ်အား သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့က "သူကြွယ် ရဟန်းဂေါတမသည် ခြိုးခြံသော အကျင့်အားလုံးကို ကဲ့ရဲ့၏။ ခြိုးခြံစွာကျင့်သူ ဆင်းရဲစွာကျင့်၍ အသက်မွေး လေ့ရှိသူ အားလုံးကို စင်စစ်အားဖြင့် ပြက်ရယ်ပြု၏၊ စွပ်စွဲ၏ဟူသည် မှန်သလော" ဟု မေးကြကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ခြိုးခြံသော အကျင့်အားလုံးကို ကဲ့ရဲ့တော်မမူပါ၊ ခြိုးခြံစွာ ကျင့်လေ့

ရှိသူ ဆင်းရဲစွာ ကျင့်၍ အသက်မွေးလေ့ရှိသူ အားလုံးကိုလည်း စင်စစ်အားဖြင့် ပြက်ရယ်ပြုတော် မမူပါ၊ စွပ်စွဲတော် မမူပါ။ အသျှင်ဘုရားတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့သင့်သူကိုကား ကဲ့ရဲ့တော်မူပါ၏၊ ချီးမွမ်းသင့်သူကို ချီးမွမ်းတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ကဲ့ရဲ့သင့်သူကို ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍ ချီးမွမ်းသင့်သူကို ချီးမွမ်းတော်မူရကား မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဖန်၍ ဆိုလေ့ရှိတော်မူပါ၏၊ ဤအရာ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ဖက်သတ် ဆိုတော်မမူပါဟု (ပြောဆို၏)။

ဤသို့ ဆိုလတ်သော် ပရိဗိုဇ်တစ်ယောက်က ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်အား - "သူကြွယ် သင်ဆိုင်းလင့်ဦး၊ သင်သည် ယင်းရဟန်းဂေါတမ၏ ဂုဏ်ကိုဆို၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ဆုံးမထိုက်သူတည်း၊ မပညတ်တတ်သူတည်း" ဟု ဆို၏။ အသျှင်ဘုရားတို့ ဤအရာ၌လည်း အကျွန်ုပ်က အသျှင်တို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ဆိုပါအံ့၊ အသျှင်ဘုရားတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် "ဤသည်ကား ကုသိုလ်တရားတည်း" ဟု ပညတ်တော်မူပါ၏၊ အသျှင်ဘုရားတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် "ဤသည်ကား အကုသိုလ်တရားတည်း" ဟု ပညတ်တော်မူပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပညတ်တော်မူရကား မြတ်စွာဘုရားသည် ပညတ်တော် မူတတ်သူပါတည်း၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဆုံးမထိုက်သူ မပညတ်တတ်သူ မဟုတ်ပါဟု (ပြောဆို၏)။

ဤသို့ဆိုလတ်သော် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် ဆိတ်ဆိတ်နေကုန် မျက်နှာမသာကုန်၍ ခေါင်းငုံ့ကုန် မျက်နှာအောက်စိုက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ မှိုင်ကုန်လျက် ကြံရာမရကုန်ဘဲ ထိုင်နေကုန်၏။ ထို့နောက် ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေကုန် မျက်နှာမသာကုန် ခေါင်းငုံ့ကုန် မျက်နှာအောက်စိုက်ကုန်သည် ဖြစ်၍ မှိုင်ကုန်လျက် ကြံရာမရကုန်ဘဲ ထိုင်နေကုန်သော ထိုပရိဗိုဇ်တို့ကိုသိ၍ နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကာ ထိုသာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ပြောဆိုခဲ့သမျှ စကားအားလုံးကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား၏။ သူကြွယ် ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သူကြွယ် သင်သည် ဤသို့ပင် ထိုအချည်းနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့ကို အခါအားလျော်စွာ အကြောင်းနှင့်တကွ ကောင်းစွာ နှိပ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်အပ်ကုန်၏။ သူကြွယ် ခြိုးခြံသော အကျင့် အားလုံးကို "ခြိုးခြံစွာ ကျင့်ရမည်" ဟု ငါမဆို၊ သူကြွယ် ခြိုးခြံသော အကျင့်အားလုံးကို "ခြိုးခြံစွာ မကျင့်ရ" ဟုလည်း ငါမဆို။ သူကြွယ် ဆောက်တည်မှု အားလုံးကို "ဆောက်တည်ရမည်" ဟု ငါမဆို၊ သူကြွယ် ဆောက်တည်မှု အားလုံးကို "မဆောက်တည်ရ" ဟုလည်း ငါမဆို။ သူကြွယ် တရား အားထုတ်မှုအားလုံးကို "အားထုတ်ရမည်" ဟု ငါမဆို၊ သူကြွယ် တရားအားထုတ်မှု အားလုံးကို "အားမထုတ်ရ" ဟုလည်း ငါမဆို။ သူကြွယ် စွန့်လွှတ်မှုအားလုံးကို "စွန့်လွှတ်ရမည်" ဟု ငါမဆို၊ သူကြွယ် စွန့်လွှတ်မှုအားလုံးကို "မစွန့်လွှတ်ရ" ဟုလည်း ငါမဆို။ သူကြွယ် နှလုံးသွင်းမှုအားလုံးကို "နှလုံးသွင်းရမည်" ဟု ငါမဆို၊ သူကြွယ် နှလုံးသွင်းမှုအားလုံးကို "နှလုံးမသွင်းရ" ဟုလည်း ငါမဆို။

သူကြွယ် မှန်၏၊ အကြင် ခြိုးခြံသော အကျင့်ကို ခြိုးခြံစွာ ကျင့်သူအား အကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ခြိုးခြံသော အကျင့်ကို "ခြိုးခြံစွာ မကျင့်ရ" ဟု ငါဆို၏။ သူကြွယ် အကြင် ခြိုးခြံသော အကျင့်ကို ခြိုးခြံစွာ ကျင့်သူအား အကုသိုလ် တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ခြိုးခြံသော အကျင့်ကို ခြိုးခြံစွာ ကျင့်ရမည်" ဟု ငါဆို၏။ သူကြွယ် အကြင် ဆောက်တည်မှုကို ဆောက်တည်သူအား အကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆောက်တည်မှုကို "မဆောက်တည်ရ" ဟု ငါဆို၏။ သူကြွယ် အကြင် ဆောက်တည်မှုကို ဆောက်တည်သူအားကား အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆောက်တည်မှုကို "ဆောက်တည်ရမည်" ဟု ငါဆို၏။ သူကြွယ် အကြင် တရားအားထုတ်မှုကို အားထုတ်သူအား အကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော တရားအားထုတ်မှုကို

"အားမထုတ်ရ" ဟု ငါဆို၏။ သူကြွယ် အကြင် တရားအားထုတ်မှုကို အားထုတ်သူအားကား အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော တရားအားထုတ်မှုကို "အားထုတ်ရမည်" ဟု ငါဆို၏။ သူကြွယ် အကြင် စွန့်လွှတ်မှုကို စွန့်လွှတ်သူအား အကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော စွန့်လွှတ်မှုကို "မစွန့်လွှတ်ရ" ဟု ငါဆို၏။ သူကြွယ် အကြင် စွန့်လွှတ်မှုကို စွန့်လွှတ်သူအား အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော စွန့်လွှတ်မှုကို "စွန့်လွှတ်ရမည်" ဟု ငါဆို၏။

သူကြွယ် အကြင် နှလုံးသွင်းမှုကို နှလုံးသွင်းသူအား အကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့သဘောရှိသော နှလုံးသွင်းမှုကို "နှလုံးမသွင်းရ" ဟု ငါဆို၏။ သူကြွယ် အကြင် နှလုံးသွင်းမှုကို နှလုံးသွင်းသူအားကား အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် တိုးပွါးကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော နှလုံးသွင်းမှုကို "နှလုံးသွင်းရမည်" ဟု ငါဆို၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်သည် မြတ်စွာဘုရားက တရားနှင့်စပ်သော စကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေအပ်သည်ဖြစ်၍ နေရာမှထကာ ရှိခိုးလျက် အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် ဖဲသွားလေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝဇ္ဇိယမာဟိတ သူကြွယ် ဖဲသွား၍ မကြာမီ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ကြာမြင့်စွာ ကိလေသာမြူ နည်းသော ရဟန်းသည်လည်း သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့ကို ဝဇ္ဇိယမာဟိတသူကြွယ်က နှိပ်အပ်ကုန်ဘိ သကဲ့သို့ ဤအတူပင် အကြောင်းနှင့်တကွ ကောင်းစွာ နှိပ်ခြင်းကို နှိပ်ကြရာ၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ဥပါလိဝဂ် ===

၅ - ဥတ္တိယသုတ်

၉၅။ ထိုအခါ ဥတ္တိယပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် "အသျှင်ဂေါတမ လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်းဟု ဖြေဆိုအပ်ပါသလော" ဟု လျှောက်၏။ ဥတ္တိယ ငါသည် "လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟု ထိုအရာကို မဖြေဆိုအပ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ သို့ဖြစ်လျှင် လောကသည် မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်းဟု ဖြေဆို အပ်ပါသလောဟု (လျှောက်၏)။ ဥတ္တိယ ငါသည် "လောကသည် မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟုလည်း ထိုအရာကို မဖြေဆိုအပ်။ အသျှင်ဂေါတမ လောကသည် အဆုံးရှိ၏။ပ။ လောကသည် အဆုံးမရှိ၊ ထိုအသက်သည်ပင် ထိုကိုယ်တည်း။ အသက်တခြား ကိုယ်တခြားတည်း။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက်ဖြစ်၏။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် မဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီး

နောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်းဟု ဖြေဆိုအပ် ပါသလောဟု (လျှောက်၏)။ ဥတ္တိယ ငါသည် "သတ္တဝါသည် သေပြီး နောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟုလည်း ထိုအရာကို မဖြေဆိုအပ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဂေါတမ လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီး တည်းဟု ဖြေဆိုအပ်ပါသလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ဥတ္တိယ ငါသည် လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟု ထိုအရာကို မဖြေဆိုအပ်ဟု ဆို၏။ "အသျှင်ဂေါတမ သို့ဖြစ်လျှင် လောကသည် မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်း နှီးတည်းဟု ဖြေဆိုအပ်ပါသလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ဥတ္တိယ ငါသည် လောကသည် မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟုလည်း ထိုအရာကို မဖြေဆိုအပ်ဟု ဆို၏။ အသျှင်ဂေါတမ လောကသည် အဆုံးရှိ၏။ပ။ လောကသည် အဆုံးမရှိ။ ထိုအသက်ပင် ထိုကိုယ် တည်း။ အသက်တခြား ကိုယ်တခြားတည်း။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်၏။ သတ္တဝါသည် သေပြီး နောက် မဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ မဖြစ်လည်း မဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီး နောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်းဟု ဖြေဆိုအပ်ပါသလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ဥတ္တိယ ငါသည် သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြား အယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟုလည်း ထိုအရာကို မဖြေဆိုအပ်ဟု ဆို၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် အသျှင် ဂေါတမသည် အဘယ်သို့ ဖြေဆိုအပ်ပါသနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ဥတ္တိယ ငါသည် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ သတ္တဝါတို့ စင်ကြယ်ရန်၊ စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှုတို့ကို လွန်မြောက်ရန်၊ ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းတို့ ချုပ်ပျောက်ရန်၊ နည်းလမ်း (မဂ်)ကို ရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် တပည့်တို့အား တရားကို ဟော၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ သတ္တဝါတို့ စင်ကြယ်ရန်၊ စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှုတို့ကို လွန်မြောက်ရန်၊ ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းတို့ ချုပ်ရန်၊ နည်းလမ်း (မဂ်)ကို ရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် အကြင် တရားကို ဟော၏။ ထိုတရားဖြင့် လောကအားလုံးကို ထုတ်ဆောင်အပ်ပါ သလော။ ထက်ဝက်၊ သို့မဟုတ် သုံးပုံတစ်ပုံကို ထုတ်ဆောင်အပ်ပါသလောဟု (လျှောက်၏)။ ဤသို့ ဆိုလတ်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏၊ "ဥတ္တိယပရိဗိုဇ်သည် 'ရဟန်းဂေါတမကို အားလုံးတို့ထက် သာလွန်သော ပြဿနာကို ငါမေးလိုက်သဖြင့် ဆုတ်နစ်၏၊ မဖြေဆိုနိုင်၊ မဖြေဆိုဝံ့ ယောင်တကား" ဟု ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူကို မရပါစေလင့်၊ ထိုအယူသည် ထိုဥတ္တိယပရိဗိုဇ်အား နေ့ညဉ့် ရှည်ကြာစွာ စီးပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် အလို့ငှါ ဖြစ်လေရာ၏" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဥတ္တိယပရိဗိုဇ်အား - "ငါ့သျှင်ဥတ္တိယ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် သင့်အား ဥပမာကို ပြုမည်၊ ဤလောက၌ သိနားလည်ကြသော ယောကျ်ား အချို့တို့သည် ဥပမာအားဖြင့် ဆိုလိုရင်း စကား၏ အနက်ကို သိကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်ဥတ္တိယ ဥပမာသော်ကား မင်း၏ အစွန်အဖျားကျ သော မြို့သည် တံတိုင်းအခြေ ခိုင်ခံ့၏၊ တံတိုင်း၊ နံရံ၊ တုရိုဏ်းတိုင်၊ တံခါးပေါင် ခိုင်ခံ့၏၊ တံခါး တစ်ပေါက် ရှိ၏၊ ထိုမြို့၏ တံခါးမှူးသည် ပညာရှိ၏၊ ထက်မြက်၏၊ လိမ္မာ၏၊ မသိသူတို့အား တားမြစ်၍ သိသူတို့အား သွင်း၏၊ ထိုတံခါးမှူးသည် ထိုမြို့၏ ပတ်ဝန်းကျင် မြို့ပတ်လမ်းကို အစဉ်လျှောက်၏၊ မြို့ပတ်လမ်းကို အစဉ် လျှောက်လတ်သော် မြို့ရိုးစပ်ကို လည်းကောင်း၊ မြို့ရိုးပေါက်ကို လည်းကောင်း၊ အယုတ်သဖြင့် ကြောင်ထွက်လောက်ရုံမျှ အပေါက်ကိုလည်း မမြင်ရာ။ ထိုတံခါးမှူးအား 'ဤမျှလောက် သတ္တဝါတို့သည် ဤမြို့ကို ဝင်ကုန်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထွက်ကုန်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း' ဤသို့

အသိဉာဏ် မဖြစ်။ စင်စစ်အားဖြင့် ဤအရာ၌ ထိုတံခါးမှူးအား 'ဤမြို့ကို ဝင်ကုန် ထွက်ကုန်သော ကြီးမားသော သတ္တဝါအားလုံးတို့သည် ဤတံခါးဖြင့်သာ ဝင်ကုန်၏၊ ထွက်ကုန်၏' ဟု ဤသို့သာ အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊

ငါ့သျှင်ဥတ္တိယ ဤအတူပင် မြတ်စွာဘုရားအား 'ထိုတရားဖြင့် သတ္တဝါအားလုံးကို ထက်ဝက်၊ သို့မဟုတ် သုံးပုံတစ်ပုံကို ထုတ်ဆောင်သည်' ဟု ကြောင့်ကြမှုသည် မဖြစ်။ စင်စစ်အားဖြင့် 'ဤအရာ၌ မြတ်စွာဘုရားအား လောကမှ ထုတ်ဆောင်ပြီး ထုတ်ဆောင်ဆဲ ထုတ်ဆောင်လတ္တံ့သော သတ္တဝါ အားလုံးတို့သည် စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပညာ အားနည်းမှုကို ပြုတတ်ကုန်သော နီဝရဏ ငါးပါးတို့ကို ပယ်ကာ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့၌ စိတ်တည်ကြ၍ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပွါးစေပြီးနောက် ဤသို့ ထိုတရားဖြင့် လောကမှ ထုတ်ဆောင်ပြီး ထုတ်ဆောင်ဆဲ ထုတ်ဆောင်လတ္တံ့' ဟု ဤသို့သာ ကြောင့်ကြမှု ဖြစ်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်ဥတ္တိယ မြတ်စွာဘုရားအား ယခင်မေးပြီး ပြဿနာကို သာလျှင် နည်းတစ်မျိုးဖြင့် မေး၏၊ ထို့ကြောင့် သင်၏ ထိုပြဿနာကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေတော်မမူ" ဟု မိန့်ဆို၏။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ဥပါလိဝဂ် ===

၆ - ကောကနုဒသုတ်

၉၆။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် တပေါဒါရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ညဉ့်၏ မိုးသောက်ချိန်၌ စောစောထကာ တပေါဒါမြစ်သို့ ကိုယ်လက်တို့ကို ရေချိုးသုတ်သင်ရန် ချဉ်းကပ်တော်မူ၏၊ တပေါဒါမြစ်၌ ကိုယ်လက်တို့ကို ရေချိုးသုတ်သင်ပြီး နောက် သင်္ကန်း တစ်ထည်တည်းဖြင့် ကိုယ်လက်တို့ကို ရှေးအတိုင်း ဖြစ်စေလျက် ရပ်နေတော်မူ၏။ ကောကနုဒပရိဗိုဇ်သည်လည်း ညဉ့်၏ မိုးသောက်ချိန်၌ ထကာ တပေါဒါမြစ်သို့ ကိုယ်လက်တို့ကို ရေချိုး သုတ်သင်ရန် ချဉ်းကပ်၏၊ ကောကနုဒပရိဗိုဇ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာ လာနေသည်ကို အဝေးမှ မြင်၍ - "ငါ့သျှင် ဤနေရာ၌ မည်သူနည်း" ဟု မေး၏။ "ငါ့သျှင် ငါကား ရဟန်းတည်း" ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် မည်သည့် ရဟန်းတို့၏ ရဟန်းနည်းဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသား တော်တို့၏ ရဟန်းတည်းဟု (ဆို၏)။ အကျွန်ုပ်တို့သည် အကယ်၍ အသျှင်က ပြဿနာ ဖြေဆိုရန် ခွင့်ပြုပါလျှင် အသျှင်ကို တစ်စုံတစ်ရာ အမြွက်မျှ မေးလိုပါကုန်၏ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင် မေးလော့၊ ကြားနာရလျှင် သိကြပါကုန်အံ့ဟု (ဆို၏)။

အသျှင် "လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟု အသျှင်သည် ဤသို့ အယူရှိပါသလောဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် "လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟု ငါသည်ဤသို့ အယူမရှိပါဟု ဆို၏။ အသျှင် "လောက သည် မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟု အသျှင်သည် ဤသို့သော အယူရှိပါသလောဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် "လောကသည် မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟု ငါသည် ဤသို့လည်း အယူမရှိပါဟု ဆို၏။ အသျှင် "လောကသည် အဆုံးရှိ၏။ပ။ လောကသည် အဆုံးမရှိ။ ထိုအသက်သည်ပင် ထိုကိုယ်တည်း။ အသက်တခြား ကိုယ်တခြားတည်း။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်၏။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် မဖြစ်၊ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက်

ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်လည်း မဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည် လည်း မဟုတ်၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်းဟု အသျှင်သည် ဤသို့ အယူရှိပါသလော" ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် "သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ် သည်လည်း မဟုတ်၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟု ငါသည် ဤသို့ အယူမရှိပါဟု ဆို၏။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်သည် မသိသလော၊ မမြင်သလောဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် ငါသည် မသိသည် မဟုတ်၊ မမြင်သည် မဟုတ်၊ ငါသည် သိ၏၊ မြင်၏ဟု ဆို၏။ "အသျှင် လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်းဟု အသျှင်သည် ဤသို့ အယူ ရှိပါသလော" ဟု မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြား အယူသည် အချည်းနှီး" ဟု ငါသည် ဤသို့ အယူမရှိပါဟု ဆို၏၊ "အသျှင် လောကသည် မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟု အသျှင်သည် ဤသို့ အယူရှိပါ သလော" ဟု မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် လောကသည် မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟု ငါသည် ဤသို့လည်း အယူမရှိပါဟု ဆို၏။ "အသျှင် လောကသည် အဆုံးရှိ၏။ပ။ လောကသည် အဆုံးမရှိ။ ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်တည်း။ အသက်တခြား ကိုယ်တခြားတည်း။ သတ္တဝါ သည် သေပြီးနောက် ဖြစ်၏။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် မဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ် လည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်လည်း မဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်းဟု အသျှင်သည် ဤသို့ အယူရှိပါသလော" ဟု မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟု ငါသည် ဤသို့ အယူမရှိပါဟု ဆို၏။ "ထိုသို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်သည် မသိသလော မမြင်သလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်သာ် "ငါ့သျှင် ငါသည် မသိသည် မဟုတ်၊ မမြင်သည် မဟုတ်၊ ငါ့သျှင် ငါသည် သိ၏၊ မြင်၏" ဟု ဤသို့ ဆို၏။ ငါ့သျှင် ဤဆိုပြီး စကား၏ အနက်ကို အဘယ်အခြင်းအရာအားဖြင့် မှတ်ရမည်နည်းဟု (မေး၏)။

"ငါ့သျှင် လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟူသော ဤစကားသည် မိစ္ဆာအယူ ဖြစ်၏။ "ငါ့သျှင် လောကသည် မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟူသော ဤစကားသည် မိစ္ဆာအယူ ဖြစ်၏။ "ငါ့သျှင် လောကသည် အဆုံးရှိ၏။ပ။ လောကသည် အဆုံးမရှိ။ ထိုအသက်သည်ပင် ထိုကိုယ်တည်း။ အသက်တခြား ကိုယ် တခြားတည်း။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်၏၊ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် မဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏၊ အခြားအယူသည် အချည်းနှီးတည်း" ဟူသော ဤစကားသည် မိစ္ဆာအယူ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် အယူရှိသမျှ အယူအကြောင်း 'ဌာန' ရှိသမျှ အယူ၏ တည်ရာရှိသမျှ အယူသောင်းကျန်းမှု ရှိသမျှ အယူဖြစ်ကြောင်း ရှိသမျှ အယူပယ်ခွါကြောင်း ရှိသမျှကို ငါသည် သိ၏၊ ငါသည် မြင်၏။ ငါသည် ထိုအယူကို သိလျက် ငါသည် ထိုအယူကို မြင်လျက် "ငါသည် မသိ မမြင်"ဟု အဘယ်ကြောင့် ဆိုရမည်နည်း။ ငါ့သျှင် ငါသည် သိ၏၊ မြင်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်သည် အဘယ်အမည် ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်သို့လျှင် အသျှင့်ကို သီတင်းသုံးဖော်တို့က သိကြ ပါကုန်သနည်းဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် ငါ၏အမည်ကား "အာနန္ဒာ" တည်း၊ ငါ့ကို သီတင်းသုံးဖော်တို့က "အာနန္ဒာ" ဟုသာ သိကြကုန်၏ဟု(မိန့်ဆို၏)။ အချင်းတို့ ဆရာကြီးနှင့်အတူ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြရပါ လျက် "အသျှင်အာနန္ဒာ" ဟု မသိခဲ့ကြပါ၊ မှန်ပါ၏၊ "ဤအသျှင်သည် အာနန္ဒာ" ဟုသာ အကျွန်ုပ်တို့ သိကြပါလျှင် ဤမျှလောက်ပင် ပြောဆိုကြမည် မဟုတ်ပါ၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အကျွန်ုပ်၏အပြစ်ကို သည်းခံတော်မူပါလော့ဟု လျှောက်၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ဥပါလိဝဂ် ===

၇ - အာဟုနေယျသုတ်

၉၇။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏၊ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်း၍ နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်၏။ အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ ထိုရဟန်းသည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိ၍ အနက်, သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဟောဖော်ပြတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို များစွာ ကြားနာအပ်ကုန်၏၊ ဆောင်ထားအပ်ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့လာအပ်ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် မှတ်သား ထားအပ်ကုန်၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ မိတ်ဆွေကောင်း ရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော် ကောင်းရှိ၏၊ အပေါင်းအဖော်ကောင်း၌ ကိုင်းညွတ်၏။ မှန်သော ဉာဏ်အမြင်ရှိ၏၊ မှန်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ များပြားသော တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများ ဖြစ်သွား၏၊ အများဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လာ၏၊ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်စေ၏၊ ကိုယ်ပျောက်စေ၏၊ နံရံတစ်ဖက် တံတိုင်းတစ်ဖက် တောင်တစ်ဖက်သို့ မထိမငြိဘဲ ကောင်းကင်၌ ကဲ့သို့ သွား၏၊ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်းပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ ကဲ့သို့ပြု၏၊ ရေ၌လည်း မကွဲစေဘဲ မြေ၌ကဲ့သို့ သွား၏၊ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွား၏၊ ဤသို့ တန်ခိုး ကြီးကုန်သော အာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤလနေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်၏၊ ဆုပ်ကိုင်၏၊ ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့်တူသော ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်ဖြင့် နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြား၏။ တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏ - "တပ်မက်မှု 'ရာဂ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်မှု 'ရာဂ' နှင့်တကွသော စိတ်ဟု သိ၏။ တပ်မက်မှု 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်မှု 'ရာဂ' ကင်းသောစိတ်ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း။ပ။ အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း။ပ။ တွေဝေမှု 'မောဟ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း။ တွေဝေမှု 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း ကျုံ့သော 'သံခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း။ ပျံ့သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း။ သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဥတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း။ သာလွန်သော တရားမရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း။ တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း။ မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း။ လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း။ မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်" ဟု သိ၏။ များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝ နှစ်ဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊

ဘဝငါးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း "ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သောဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏" ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာ (အဖြစ်သနစ်) နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသော ခန္ဓာ အစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ "အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသောကံ ရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲ ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏၊ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယ သုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲခြင်းမှ ကင်းကုန်၏၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ လူ့ပြည် နတ်ပြည် သုဂတိ၌ ဖြစ်ရကုန်၏" ဟု ကံအားလျော်စွာဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ ဤသို့ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား ကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီရန် ထိုက်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ဥပါလိဝဂ် ===

၈ - ထေရသုတ်

၉၈။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် နေလေရာရာ အရပ်တိုင်း၌ ချမ်းသာစွာသာလျှင် နေရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - (၁) မထေရ်ကြီး ဖြစ်၏၊ ညဉ့်အများကို သိ၏၊ ရဟန်းဝါရင့်၏၊ ရဟန်းသက် ရှည်၏၊ (၂) သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ (၃) အကြားအမြင် များ၏။ပ။ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏။ (၄) ထိုရဟန်းအား ပါတိမောက် နှစ်ပါးတို့သည် အကျယ်အားဖြင့် (နှုတ်၌) လာကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန်ထားအပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ (နှုတ်၌) ဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်၏၊ သုတ်အားဖြင့် သဒ္ဒါအားဖြင့် ကောင်းစွာဆုံးဖြတ် ထားအပ်ကုန်၏။ (၅) အဓိကရုဏ်း ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို ယူ၍ ငြိမ်းစေမှု၌ လိမ္မာ၏။ (၆) တရားလိုလားသူ ဖြစ်၏၊ ချစ်ဖွယ် သုံးနှုန်းတတ်၏၊ လွန်မြတ်သော ဓမ္မ လွန်မြတ်သော ဝိနယ၌ အားကြီးသော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှု ရှိ၏။ (၇) ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံး အဆောင်ဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ (၈) ရှေ့သို့ တက်ခြင်း နောက်သို့ ဆုတ်ခြင်း၌ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိ၍ ရွာတွင်းဝယ် နေထိုင်ခြင်း၌ ကိုယ်နှုတ်ကို စောင့်စည်း၏။ (၉) မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော လွန်မြတ်သော စိတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်ကုန်သော ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရ၏၊ မငြိုမငြင် ရ၏၊ မပင်မပန်း ရ၏၊ (၁၀) အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိကာ မျက်မှောက်ပြုလျက် ပြီးပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မထေရ်ရဟန်းသည် နေလေရာရာ အရပ်တိုင်း၌ ချမ်းသာစွာသာလျှင် နေရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ဥပါလိဝဂ် ===

၉ - ဥပါလိသုတ်

၉၉။ ထိုအခါ အသျှင်ဥပါလိသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကာ မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် တောစွန် တောင်ဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲရန် အလိုရှိပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ဥပါလိ တောစွန် တောင်ဖျားကျသော တောကျောင်းတို့သည် နေနိုင်ရန် ခဲယဉ်းကုန်၏၊ (အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်၍ နေခြင်းသည် ခဲယဉ်း၏၊ တစ်ယောက်တည်း မွေ့လျော်နိုင်ခဲ၏၊ တောတို့သည် သမာဓိ 'တည်ကြည်မှု' မရသော ရဟန်း၏ စိတ်ကို ပယ်ထုတ် သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ဥပါလိ သမာဓိမရဘဲ "တောစွန် တောင်ဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို ငါမှီဝဲအံ့" ဟု ဆိုသော သူသည် "နစ်မူလည်း နစ်လိမ့်မည်၊ ပေါ်မူလည်း ပေါ်လိမ့်မည်" ဟူသော ဤအရာကိုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏။ ဥပါလိ ဥပမာသော်ကား ရေအိုင်ကြီး တစ်ခုရှိ၏။ ထိုရေအိုင်ကြီးသို့ ခုနစ်တောင်၊ သို့မဟုတ် ခုနစ်တောင့်ထွာရှိသော ဆင်ပြောင်ကြီးသည်

လာရာ၏၊ ထိုဆင်ကြီးအား ဤအကြံသည် ဖြစ်ရာ၏၊ “ငါသည် ဤရေအိုင်သို့ ဆင်း၍ နားရွက် ဆေးကစားခြင်းဖြင့် ကစားမည်၊ ကျောက်ကုန်းဆေးကစားခြင်းဖြင့် ကစားမည်၊ နားရွက်ဆေးကစားခြင်းဖြင့် ကစား၍ ကျောက်ကုန်းဆေးကစားခြင်းဖြင့် ကစားပြီးလျှင် ရေချိုး ရေသောက်ပြီးနောက် တစ်ဖန်တက်ကာ အလိုရှိရာသို့ ဖဲသွားရမူ ကောင်းလေစွ”ဟု (ဤအကြံသည် ဖြစ်ရာ၏)။ ထိုဆင်ပြောင်ကြီးသည် ထိုရေအိုင်သို့ သက်ဆင်း၍ နားရွက်ဆေးကစားခြင်းဖြင့်လည်း ကစားရာ၏၊ ကျောက်ကုန်း ဆေးကစားခြင်းဖြင့်လည်း ကစားရာ၏၊ နားရွက် ဆေးကစားခြင်းဖြင့်လည်း ကစား၍ ကျောက်ကုန်း ဆေးကစားခြင်းဖြင့်လည်း ကစားပြီးလျှင် ရေချိုး ရေသောက်ပြီးနောက် တစ်ဖန်တက်ကာ အလိုရှိရာသို့ ဖဲသွားရာ၏။ ထိုသို့ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဥပါလိ ကြီးသော အတ္တဘော ‘ကိုယ်’ သည် နက်သော ရေ၌ ထောက်တည်ရာကို ရသောကြောင့်တည်း။

ထို့နောက် ယုန်သော် လည်းကောင်း၊ ကြောင်သော် လည်းကောင်း လာရာ၏၊ ထိုသတ္တဝါအား ဤအကြံသည် ဖြစ်ရာ၏၊ “ငါကား အဘယ်အမျိုးအစားနည်း၊ ဆင်ပြောင်ကြီးကား အဘယ်အမျိုးအစားနည်း၊ ငါသည် ဤရေအိုင်သို့ ဆင်း၍ နားရွက် ဆေးကစားခြင်းဖြင့်လည်း ကစားမည်၊ ကျောက်ကုန်းဆေးကစားခြင်းဖြင့်လည်း ကစားမည်၊ နားရွက် ဆေးကစားခြင်းဖြင့်လည်း ကစား၍ ကျောက်ကုန်းဆေးကစားခြင်းဖြင့်လည်း ကစားပြီးလျှင် ရေချိုး ရေသောက်ပြီးနောက် တစ်ဖန်တက်ကာ အလိုရှိရာသို့ ဖဲသွားရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (ဤအကြံသည် ဖြစ်ရာ၏)။ ထိုသတ္တဝါသည် ထိုရေအိုင်သို့ မဆင်ခြင်ဘဲ အဆောတလျင် သက်ဆင်းရာ၏၊ ထိုသတ္တဝါအား “နစ်မူလည်း နစ်လိမ့်မည်၊ ပေါ်မူလည်း ပေါ်လိမ့်မည်” ဟူသော ဤအရာကိုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ဥပါလိ သေးငယ်သော အတ္တဘောသည် နက်သောရေ၌ ထောက်တည်ရာကို မရနိုင်သောကြောင့်တည်း။ ဥပါလိ ဤအတူပင် “သမာဓိကို မရဘဲ တောစွန် တောင်ဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို ငါမှီဝဲအံ့” ဟု ဆိုသော သူသည် “နစ်မူလည်း နစ်လိမ့်မည်၊ ပေါ်မူလည်း ပေါ်လိမ့်မည်” ဟူသော ဤအရာကိုသာ (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်၏။ ဥပါလိ ဥပမာသော်ကား မည်သို့မျှ မသိသေးသော ပက်လက်အိပ်ရွယ် ကလေးသူငယ်သည် မိမိ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ဖြင့် ကစား၏။ ဥပါလိ ထိုအရာကို မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤကလေးငယ်၏ ကစားခြင်းသည် အလုံးစုံ ပြည့်စုံသည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။ ဥပါလိ ထိုသူငယ်သည် နောက်အခါ၌ ကြီးပွါးခြင်းသို့ ရောက်၍ ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ ရောက်ရကား ထွန်ငယ်ဖြင့် ကစားခြင်း ကျည်းသားရိုက်ခြင်း ကျွမ်းထိုးခြင်း စကြာဖြင့် ကစားခြင်း ခြင်ခွက်ငယ်ဖြင့် ကစားခြင်း ရထားငယ်ဖြင့် ကစားခြင်း လေးငယ်ဖြင့် ကစားခြင်းဟူသော သူငယ်တို့၏ ကစားဖွယ်တို့ဖြင့် ကစား၏။ ဥပါလိ ထိုအရာကို မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤပျော်မြူးခြင်းသည် ရှေးကစားခြင်းထက် သာလွန်၍ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန်၍ ကောင်းမွန်သည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။ ဥပါလိ ထိုသူငယ်သည် နောက်အခါ၌ ကြီးပွါးခြင်းသို့ ရောက်၍ ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ ရောက်သည့်ပြင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့နှင့် ကုံလုံပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိကုန် ကာမနှင့်စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ်ရှိကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံ။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဒါရုံ။ ဃာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံ။ ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံ။ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန် ချစ်ဖွယ်သဘောရှိကုန် ကာမနှင့်စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ်ရှိကုန်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ’ တို့ဖြင့် မွေ့လျော် ခံစားရ၏။ ဥပါလိ ထိုအရာကို မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤပျော်မြူးခြင်းသည် ရှေ့ပျော်မြူးခြင်းတို့ထက် သာလွန်၍ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန်၍ ကောင်းမွန် သည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။။

ဥပါလိ ဤသာသနာတော်၌ ပုဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော၊ လောကကို သိတော်မူသော၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော၊ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ် မာရ်နတ် ပြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏပြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောကကို ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။

ထိုတရားတော်ကို သူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသည် လည်းကောင်း၊ အခြားဇာတ် တစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်သော သူသည် လည်းကောင်း ကြားနာရ၏။ ထိုသူသည် ထိုတရားတော်ကို ကြားနာရသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်မှုကို ရ၏၊ ထိုသူသည် ယုံကြည်မှုကို ရခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ - "လူ့ဘောင်၌ နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်း၏၊ (ကိလေသာ) မြူထရာ လမ်းကြောင်း ဖြစ်၏၊ ရဟန်းအဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့် တူ၏၊ လူ့ဘောင်၌ နေသူသည် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို စင်စစ် ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်းပွတ်သစ်နှင့်တူစွာ ကျင့်ရန် မလွယ်၊ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရမူ ကောင်း လေစွ"ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ များသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ နည်းသော ဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ များသော ဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် (အဓိသီလ)ဟူသော ရဟန်းတို့၏ သိက္ခာ၊ သိက္ခာပုဒ်တော်ဟူသော သာဇီဝသို့ ကောင်းစွာ ရောက်လျက် အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ သနားတတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပေးသည်ကိုသာ ယူ၏၊ ပေးသည်ကိုသာ အလိုရှိ၏၊ မခိုး မဝှက်၊ စင်ကြယ်သော ကိုယ်ဖြင့် နေ၏။

မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ယုတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ မရှိ၊ ရွာသူတို့၏ အလေ့ဖြစ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ မှန်သော စကားချင်း ဆက်စပ်စေ၏၊ တည်သော စကားရှိ၏၊ ယုံကြည်ထိုက်သော စကား ရှိ၏၊ လောကကို လှည့်စားတတ်သူ မဟုတ်။

ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူတို့နှင့်) ဤသူတို့ ကွဲပြားခြင်းငှါ ထိုသူတို့ အထံ၌ မပြောတတ်၊ ထိုသူ့တို့ထံမှ နားထောင်၍ (ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကွဲပြားခြင်းငှါ ဤသူတို့ အထံ၌ မပြောတတ်၊ ဤသို့ ကွဲပြားသူတို့ကိုလည်း စေ့စပ်တတ်၏၊ ညီညွတ်သူတို့လည်း အားပေးတတ်၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ ကြမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ကြမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အကြင် စကားသည် အပြစ် ကင်း၏၊ နားချမ်းသာ၏၊ နှစ်လိုဖွယ်ရှိ၏၊ နှလုံးသို့ သက်ဝင်၏၊ ယဉ်ကျေး၏၊ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော စကားကိုသာ ဆို၏။ သိမ်ဖျင်းသော စကားကိုပယ်၍ သိမ်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့

ရှိ၏၊ ဟုတ်မှန်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အဆုံးအမနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ (သင့်သော) အခါ၌ အကြောင်းနှင့် တကွသော အပိုင်းအခြားရှိသော အစီးအပွါးနှင့်စပ်သော မှတ်သားလောက်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ထိုရဟန်းသည် မျိုးစေ့အပေါင်း အပင်အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆွမ်းတစ်နပ်သာ စားလေ့ရှိ၏၊ ညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ နေလွဲစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း (သူတော်ကောင်းတရား၏) ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော ပွဲကြည့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာခြယ်ခြင်း နံ့သာပျောင်းလိမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရွှေငွေကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကောက်စိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အသားစိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မိန်းမအို၊ မိန်းမပျိုကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောက်ျားကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆိတ်နှင့် သိုးကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြက် ဝက်ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆင် နွား မြင်း မြည်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ လယ်နှင့် ယာကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တမန်အမှု အစေအပါးအမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဝယ်မှု ရောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ချိန်စဉ်းလဲ အသပြာစဉ်းလဲ ခြင်တွယ်တိုင်းတာ စဉ်းလဲခြင်းမှ ရှောင် ကြဉ်၏။ တံစိုးယူခြင်း လှည့်ဖြားခြင်း အတုပြု၍ လိမ်ခြင်းတည်းဟူသော ကောက်ကျစ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဖြတ်ခြင်း သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း (ခရီးသွားတို့ကို) လုယက်ခြင်း (ရွာနိဂုံးတို့ကို) ဖျက်ဆီးခြင်း ဓားပြတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့်, ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့်အတူပါမြဲပရိက္ခရာမျှသာရှိသဖြင့်) တစ်ပါတည်း ယူပြီးဖြစ်၍ သာလျှင် သွား၏။ အတောင်ရှိသော ငှက်သည် ပျံလေရာရာသို့ မိမိအတောင်သာ ဝန်ရှိသည် ဖြစ်၍ ပျံသကဲ့သို့၊ ဤအတူ ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့်, ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့်အတူပါမြဲ ပရိက္ခရာမျှသာရှိသဖြင့်) တစ်ပါတည်း ယူပြီးဖြစ်၍ သာလျှင် သွား၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလအစုနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ အပြစ်မရှိသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။ ထိုရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း 'ရူပါရုံ' ကို မြင်သော် (မိန်းမယောက်ျားစသော) သဏ္ဌာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက်ခြေစသောအင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (အကယ်၍) စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ (ထို့ကြောင့်ရဟန်းသည်) ထိုစက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ နားဖြင့် အသံ 'သဒ္ဒါရုံ'ကို ကြားသော်။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' ကို နမ်းသော်။ လျှာဖြင့် အရသာ 'ရသာရုံ' ကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ'ကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် သဘော 'ဓမ္မာရုံ'ကို သိသော် (မိန်းမယောက်ျားစသော) သဏ္ဌာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေစသောအင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ အကယ်၍ မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံး မသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည် ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်း၏၊ မနိန္ဒြေ၌ စာင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထို(ရဟန်း)သည် ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ (ကိလေသာနှင့်) မရောသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။ ထိုရဟန်းသည် ရှေ့သို့တက်ရာ နောက်သို့ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ တူရူကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ဒုကုဋ် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ ဆင်ခြင်

လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊

ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလအစုနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းမှုနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'နှင့် လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏၊ တောကို နေရာကို မှီဝဲ၏ နေရာကို မှီဝဲ၏၊ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင်ခေါင်းကို သင်္ချိုင်းကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို (မှီဝဲ၏)။

ထို (ရဟန်း) သည် တောသို့ဖြစ်စေ သစ်ပင်ရင်းသို့ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ဖြစ်စေ ကပ်ရောက်သည် ဖြစ်၍ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု သတိကိုဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဟူသော) လောက၌ မက်မောမှု 'အဘိဇ္ဈာ'ကို ပယ်၍ မက်မောမှု 'အဘိဇ္ဈာ' ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ မက်မောမှု 'အဘိဇ္ဈာ'မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသကို ပယ်၍ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့ ၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေ၏၊ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ'ကို ပယ်၍ လေးလံထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ'မှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'ရှိလျက် အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျံ့လွင့်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်မှု 'ကုက္ကုစ္စ'ကို ပယ်၍ မိမိသန္တာန်၌ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ပျံ့လွင့်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တ တစ်ဖန်ပူပန်မှု 'ကုက္ကုစ္စ'မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို ပယ်၍ ယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို လွန်မြောက်သည် ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပညာ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ'တရား ငါးပါးတို့ကို ပယ်၍ ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ'ရှိသော ပဌမဈာန် သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဥပါလိ ထိုအရာကို မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤနေခြင်းသည် ရှေးနေခြင်းတို့ ထက် သာလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန် မွန်မြတ်သည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။ ဥပါလိ ငါ၏ တပည့်တို့သည် မိမိ၌ ဤတရားကို ကောင်းစွာ မြင်ကြသဖြင့် တောစွန်တောင်ဖျား တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုမျှဖြင့် မိမိ မျှော်မှန်းချက် အကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ အစဉ်ရောက်၍ နေကြသည် မဟုတ်ကုန်သေး။

ဥပါလိ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဥပါလိ ထိုအရာကို မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤနေခြင်းသည် ရှေးနေခြင်းတို့ထက် သာလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန် မွန်မြတ်သည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။ ဥပါလိ ငါ၏ တပည့်တို့သည် မိမိ၌ ဤတရားကို ကောင်းစွာ မြင်ကြသဖြင့် တောစွန်တောင် ဖျား ကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုမျှဖြင့် မိမိ မျှော်မှန်းချက် အကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ အစဉ်ရောက်၍ နေကြသည် မဟုတ်ကုန်သေး။

ဥပါလိ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နှစ်သက်မှု 'ပီတိ' ကိုလည်း တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဥပါလိ ထိုအရာကို မည်သို့မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤနေခြင်းသည် ရှေးနေခြင်းတို့ထက် သာလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန် မွန်မြတ်သည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏၊

ဥပါလိ ငါ၏ တပည့်တို့သည် မိမိ၌ ဤတရားကို လည်းကောင်းစွာ မြင်ကြသဖြင့် တောစွန် တောင်ဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုမျှဖြင့် မိမိ မျှော်မှန်းချက် အကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ အစဉ် ရောက်၍ နေကြသည် မဟုတ်ကုန်သေး။

ဥပါလိ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ချမ်းသာမှုကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။

ဥပါလိ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အချင်းခပ်သိမ်း ရုပ်သညာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိခိုက်မှု သညာတို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် သညာ အထူးထူးကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းပွားများလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဥပါလိ ထိုအရာကို မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤနေခြင်းသည် ရှေးနေခြင်းတို့ထက် သာလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန် မွန်မြတ်သည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။ ဥပါလိ ငါ၏ တပည့်တို့သည် မိမိ၌ ဤတရားကိုလည်း ကောင်းစွာ မြင်ကြသဖြင့် တောစွန် တောင်ဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုမျှဖြင့် မိမိ မျှော်မှန်းချက် အကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ အစဉ်ရောက်၍ နေကြသည် မဟုတ်ကုန်သေး။

ဥပါလိ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အချင်းခပ်သိမ်း အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းပွားများလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။

အချင်းခပ်သိမ်း ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ “တစ်စုံတစ်ခုမျှမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းပွားများလျက်) အာကိဉ္စညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။

အချင်းခပ်သိမ်း အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ “ဤဈာန်သည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤဈာန်သည် မွန်မြတ်၏” ဟု (စီးဖြန်းပွားများလျက်) နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဥပါလိ ထိုအရာကို မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤနေခြင်းသည် ရှေးနေခြင်းတို့ထက် သာလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန် မွန်မြတ်သည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။ ဥပါလိ ငါ၏ တပည့်တို့သည် မိမိ၌ ဤတရားကိုလည်းကောင်းစွာ မြင်ကြသဖြင့် တောစွန် တောင်ဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုမျှဖြင့်လည်း မိမိ မျှော်မှန်းချက် အကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ အစဉ် ရောက်၍ နေကြသည် မဟုတ်ကုန်သေး။

ဥပါလိ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အချင်းခပ်သိမ်း နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်) သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသူအား ပညာဖြင့်လည်း မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏။ ဥပါလိ ထိုအရာကို မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤနေခြင်းသည် ရှေးနေခြင်းတို့ထက် သာလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည် သာလွန် မွန်မြတ်သည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏။ ဥပါလိ ငါ၏ တပည့်တို့သည် မိမိ၌ ဤတရားကိုလည်း ကောင်းစွာ မြင်ကြသဖြင့် တောစွန် တောင်ဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ မိမိ မျှော်မှန်းချက် အကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ အစဉ်ရောက်၍လည်း နေကုန်၏။ ဥပါလိ တိုက်တွန်းပါ၏၊ သင်သည် သံဃာ၌ နေလော့၊ သံဃာ၌ နေသော သင့်အား ချမ်းသာမှုဖြစ်လိမ့်မည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ဥပါလိဝဂ် ===

၁၀ - အဘဗ္ဗသုတ်

၁၀၀။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်၊ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ အမျက်ထွက်မှု၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု၊ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု၊ ဂုဏ်ပြိုင်မှု၊ ငြူစူမှု၊ ဝန်တိုမှု၊ မာန်ထောင်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ အမျက်ထွက်မှု၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု၊ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု၊ ဂုဏ်ပြိုင်မှု၊ ငြူစူမှု၊ ဝန်တိုမှု၊ မာန်ထောင်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုရန်ထိုက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် ဥပါလိဝဂ် ပြီး၏။

ဒုတိယ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

၃ - တတိယပဏ္ဏာသက (တတိယသုတ်ငါးဆယ်)

=== (၁၁) ၁ - သမဏသညာဝဂ် ===

၁ - သမဏသညာသုတ်

၁၀၁။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၍ ရဟန်းအား ဖြစ်ထိုက်သည့် ဤသညာသုံးမျိုးတို့သည် တရားခုနစ်မျိုးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - (ငါသည်) အဆင်းဖောက်ပြန်မှုသို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ၏ အသက်မွေးမှုသည် သူတစ်ပါးတို့နှင့် ဆက်စပ်နေ၏။ ငါသည် လူ့အသွင်အပြင်မှ အခြားသော ရဟန်းအသွင်အပြင်ကို ပြုအပ်၏ (ဟူသည်တို့တည်း)။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၍ ရဟန်းအား ဖြစ်ထိုက်သည့် ဤသညာသုံးမျိုးတို့သည် တရားခုနစ်မျိုးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏။ အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သီလတို့၌ မပြတ် ဖြည့်ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မပြတ် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊ အဘိဇ္ဈာမများ၊ ဆင်းရဲခြင်း မရှိ၊ အလွန် မာန်မူခြင်း မရှိ၊ သိက္ခာကို လိုလား၏၊ ထိုရဟန်းအား အသက်၏ အရံအတားဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့၌ ဤအကျိုးငှါတည်း ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိလျက်လည်း နေ၏။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၍ ရဟန်းအား ဖြစ်ထိုက်သည့် ဤသညာသုံးမျိုးတို့သည် တရားခုနစ်မျိုးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမဏသညာဝဂ် ===

၂ - ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်

၁၀၂။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤဗောဇ္ဈင်ခုနစ်မျိုးတို့သည် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏။ အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤဗောဇ္ဈင်ခုနစ်မျိုးတို့သည် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် များစွာသော ရှေး၌ နေဖူးသည့် ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ယင်းတို့ဟူသည် တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များစွာသော ရှေး၌နေဖူးသည့် ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကြသော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤဗောဇ္ဈင်ခုနစ်မျိုးတို့သည် ဤဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကို ပြည့်စေကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမဏသညာဝဂ် ===

၃ - မိစ္ဆတ္တသုတ်

၁၀၃။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းမှုကို စွဲ၍ ချွတ်ယွင်းမှု ဖြစ်၏၊ ပြည့်စုံမှု မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မှားယွင်းမှုကို စွဲ၍ ချွတ်ယွင်းမှု ဖြစ်သနည်း၊ ပြည့်စုံမှု မဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အကြံအစည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော အကြံအစည်ရှိသူအား မှားယွင်းသော စကား ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော စကားရှိသူအား မှားယွင်းသော အလုပ် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော အလုပ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု ရှိသူအား မှားယွင်းသော လုံ့လ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော လုံ့လရှိသူအား မှားယွင်းသော သတိ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော သတိရှိသူအား မှားယွင်းသော သမာဓိ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော သမာဓိရှိသူအား မှားယွင်းသော ဉာဏ် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှု ဖြစ်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မှားယွင်းမှုကို စွဲ၍ ချွတ်ယွင်းမှု ဖြစ်၏၊ ပြည့်စုံမှု မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်မှုကို စွဲ၍ ပြည့်စုံမှု ဖြစ်၏၊ ချွတ်ယွင်းမှု မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မှန်ကန်မှုကို စွဲ၍ ပြည့်စုံမှု ဖြစ်သနည်း၊ ချွတ်ယွင်းမှု မဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူအား မှန်ကန်သော အကြံအစည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူအား မှန်ကန်သော စကား ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော စကားရှိသူအား မှန်ကန်သော အလုပ်ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူအား မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု ရှိသူအား မှန်ကန်သော လုံ့လဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူအား မှန်ကန်သော သတိ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော သတိရှိသူအား မှန်ကန်သော သမာဓိ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူအား မှန်ကန်သော ဉာဏ်ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူအား မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှု ဖြစ်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မှန်ကန်မှုကို စွဲ၍ ပြည့်စုံမှု ဖြစ်၏၊ ချွတ်ယွင်းမှု မဖြစ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမဏသညာဝဂ် ===

၄ - ဗီဇသုတ်

၁၀၄။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိသူ မှားယွင်းသော အကြံအစည်ရှိသူ မှားယွင်းသော စကားရှိသူ မှားယွင်းသော အလုပ်ရှိသူ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုရှိသူ မှားယွင်းသော လုံ့လရှိသူ မှားယွင်းသော သတိရှိသူ မှားယွင်းသော သမာဓိရှိသူ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိသူ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုရှိသူ ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်အား အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော ကာယကံ၊ အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော ဝစီကံ၊ အယူ အားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော မနောကံ၊စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ'၊ ဆုတောင်းမှု 'ပတ္ထနာ'၊ တောင့်တမှု 'ပဏိဓိ'၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' ဟူကုန်သော တရားအားလုံးတို့သည် မလိုလားရန် မနှစ်သက်ရန် နှလုံးကို မပွါးစေရန်

စီးပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် အလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသူ၏ အယူသည် မကောင်း ယုတ်မာသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား စိုစွတ်သော မြေ၌ ချထားအပ်သော တမာစေ့သည် လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗတ်ခါးစေ့သည် လည်းကောင်း၊ ဘူးခါးစေ့သည် လည်းကောင်း မြေအရသာကိုလည်း စုတ်ယူ၏၊ ရေအရသာကိုလည်း စုတ်ယူ၏၊ ထိုအရသာအားလုံးသည် ခါးရန် စပ်ရန် မသာယာရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ မျိုးစေ့သည် မကောင်းသောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မှားယွင်းသော အမြင်ရှိသူ မှားယွင်းသော အကြံအစည်ရှိသူ မှားယွင်းသော စကားရှိသူ မှားယွင်းသော အလုပ်ရှိသူ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုရှိသူ မှားယွင်းသော လုံ့လရှိသူ မှားယွင်းသော သတိရှိသူ မှားယွင်းသော သမာဓိရှိသူ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိသူ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုရှိသူ ယောကျာ်းပုဂ္ဂိုလ်အား အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော ကာယကံ၊ အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော ဝစီကံ၊ အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော မနောကံ၊စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ'၊ ဆုတောင်းမှု 'ပတ္ထနာ'၊ တောင့်တမှု 'ပဏိဓိ'၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' ဟူကုန်သော တရားအားလုံးတို့သည် မလိုလားရန် မနှစ်သက်ရန် နှလုံးကို မပွါးစေရန် စီးပွါးမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် အလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသူ၏ အယူသည် မကောင်း ယုတ်မာသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူ မှန်ကန်သော စကားရှိသူ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသူ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူ မှန်ကန်သော သတိရှိသူ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိသူ ယောကျာ်းပုဂ္ဂိုလ်အား အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော ကာယကံ၊ အယူ အားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော ဝစီကံ၊ အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည် အပ်သော မနောကံ၊ စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ'၊ ဆုတောင်းမှု 'ပတ္ထနာ'၊ တောင့်တမှု 'ပဏိဓိ'၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' ဟူကုန်သော တရားအားလုံးတို့သည် လိုလားရန် နှစ်သက်ရန် နှလုံးကို ပွါးစေရန် ပွါးစီးရန် ချမ်းသာရန် အလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသူ၏ အယူသည် ကောင်းမွန်သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား စိုစွတ်သော မြေ၌ ချထားအပ်သော ကြံမျိုးစေ့သည် လည်းကောင်း၊ သလေးမျိုးစေ့သည် လည်းကောင်း၊ မုဒရက်(သပျစ်)မျိုးစေ့သည် လည်းကောင်း မြေအရသာကိုလည်း စုတ်ယူ၏၊ ရေအရသာကိုလည်း စုတ်ယူ၏၊ ထိုအရသာ အားလုံးသည် သာယာရန် ချိုမြိန်ရန် (အခြား) သွန်းလောင်းဖွယ် မရှိရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ မျိုးစေ့သည် ကောင်းမွန်သောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိသူ ယောကျာ်းပုဂ္ဂိုလ်အား အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည် အပ်သော ကာယကံ၊ အယူအားလျော်စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော ဝစီကံ၊ အယူ အားလျော် စွာ အပြည့်အစုံ ဆောက်တည်အပ်သော မနောကံ ၊စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ'၊ ဆုတောင်းမှု 'ပတ္ထနာ'၊ တောင့်တမှု 'ပဏိဓိ'၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ'ဟူကုန်သော တရားအားလုံးတို့သည် လိုလားရန် နှစ်သက်ရန် နှလုံးကို ပွါးစေရန် ပွါးစီးရန် ချမ်းသာရန် အလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် နည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုသူ၏ အယူသည် ကောင်းမွန်သောကြောင့်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမဏသညာဝဂ် ===

၅ - ဝိဇ္ဇာသုတ်

၁၀၅။ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' သည် အကုသိုလ်တရားတို့သို့ ရောက်ရန် ရှေ့သွားဖြစ်၏၊ အရှက်မရှိမှု အကြောက်မရှိမှုသည် နောက်လိုက်သာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ၌ တည်၍ ဉာဏ်မဲ့သူအား မှားယွင်းသော အမြင် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အကြံအစည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော အကြံအစည်ရှိသူအား မှားယွင်းသော စကားဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော စကားရှိသူအား မှားယွင်းသော အလုပ်ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော အလုပ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု ရှိသူအား မှားယွင်းသော လုံ့လ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော လုံ့လရှိသူအား မှားယွင်းသော သတိဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော သတိရှိသူအား မှားယွင်းသော သမာဓိ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော သမာဓိရှိသူအား မှားယွင်းသော ဉာဏ်ဖြစ်နိုင်၏၊ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိသူ အား မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှု ဖြစ်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' သည် ကုသိုလ်တရားတို့သို့ ရောက်ရန် ရှေ့သွားဖြစ်၏၊ ရှက်မှု ကြောက်မှုသည် နောက်လိုက်သာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ၌ တည်၍ ဉာဏ်ရှိသူအား မှန်ကန်သော အမြင် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူအား မှန်ကန်သော အကြံအစည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အကြံ အစည်ရှိသူအား မှန်ကန်သော စကား ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော စကားရှိသူအား မှန်ကန်သော အလုပ် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူ အား မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု ရှိသူအား မှန်ကန်သော လုံ့လ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူအား မှန်ကန်သော သတိ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော သတိရှိသူအား မှန်ကန်သော သမာဓိ ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူအား မှန်ကန်သော ဉာဏ်ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန် သော ဉာဏ်ရှိသူအား မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှု ဖြစ်နိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမဏသညာဝဂ် ===

၆ - နိဇ္ဇရသုတ်

၁၀၆။ ရဟန်းတို့ ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)ကြောင်း ဝတ္ထုတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အမြင်သည် ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)၏၊ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)ကုန်၏။ မှန်ကန်သော အမြင် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွားများ ပြည့်စုံခြင်း သို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)၏။ မှားယွင်းသော အကြံအစည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)ကုန်၏။ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာသော ကုသိုလ်တရားတို့သည်

ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော စကားရှိသူအား မှားယွင်းသော စကားသည် ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)၏၊ မှားယွင်းသော စကားဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်) ကုန်၏။ မှန်ကန်သော စကားဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အလုပ်သည် ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)၏၊ မှားယွင်းသော အလုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်) ကုန်၏။ မှန်ကန်သော အလုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု ရှိသူအား မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)၏၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)ကုန်၏။ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုဟူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူအား မှားယွင်းသော လုံ့လသည် ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)၏၊ မှားယွင်းသော လုံ့လဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရား တို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)ကုန်၏။ မှန်ကန်သော လုံ့လဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သတိရှိသူအား မှားယွင်းသော သတိသည် ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)၏၊ မှားယွင်းသော သတိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရား တို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)ကုန်၏။ မှန်ကန်သော သတိဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူအား မှားယွင်းသော သမာဓိသည် ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)၏၊ မှားယွင်းသော သမာဓိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရား တို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)ကုန်၏။ မှန်ကန်သော သမာဓိ ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော ဉာဏ်သည် ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)၏၊ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)ကုန်၏။ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှု ရှိသူအား မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)၏၊ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာ ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆွေးမြေ့(ကင်းပျောက်)ကုန်၏။ မှန်ကန် သော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဆွေးမြေ့ (ကင်းပျောက်)ကြောင်း ဝတ္ထုတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့ တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆ၄သုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမဏသညာဝဂ် ===

၇ - ခောဝနသုတ်

၁၀၇။ ရဟန်းတို့ ဒက္ခိဏတိုင်း ဇနပုဒ်တို့၌ (အရိုး) ဆေးပွဲမည်သည် ရှိ၏၊ ထို(အရိုး)ဆေးပွဲ၌ ထမင်းသည် လည်းကောင်း၊ အဖျော်သည် လည်းကောင်း၊ ခဲဖွယ်သည် လည်းကောင်း၊ စားဖွယ်သည် လည်းကောင်း၊ လျက်ဖွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သောက်ဖွယ်သည် လည်းကောင်း၊ ကခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ သီဆိုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို (အရိုး) ဆေးပွဲသည် ရှိ၏၊ ထို(အရိုး) ဆေးပွဲ မရှိဟု ငါ မဆို။ ရဟန်းတို့ ထို(အရိုး) ဆေးပွဲသည်ကား ယုတ်နိမ့်၏၊ ရွာ အလေ့ဖြစ်၏၊ ပုထုဇဉ်တို့ အလုပ်ဖြစ်၏၊ အရိယာတို့ အလုပ်မဟုတ်၊ စီးပွါးမဲ့နှင့် စပ်၏၊ ငြီးငွေ့ရန် တပ်ခြင်းကင်းရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် (တဏှာမှ) ထွက်မြောက်ရန် နိဗ္ဗာန် အလို့ငှါ မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ ငါသည်ကား အရိယာတို့၏ ဆေးကြောပွဲကို ဟောပေအံ့၊ ယင်းဆေးကြောပွဲသည် စင်စစ် ငြီးငွေ့ရန် ရာဂကင်းရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် (တဏှာမှ) ထွက်မြောက်ရန် နိဗ္ဗာန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ ယင်းဆေးကြောပွဲကို စွဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ အိုခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် အိုခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ သေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေး ခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ ထိုတရားကို နာကုန် လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား သည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ ဆေးကြောပွဲဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ယင်းဆေးကြောပွဲသည် စင်စစ် ငြီးငွေ့ရန် ရာဂကင်းရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် (တဏှာမှ) ထွက်မြောက်ရန် နိဗ္ဗာန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ ယင်းဆေးကြောပွဲကို စွဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ အိုခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် အိုခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ သေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အမြင်သည် ဆေးကြောပြီး ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရား တို့သည် ထိုသူအား ဆေးကြောပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော များစွာကုန် အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာသော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်း သို့ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် ဆေးကြောပြီး ဖြစ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော စကားရှိသူအား မှားယွင်းသော စကားသည် ဆေးကြောပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အလုပ်သည် ဆေးကြောပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသူအား မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် ဆေးကြောပြီး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူအား မှားယွင်းသော လုံ့လသည် ဆေးကြောပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သတိရှိသူအား မှားယွင်းသော သတိသည် ဆေးကြောပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူအား မှားယွင်းသော သမာဓိသည် ဆေးကြောပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော ဉာဏ်သည် ဆေးကြောပြီး ဖြစ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိသူအား မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် ဆေးကြောပြီးဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဆေးကြောပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရိယာတို့၏ ဆေးကြောပွဲသည်ကား စင်စစ် ငြီးငွေ့ရန် ရာဂ ကင်းရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် (တဏှာမှ) ထွက်မြောက်ရန် နိဗ္ဗာန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ ယင်းဆေးကြော ပွဲကို စွဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ အိုခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် အိုခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ သေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမဏသညာဝဂ် ===

၈ - တိကိစ္ဆကသုတ်

၁၀၈။ ရဟန်းတို့ ဆေးသမားတို့သည် သည်းခြေကြောင့် ဖြစ်သော အနာတို့ကို ပျောက်စေခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ သလိပ်ကြောင့်ဖြစ်သော အနာတို့ကို ပျောက်စေခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ လေကြောင့် ဖြစ်သော အနာတို့ကို ပျောက်စေခြင်းငှါ လည်းကောင်း ဝမ်းနုတ်ဆေးကို ပေးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုဝမ်းနုတ်ဆေးသည် ရှိသည်သာတည်း၊ ထိုဆေး မရှိဟု ငါမဆို။ ရဟန်းတို့ ထိုဝမ်းနုတ်ဆေးသည် (ကိစ္စ) ပြီးသည်လည်း ရှိ၏၊ မပြီးသည်လည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည်ကား အပြစ်ကို ပယ်ထုတ်တတ်သော မြတ်သော တရားဟူသော ဝမ်းနုတ်ဆေးကို ဟောပေအံ့၊ ယင်းဝမ်းနုတ်ဆေးသည် (ကိစ္စ) ပြီးသည်သာတည်း၊ မပြီးသည် မဟုတ်။ ယင်းဝမ်းနုတ် ဆေးကို စွဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ အိုခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် အိုခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ သေခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ ထိုတရားတို့ကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုမြတ်သော ဝမ်းနုတ်ဆေးသည် အဘယ်နည်း၊ ယင်းဝမ်းနုတ်ဆေးသည် (ကိစ္စ) ပြီးသည် သာတည်း၊ မပြီးသည် မဟုတ်။ ယင်းဝမ်းနုတ်ဆေးကို စွဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ အိုခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် အိုခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ သေခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အမြင်သည် ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော စကားရှိသူအား မှားယွင်းသော စကားသည် ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အလုပ်သည် ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု ရှိသူအား မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူအား မှားယွင်းသော လုံ့လသည် ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သတိရှိသူအား မှားယွင်းသော သတိသည် ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူအား မှားယွင်းသော သမာဓိသည် ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော ဉာဏ်သည် ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိသူအား မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား မြတ်သော ဝမ်းနုတ်ဆေးတည်း။ ယင်းဝမ်းနုတ်ဆေးသည် (ကိစ္စ) ပြီးသည် သာတည်း၊ ကိစ္စမပြီးသည် မဟုတ်။ ယင်းဝမ်းနုတ်ဆေးကို စွဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ပ။ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမဏသညာဝဂ် ===

၉ - ဝမနသုတ်

၁၀၉။ ရဟန်းတို့ ဆေးသမားတို့သည် သည်းခြေကြောင့်ဖြစ်သော အနာတို့ကို ပျောက်စေခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ သလိပ်ကြောင့်ဖြစ်သော အနာတို့ကို ပျောက်စေခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ လေကြောင့် ဖြစ်သော အနာတို့ကို ပျောက်စေခြင်းငှါ လည်းကောင်း အန်ဆေးကို ပေးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအန်ဆေး ဟူသည် ရှိသည်သာတည်း၊ ထိုဆေး မရှိဟု (ငါ) မဆို။ ရဟန်းတို့ ထိုအန်ဆေးသည်ကား(ကိစ္စ) ပြီးသည် လည်း ရှိ၏၊ မပြီးသည်လည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည်ကား အပြစ်ကို အန်စေတတ်သော မြတ်သော (တရားဟူသော) အန်ဆေးကို ဟောပေအံ့၊ ယင်းအန်ဆေးသည် (ကိစ္စ) ပြီးသည်သာတည်း၊ မပြီးသည် မဟုတ်။ ယင်းအန်ဆေးကို စွဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ အိုခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် အိုခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ သေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းသဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။

ရဟန်းတို့ မြတ်သော အန်ဆေးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ယင်းအန်ဆေးသည် (ကိစ္စ) ပြီးသည်သာ တည်း၊ မပြီးသည် မဟုတ်။ ယင်းအန်ဆေးကို စွဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ပ။ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း သဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာ ခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသော သတ္တဝါအား မှားယွင်းသော အမြင်သည် အန်ပြီး ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား အန်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် အန်ပြီး ဖြစ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော စကားရှိသူအား မှားယွင်းသော စကားသည် အန်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အလုပ်သည် အန်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသူအား မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် အန်ပြီး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူအား မှားယွင်းသော လုံ့လသည် အန်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သတိရှိသူအား မှားယွင်းသော သတိသည် အန်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူအား မှားယွင်းသော သမာဓိသည် အန်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော ဉာဏ်သည် အန်ပြီး ဖြစ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိ သူအား မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် အန်ပြီး ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား အန်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား မြတ်သော အန်ဆေးတည်း။ ယင်းမြတ်သော အန်ဆေးသည် (ကိစ္စ) ပြီးသည်သာတည်း၊ မပြီးသည် မဟုတ်။ ယင်းအန်ဆေးကို စွဲ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သဘောရှိသော

သတ္တဝါတို့ သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ပ။ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမဏသညာဝဂ် ===

၁၀ - နိဒ္ဒမနီယသုတ်

၁၁၀။ ရဟန်းတို့ မှုတ်လွင့်အပ်သော တရားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ - ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အမြင်သည် မှုတ်လွင့်ပြီး ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား မှုတ်လွင့်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အကြံအစည် ရှိသူအား မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် မှုတ်လွင့်ပြီး ဖြစ်၏။ ပ။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော စကားရှိသူအား မှားယွင်းသော စကားသည် မှုတ်လွင့်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော အလုပ်သည် မှုတ်လွင့်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အသက် မွေးမှုရှိသူအား မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် မှုတ်လွင့်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူအား မှားယွင်းသော လုံ့လသည် မှုတ်လွင့်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သတိရှိသူအား မှားယွင်းသော သတိသည် မှုတ်လွင့်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူအား မှားယွင်းသော သမာဓိသည် မှုတ်လွင့်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူအား မှားယွင်းသော ဉာဏ်သည် မှုတ်လွင့်ပြီး ဖြစ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုရှိသူအား မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် မှုတ်လွင့်ပြီး ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား မှုတ်လွင့်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက် မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား မှုတ်လွင့်အပ်သော တရားဆယ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမဏသညာဝဂ် ===

၁၁ - ပဌမ အသေခသုတ်

၁၁၁။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား အသေခ အသေခဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် ရဟန်းသည် အသေခ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော အမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော အကြံအစည်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော အလုပ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော လုံ့လနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသေခ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အသေခ အသေခပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမဏသညာဝဂ် ===

၁၂ - ဒုတိယ အသေခသုတ်

၁၁၂။ ရဟန်းတို့ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော တရားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော အမြင်၊ အသေခ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော အကြံအစည်၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော စကား၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော အလုပ်၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော လုံ့လ၊ အသေခ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော သတိ၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော သမာဓိ၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော ဉာဏ်၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော တရားဆယ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒွါဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော သမဏသညာဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ပစ္စောရောဟဏိဝဂ် ===

၁ - ပဌမ အဓမ္မသုတ်

၁၁၃။ ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရားကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရားမဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ သိ၍ တရားကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိ၍ တရား အားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်ဟူသည် လည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ဟူသည် လည်းကောင်း အဘယ်နည်း။ မှားယွင်းသော အမြင်၊ မှားယွင်းသော အကြံအစည်၊ မှားယွင်းသော စကား၊ မှားယွင်းသော အလုပ်၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု၊ မှားယွင်းသော လုံ့လ၊ မှားယွင်းသော သတိ၊ မှားယွင်းသော သမာဓိ၊ မှားယွင်းသော ဉာဏ်၊ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့ တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရားမဟုတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရားဟူသည် လည်းကောင်း၊ အကျိုးဟူသည် လည်းကောင်း အဘယ်နည်း။ မှန်ကန်သော အမြင်၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်၊ မှန်ကန်သော စကား၊ မှန်ကန်သော အလုပ်၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်သော လုံ့လ၊ မှန်ကန်သော သတိ၊ မှန်ကန်သော သမာဓိ၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရားဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အကျိုးဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။ "ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရားကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ သိ၍ တရားကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိ၍ တရား အားလျော်စွာ အကျိုး အားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏" ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ပစ္စောရောဟဏိဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ အဓမ္မသုတ်

၁၁၄။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏။ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိ၍ တရား အားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အမြင်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အမြင်သည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အမြင်ဟူသော အကြောင်း

ကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်သည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော အကြံအစည် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အကြံအစည် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော စကားသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော စကားသည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော စကားဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော စကားဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အလုပ်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အလုပ်သည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော အလုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အလုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုသည် တရား မည်၏။ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော လုံ့လသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော လုံ့လသည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော လုံ့လဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော လုံ့လဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော သတိသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော သတိသည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော သတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော သတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော သမာဓိသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော သမာဓိသည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော သမာဓိဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော သမာဓိဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော ဉာဏ်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်သည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည် ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုသည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

"ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏" ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ပစ္စောရောဟဏိဝဂ် ===

၃ - တတိယ အဓမ္မသုတ်

၁၁၅။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိ၍ တရား အားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏ဟု ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကား ကို မိန့်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၍ နေရာမှ ထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရား ဖဲကြွ၍ မကြာမီ ထိုရဟန်းတို့အား - "ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်ရမည်ဟူ၍ အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော် မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို မဝေဖန်ရသေးသော ညွှန်ပြချက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့အား "ဤအသျှင် အာနန္ဒာကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်၏၊ သိနားလည်သော သီတင်း

သုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးကျူးအပ်၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ ငါတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား ထိုအနက်ကို မေးကြရမူ ငါတို့အား အသျှင်အာနန္ဒာ ဖြေဆိုသည့်အတိုင်း ထိုအနက်ကို ဆောင်ကြရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။ ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကာ အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်လျက် အသျှင်အာနန္ဒာအား ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် “တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏” ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူပါသည်။

ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဖဲကြွ၍ မကြာမီ ထိုငါတို့အား “ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ‘တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏’ ဟု ဤအကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူဘဲ နေရာမှထကာ ဖဲကြွတော်မူ၏၊ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်း ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပြန်ပါသည်။

ငါ့သျှင် ထိုငါတို့အား “ဤအသျှင်အာနန္ဒာကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်၏၊ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးကျူးအပ်၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏၊ ငါတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာ အထံကို ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား ထိုအနက်ကို မေးကြရပါမူ ငါတို့အား အသျှင်အာနန္ဒာ ဖြေဆိုသည့်အတိုင်း ဆောင်ကြရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဝေဖန်တော်မူပါလော့ဟု (လျှောက်ထားကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော ယောက်ျားသည် အနှစ်ကို ရှာရန် လှည့်လည် လတ်သော် အနှစ် ရှိသည်ဖြစ်၍ တည်နေသော သစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်ကို ကျော်လွန်ကာပင် ပင်စည်ကို ကျော်လွန်ကာပင် အခက်အရွက်၌ အနှစ်ကို ရှာသင့်သည်ဟု မှတ်ထင်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဤ(ဥပမာ၏) ပြည့်စုံခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ အသျှင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက် ဖြစ်တော် မူပါလျက် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ကျော်လွန်ကာ အကျွန်ုပ်တို့အား ထိုအနက်ကို မေးသင့်သည်ဟု မှတ်ထင်ကုန်ဘိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကို သိတော်မူ၏၊ မြင်သင့်သည်ကို မြင်တော်မူ၏၊ လူတို့၏ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဉာဏ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ တရားတုံး တရားခဲ ဖြစ်တော်မူ၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူ၏၊ မိန့်ဆိုတော်မူတတ်၏၊ ဆုံးမတော် မူတတ်၏၊ အကျိုးကို ဆောင်တော်မူတတ်၏၊ အမြိုက်(နိဗ္ဗာန်)ကို ပေးတော်မူတတ်၏၊ တရားအရှင် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ရှေးဘုရားတို့အတူ လာတော်မူ၏၊ သင်တို့ သည် မြတ်စွာဘုရားသို့သာလျှင် ချဉ်းကပ်၍ ထိုအနက်ကို မေးကုန်ရာ၏။ သင်တို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေဆိုတော်မူသည့်အတိုင်း ဆောင်ကုန်ရာ၏၊ ထိုမေးခြင်း ဆောင်ခြင်း၏ အချိန်အခါပင်တည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ စင်စစ် မြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကို သိတော်မူ၏၊ မြင်သင့်သည်ကို မြင်တော်မူ၏၊ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဉာဏ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ တရားတုံး တရားခဲ ဖြစ်တော်မူ၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူ၏၊ မိန့်ဆိုတော်မူတတ်၏၊ ဆုံးမတော်မူတတ်၏၊ အကျိုးကို ဆောင်တော်မူတတ်၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)ကို ပေးတော်မူတတ်၏၊ တရားအရှင် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ရှေးဘုရားတို့ အတူ လာတော်မူ၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့သာလျှင် ချဉ်းကပ်၍ ထိုအနက်ကို မေးကုန်ရာ၏။ အကျွန်ုပ်တို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေဆိုတော်မူသည့်အတိုင်း ဆောင်ကုန်ရာ၏၊ ထိုမေးခြင်း ဆောင်ခြင်း၏

အချိန်အခါပင် ဖြစ်ပါ၏။ သို့ပါသော်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပါ၏၊ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးကျူးအပ်ပါ၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော် မမူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်ရန် စွမ်းနိုင်ပါ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဝန်မလေးဘဲ ဝေဖန်တော်မူပါလော့ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ -

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏” ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ တရား မဟုတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော အမြင်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အမြင်သည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်သည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော စကားသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော စကားသည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော အလုပ်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အလုပ်သည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုသည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော လုံ့လသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော လုံ့လသည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော သတိသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော သတိသည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော သမာဓိသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော သမာဓိသည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော ဉာဏ်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်သည် တရားမည်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုသည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏” ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော် မမူသော ညွှန်ပြချက်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို သိပါ၏။ ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည်

အလိုရှိကြပါမူ မြတ်စွာဘုရားသို့သာလျှင် ချဉ်းကပ်၍ ထိုအနက်ကို မေးလျှောက်ကုန်လော့၊ မြတ်စွာဘုရား ဖြေဆိုတော်မူသည့်အတိုင်း ထိုအနက်ကို ဆောင်ကုန်လော့ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာ ဟောဆိုချက်ကို နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြ၍ နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် ရှိခိုးပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြလျက် မြတ်စွာဘုရားအား - (အသျှင်ဘုရား) အကျွန်ုပ်တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏” ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖဲကြွ၍ မကြာမီ “ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏’ ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော် မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏၊ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော် မမူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား - “ဤအသျှင် အာနန္ဒာကို မြတ်စွာဘုရားလည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်၏၊ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးကျူးအပ်၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော် မမူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ ငါတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤအနက်ကို မေးကြရမူ ငါတို့အား အသျှင်အာနန္ဒာ ဖြေဆိုသည့်အတိုင်း ဆောင်ကြရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထို့နောက် အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ ထိုအနက်ကို မေးကြပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤအခြင်းအရာတို့ဖြင့် ဤပုဒ်တို့ဖြင့် ဤသဒ္ဒါတို့ဖြင့် အနက်ကို ကောင်းစွာ ဝေဖန်ပါ၏ဟု လျှောက်ထားကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည် ပညာရှိ၏၊ အာနန္ဒာသည် ကြီးသော ပညာရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ငါ့ကို ချဉ်းကပ်၍ ဤအနက်ကို မေးကြလျှင်လည်း ငါသည်လည်း ထိုအနက်ကို အာနန္ဒာ ဖြေဆို သကဲ့သို့သာ ဖြေဆိုရာ၏၊ ထိုစကား၏ အနက်ကား ဤသည် ပင်တည်း၊ ထိုအနက်ကို ဤသို့သာ မှတ်ဆောင်ထားကုန်ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ပစ္စောရောဟဏိဝဂ် ===

၄ - အဇိတသုတ်

၁၁၆။ ထိုအခါ အဇိတပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား - အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့အား ပဏ္ဍိတမည်သော သီတင်းသုံးဖော်သည် ရှိပါ၏၊ ထိုသူသည် စိတ်ဖြစ်ပုံ ငါးရာတို့ကို ကြံစည်အပ်ကုန်၏၊ ယင်းကြံစည်ချက်တို့ဖြင့် အခြားအယူရှိသူတို့သည် အနှိပ်စက် ခံကြရ၍ ငါတို့ အနှိပ်စက် ခံကြရသည်ဟု သိကြပါကုန်၏ဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ပညာရှိဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း 'ပဏ္ဍိတဝတ္ထု' တို့ကို ဆောင်ကုန်လော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်တရားကို ဟောတော်မူရာ၏၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ထိုတရားကို ဟောတော်မူရာ အခါပါတည်း၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ထိုတရားကို ဟောတော်မူရာ အခါပါတည်း၊ မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြပါကုန်လိမ့်မည်ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် တရားမဲ့ အယူဝါဒဖြင့် တရားမဲ့ အယူဝါဒကို အလွှန်ဖိ၏၊ အလွှန်နှိပ်၏၊ ထိုအယူဝါဒဖြင့်လည်း တရားမဲ့သော ပရိသတ်ကို တပ်စွန်းစေ၏၊ ထိုအယူဝါဒဖြင့် ထိုတရားမဲ့သော ပရိသတ်သည် "အချင်းတို့ ပညာရှိစွတကား၊ အချင်းတို့ ပညာရှိစွတကား" ဟု ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံ ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် တရားမဲ့ အယူဝါဒဖြင့် တရားရှိ အယူဝါဒကို အလွှန် ဖိ၏၊ အလွှန်နှိပ်၏၊ ထိုအယူဝါဒဖြင့်လည်း တရားမဲ့သော ပရိသတ်ကို တပ်စွန်းစေ၏၊ ထိုအယူဝါဒဖြင့် ထိုတရားမဲ့သော ပရိသတ်သည် "အချင်းတို့ ပညာရှိစွတကား၊ အချင်းတို့ ပညာရှိစွတကား" ဟု ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံ ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် တရားမဲ့ အယူဝါဒဖြင့် တရားရှိ အယူဝါဒကို လည်းကောင်း၊ တရားမဲ့ အယူဝါဒကို လည်းကောင်း အလွှန်ဖိ၏၊ အလွှန်နှိပ်၏၊ ထိုအယူဝါဒဖြင့်လည်း တရားမဲ့သော ပရိသတ်ကို တပ်စွန်းစေ၏၊ ထိုအယူဝါဒဖြင့် ထိုတရားမဲ့သော ပရိသတ်သည် "အချင်းတို့ ပညာရှိစွတကား၊ အချင်းတို့ ပညာရှိစွတကား" ဟု ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံ ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ ရဟန်းတို့ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိ၍ တရားအား လျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အမြင်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အမြင်သည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်သည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော စကားသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော စကားသည် တရား

မည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အလုပ်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အလုပ်သည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော လုံ့လသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော လုံ့လသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော သတိသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော သတိသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော သမာဓိသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော သမာဓိသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော ဉာဏ်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်သည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုသည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

"ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်ရမည်" ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ပစ္စောရောဟဏိဝဂ် ===

၅ - သင်္ဂါရဝသုတ်

၁၁၇။ ထိုအခါ သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဂေါတမ ဤမှာဘက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။ ပုဏ္ဏား မှားယွင်းသော အမြင်သည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်သည် ထိုမှာ ဘက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသော အကြံအစည်သည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်သည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသော စကားသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော စကားသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသော အလုပ်သည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော အလုပ်သည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသော လုံ့လသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော လုံ့လသည် ထိုမှာဘက် ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသော သတိသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော သတိသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသော သမာဓိသည် ဤမှာဘက် ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော သမာဓိသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသော ဉာဏ်သည် ဤမှာ ဘက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်သည် ထိုမှာ ဘက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုသည် ထိုမှာဘက်ကမ်း

တည်း။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကား ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ ဤသည်ကား ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လူတို့တွင် အကြင် လူတို့သည် ထိုမှာဘက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်)သို့ သွားရောက်ကုန်၏၊ ထိုလူတို့သည်ကား နည်းပါးလှကုန်၏၊ ထို့ပြင် (ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့သွားရောက်သူတို့မှ) တစ်ပါးသော ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည် ဤမှာဘက်ကမ်း (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ) သို့သာလျှင် အဖန်ဖန် ပြေးသွား၏။ အကြင်သူတို့သည်ကား ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော တရား၌ တရားအားလျော်စွာ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည်သာ ကူးတက်နိုင်ခဲသော သေမင်း၏ တည်ရာ (ဝဋ္ဋတရား) ကို (ကူးတက်ကာ) ထိုမှာဘက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။ ပညာရှိသည် မည်းညစ်သော (အကုသိုလ်) တရားကို ပယ်၍ ဖြူစင်သော (ကုသိုလ်) တရားကို ပွါးရာ၏၊ ကပ်ငြိရာ (ဝဋ်)မှ မကပ်ငြိရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံပြု၍ အကြင် ကင်းဆိတ်ရာ၌ မွေ့လျော်နိုင်ခဲ၏၊ ထိုကင်းဆိတ်ရာ၌ ကာမတို့ကို ပယ်စွန့်၍ ကြောင့်ကြမရှိဘဲ အလွန် မွေ့လျော်ခြင်းကို အလိုရှိရာ၏၊ ပညာရှိသည် စိတ်ညစ်ညူးခြင်းတို့မှ မိမိကိုယ်ကို ဖြူစင်စေရာ၏။ အကြင်သူတို့၏ စိတ်သည် သမ္ဗောဓိ၏ အင်္ဂါ (ဗောဇ္ဈင်)တို့၌ ကောင်းစွာ ပွါးပြီး ဖြစ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စွဲလမ်းမှုမရှိဘဲ စွဲလမ်းမှုကို စွန့်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော်ကုန်၏၊ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးကုန်သော တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးကုန်သော ထို(ရဟန္တာ)ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လောက၌ ထက်ဝန်းကျင် ချုပ်ငြိမ်းပြီး ဖြစ်ကုန်၏။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ပစ္စောရောဟဏိဝဂ် ===

၆ - ဩရိမ တီရသုတ်

၁၁၈။ ရဟန်းတို့ ဤမှာဘက်ကမ်းကို လည်းကောင်း၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းကို လည်းကောင်း ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤမှာဘက်ကမ်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်သည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်သည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ ဤသည်ကား ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လူတို့တွင် အကြင်လူတို့သည် ထိုမှာဘက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်) သို့ သွားရောက်ကုန်၏၊ ထိုလူတို့သည်ကား နည်းပါးလှကုန်၏၊ ထို့ပြင် (ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့သွားရောက်သူတို့မှ) တစ်ပါးသော ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည် ဤမှာဘက်ကမ်း (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ) သို့သာလျှင် အဖန်ဖန် ပြေးသွား၏။ အကြင်သူတို့သည်ကား ကောင်းစွာ ဟောအပ်တော် မူအပ်သော တရား၌ တရားအားလျော်စွာ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည်သာ ကူးတက်နိုင်ခဲသော သေမင်း၏ တည်ရာ (ဝဋ္ဋတရား) ကို (ကူးတက်ကာ) ထိုမှာဘက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကုန် လတ္တံ့။ ပညာရှိသည် မည်းညစ်သော (အကုသိုလ်) တရားကို ပယ်၍ ဖြူစင်သော (ကုသိုလ်) တရားကို ပွါးရာ၏၊ ကပ်ငြိရာ (ဝဋ်)မှ မကပ်ငြိရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို အာရုံပြု၍ အကြင် ကင်းဆိတ်ရာ၌ မွေ့လျော်နိုင်ခဲ၏၊ ထိုကင်းဆိတ်ရာ၌ ကာမတို့ကို ပယ်စွန့်၍ ကြောင့်ကြမရှိဘဲ အလွန်မွေ့လျော်ခြင်းကို

အလိုရှိရာ၏၊ ပညာရှိသည် စိတ်ညစ်ညူးခြင်းတို့မှ မိမိကိုယ်ကို ဖြူစင်စေရာ၏။ အကြင်သူတို့၏ စိတ်သည် သမ္ဗောဓိ၏အင်္ဂါ (ဗောဇ္ဈင်)တို့၌ ကောင်းစွာ ပွါးပြီး ဖြစ်၏၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စွဲလမ်းမှု မရှိဘဲ စွဲလမ်းမှုကို စွန့်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော်ကုန်၏၊ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးကုန်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော ထို(ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လောက၌ ထက်ဝန်းကျင် ချုပ်ငြိမ်းပြီး ဖြစ်ကုန်၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ပစ္စောရောဟဏီဝဂ် ===

၇ - ပဌမ ပစ္စောရောဟဏီသုတ်

၁၁၉။ ထိုအခါ ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားသည် ထိုဥပုသ်နေ့၌ ခေါင်းလျှော် ရေချိုးပြီး၍ အသစ်ဖြစ်သော ခေါမမည်သော အဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော သမန်းမြက်ဆုပ်ကို ယူ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ အနီး တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပုသ်နေ့၌ ခေါင်းလျှော် ရေချိုးပြီး၍ အသစ်ဖြစ်သော ခေါမမည်သော အဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော သမန်းမြက်ဆုပ်ကို ယူ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်နေသော ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားကို မြင်တော်မူ၍ - "ပုဏ္ဏား အဘယ်ကြောင့် သင်သည် ထိုဥပုသ်နေ့၌ ခေါင်းလျှော် ရေချိုးပြီး၍ အသစ်ဖြစ်သော ခေါမမည်သော အဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော သမန်းမြက်ဆုပ်ကို ယူ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်နေသနည်း၊ ပုဏ္ဏား ယနေ့ ပုဏ္ဏားမျိုးအား အဘယ်မည်သော ကိစ္စ ဖြစ်သနည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။ "အသျှင်ဂေါတမ ယနေ့ ပုဏ္ဏားမျိုးအား မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်း ကိစ္စ ဖြစ်ပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား အဘယ်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်း ဖြစ်သနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ ပုဏ္ဏားတို့သည် ဥပုသ်နေ့၌ ခေါင်းလျှော်ရေချိုးပြီး၍ အသစ်ဖြစ်သော ခေါမမည်သော အဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော နွားချေးဖြင့် မြေကို သုတ်လိမ်း၍ စိမ်းစိုသော သမန်းမြက်တို့ကို ဖြန့်ခင်းလျက် သဲပုံနှင့် မီးတင်းကုပ်အကြား၌ အိပ်ခြင်းကို ပြုကုန်၏။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုညဉ့်၌ သုံးကြိမ်ထ၍ လက်အုပ်ချီကာ "အသျှင်ထံသို့ (မကောင်းမှုကို) နှင်ထုတ်ပါကုန်၏၊ အသျှင်ထံသို့ (မကောင်းမှုကို) နှင်ထုတ်ပါကုန်၏" ဟု (ဆို၍) မီးကို ရှိခိုးကုန်၏။ များစွာသော ထောပတ် ဆီ ဆီဦးဖြင့်လည်း မီးစာကျွေးကုန်၏၊ ထိုညဉ့်လွန်မြောက်သော အခါ၌လည်း မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့ကို ရောင့်ရဲစေကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့အားဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်ပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် တစ်မျိုးဖြစ်၏၊ အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် တစ်မျိုးဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်အား အသျှင်ဂေါတမသည် အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှု နှင်ထုတ်ပုံတရားကို ဟောတော်မူပါလော့ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ထိုသို့ ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အရိယာတပည့်သည် “မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း မှားယွင်းသော အမြင်၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော အမြင်ကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော အမြင်ကို နှင်ထုတ်၏။ “မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း မှားယွင်းသော အကြံအစည်၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော အကြံအစည်ကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော အကြံအစည်ကို နှင်ထုတ်၏။ “မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း မှားယွင်းသော စကား၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော စကားကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော စကားကို နှင်ထုတ်၏။ “မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း မှားယွင်းသော အလုပ်၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော အလုပ်ကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော အလုပ်ကို နှင်ထုတ်၏။ “မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုကို နှင်ထုတ်၏။ “မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း မှားယွင်းသော လုံ့လ၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော လုံ့လကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော လုံ့လကို နှင်ထုတ်၏။ “မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း မှားယွင်းသော သတိ၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော သတိကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော သတိကို နှင်ထုတ်၏။ “မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း မှားယွင်းသော သမာဓိ၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော သမာဓိကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော သမာဓိကို နှင်ထုတ်၏။ “မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း မှားယွင်းသော ဉာဏ်၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ကို နှင်ထုတ်၏။ “မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှု၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုကို နှင်ထုတ်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် တစ်မျိုးဖြစ်ပါ၏၊ အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် တစ်မျိုးဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် ဤအရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်း၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ်တစ်စိတ်မျှ မမီပါ။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ပစ္စောရောဟဏိဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ ပစ္စောရောဟဏီသုတ်

၁၂၀။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မြတ်သော နှင်ထုတ်ခြင်းကို ဟောကြားအံ့၊ ထို(တရား)ကို နာကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော နှင်ထုတ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် "မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း မှားယွင်းသော အမြင်၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏" ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော အမြင်ကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော အမြင်ကို နှင်ထုတ်၏။ "မှားယွင်းသော အကြံအစည်၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏၊ မှားယွင်းသော စကား၏။ မှားယွင်းသော အလုပ်၏။ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု၏။ မှားယွင်းသော လုံ့လ၏။ မှားယွင်းသော သတိ၏။ မှားယွင်းသော သမာဓိ၏။ မှားယွင်းသော ဉာဏ်၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှု၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီး၍ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုကို နှင်ထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မြတ်သော နှင်ထုတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - ပစ္စောရောဟဏိဝဂ် ===

၉ - ပုဗ္ဗင်္ဂမသုတ်

၁၂၁။ ရဟန်းတို့ အရုဏ်တက်ခြင်းသည် ထွက်ပေါ်လာမည့် နေ၏ ရှေ့သွားတည်း၊ ရှေ့ပြေးနိမိတ်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မှန်ကန်သော အမြင်သည် ကုသိုလ်တရားတို့၏ ရှေ့သွားတည်း၊ ရှေ့ပြေးနိမိတ်တည်း။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူအား မှန်ကန်သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူအား မှန်ကန်သော စကားသည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော စကားရှိသူအား မှန်ကန်သော အလုပ်သည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူအား မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုသည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသူအား မှန်ကန်သော လုံ့လသည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူအား မှန်ကန်သော သတိသည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော သတိရှိသူအား မှန်ကန်သော သမာဓိသည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူအား မှန်ကန်သော ဉာဏ်သည် ဖြစ်နိုင်၏၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူအား မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုသည် ဖြစ်နိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

=== (၁၂) ၂ - ပစ္စောရောဟဏိဝဂ် ===

၁၀ - အာသဝက္ခယသုတ်

၁၂၂။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းရန် အလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မှန်ကန်သော အမြင်၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်၊ မှန်ကန်သော စကား၊ မှန်ကန်သော အလုပ်၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်သော လုံ့လ၊ မှန်ကန်သော သတိ၊ မှန်ကန်သော သမာဓိ၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းရန် အလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ပစ္စောရောဟဏိဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ပရိသုဒ္ဓဝဂ် ===

၁ - ပဌမသုတ်

၁၂၃။ ရဟန်းတို့ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ကုန်သော ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်' မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မှန်ကန်သော အမြင်၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်၊ မှန်ကန်သော စကား၊ မှန်ကန်သော အလုပ်၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်သော လုံ့လ၊ မှန်ကန်သော သတိ၊ မှန်ကန်သော သမာဓိ၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ကုန်သော ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်' မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

၂ - ဒုတိယသုတ်

၁၂၄။ ရဟန်းတို့ မဖြစ်ဖူးသေးကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ- မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မဖြစ်ဖူးသေးကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်' မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

၃ - တတိယသုတ်

၁၂၅။ ရဟန်းတို့ များသော အကျိုးရှိကုန်သော များသော အာနိသင် ရှိကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ- မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ များသော အကျိုးရှိကုန်သော များသော အာနိသင် ရှိကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်' မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ပရိသုဒ္ဓဝဂ် ===

၄ - စတုတ္ထသုတ်

၁၂၆။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် ရာဂ ပျောက်ခြင်းလျှင် အဆုံး ရှိကုန်၏၊ ဒေါသ ပျောက်ခြင်းလျှင် အဆုံး ရှိကုန်၏၊ မောဟပျောက်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ- မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် ရာဂ ပျောက်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ ဒေါသပျောက်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ မောဟပျောက်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်' မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

------

၅ - ပဉ္စမသုတ်

၁၂၇။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် စင်စစ် ငြီးငွေ့ရန် မတပ်မက်ရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးသိရန် ထိုးထွင်း၍ သိရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဖြစ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ- မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် စင်စစ် ငြီးငွေ့ရန် မတပ်မက်ရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးကို သိရန် ထိုးထွင်း၍ သိရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုရန် ဖြစ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်' မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

------

၆ - ဆဋ္ဌသုတ်

၁၂၈။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော် မဖြစ်ဖူး သေးသော တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်'မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ- မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့ တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော် မဖြစ်ဘူး သေးသော တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်' မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ် ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

=== (၁၃) ၃ - ပရိသုဒ္ဓဝဂ် ===

၇ - သတ္တမသုတ်

၁၂၉။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် အကျိုးများကုန်၏၊ အာနိသင် များကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်' မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် အကျိုးများကုန်၏၊ အာနိသင်များကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်' မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

------

၈ - အဋ္ဌမသုတ်

၁၃၀။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် ရာဂပျောက်ခြင်းလျှင် အဆုံး ရှိကုန်၏၊ ဒေါသပျောက်ခြင်းလျှင် အဆုံး ရှိကုန်၏၊ မောဟပျောက်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်' မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် ရာဂပျောက်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ ဒေါသ ပျောက်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ မောဟ ပျောက်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်' မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

------

၉ - နဝမသုတ်

၁၃၁။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် စင်စစ်ငြီးငွေ့ရန် မတပ်မက်ရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးသိရန် ထိုးထွင်း၍သိရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုရန် ဖြစ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်' မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သော ဤတရားဆယ်မျိုးတို့သည် စင်စစ် ငြီးငွေ့ရန် မတပ်မက်ရန် ချုပ်ရန် ငြိမ်းရန် အထူးသိရန် ထိုးထွင်း၍ သိရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဖြစ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ 'သာသနာတော်' မှ တစ်ပါး၌ မဖြစ်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ပရိသုဒ္ဓဝဂ် ===

၁၀ - ဒသမသုတ်

၁၃၂။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော သဘောရှိသော တရားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မှားယွင်းသော အမြင်၊ မှားယွင်းသော အကြံအစည်၊ မှားယွင်းသော စကား၊ မှားယွင်းသော အလုပ်၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု၊ မှားယွင်းသော လုံ့လ၊ မှားယွင်းသော သတိ၊ မှားယွင်းသော သမာဓိ၊ မှားယွင်းသော ဉာဏ်၊ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော သဘောရှိသော တရားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

------

၁၁ - ဧကာဒသမသုတ်

၁၃၃။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သဘောရှိသော တရားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ- မှန်ကန်သော အမြင်၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်၊ မှန်ကန်သော စကား၊ မှန်ကန် သော အလုပ်၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်သော လုံ့လ၊ မှန်ကန်သော သတိ၊ မှန်ကန်သော သမာဓိ၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော သဘော ရှိသော တရားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

သံကားခုမြောက် ပရိသုဒ္ဓဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - သာဓုဝဂ် ===

၁ - သာဓုသုတ်

၁၃၄။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ကောင်းသော တရားကိုလည်းကောင်း၊ မကောင်းသော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ မကောင်းသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်၊ မှားယွင်းသော အကြံအစည်၊ မှားယွင်းသော စကား၊ မှားယွင်းသော အလုပ်၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု၊ မှားယွင်းသော လုံ့လ၊ မှားယွင်းသော သတိ၊ မှားယွင်းသော သမာဓိ၊ မှားယွင်းသော ဉာဏ်၊ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မကောင်းသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်၊ မှန်ကန်သော စကား၊ မှန်ကန်သော အလုပ်၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်သော လုံ့လ၊ မှန်ကန်သော သတိ၊ မှန်ကန်သော သမာဓိ၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကောင်းသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - သာဓုဝဂ် ===

၂ - အရိယဓမ္မသုတ်

၁၃၅။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မြတ်သော တရားကိုလည်းကောင်း၊ မမြတ်သော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မမြတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မမြတ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မြတ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - သာစုဝဂ် ===

၃ - အကုသလသုတ်

၁၃၆။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အကုသိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်ကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

------

၄ - အတ္ထသုတ်

၁၃၇။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အကျိုးကို လည်းကောင်း အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အကျိုးမဲ့ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အကျိုးဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

------

၅ - ဓမ္မသုတ်

၁၃၈။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား တရားကို လည်းကောင်း၊ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရားမဟုတ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - သာရဝဂ် ===

၆ - သာသဝသုတ်

၁၃၉။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော တရားကို လည်းကောင်း၊ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံမဟုတ်သော တရားကိုလည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံမဟုတ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

၇ - သာဝဇ္ဇသုတ်

၁၄၀။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အပြစ်ရှိသော တရားကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်မရှိသော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အပြစ်ရှိသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အပြစ်ရှိသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အပြစ်မရှိသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အပြစ်မရှိသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

------

၈ - တပနီယသုတ်

၁၄၁။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ပူပန်စေတတ်သော တရားကို လည်းကောင်း၊ မပူပန်စေတတ်သော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ပူပန်စေတတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပူပန်စေတတ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မပူပန်စေတတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မပူပန်စေတတ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - သာစုဝဂ် ===

၉ - အာစယဂါမိသုတ်

၁၄၂။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဝဋ်ဆင်းရဲရောက်ကြောင်း တရားကို လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ဝဋ်ဆင်းရဲရောက်ကြောင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝဋ်ဆင်းရဲ ရောက်ကြောင်း တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

------

၁၀ - ဒုက္ခုဒြယသုတ်

၁၄၃။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း တရားကို လည်းကောင်း၊ သုခဖြစ်ကြောင်း တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သုခဖြစ်ကြောင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သုခ ဖြစ်ကြောင်း တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

------

၁၁ - ဒုက္ခဝိပါကသုတ်

၁၄၄။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသော တရားကို လည်းကောင်း ချမ်းသာသော အကျိုးရှိသော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာသော အကျိုးရှိသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ချမ်းသာသော အကျိုးရှိသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် သာဓုဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - အရိယဝဂ် ===

၁ - အရိယမဂ္ဂသုတ်

၁၄၅။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မြတ်သော လမ်းဟူသော တရားကို လည်းကောင်း၊ မမြတ်သော လမ်းဟူသော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မမြတ်သော လမ်းဟူသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မမြတ်သောလမ်း ဟူသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော လမ်းဟူသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မြတ်သော လမ်းဟူသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

၂ - ကဏှမဂ္ဂသုတ်

၁၄၆။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မည်းညစ်သော လမ်းဟူသော တရားကို လည်းကောင်း၊ ဖြူစင်သော လမ်းဟူသော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မည်းညစ်သော လမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မည်းညစ်သော လမ်းဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဖြူစင်သော လမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဖြူစင်သော လမ်းဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

၃ - သဒ္ဓမ္မသုတ်

၁၄၇။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား သူတော်ကောင်းတရားကို လည်းကောင်း၊ မသူတော်တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မသူတော်တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မသူတော်တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သူတော်ကောင်းတရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - အရိယဝဂ် ===

၄ - သပ္ပုရိသဓမ္မသုတ်

၁၄၈။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို လည်းကောင်း မသူတော်တို့၏ တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ ပ။ ရဟန်းတို့ မသူတော်တို့၏ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မသူတော်တို့၏ တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

------

၅ - ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗသုတ်

၁၄၉။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဖြစ်စေသင့်သော တရားကို လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စေသင့်သော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မဖြစ်စေသင့်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မဖြစ်စေသင့်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်စေ သင့်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဖြစ်စေသင့်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

------

၆ - အာသေဝိတဗ္ဗသုတ်

၁၅၀။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မှီဝဲရမည့် တရားကို လည်းကောင်း၊ မမှီဝဲရမည့် တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မမှီဝဲရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မမှီဝဲရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မှီဝဲရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မှီဝဲရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - အရိယဝဂ် ===

၇ - ဘာဝေတဗ္ဗသုတ်

၁၅၁။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ပွါးများရမည့် တရားကို လည်းကောင်း၊ မပွါးများရမည့် တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မပွါးများရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မပွါးများရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ပွါးများရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပွါးများရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

------

၈ - ဗဟုလီကာတဗ္ဗသုတ်

၁၅၂။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုရမည့် တရားကို လည်းကောင်း၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ မပြုရမည့် တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့။ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ မပြုရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ မပြုရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

------

၉ - အနုဿရိတဗ္ဗသုတ်

၁၅၃။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အောက်မေ့ရမည့် တရားကို လည်းကောင်း၊ မအောက်မေ့ရမည့် တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မအောက်မေ့ရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မအောက်မေ့ရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အောက်မေ့ရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အောက်မေ့ရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - အရိယဝဂ် ===

၁၀ - သစ္စိကာတဗ္ဗသုတ်

၁၅၄။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မျက်မှောက်ပြုရမည့် တရားကို လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက် မပြုရမည့် တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မျက်မှောက် မပြုရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်။ပ။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မျက်မှောက် မပြုရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မျက်မှောက်ပြုရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်။ပ။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မျက်မှောက်ပြုရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် အရိယဝဂ် ပြီး၏။

တတိယသုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

၄ - စတုတ္ထပဏ္ဏာသက (စတုတ္ထသုတ်ငါးဆယ်)

=== (၁၆) ၁ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၁ - သေဝိတဗ္ဗသုတ်

၁၅၅။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မမှီဝဲအပ်။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မှားယွင်းသော အမြင်ရှိသူ၊ မှားယွင်းသော အကြံအစည်ရှိသူ၊ မှားယွင်းသော စကားရှိသူ၊ မှားယွင်းသော အလုပ်ရှိသူ၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုရှိသူ၊ မှားယွင်းသော လုံ့လရှိသူ၊ မှားယွင်းသော သတိရှိသူ၊ မှားယွင်းသော သမာဓိရှိသူ၊ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိသူ၊ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်မှုရှိသူတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မမှီဝဲအပ်၊ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲအပ်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူ၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်ရှိသူ၊ မှန်ကန်သော စကားရှိသူ၊ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူ၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသူ၊ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူ၊ မှန်ကန်သော သတိရှိသူ၊ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူ၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူ၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှု ရှိသူတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၁ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၂ - ၁၂ - ဘဇိတဗ္ဗာဒိသုတ်

၁၅၆-၁၆၆။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မဆည်းကပ်အပ်။ပ။ ဆည်းကပ်အပ်၏။ပ။ မချဉ်းကပ်အပ်၊ ချဉ်းကပ်အပ်၏။ပ။ မပူဇော်အပ်၊ ပူဇော်အပ်၏။ပ။ မချီးမွမ်းသင့်၊ ချီးမွမ်းသင့်၏။ ပ။ မရိုသေထိုက်၊ ရိုသေထိုက်၏။ပ။ မပျပ်ဝပ်ထိုက်၊ ပျပ်ဝပ်ထိုက်၏။ပ။ မနှစ်သိမ့်စေတတ်၊ နှစ်သိမ့်စေတတ်၏။ပ။ မစင်ကြယ်၊ စင်ကြယ်၏။ပ။ မြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍ မခံစားအပ် မြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍ ခံစားအပ်၏။ပ။ ပညာဖြင့် မတိုးပွါး၊ ပညာဖြင့် တိုးပွါး၏။ပ။ များစွာသော မကောင်းမှုသည် တိုးပွါး၏၊ များစွာသော ကောင်းမှုသည် တိုးပွါး၏။ အဘယ် ဆယ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ- မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူ၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည် ရှိသူ၊ မှန်ကန်သော စကားရှိသူ၊ မှန်ကန်သော အလုပ်ရှိသူ၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုရှိသူ၊ မှန်ကန်သော လုံ့လရှိသူ၊ မှန်ကန်သော သတိရှိသူ၊ မှန်ကန်သော သမာဓိရှိသူ၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိသူ၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှု ရှိသူတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် များစွာသော ကောင်းမှုကို တိုးပွါးစေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပုဂ္ဂလဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ဇာဏုသောဏိဝဂ် ===

၁ - ဗြာဟ္မဏပစ္စောရောဟဏီသုတ်

၁၆၇။ ထိုအခါ ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားသည် ထိုဥပုသ်နေ့၌ ခေါင်းလျှော် ရေချိုးပြီး၍ အသစ်ဖြစ်သော ခေါမမည်သော အဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော သမန်းမြက်ဆုပ်ကို ယူ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ အနီး တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဥပုသ်နေ့၌ ခေါင်းလျှော် ရေချိုးပြီး၍ ခေါမမည်သော အဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော သမန်းမြက်ဆုပ်ကို ယူ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်နေသော ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားကို မြင်တော်မူ၍ ဇာဏုသောဏိ ပုဏ္ဏားအား - “ပုဏ္ဏား အဘယ်ကြောင့် သင်သည် ထိုဥပုသ်နေ့၌ ခေါင်းလျှော် ရေချိုးပြီး၍ အသစ်ဖြစ်သော ခေါမမည်သော အဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော သမန်းမြက်ဆုပ်ကို ယူ၍ တစ်ခုသေ နေရာ၌ ရပ်တည်နေဘိသနည်း၊ ပုဏ္ဏား ယနေ့ ပုဏ္ဏားမျိုးအား အဘယ်မည်သော ကိစ္စ ဖြစ်သနည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ယနေ့ ပုဏ္ဏားမျိုးအား မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းမည်သော ကိစ္စဖြစ်ပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား အဘယ်အခြင်းအရာဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်း ဖြစ်သနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ ပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုဥပုသ်နေ့၌ ခေါင်းလျှော် ရေချိုးပြီး အသစ်ဖြစ်သော ခေါမမည်သော အဝတ်စုံကို ဝတ်ကာ စိုသော နွားချေးဖြင့် မြေကို လိမ်းကျံ၍ စိမ်းစိုသော သမန်းမြက်တို့ကို ဖြန့်ခင်းလျက် သဲပုံနှင့် မီးတင်းကုပ် အကြား၌ အိပ်ခြင်းကို ပြုကုန်၏၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် ထိုည၌ သုံးကြိမ်ထ၍ လက်အုပ်ချီကာ “အသျှင့်ထံသို့ (မကောင်းမှုကို) နှင်ထုတ်ပါကုန်၏၊ အသျှင်ထံသို့ (မကောင်းမှုကို) နှင်ထုတ်ပါကုန်၏” ဟု (ဆို၍) မီးကို ရှိခိုးကုန်၏၊ များစွာသော ထောပတ် ဆီ ဆီဦးတို့ ဖြင့်လည်း မီးစာကျွေးကုန်၏၊ ထိုည၌လွန်မြောက်သောအခါ၌လည်း မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့ကို ရောင့်ရဲစေကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့အားဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် တစ်မျိုးဖြစ်၏၊ အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် တစ်မျိုးဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်အား အသျှင်ဂေါတမသည် အရိယာဝိနည်း၌ မကောင်းမှု နှင်ထုတ်ပုံတရားကို ဟောတော်မူပါလော့ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဂေါတမ ကောင်းပါပြီ” ဟု ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အရိယာတပည့်သည် “မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း သူ့အသက် သတ်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏” ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ သူ့အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်စွန့်၏၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်းကို နှင်ထုတ်၏။ “မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း သူ့ဥစ္စာကို ခိုးခြင်း၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏” ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ သူ့ဥစ္စာခိုးခြင်းကို ပယ်စွန့်၏၊ သူ့ဥစ္စာ ခိုးယူခြင်းကို နှင်ထုတ်၏ -

“မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏” ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို ပယ်စွန့်၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို နှင်ထုတ်၏။ “မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်း

ကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်စွန့်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို နှင်ထုတ်၏။ "မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း ကုန်းစကား၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ ကုန်းစကားကို ပယ်စွန့်၏၊ ကုန်းစကားကို နှင်ထုတ်၏။ "မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပယ်စွန့်၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို နှင်ထုတ်၏။ "မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း သိမ်ဖျင်းသော စကား၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်စွန့်၏၊ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို နှင်ထုတ်၏။ "မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ'၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' ကို ပယ်စွန့်၏၊ ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' ကို နှင်ထုတ်၏။ "မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ဆင်ခြင်၍ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' ကို ပယ်စွန့်၏၊ ပျက်စီးစေလို မှု 'ဗျာပါဒ' ကို နှင်ထုတ်၏။ "မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း မှားယွင်းသော အယူ၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ဆင်ခြင်၍ မှားယွင်းသော အယူကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော အယူကို နှင်ထုတ်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် တစ်မျိုးဖြစ်၏၊ အရိယာ၏ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းကား တစ်မျိုးဖြစ်၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားတို့၏ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းသည် ဤအရိယာ၏ဝိနည်း၌ မကောင်းမှုကို နှင်ထုတ်ခြင်း၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် တစ်စိတ်မျှ မမီပါ။ အသျှင်ဂေါတမ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပေစွ။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက် ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါး) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ဇာဏုသောဏိဝဂ် ===

၂ - အရိယပစ္စော ရောဟဏီသုတ်

၁၆၈။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မြတ်သော နှင်ထုတ်ခြင်းကို ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ မြတ်သော နှင်ထုတ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အရိယာတပည့်သည် "မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း သူ့အသက် သတ်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏" ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ သူ့အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်စွန့်၏၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်းကို နှင်ထုတ်၏၊ "မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း သူ့ဥစ္စာကို ခိုးခြင်း၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏" ဟု ဆင်ခြင်၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ သူ့ဥစ္စာ ခိုးယူခြင်းကို ပယ်စွန့်၏၊ သူ့ဥစ္စာ ခိုးယူခြင်းကို နှင်ထုတ်၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏။ပ။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို နှင်ထုတ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏။ပ။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို နှင်ထုတ်၏၊ ကုန်းစကား၏ အကျိုးသည် ယုတ်မာ၏။ပ။ ကုန်းစကားကို နှင်ထုတ်၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏။ပ။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို နှင်ထုတ်၏၊ သိမ်ဖျင်းသော စကား၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏။ပ။ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို နှင်ထုတ်၏။ ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' ၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏။ပ။ ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' ကို နှင်ထုတ်၏၊ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' ၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏။ပ။ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' ကို နှင်ထုတ်၏။ "မျက်မှောက်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း မှားယွင်းသော အယူ၏ အကျိုးသည် ယုတ်ညံ့ဆိုးဝါး၏" ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ မှားယွင်းသော အယူကို ပယ်စွန့်၏၊ မှားယွင်းသော အယူကို နှင်ထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မြတ်သော နှင်ထုတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ဇာဏုသောဏိဝဂ် ===

၃ - သင်္ဂါရဝသုတ်

၁၆၉။ ထိုအခါ သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား - အသျှင်ဂေါတမ ဤမှာဘက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။ ထိုမှာဘက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား သူ့အသက် သတ်ခြင်းသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ မပေးခြင်းကိုယူခြင်းသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းသည် ဤမှာ ဘက်ကမ်းတည်း၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာ ဘက်ကမ်းတည်း၊ ကုန်းစကားသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာ ဘက်ကမ်းတည်း။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ သိမ်ဖျင်းသော စကားသည် ဤမှာ ဘက်ကမ်းတည်း၊ သိမ်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ ရှေးရှု ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' သည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ ရှေးရှု မကြံစည်မှု 'အနဘိဇ္ဈာ' သည် ထိုမှာဘက် ကမ်းတည်း။ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' သည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မပျက်စီးစေလိုမှု 'အဗျာပါဒ' သည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသော အယူသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော အယူသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကား ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ ဤသည်ကား ထိုမှာဘက် ကမ်းတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လူတို့တွင် (အကြင်လူတို့သည်) ထိုမှာဘက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်)သို့ သွားရောက်ကုန်၏၊ ထိုလူတို့သည်ကား နည်းပါးလှကုန်၏၊ ထို့ပြင် ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ သွားရောက်ကြကုန်သော သူတို့မှ တစ်ပါးသော ဤသတ္တဝါ (အပေါင်း) သည် ဤမှာ ဘက်ကမ်း (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ) သို့သာလျှင် အဖန်ဖန် ပြေးသွား၏။

အကြင်သူတို့သည်ကား ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော တရား၌ တရားအားလျော်စွာ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည်သာ ကူးတက်နိုင်ခဲသော သေမင်း၏တည်ရာ (ဝဋ္ဋတရား)ကို (ကူးတက်ကာ) ထိုမှာဘက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။ ပညာရှိသည် မည်းညစ်သော (အကုသိုလ်) တရားကိုပယ်၍ ဖြူစင်သော (ကုသိုလ်) တရားကို ပွါးရာ၏၊ ကပ်ငြိရာ (ဝဋ္ဋ) မှ မကပ်ငြိရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို အာရုံပြု၍ အကြင် ကင်းဆိတ်ရာ၌ မွေ့လျော်နိုင်ခဲ၏၊ ထိုကင်းဆိတ်ရာ၌ ကာမတို့ကို ပယ်စွန့်၍ ကြောင့်ကြမရှိဘဲ အလွန် မွေ့လျော်ခြင်းကို အလိုရှိရာ၏၊ ပညာရှိသည် စိတ်ညစ် ညူးခြင်းတို့မှ မိမိကိုယ်ကို ဖြူစင်စေရာ၏။ အကြင်သူတို့၏ စိတ်သည် သမ္ဗောဓိ၏အင်္ဂါ (ဗောဇ္ဈင်)တို့၌ ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စွဲလမ်းမှုမရှိဘဲ စွဲလမ်းမှုကိုစွန့်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော်ကုန်၏။ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးကုန်သော တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးကုန်သော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လောက၌ ထက်ဝန်းကျင် ချုပ်ငြိမ်းပြီး ဖြစ်ကုန်၏။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ဇာဏုသောဏိဝဂ် ===

၄ - ဩရိမသုတ်

၁၇၀။ ရဟန်းတို့ ဤမှာဘက်ကမ်းကို လည်းကောင်း၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤမှာဘက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ သူ့အသက် သတ်ခြင်းသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ ကုန်းစကားသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဘက် ကမ်းတည်း။ သိမ်ဖျင်းသော စကားသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ သိမ်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' သည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ ရှေးရှုမကြံစည်မှု 'အနဘိဇ္ဈာ' သည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' သည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မပျက်စီးစေလိုမှု 'အဗျာပါဒ' သည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ မှားယွင်းသော အယူသည် ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ မှန်ကန်သော အယူသည် ထိုမှာဘက်ကမ်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဤမှာဘက်ကမ်းတည်း၊ ဤသည်ကား ထိုမှာ ဘက်ကမ်းတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လူတို့တွင် (အကြင်လူတို့သည်) ထိုမှာဘက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်) သို့ သွားရောက်ကုန်၏၊ ထိုလူတို့သည်ကား နည်းပါးလှကုန်၏၊ ထို့ပြင် ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ သွားရောက်ကြကုန်သော သူတို့မှ တစ်ပါးသော ဤသတ္တဝါ (အပေါင်း)သည် ဤမှာ ဘက်ကမ်း (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ)သို့သာလျှင် အဖန်ဖန် ပြေးသွား၏။ အကြင် သူတို့သည်ကား ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော တရား၌ တရားအား လျော်စွာ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည်သာ ကူးတက်နိုင်ခဲသော သေမင်း၏တည်ရာ (ဝဋ္ဋတရား)ကို (ကူးတက်ကာ) ထိုမှာဘက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။ ပညာရှိသည် မည်းညစ်သော (အကုသိုလ်) တရားကို ပယ်၍ ဖြူစင်သော (ကုသိုလ်)တရားကို ပွါးရာ၏၊ ကပ်ငြိရာ (ဝဋ္ဋ)မှ မကပ်ငြိရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို အာရုံပြု၍ အကြင် ကင်းဆိတ်ရာ၌ မွေ့လျော်နိုင်ခဲ၏၊ ထိုကင်းဆိတ်ရာ၌ ကာမတို့ကို ပယ်စွန့်၍ ကြောင့်ကြမရှိဘဲ အလွန်မွေ့လျော်ခြင်းကို အလိုရှိရာ၏၊ ပညာရှိသည် စိတ်ညစ်ညူးခြင်းတို့မှ မိမိကိုယ်ကို ဖြူစင်စေရာ၏။ အကြင် သူတို့၏ စိတ်သည် သမ္ဗောဓိ၏ အင်္ဂါ(ဗောဇ္ဈင်)တို့၌ ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စွဲလမ်းမှု မရှိဘဲ စွဲလမ်းမှုကို စွန့်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ၌ မွေ့လျော်ကုန်၏။ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးကုန်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လောက၌ ထက်ဝန်းကျင် ချုပ်ငြိမ်းပြီး ဖြစ်ကုန်၏။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ဇာဏုသောဏိဝဂ် ===

၅ - ပဉ္စမ အဓမ္မသုတ်

၁၇၁။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရားကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း သိ၍ တရားကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိ၍ တရားအား လျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်နှင့် အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်း၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၊ ကုန်းစကား၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၊ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ပြောခြင်း၊ ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ'၊ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'၊ မှားယွင်းသော အယူတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရား မဟုတ်သည်နှင့် အကျိုးမဲ့ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရားနှင့် အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ရှေးရှုမကြံစည်မှု 'အနဘိဇ္ဈာ'၊ မပျက်စီးစေလိုမှု 'အဗျာပါဒ'၊ မှန်ကန်သော အယူတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရားနှင့် အကျိုးဟု ဆိုအပ်၏။ "ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရားကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း သိ၍ တရားကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုး အားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏ " ဟု ဆိုခဲ့သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ဇာဏုသောဏိဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ အဓမ္မသုတ်

၁၇၂။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိ၍ တရားအား လျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ လာခြင်း ကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူကာ နေရာမှထ၍ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရား ဖဲကြွ၍ မကြာမီ ထိုရဟန်းတို့အား "ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရား သည် 'ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ

အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်ရမည်’ ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ဤညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏၊ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို မဝေဖန်သေးသော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့အား “ဤအသျှင်မဟာကစ္စည်းကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူ၏၊ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်၏၊ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော် မမူသော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏၊ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စည်း အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာကစ္စည်းအား ဤအနက်ကို မေးလျှောက်ကြရမူ ငါတို့အား အသျှင်မဟာကစ္စည်း ဖြေဆိုသည့်အတိုင်း ထိုအနက်ကို ဆောင်ထားကြရမူ “ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။ ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာ ကစ္စည်းအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်မဟာကစ္စည်းနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြလျက် အသျှင်မဟာကစ္စည်းအား - ငါ့သျှင်ကစ္စည်း မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ တရားမဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရားမဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအား လျော်စွာ ကျင့်အပ်၏” ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ဤညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။

ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရား ဖဲကြွ၍ မကြာမြင့်မီ ငါတို့အား “ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ‘တရားမဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏’ ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ဤညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပါ သည်။

ငါ့သျှင် ထိုငါတို့အား “ဤအသျှင် မဟာကစ္စည်းကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပါ၏၊ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပါ၏၊ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စည်း အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် အသျှင်မဟာကစ္စည်းအား ဤအနက်ကို မေးလျှောက်ကြရမူ ငါတို့အား အသျှင်မဟာကစ္စည်း ဖြေဆိုသည့်အတိုင်း ဆောင်ထားကြရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်ပါ၏။ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် ဝေဖန်တော်မူပါလော့ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာရန် လှည့်လည်လတ်သော် အနှစ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တည်နေသော သစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်ကို ကျော်လွန်ကာ ပင်စည်ကို ကျော်လွန်ကာ အခက်အရွက်၌ အနှစ်ကို ရှာသင့်သည်ဟု မှတ်ထင်ရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ဤဥပမာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အသျှင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက် ဖြစ်တော်မူပါလျက် မြတ်စွာဘုရားကို ကျော်လွန်ကာ အကျွန်ုပ်တို့အား ထိုအနက်ကို မေးသင့်သည်ဟု မှတ်ထင်ကြကုန်ဘိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကို သိတော်မူ၏၊ မြင်သင့်သည်ကို မြင်တော်မူ၏၊ လူတို့၏ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဉာဏ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ တရားတုံးတရားခဲ ဖြစ်တော်မူ၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူ၏၊ မိန့်ဆိုတော်မူတတ်၏၊ ဆုံးမတော်မူတတ်၏၊ အကျိုးကို ဆောင်တော်မူတတ်၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်) ကို ပေးတော်မူတတ်၏၊ တရားအရှင်ဖြစ်တော်မူ၏၊ ရှေးဘုရားတို့အတူ လာတော်မူ၏၊ သင်တို့

သည် မြတ်စွာဘုရားသို့သာ ချဉ်းကပ်၍ ထိုအနက်ကို မေးကုန်ရာ၏၊ သင်တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေတော်မူသည့်အတိုင်း ဆောင်ကုန်ရာ၏၊ ထိုမေးခြင်း,ဆောင်ခြင်း၏ အချိန်အခါပင်တည်းဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင်ကစ္စာန စင်စစ် မြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကို သိတော်မူ၏၊ မြင်သင့်သည်ကို မြင်တော်မူ၏၊ လူတို့၏ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဉာဏ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ တရားတုံး တရားခဲ ဖြစ်တော်မူ၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူ၏၊ မိန့်ဆိုတော်မူတတ်၏၊ ဆုံးမတော်မူတတ်၏၊ အကျိုးကိုဆောင်တော်မူတတ်၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)ကို ပေးတော်မူတတ်၏၊ တရားအရှင် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ရှေးဘုရားတို့အတူ လာတော်မူ၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားသို့သာလျှင် ချဉ်းကပ်၍ ထိုအနက်ကို မေးကုန်ရာ၏၊ အကျွန်ုပ်တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေတော်မူသည့်အတိုင်း ဆောင်ကုန်ရာ၏၊ ထိုမေးခြင်း ဆောင်ခြင်း၏ အချိန်အခါပင် ဖြစ်ပါ၏၊ သို့ပါသော်လည်း အသျှင်မဟာကစ္စည်းကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပါ၏၊ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးမွမ်းအပ်ပါ၏၊ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါ၏။ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် ဝန်မလေးဘဲ ဝေဖန်တော်မူပါလော့ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ဟု (မိန့်ဆို၏)။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စည်းအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း သိအပ်၏။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏" ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူဘဲ နေရာမှထ၍ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ တရားမဟုတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ သူ့အသက် သတ်ခြင်းသည် တရားမဟုတ်၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မပေးသည်ကို ယူခြင်းသည် တရားမဟုတ်၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းသည် တရားမဟုတ်၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းသည် တရားမဟုတ်၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ

ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ကုန်းစကားသည် တရားမဟုတ်၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ ကုန်းစကားဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားသည် တရားမဟုတ်၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ သိမ်ဖျင်းသော စကားသည် တရားမဟုတ်၊ သိမ်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ သိမ်ဖျင်းသော စကားဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ သိမ်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' သည် တရားမဟုတ်၊ ရှေးရှုမကြံစည်မှု 'အနဘိဇ္ဈာ'သည် တရားမည်၏။ ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ ရှေးရှုမကြံစည်မှု 'အနဘိဇ္ဈာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ' သည် တရားမဟုတ်၊ မပျက်စီးစေလိုမှု 'အဗျာပါဒ' သည် တရားမည်၏။ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မပျက်စီးစေလိုမှု 'အဗျာပါဒ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မှားယွင်းသော အမြင်သည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အမြင်သည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အမြင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း သိအပ်၏။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏" ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူဘဲ နေရာမှထ၍ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော် မမူသော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် သိပါ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် အလိုရှိပါမူ မြတ်စွာဘုရားသို့ သာလျှင် ချဉ်းကပ်၍ ထိုအနက်ကို မေးလျှောက်ကြကုန်လော့၊ မြတ်စွာဘုရား ဖြေဆိုတော်မူတိုင်း ထိုအနက်ကို ဆောင်ကြကုန်လော့ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စည်း၏ ဟောပြောချက်ကို နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြ၍ နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား- အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း သိအပ်၏။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏” ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူဘဲ နေရာမှထ၍ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ဖဲကြွ၍ မကြာမီ ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား - “ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏။ပ။ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြချက်ကို ညွှန်ပြတော်မူကာ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူဘဲ နေရာမှထ၍ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော်မမူသော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင်ရာသနည်း” ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား “အသျှင်မဟာကစ္စည်းကို မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ချီးမွမ်းတော်မူအပ်၏၊ သိနားလည်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း ချီးကျူးအပ်၏၊ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဖန်တော် မမူသော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ရန် စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စည်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ အသျှင်မဟာကစ္စည်းအား ထိုအနက်ကို မေးလျှောက်ကြရမူ ငါတို့အား အသျှင်မဟာကစ္စည်း ဖြေဆိုတော်မူတိုင်း ထိုအနက်ကို ဆောင်ထားကြရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်ပြန်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထို့နောက် ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်မဟာကစ္စည်းအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ အသျှင်မဟာကစ္စည်းအား ထိုအနက်ကို မေးလျှောက်ကြပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် ဤအက္ခရာ ဤပုဒ် ဤသဒ္ဒါတို့ဖြင့် အနက်ကို ကောင်းစွာ ဝေဖန်တော်မူပါ၏ဟု လျှောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ရဟန်းတို့ မဟာကစ္စည်းသည် ပညာရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ မဟာကစ္စည်းသည် ပညာကြီး၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အကယ်၍ ငါသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုအနက်ကို မေးလျှောက်ကြလျှင်လည်း ငါသည်လည်း မဟာကစ္စည်း ဖြေသကဲ့သို့သာ ဖြေဆိုရာ၏၊ ထိုစကား၏ အနက်ကား ဤသည်ပင်တည်း၊ ထိုအနက်ကို ဤသို့သာလျှင် မှတ်ဆောင်ထားကုန်ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ဇာဏုသောဏိဝဂ် ===

၇ - တတိယ အဓမ္မသုတ်

၁၇၃။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအားလျော်စွာ ကျင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ သူ့အသက် သတ်ခြင်းသည် တရားမဟုတ်၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်ရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်ရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးတည်း။

ရဟန်းတို့ မပေးသည်ကို ယူခြင်းသည် တရားမဟုတ်၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းသည် တရားမဟုတ်၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းသည် တရားမဟုတ်၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ ကုန်းစကားသည် တရားမဟုတ်၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏၊ ရဟန်းတို့ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားသည် တရားမဟုတ်၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ ပြိန်ဖျင်းသော စကားသည် တရားမဟုတ်၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' သည် တရားမဟုတ်၊ ရှေးရှုမကြံစည်မှု 'အနဘိဇ္ဈာ' သည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'သည် တရားမဟုတ်၊ မပျက်စီးစေလိုမှု 'အဗျာပါဒ' သည် တရားမည်၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အယူသည် တရားမဟုတ်၊ မှန်ကန်သော အယူသည် တရားမည်၏။ မှားယွင်းသော အယူဟူသော အကြောင်းကြောင့် များစွာကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသည်ကား အကျိုးမဲ့တည်း။ မှန်ကန်သော အယူဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း များစွာကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသည်ကာ အကျိုးတည်း။

"ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကို လည်းကောင်း သိအပ်၏၊ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ တရားကို လည်းကောင်း သိ၍ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးကိုလည်းကောင်း သိ၍ တရားအားလျော်စွာ အကျိုးအား လျော်စွာ ကျင့်အပ်၏" ဟု ဆိုခဲ့သော စကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ဇာဏုသောဏိဝဂ် ===

၈ - ကမ္မနိဒါနသုတ်

၁၇၄။ ရဟန်းတို့ သူ့အသက်သတ်ခြင်းကိုလည်း လောဘအကြောင်းခံ ဒေါသအကြောင်းခံ မောဟအကြောင်းခံရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကိုလည်း လောဘအကြောင်းခံ ဒေါသအကြောင်းခံ မောဟ အကြောင်းခံရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကိုလည်း လောဘ အကြောင်းခံ ဒေါသ အကြောင်းခံ မောဟ အကြောင်းခံရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။

ရဟန်းတို့ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကိုလည်း လောဘ အကြောင်းခံဒေါသ အကြောင်းခံမောဟ အကြောင်းခံ ရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါ ဟော၏။ ရဟန်းတို့ ကုန်းစကားကိုလည်း လောဘ အကြောင်းခံဒေါသ အကြောင်းခံမောဟ အကြောင်းခံရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကိုလည်း လောဘအကြောင်းခံ ဒေါသအကြောင်းခံ မောဟအကြောင်းခံ ရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကိုလည်း လောဘ အကြောင်းခံဒေါသ အကြောင်းခံမောဟ အကြောင်းခံ ရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' ကိုလည်း လောဘ အကြောင်းခဒေါသ အကြောင်းခံမောဟ အကြောင်းခံရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးစေလိုမှု 'ဗျာပါဒ'ကိုလည်း လောဘ အကြောင်းခံဒေါသ အကြောင်းခံမောဟ အကြောင်းခံရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' ကိုလည်း လောဘ အကြောင်းခံဒေါသ အကြောင်းခံမောဟ အကြောင်းခံ ရှိ၏ဟု သုံးမျိုး ငါဟော၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လောဘသည် ကံအကြောင်း ဖြစ်၏၊ ဒေါသသည် ကံအကြောင်း ဖြစ်၏၊ မောဟသည် ကံအကြောင်း ဖြစ်၏၊ လောဘကုန်ခြင်းကြောင့် ကံအကြောင်းကုန်၏၊ ဒေါသကုန်ခြင်းကြောင့် ကံအကြောင်းကုန်၏၊ မောဟကုန်ခြင်းကြောင့် ကံအကြောင်းကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ဇာဏုသောဏိဝဂ် ===

၉ - ပရိက္ကမနသုတ်

၁၇၅။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသည် ရှောင်လွှဲ၍ရ၏၊ ဤတရားသည် ရှောင်လွှဲ၍ မရသည် မဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဤတရားသည် ရှောင်လွှဲ၍ ရသနည်း၊ ဤတရားသည် ရှောင်လွှဲ၍ မရသည် မဟုတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ သူ့အသက် သတ်လေ့ရှိသူအား သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲမှု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိသူအား မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲမှု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိသူအား ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲမှု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိသူအား မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲမှု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ကုန်းစကားပြောသူအား ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲမှု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားပြောသူအား ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲမှု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ပြိန်ဖျင်းသော စကားပြောသူအား ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲမှု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ အဘိဇ္ဈာ များသူအား အဘိဇ္ဈာမများခြင်းသည် ရှောင်လွှဲမှု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးစေလိုစိတ်ရှိသူအား မပျက်စီးစေလိုခြင်းသည် ရှောင်လွှဲမှုဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ မှားယွင်းသော အယူရှိသူအား မှန်ကန်သော အယူရှိခြင်းသည် ရှောင်လွှဲမှုဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤတရားသည် ရှောင်လွှဲ၍ရ၏၊ ဤတရားသည် ရှောင်လွှဲ၍ မရသည် မဟုတ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ဇာဏုသောဏိဝဂ် ===

၁၀ - စုန္ဒသုတ်

၁၇၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် - အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပါဝါပြည့် ပန်းထိမ်သည်၏သား စုန္ဒ၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပန်းထိမ်သည်၏ သား စုန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ပန်းထိမ်သည်၏သား စုန္ဒအား မြတ်စွာဘုရားသည် "စုန္ဒ သင်သည် အဘယ်သူ၏ စင်ကြယ်မှုတို့ကို နှစ်သက်သနည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ရေကရားကို ဆောင်ကုန်သော မှော်ပန်းကို ဆောင်ကုန်သော မီးကို လုပ်ကျွေးကုန်သော ရေသို့ သက်ဆင်းကုန်သော ပစ္ဆာဘူမိအရပ်သား ပုဏ္ဏားတို့သည် စင်ကြယ်မှုကို ပညတ်ပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသူတို့၏ စင်ကြယ်မှုတို့ကို နှစ်သက်ပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

စုန္ဒ အဘယ်သို့လျှင် ရေကရားကို ဆောင်ကုန်သော မှော်ပန်းကို ဆောင်ကုန်သော မီးကို လုပ်ကျွေးကုန်သော ရေသို့ သက်ဆင်းကုန်သော ပစ္ဆာဘူမိအရပ်သား ပုဏ္ဏားတို့သည် စင်ကြယ်မှုတို့ကို ပညတ်ကုန်သနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ ရေကရားကို ဆောင်ကုန်သော မှော်ပန်းကို ဆောင်ကုန်သော မီးကို လုပ်ကျွေးကုန်သော ရေသို့ သက်ဆင်းကုန်သော ပစ္ဆာဘူမိအရပ်သား ပုဏ္ဏားတို့

သည် တပည့်ကို ဤသို့ ဆောက်တည်စေကုန်၏၊ “အိုယောကျ်ား သင်သည် လာလော့၊ အိပ်ရာမှ စောစောထ၍ မြေကို သုံးသပ်လော့၊ အကယ်၍ မြေကို မသုံးသပ်လျှင် နွားချေးအစိုတို့ကို သုံးသပ်လော့။ အကယ်၍ နွားချေး အစိုတို့ကို မသုံးသပ်လျှင် မြက်စိမ်းတို့ကို သုံးသပ်လော့။ အကယ်၍ မြက်စိမ်းတို့ကို မသုံးသပ်လျှင် မီးကို လုပ်ကျွေးလော့။ အကယ်၍ မီးကို မလုပ်ကျွေးလျှင် လက်အုပ်ချီကာ နေကို ရှိခိုးလော့။ အကယ်၍ လက်အုပ်ချီကာ နေကို ရှိမခိုးလျှင် ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက် ရေသို့ သက်ဆင်းလော့” ဟု (ဆောက်တည်စေကုန်၏)။ အသျှင်ဘုရား ရေကရားကို ဆောင်ကုန်သော မှော်ပန်းကို ဆောင်ကုန်သော မီးကို လုပ်ကျွေးကုန်သော ရေသို့ သက်ဆင်းကုန်သော ပစ္ဆာဘူမိအရပ်သားပုဏ္ဏားတို့သည် ဤသို့ စင်ကြယ်မှုတို့ကို ပညတ်ပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသူတို့၏ စင်ကြယ်မှုတို့ကို နှစ်သက်ပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

စုန္ဒ ရေကရားကို ဆောင်ကုန်သော မှော်ပန်းကို ဆောင်ကုန်သော မီးကို လုပ်ကျွေးကုန်သော ရေသို့ သက်ဆင်းကုန်သော ပစ္ဆာဘူမိအရပ်သား ပုဏ္ဏားတို့၏ စင်ကြယ်မှုသည် တစ်မျိုးတည်း၊ အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ စင်ကြယ်မှုသည် တစ်မျိုးတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ စင်ကြယ်မှုကား အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်း၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အရိယာ၏ ဝိနည်း၌ စင်ကြယ်မှု ဖြစ်ပုံကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

စုန္ဒ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောကြားပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ပန်းထိမ်သည်၏သား စုန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက် ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

စုန္ဒ ကိုယ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်၏။ နှုတ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် လေးမျိုးဖြစ်၏။ စိတ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်၏။ စုန္ဒ အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်ပါသနည်း။ စုန္ဒ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ ကြမ်းကြုတ်၏၊ လက်၌ သွေးစွန်း၏၊ သတ်ခြင်း၌ စိတ်ဝင်စား၏၊ သတ္တဝါတို့၌ သနားခြင်း မရှိ။

မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ရွာ၌ဖြစ်စေ တော၌ဖြစ်စေ တည်သော သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ အသုံးအဆောင်ကို ခိုးလိုစိတ်ဖြင့် မပေးဘဲ ယူတတ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ အကြင်မိန်းမတို့ကို အမိစောင့်၏၊ အဖစောင့်၏၊ အမိအဖစောင့်၏၊ မောင်ကြီး မောင်ငယ်စောင့်၏၊ အစ်မညီမစောင့်၏၊ ဆွေမျိုးစောင့်၏၊ အနွယ်စောင့်၏၊ တရားကျင့် ဖော်စောင့်၏၊ အရှင် ‘လင်’ ရှိ၏၊ ဒဏ်ထား၏၊ အယုတ်သဖြင့် ပန်းခွေဖြင့်သော်လည်း ကာရံ ထား၏၊ ထိုကဲ့သို့သော မိန်းမတို့၌ သွားလာခြင်းသို့ ရောက်၏။ စုန္ဒ ဤသို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်၏။ စုန္ဒ အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် လေးမျိုးဖြစ်သနည်း။ စုန္ဒ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ သဘင်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးတို့ အလယ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ အသင်းအလယ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ မင်းမျိုး အလယ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း “အိုယောကျ်ား လာလော့၊ သင် သိသမျှကို ပြောလော့” ဟု သက်သေခေါ်ဆောင် အမေးခံရလျှင် ထိုသူသည် မသိသည်ကို “ငါသိ၏” ဟု လည်းကောင်း၊ သိသည်ကို “ငါမသိ” ဟု လည်းကောင်း၊ မမြင်သည်ကို “ငါမြင်၏” ဟု လည်းကောင်း၊ မြင်သည်ကို “ငါမမြင်” ဟု လည်းကောင်း၊ ဤသို့ မိမိအကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ လာဘ် ‘အာမိသ’ တံစိုးလက်ဆောင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း သိလျက် မဟုတ်မမှန် ပြော၏။ ကုန်းစကားကို ပြောကြားတတ်၏၊ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူတို့နှင့်) ဤသူတို့ ကွဲပြားရန် ထိုသူတို့ထံ၌ ပြောတတ်၏၊ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကွဲပြားရန် ဤသူတို့ထံ၌ ပြောတတ်၏၊ ဤသို့ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း ကွဲအောင် ခွဲတတ်၏၊ ကွဲပြားသူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ကွဲပြားမှုအစု ‘ဝဂ္ဂ’ ၌ မွေ့လျော်တတ်၏၊ ကွဲပြားမှုအစု ‘ဝဂ္ဂ’ ၌ ပျော်ပိုက်

တတ်၏၊ ကွဲပြားမှု အစု ‘ဝဂ္ဂ’ ကို နှစ်သက်တတ်၏၊ ကွဲပြားမှုအစု ‘ဝဂ္ဂ’ ကို ပြုသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ အကြင်စကားသည် အပြစ်ရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ သူတစ်ပါး နားကို စပ်ခါးစေတတ်၏၊ သူတစ်ပါးကို ထိခိုက်၏၊ အမျက်ထွက်ဖွယ် ကောင်း၏၊ သမာဓိကို မဖြစ်စေတတ်၊ ထိုသို့သော သဘောရှိသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ အခါ မဟုတ်သည်၌ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးမဲ့ ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားမဲ့ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဆုံးမစကား မဟုတ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အခါမဟုတ်သည်၌ အကြောင်းမဲ့ အပိုင်းအခြား မရှိဘဲ အစီးအပွါးမဲ့နှင့် စပ်သော မှတ်သားဖွယ် မရှိသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ စုန္ဒ ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် လေးမျိုးဖြစ်၏။ စုန္ဒ အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်သနည်း။ စုန္ဒ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အဘိဇ္ဈာများ၏၊ “သူတစ်ပါး၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အဆောက်အဦ သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်မူ ကောင်းလေစွ” ဟု သူတစ်ပါး၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အဆောက်အဦကို ရှေးရှု ကြံစည်တတ်သူ ဖြစ်၏။ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ “ဤသတ္တဝါတို့ကို သတ်စေကုန် ဖမ်းစေကုန် ဖြတ်စေကုန် (ဤသတ္တဝါတို့သည်) ပျောက်ပျက်ကြစေကုန်၊ မရှိကြစေကုန်လင့်” ဟု ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်အကြံ ရှိ၏။ မှားယွင်းသော အယူရှိ၏၊ “လှူရကျိုး မရှိ၊ ပူဇော်ရကျိုး မရှိ၊ ဧည့်ဝတ်ပြုရကျိုး မရှိ၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ် မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော ကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက် မရှိ၊ ဤလောကဟူသည် မရှိ၊ တစ်ပါးသော လောကဟူသည် မရှိ၊ အမိ၌ ကောင်းမကောင်း ပြုမှု အကျိုးဟူသည် မရှိ၊ အဖ၌ ကောင်း မကောင်းပြုမှု အကျိုးဟူသည် မရှိ၊ ဥပပါတ်သတ္တဝါတို့ဟူသည် မရှိကြ၊ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော၊ ဖြောင့်မှန်သော အရိယမဂ်သို့ ရောက်ကြကုန် ကောင်းစွာ ကျင့်ကြကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ဟူသည် လောက၌ မရှိကုန်” ဟု ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ စုန္ဒ ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့် မစင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်၏။ စုန္ဒ ဤသည်တို့ကား အကုသိုလ်ကမ္မပထ ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ စုန္ဒ ဤအကုသိုလ် ကမ္မပထဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် စောစောအိပ်ရာမှ ထ၍သာလျှင် မြေကို သုံးသပ်သော် လည်းကောင်း၊ မသုံးသပ်သော် လည်းကောင်း မစင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ နွားချေးအစို တို့ကို သုံးသပ်သော် လည်းကောင်း၊ မသုံးသပ်သော် လည်းကောင်း မစင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ မြက်စိမ်းတို့ကို သုံးသပ်သော် လည်းကောင်း၊ မသုံးသပ်သော် လည်းကောင်း မစင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ မီးကို လုပ်ကျွေးသော် လည်းကောင်း၊ မလုပ်ကျွေးသော် လည်းကောင်း မစင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ လက်အုပ်ချီလျက် နေကို ရှိခိုးသော် လည်းကောင်း၊ ရှိမခိုးသော် လည်းကောင်း မစင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက် ရေသို့ သက်ဆင်းသော် လည်းကောင်း၊ မသက်ဆင်းသော် လည်းကောင်း မစင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ စုန္ဒ ဤအကုသိုလ်ကမ္မပထ ဆယ်မျိုးတို့သည် မစင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ မစင်ကြယ်မှုကို ပြုတတ်ကုန် ၏။ စုန္ဒ ဤအကုသိုလ်ကမ္မပထ ဆယ်မျိုးတို့၏ ပြည့်စုံမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ငရဲသည် ထင်၏၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝသည် ထင်၏၊ ပြိတ္တာဘုံသည် ထင်၏၊ အခြားသော မည်သည့် ဒုဂ္ဂတိဘုံဘဝတို့မဆို ထင်ကုန်၏။ စုန္ဒ ကိုယ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်၏။ နှုတ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် လေးမျိုးဖြစ်၏။ စိတ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်၏။ စုန္ဒ အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ် သနည်း။ စုန္ဒ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ သနား တတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရွာ၌ဖြစ်စေ တော၌ဖြစ်စေ တည်သော သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ အသုံးအဆောင်ကို မပေးဘဲ မယူတတ်သူ ဖြစ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏၊ အကြင်မိန်းမတို့ကို အမိစောင့်၏၊ အဖ စောင့်၏၊ အမိအဖစောင့်၏၊ မောင်ကြီး မောင်ငယ်စောင့်၏၊ အစ်မညီမစောင့်၏၊ ဆွေမျိုးစောင့်၏၊ အနွယ်စောင့်၏၊ တရားကျင့်ဖော်စောင့်၏၊ အရှင် ‘လင်’ ရှိ၏၊ ဒဏ်ထား၏၊ အယုတ်သဖြင့် ပန်းခွေဖြင့်

သော်လည်း ကာရံထား၏၊ ထိုကဲ့သို့သော မိန်းမတို့၌ သွားလာခြင်းသို့ မရောက်တတ်သူ ဖြစ်၏။ စုန္ဒ ဤသို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်၏။ စုန္ဒ အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် လေးမျိုး ဖြစ်သနည်း။ စုန္ဒ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏၊ သဘင်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးတို့ အလယ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ အသင်းအလယ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ မင်းမျိုးအလယ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း "အိုယောကျ်ား လာလော့၊ သင်သိသမျှကို ပြောလော့" ဟု သက်သေခေါ်ဆောင် အမေးခံရလျှင် ထိုသူသည် မသိသည်ကို "ငါမသိ" ဟု လည်းကောင်း၊ သိသည်ကို "ငါသိ၏" ဟု လည်းကောင်း၊ မမြင်သည်ကို "ငါမမြင်" ဟု လည်းကောင်း၊ မြင်သည်ကို "ငါမြင်၏" ဟု လည်းကောင်း၊ ဤသို့ မိမိအကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ လာဘ် 'အာမိသ' တံစိုးဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း သိလျက် အမှား မပြောတတ်သူ ဖြစ်၏။ ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏။ ဤသူ့ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူတို့နှင့်) ဤသူတို့ ကွဲပြားရန် ထိုသူတို့ထံ၌ မပြောတတ်၊ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကွဲပြားရန် ဤသူတို့ထံ၌ မပြောတတ်၊ ဤသို့ ကွဲပြားသူတို့ကိုလည်း စေ့စပ်တတ်၏၊ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်တတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက် တတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်တတ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်တတ်သူ ဖြစ်၏၊ အကြင်စကားသည် အပြစ်ကင်း၏၊ နားချမ်းသာ၏၊ နှစ်လိုဖွယ်ရှိ၏၊ နှလုံးသို့ သက်ဝင်၏၊ ယဉ်ကျေး၏၊ လူအများ နှစ်သက်၏၊ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏၊ ထိုသို့သော သဘောရှိသော စကားကိုသာ ဆိုတတ်သူ ဖြစ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်တတ်သူဖြစ်၏၊ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုး (နှင့်စပ်သောစကား) ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရား (နှင့်စပ်သော စကား) ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အဆုံးအမ (နှင့်စပ်သောစကား) ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ (သင့်လျော်သော) အခါ၌ အကြောင်းနှင့်တကွ အပိုင်းအခြားရှိ၍ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် မှတ်သားလောက်သော စကားကိုသာ ဆိုတတ်သူ ဖြစ်၏။ စုန္ဒ ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် လေးမျိုးဖြစ်၏။ စုန္ဒ အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်သနည်း။ စုန္ဒ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အဘိဇ္ဈာ မများသူဖြစ်၏၊ "သူတစ်ပါး၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အဆောက်အဦသည် ငါ့ဥစ္စာဖြစ်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု သူတစ်ပါး၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အဆောက်အဦကို ရှေးရှုမကြံတတ်သူ ဖြစ်၏။ မဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ "ဤသတ္တဝါတို့သည် ရန်ကင်းသူတို့ ဖြစ်ကြပါစေ၊ ကြောင့်ကြကင်းသူတို့ ဆင်းရဲကင်းသူတို့ ဖြစ်ကြပါစေ၊ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေ" ဟု မဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်အကြံရှိသူ ဖြစ်၏။ မှန်ကန်သော အယူရှိ၏၊ "လှူရကျိုး ရှိ၏၊ ပူဇော်ရကျိုး ရှိ၏၊ ဧည့်ဝတ်ပြုရကျိုး ရှိ၏၊ ကောင်းစွာပြုအပ် မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော ကံတရား၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏၊ ဤလောကသည် ရှိ၏၊ တစ်ပါးသော လောကသည် ရှိ၏၊ အမိ၌ ကောင်းမကောင်း ပြုမှု အကျိုးဟူသည် ရှိ၏၊ အဖ၌ ကောင်းမကောင်း ပြုမှု အကျိုးဟူသည် ရှိ၏၊ ဥပပါတ် သတ္တဝါတို့သည် ရှိကြကုန်၏၊ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန် သော၊ ဖြောင့်မှန်သော အရိယမဂ်သို့ ရောက်ကြကုန် ကောင်းစွာ ကျင့်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ဟူသည် လောက၌ ရှိကုန်၏" ဟု မဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိသူ ဖြစ်၏။ စုန္ဒ ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့် စင်ကြယ်မှုသည် သုံးမျိုးဖြစ်၏။ စုန္ဒ ဤသည်တို့ကား ကုသိုလ်ကမ္မပထ ဆယ်မျိုးတို့တည်း။ ဤကုသိုလ် ကမ္မပထ ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် စောစောအိပ်ရာမှ ထ၍သာလျှင် မြေကို သုံးသပ်သော် လည်း ကောင်း၊ မသုံးသပ်သော် လည်းကောင်း စင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ နွားချေးအစိုတို့ကို သုံးသပ်သော် လည်းကောင်း၊ မသုံးသပ်သော် လည်းကောင်း စင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ မြက်စိမ်းတို့ကို သုံးသပ်သော် လည်းကောင်း၊ မသုံးသပ်သော် လည်းကောင်း စင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ မီးကို လုပ်ကျွေးသော် လည်း ကောင်း၊ မလုပ်ကျွေးသော် လည်းကောင်း စင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ လက်အုပ်ချီလျက် နေကို ရှိခိုး

သော်လည်း ရှိမခိုးသော်လည်း စင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက် ရေသို့ သက်ဆင်းသော် လည်းကောင်း၊ မသက်ဆင်းသော် လည်းကောင်း စင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ စုန္ဒ ဤကုသိုလ် ကမ္မပထဆယ်မျိုးတို့သည် စင်ကြယ်သည်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ စင်ကြယ်မှုကို ပြုတတ်ကုန်၏။ စုန္ဒ ဤကုသိုလ် ကမ္မပထဆယ်မျိုးတို့၏ ပြည့်စုံမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် နတ်ဘဝတို့သည် ထင်ကုန်၏၊ လူ့ဘဝတို့သည် ထင်ကုန်၏၊ အခြားသော မည်သည့် သုဂတိဘုံဘဝတို့မဆို ထင်ကုန်၏။ ဤသို့ မိန့်တော်မူလတ်သော် ပန်းထိမ်သည်၏သား စုန္ဒသည် မြတ်စွာ ဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ" ဟု လျှောက်၏။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၂ - ဇာဏုဿောဏိဝဂ် ===

၁၁ - ဇာဏုဿောဏိသုတ်

၁၇၇။ ထိုအခါ ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့ ပုဏ္ဏားတို့မည်သည်ကား "ဤအလှူသည် ကွယ်လွန်သော ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သို့ ရောက်ပါစေ၊ ဤအလှူကို ကွယ်လွန်ကုန်သော ဆွေမျိုးသားချင်း တို့သည် သုံးဆောင်ကြပါစေ" ဟု အလှူတို့ကို လှူကြပါကုန်၏။ သေသူကို ရည်၍ ပြုအပ်သော ကုဗ္ဗီးထမင်းတို့ကို ပြုကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ အသို့နည်း ထိုအလှူသည် ကွယ်လွန်သော ဆွေမျိုး သားချင်းတို့ထံသို့ ရောက်ပါသလော၊ အသို့နည်း ထိုကွယ်လွန်သော ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် ထိုအလှူ ကို သုံးဆောင်ကြရပါသလောဟု လျှောက်၏။ ပုဏ္ဏား ရောက်သင့်သော အရပ်၌ရောက်၏၊ မရောက်သင့် သော အရပ်၌ မရောက်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ ရောက်သင့်သော အရပ်ဟူသည် အဘယ် ပါနည်း မရောက်သင့်သော အရပ်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ ကုန်းစကား ရှိ၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်း သော စကားရှိ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ အဘိဇ္ဈာများ၏၊ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ မှားယွင်းသော အယူရှိ၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသူသည် ငရဲသားသတ္တဝါ၏ အစာအာဟာရဖြင့် ငရဲ၌ မျှတရ၏၊ ထိုအစာအာဟာရဖြင့် ထိုသူသည် ထိုငရဲ၌ တည်ရ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်လည်း ရောက်သင့်သည့်အရပ် မဟုတ်သေး၊ ယင်းငရဲ၌ တည်သူအား ထိုဒါနသည် မရောက်။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင် ရှိ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသူသည် တိရစ္ဆာန်မျိုးဖြစ်သည့် သတ္တဝါတို့၏ အစာဖြင့် ထိုတိရစ္ဆာန်မျိုး၌ မျှတရ၏၊ ထိုအစာဖြင့် ထိုသတ္တဝါသည်

ထိုတိရစ္ဆာန်မျိုး၌ တည်ရ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်လည်း ရောက်သင့်သောအရပ် မဟုတ်သေး၊ ယင်းတိရစ္ဆာန်မျိုး၌ တည်သူအား ထိုဒါနသည် မရောက်။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အဘိဇ္ဈာမများ၊ မဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ မှန်ကန်သော အယူရှိ၏၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ လူတို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ထိုသူသည် လူတို့၏ အစာဖြင့် ထိုလူ့ဘုံ၌ မျှတရ၏၊ ထိုအစာဖြင့် ထိုသူသည် ထိုဘုံ၌ တည်ရ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်လည်း ရောက်သင့်သော အရပ်မဟုတ်သေး၊ ယင်းလူ့ဘုံ၌ တည်သူအား ထိုဒါနသည် မရောက်။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ထိုသူသည် နတ်တို့၏ အစာဖြင့် ထိုနတ်ဘုံ၌ မျှတရ၏၊ ထိုအစာဖြင့် ထိုသူသည် ထိုနတ်ဘုံ၌ တည်ရ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်လည်း ရောက်သင့်သောအရပ် မဟုတ်သေး၊ ယင်းနတ်ဘုံ၌ တည်သူအား ထိုဒါနသည် မရောက်။

ပုဏ္ဏား လောက၌ အချို့သော သူသည် အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသူသည် ပြိတ္တာဘုံသားဖြစ်သည့် သတ္တဝါတို့၏ အစာဖြင့် ထိုပြိတ္တာဘုံ၌ မျှတရ၏၊ ထိုအစာဖြင့် ထိုသူသည် ထိုပြိတ္တာဘုံ၌ တည်ရ၏။ သို့မဟုတ် ထိုသူအတွက် အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူတို့ကသော် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့ကသော် လည်းကောင်း ပေးလှူအပ်သော ဒါနဖြင့် ထိုပြိတ္တာသည် ထိုပြိတ္တာဘုံ၌ မျှတရ၏။ ထိုဒါနဖြင့် ထိုပြိတ္တာသည် ထိုပြိတ္တာဘုံ၌ တည်ရ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကား ရောက်သင့်သော အရပ်တည်း၊ ယင်းပြိတ္တာဘုံ၌ တည်သူအား ထိုဒါနသည် ရောက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အကယ်၍ ထိုကွယ်လွန်သူ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် ထိုဘုံဌာနသို့ မရောက်ပါလျှင် အဘယ်သူသည် ထိုဒါနကို သုံးဆောင်ပါမည်နည်းဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ထိုဌာနသို့ ရောက်ကုန်သော အခြားသော ကွယ်လွန်သူ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် ထိုဒါနကို သုံးဆောင်ခံစားရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အကယ်၍ ထိုကွယ်လွန်သော ဆွေမျိုးသားချင်းသည် ထိုဘုံဌာနသို့ မရောက်လျှင် အခြားသော ကွယ်လွန်သူ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့လည်း ထိုဌာနသို့ မရောက်ကြပါလျှင် ထိုဒါနကို မည်သူသုံးဆောင်မည်နည်းဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ဤမျှရှည်လျားသော အချိန်အခါဝယ် ကွယ်လွန်သူ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့မှ ကင်းဆိတ်ရာ ဌာနရှိရာ၏ဟူသော ဤအကြောင်းသည် အရာမဟုတ်၊ အခွင့်မဟုတ်ပေ၊ ပုဏ္ဏား အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် အလှူရှင်သည်လည်း အကျိုးမဲ့ မဖြစ်နိုင်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ သေသူသည် မဖြစ်သင့်ရာ၌ ဖြစ်သော်လည်း အသျှင်ဂေါတမသည် ဒါန၏အကျိုးကို ပညတ်တော်မူပါသလောဟု လျှောက်၏။ ပုဏ္ဏား သေသူသည် မဖြစ်သင့်ရာ၌ ဖြစ်သော်လည်း ငါသည် ဒါန၏ အကျိုးကို ပညတ်၏။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ ကုန်းစကား ရှိ၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ အဘိဇ္ဈာများ၏၊ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ မှားယွင်းသော အယူရှိ၏၊ ထိုသူသည် သမဏအားသော် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအားသော် လည်းကောင်း ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာ ပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လှူ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ဆင်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသူသည် ထိုဆင်ဘဝ၌ အစား အသောက် ပန်း အထူးထူးသော အဆင် တန်ဆာကို ရခြင်းရှိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤဘဝ၌ အသက်ကို သတ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်း၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်း၊

ကုန်းစကား ရှိခြင်း၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိခြင်း၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိခြင်း၊ အဘိဇ္ဈာများခြင်း၊ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊ မှားယွင်းသော အယူရှိခြင်းကြောင့် ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ဆင်တို့၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ သမဏအားသော် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအားသော် လည်းကောင်း ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာနေရာ ဆီမီးကို လှူသောကြောင့်ကား ထိုသူသည် ထိုဆင်ဘဝ၌ အစားအသောက် ပန်း အထူးထူး သော အဆင်တန်ဆာကို ရခြင်းရှိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အသက်ကို သတ်ခြင်း ရှိ၏။ပ။ မှားယွင်းသော အယူရှိ၏။ ထိုသူသည် သမဏအားသော် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအားသော် လည်းကောင်း ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်းနံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လှူ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မြင်းတို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ပ။ နွားတို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏ ။ပ။ ခွေးတို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ထိုသူသည် ထိုခွေးဘဝ၌ ထမင်း အဖျော် ပန်း အထူးထူးသော အဆင်တန်ဆာကို ရခြင်း ရှိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤဘဝ၌ အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အယူရှိခြင်းကြောင့် ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ခွေးတို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသူသည် သမဏအားသော် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအားသော် လည်းကောင်း ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လှူသောကြောင့်ကား ထိုသူသည် ထိုခွေးဘဝ၌ အစား အသောက် ပန်း အထူးထူးသော အဆင် တန်ဆာကို ရခြင်းရှိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သောသူ သည် အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ ၏။ ထိုသူသည် သမဏအားသော် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအားသော် လည်းကောင်း ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လှူ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ လူတို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသူသည် ထိုလူ့ဘဝ၌ လူ၌ ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို ရခြင်းရှိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ။ပ။ မှန်ကန်သော အယူရှိခြင်းကြောင့် ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ လူတို့၏ အပေါင်း အဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ သမဏအားသော် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအားသော် လည်းကောင်း ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လှူသောကြောင့်ကား ထိုသူသည် ထိုလူ့ဘဝဝယ် လူ၌ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို ရခြင်းရှိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မှန်ကန်သော အယူရှိ၏။ ထိုသူသည် သမဏအားသော် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအားသော် လည်းကောင်း ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လှူ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသူသည် ထိုနတ်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို ရခြင်း ရှိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင် ရှိခြင်းကြောင့် ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ သမဏအားသော် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအားသော် လည်း ကောင်း ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကို လှူသော ကြောင့်ကား ထိုသူသည် ထိုနတ်ဘဝဝယ် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို ရခြင်းရှိ၏။ ပုဏ္ဏား အမှန် စင်စစ်အားဖြင့် အလှူရှင်သည် အကျိုးမဲ့ မဖြစ်နိုင်ပေဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ အလှူရှင်သည်လည်း အကျိုးမဲ့ မဖြစ်သောကြောင့် အလှူတို့ကို လှူရန် အလွန်ပင် သင့်သည်သာတည်း၊ ကုဗ္ဗီးထမင်းတို့ကို ပြုရန် သင့်သည်သာတည်းဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ဤအရာသည် ဤသို့ပင်တည်း၊ ပုဏ္ဏား အလှူရှင် သည် အကျိုးမဲ့ မဖြစ်နိုင်သည်သာတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေစွ။ပ။ အသျှင်ဂေါတမ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက် ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဉပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

ဧကောဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ဇာဏကသောဏိဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သာဓုဝဂ် ===

၁ - သာဓုသုတ်

၁၇၈။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား “ကောင်းသော တရားကို လည်းကောင်း၊ မကောင်းသော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ မကောင်းသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ အသက်သတ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်း၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၊ ကုန်းချောခြင်း၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား ပြောခြင်း၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားပြောခြင်း၊ ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း၊ ဖျက်ဆီးလိုခြင်း၊ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မကောင်းသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကောင်းသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ရှေးရှုမကြံစည်ခြင်း၊ မဖျက်ဆီးလိုခြင်း၊ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကောင်းသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သာဓုဝဂ် ===

၂ - အရိယဓမ္မသုတ်

၁၇၉။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အရိယာတရားကို လည်းကောင်း၊ အရိယာ မဟုတ်သည့် တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အရိယာ မဟုတ်သည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အရိယာ မဟုတ်သည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အရိယာတရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အရိယာတရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သာစုဝဂ် ===

၃ - ကုသလသုတ်

၁၈၀။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ကုသိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ်ကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

------

၄ - အတ္ထသုတ်

၁၈၁။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အကျိုးကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အကျိုးမဲ့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အကျိုးမဲ့ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကျိုးဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အကျိုးဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

------

၅ - ဓမ္မသုတ်

၁၈၂။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား တရားကို လည်းကောင်း၊ တရား မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ တရား မဟုတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရား မဟုတ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သာခုဝဂ် ===

၆ - အာသဝသုတ်

၁၈၃။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော တရားကို လည်းကောင်း၊ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံ ဖြစ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံ မဟုတ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

၇ - ဝဇ္ဇသုတ်

၁၈၄။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အပြစ်ရှိသော တရားကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်မရှိသော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အပြစ်ရှိသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အပြစ်ရှိသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အပြစ်မရှိသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အပြစ် မရှိသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

------

၈ - တပနီယသုတ်

၁၈၅။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ပူပန်စေတတ်သော တရားကို လည်းကောင်း၊ မပူပန်စေတတ်သော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ပူပန်စေတတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပူပန်စေတတ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မပူပန်စေတတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မပူပန်စေတတ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၃ - သာစုဝဂ် ===

၉ - အာစယဂါမိသုတ်

၁၈၆။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ ရောက်ကြောင်း တရားကို လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ ရောက်ကြောင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ ရောက်ကြောင်း တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

------

၁၀ - ဒုက္ခုဒြယသုတ်

၁၈၇။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း တရားကို လည်းကောင်း၊ သုခ ဖြစ်ကြောင်း တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဒုက္ခ ဖြစ်ကြောင်း တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သုခဖြစ်ကြောင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သုခ ဖြစ်ကြောင်း တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

------

၁၁ - ဝိပါကသုတ်

၁၈၈။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသော တရားကို လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာသော အကျိုးရှိသော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာသော အကျိုးရှိသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ချမ်းသာသော အကျိုးရှိသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

သံကးခုမြောက် သာဓကဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အရိယမဂ္ဂဝဂ် ===

၁ - အရိယမဂ္ဂသုတ်

၁၈၉။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မြတ်သော လမ်းဟူသော တရားကို လည်းကောင်း၊ မမြတ်သော လမ်းဟူသော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မမြတ်သော လမ်းဟူသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မမြတ်သော လမ်းဟူသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော လမ်းဟူသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မြတ်သော လမ်းဟူသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

၂ - ကဏှမဂ္ဂသုတ်

၁၉၀။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မည်းညစ်သော လမ်းဟူသော တရားကို လည်းကောင်း၊ ဖြူစင်သော လမ်းဟူသော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မည်းညစ်သော လမ်းဟူသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မည်းညစ်သော လမ်းဟူသော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဖြူစင်သော လမ်းဟူသော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဖြူစင်သော လမ်းဟူသော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

၃ - သဒ္ဓမ္မသုတ်

၁၉၁။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား သူတော်ကောင်းတရားကို လည်းကောင်း၊ မသူတော်တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မသူတော်တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မသူတော်တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သူတော်ကောင်းတရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အရိယမဂ္ဂဝဂ် ===

၄ - သပ္ပုရိသဓမ္မသုတ်

၁၉၂။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို လည်းကောင်း၊ မသူတော်တို့၏ တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မသူတော်တို့၏ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မသူတော်တို့၏ တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

------

၅ - ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗဓမ္မသုတ်

၁၉၃။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဖြစ်စေသင့်သော တရားကို လည်းကောင်း၊ မဖြစ်စေသင့်သော တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မဖြစ်စေသင့်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မဖြစ်စေသင့်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်စေသင့်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဖြစ်စေသင့်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

------

၆ - ဗျာပါဒေတဗ္ဗဓမ္မသုတ်[၁]

ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ကြောင့်ကြစိုက်ရမည့် တရားကို လည်းကောင်း၊ ကြောင့်ကြမစိုက်ရမည့် တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ကြောင့်ကြမစိုက်ရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကြောင့်ကြ မစိုက်ရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကြောင့်ကြစိုက်ရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကြောင့်ကြစိုက်ရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၁။ ဤဗျာပါဒေတဗ္ဗဓမ္မသုတ်သည် သီဟိုဠ် - ယိုးဒယား - ကမ္ဘောဒီးယား - အင်္ဂလိပ်မူတို့၌ မပါ။ ရှေးပါဠိတော်များ၌ ပါပုံရ၏၊ ယခုဆဋ္ဌမူပါဠိတော်၌ မပါ။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အရိယမဂ္ဂဝဂ် ===

၇ - အာသေဝိတဗ္ဗမွသုတ်

၁၉၄။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မှီဝဲရမည့် တရားကို လည်းကောင်း၊ မမှီဝဲရမည့် တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မမှီဝဲရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မမှီဝဲရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မှီဝဲရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မှီဝဲရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

------

၈ - ဘာဝေတဗ္ဗမွသုတ်

၁၉၅။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ပွါးများရမည့် တရားကို လည်းကောင်း၊ မပွါးများရမည့် တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မပွါးများရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မပွါးများရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ပွါးများရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပွါးများရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

------

၉ - ဗဟုလီကာတဗ္ဗသုတ်

၁၉၆။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုရမည့် တရားကို လည်းကောင်း၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ မပြုရမည့် တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ မပြုရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ မပြုရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုရမည့်တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၉) ၄ - အရိယမဂ္ဂဝဂ် ===

၁၀ - အနုသာရိတဗ္ဗသုတ်

၁၉၇။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား အောက်မေ့ရမည့် တရားကို လည်းကောင်း၊ မအောက်မေ့ရမည့် တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မအောက်မေ့ရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မအောက်မေ့ရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အောက်မေ့ရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အောက်မေ့ရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

------

၁၁ - သစ္ဆိကာတဗ္ဗသုတ်

၁၉၈။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မျက်မှောက်ပြုရမည့် တရားကို လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက် မပြုရမည့် တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မျက်မှောက် မပြုရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်း။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မျက်မှောက် မပြုရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မျက်မှောက်ပြုရမည့် တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မျက်မှောက်ပြုရမည့် တရားဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် အရိယမဂ္ဂဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၀) ၅ - အပရပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၁ - နသေဝိတဗ္ဗာဒိသုတ်များ

၁၉၉။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မမှီဝဲအပ်။ အဘယ်တရားဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သူ့အသက်သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ ကုန်းစကားရှိ၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ အဘိဇ္ဈာများ၏၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မမှီဝဲအပ်။

ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲအပ်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အဘိဇ္ဈာမများ၊ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲအပ်၏။

၂၀၀-၂၀၉။ ရဟန်းတို့ တရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မဆည်းကပ်အပ်။ပ။ ဆည်းကပ်အပ်၏။ မချဉ်းကပ်အပ်။ ချဉ်းကပ်အပ်၏။ မပူဇော်အပ်။ ပူဇော်အပ်၏။ ချီးမွမ်းထိုက်သူ မဖြစ်။ ချီးမွမ်းထိုက်သူ ဖြစ်၏။ မရိုသေထိုက်သူ ဖြစ်၏။ ရိုသေထိုက်သူ ဖြစ်၏။ မပျပ်ဝပ်ထိုက်သူ ဖြစ်၏။ ပျတ်ဝပ်ထိုက်သူ ဖြစ်၏။ မနှစ်သိမ့်စေတတ်။ နှစ်သိမ့်စေတတ်၏။ မစင်ကြယ်။ စင်ကြယ်၏။ မြတ်နိုးမှုကို မခံစားရ၊ မြတ်နိုးမှုကို ခံစားရ၏။ ပညာဖြင့် မတိုးပွါး၊ ပညာဖြင့် တိုးပွါး၏။ပ။ (၂-၁၁)။

၂၁၀။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် များစွာသော မကောင်းမှုကို တိုးပွါးစေ၏။ပ။ များစွာသော ကောင်းမှုကို တိုးပွါးစေ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အဘိဇ္ဈာမများသူ ဖြစ်၏၊ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏၊ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် များစွာသော ကောင်းမှုကို တိုးပွါးစေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁၂)

ငါးခုမြောက် အပရပကဂ္ဂလဝဂ် ပြီး၏။

စတုတ္ထ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကရဇကာယဝဂ် ===

၁ - ပဌမ နိရယသဂ္ဂသုတ်

၂၁၁။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက် သတ်လေ့ရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ လက်၌ သွေးစွန်း၏၊ သတ်ဖြတ် ပုတ်ခတ်ရာ၌ စိတ်ဝင်စား၏၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ မသနားတတ်။

မပေးသည်ကို ယူတတ်၏၊ ရွာ၌ဖြစ်စေ တော၌ဖြစ်စေ တည်သော သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ အသုံးဆောင်ကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူတတ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ အကြင်မိန်းမတို့ကို အမိစောင့်၏၊ အဖစောင့်၏၊ အမိအဖစောင့်၏၊ မောင်ကြီး မောင်ငယ်စောင့်၏၊ အစ်မ ညီမစောင့်၏၊ ဆွေမျိုးစောင့်၏၊ အနွယ်စောင့်၏၊ တရားကျင့်ဖော်စောင့်၏၊ အရှင် 'လင်' ရှိ၏၊ ဒဏ်ထား၏၊ အယုတ်သဖြင့် ပန်းခွေဖြင့်သော်လည်း ကာရံ ထား၏၊ ထိုကဲ့သို့သော မိန်းမတို့၌ သွားလာခြင်းသို့ ရောက်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ သဘင်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးတို့ အလယ်သို့ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ အသင်းအပင်း အလယ်သို့ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ မင်းမျိုးအလယ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း "အိုယောကျာ်း လာလော့၊ သင်သိသမျှကို ပြောလော့" ဟု သက်သေခေါ်ဆောင် အမေးခံရလျှင် ထိုသူသည် မသိသည်ကို "ငါသိ၏" ဟု လည်းကောင်း၊ သိသည်ကို "ငါမသိ" ဟု လည်းကောင်း၊ မမြင်သည်ကို "ငါမြင်၏" ဟု လည်းကောင်း၊ မြင်သည်ကို"ငါမမြင်" ဟု လည်းကောင်း၊ ဤသို့ မိမိအကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးအကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ လာဘ် 'အာမိသ' တံစိုးလက်ဆောင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း သိလျက် မဟုတ်မမှန် ပြောတတ်၏။ ကုန်းစကား ပြောတတ်၏၊ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူတို့နှင့်) ဤသူတို့ ကွဲပြားရန် ထိုသူတို့ထံ၌ ပြောတတ်၏၊ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကွဲပြားရန် ဤသူတို့ထံ၌ ပြောတတ်၏၊ ဤသို့ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း ကွဲအောင်ခွဲတတ်၏၊ ကွဲပြားသူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ကွဲပြားမှု အစု 'ဝဂ္ဂ' ၌ မွေ့လျော်တတ်၏၊ ကွဲပြားမှုအစု 'ဝဂ္ဂ' ၌ ပျော်ပိုက်တတ်၏၊ ကွဲပြားမှု အစု 'ဝဂ္ဂ' ကို နှစ်သက်တတ်၏၊ ကွဲပြားမှုအစု 'ဝဂ္ဂ'ကို ပြုတတ်သော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ အကြင် စကားသည် အပြစ်ရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ သူတစ်ပါးနားကို စပ်ခါးစေတတ်၏၊ သူတစ်ပါးကို ထိခိုက်၏၊ အမျက်ထွက်ဖွယ်ကောင်း၏၊ သမာဓိကို မဖြစ်စေတတ်၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ အခါမဟုတ်သည်၌ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးမဲ့ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားမဲ့ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဆုံးမစကား မဟုတ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အခါမဟုတ်သည်၌ အကြောင်းမဲ့ အပိုင်းအခြား မရှိဘဲ အစီးအပွါးမဲ့နှင့် စပ်သော မှတ်သားဖွယ် မရှိသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ အဘိဇ္ဈာများ၏၊ "သူတစ်ပါး၏ ထိုစည်းစိမ်ဥစ္စာ အဆောက်အဦသည် ငါ့ဥစ္စာဖြစ်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု သူတစ်ပါး၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အဆောက်အဦကို ရှေးရှု ကြံစည်တတ်၏။ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ ဤ "သတ္တဝါတို့ကို သတ်စေကုန်၊ ဖမ်းစေကုန်၊ ဖြတ်စေကုန်၊ (ဤသတ္တဝါတို့သည်) ပျောက်ပျက်စေကုန်၊ မရှိကြစေကုန်လင့်" ဟု ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်အကြံရှိ၏၊

မှားယွင်းသော အယူရှိ၏။ "လှူရကျိုး မရှိ၊ ပူဇော်ရကျိုး မရှိ၊ ဧည့်ဝတ်ပြုရကျိုး မရှိ၊ ကောင်းစွာပြုအပ် မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော ကံတို့၏ အကျိုး ဝိပါက်မရှိ၊ ဤလောက ဟူသည်မရှိ၊ တစ်ပါးသော လောကဟူသည် မရှိ၊ အမိ၌ ကောင်းမကောင်းပြုမှု အကျိုးဟူသည်မရှိ၊ အဖ၌ ကောင်းမကောင်းပြုမှု အကျိုးဟူသည် မရှိ၊ ဥပပါတ် သတ္တဝါတို့ဟူသည် မရှိကြ၊ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော

လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်သော၊ ဖြောင့်မှန်သော အရိယမဂ်သို့ ရောက်ကြကုန်ကောင်းစွာ ကျင့်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ဟူသည် လောက၌ မရှိကုန်" ဟု ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူဖြစ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ သနားတတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက်နေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရွာ၌ဖြစ်စေ တော၌ဖြစ်စေ တည်သော သူတစ်ပါး၏ စည်းစိမ်ဉစ္စာ အဆောက်အဦကို မပေးဘဲ ခိုးလိုစိတ်ဖြင့် မယူတတ်သူ ဖြစ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏၊ အကြင်မိန်းမတို့ကို အမိစောင့်၏။ပ။ အယုတ်သဖြင့် ပန်းခွေဖြင့်သော်လည်း ကာရံထား၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော မိန်းမတို့၌ သွားလာခြင်းသို့ မရောက်သူဖြစ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သဘင်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးတို့ အလယ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ မင်းမျိုး အလယ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ "အိုယောကျ်ား လာလော့၊ သင်သိသမျှကို ပြောလော့" ဟု သက်သေခေါ်ဆောင် အမေးခံရလျှင် ထိုသူသည် မသိသည်ကို "ငါမသိ" ဟု လည်းကောင်း၊ သိသည်ကို "ငါသိ၏" ဟု လည်းကောင်း၊ မမြင်သည်ကို "ငါမမြင်" ဟု လည်းကောင်း၊ မြင်သည်ကို "ငါမြင်၏" ဟု လည်းကောင်း ဤသို့ မိမိအကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ လာဘ် 'အာမိသ' တံစိုးလက်ဆောင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း သိလျက် မဟုတ်မမှန် မပြောတတ်သူ ဖြစ်၏။ ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်သူဖြစ်၏၊ ဤသူ့ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူတို့နှင့်) ဤသူတို့ ကွဲပြားရန် ထိုသူတို့အထံ၌ မပြောတတ်၊ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကွဲပြားရန် ဤသူတို့အထံ၌ မပြောတတ်၊ ဤသို့ ကွဲပြားသူတို့ ကိုလည်း စေ့စပ်တတ်၏၊ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်တတ်၏၊ အကြင်စကားသည် အပြစ်ကင်း၏၊ နားချမ်းသာ၏၊ နှစ်လိုဖွယ်ရှိ၏၊ နှလုံးသို့သက်ဝင်၏၊ ယဉ်ကျေး၏၊ လူအများ နှစ်သက်၏၊ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော စကားကိုသာ ဆိုတတ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အကျိုးနှင့်စပ်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားနှင့် စပ်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အဆုံးအမနှင့် စပ်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ (သင့်လျော်သော) အခါ၌ အကြောင်းနှင့်တကွ အပိုင်းအခြား ရှိ၍ အစီးအပွါးနှင့် စပ်သော မှတ်သားလောက်သော စကားကိုသာ ဆိုတတ်၏။ အဘိဇ္ဈာ မများသူဖြစ်၏၊ "သူတစ်ပါး၏ စည်းစိမ်ဉစ္စာ အဆောက်အဦသည် ငါ့ဉစ္စာဖြစ်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု သူတစ်ပါး၏ စည်းစိမ်ဉစ္စာ အဆောက်အဦကို ရှေးရှုမကြံတတ်သူ ဖြစ်၏။ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ "ဤသတ္တဝါတို့သည် ရန်ကင်းသူများ ဖြစ်ကြပါစေ၊ ကြောင့်ကြ ကင်းသူများ ဖြစ်ကြပါစေ၊ ဆင်းရဲကင်းသူများ ဖြစ်ကြပါစေ၊ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေ" ဟု မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်အကြံ ရှိသူဖြစ်၏။ မှန်ကန်သော အယူရှိ၏၊ "လှူရကျိုးရှိ၏၊ ပူဇော်ရကျိုးရှိ၏၊ ဧည့်ဝတ်ပြုရကျိုးရှိ၏၊ ကောင်းစွာပြုအပ် မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော ကံတရား၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏၊ ဤလောကသည် ရှိ၏၊ တစ်ပါးသော လောကသည်ရှိ၏၊ အမိ၌ ကောင်းမကောင်းပြုမှု အကျိုးဟူသည် ရှိ၏၊ အဖ၌ ကောင်းမကောင်းပြုမှု အကျိုးဟူသည်ရှိ၏၊ ဥပပါတ် သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍

မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော၊ ဖြောင့်မှန်သော အရိယမဂ်သို့ ရောက်ကြကုန် ကောင်းစွာ ကျင့်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ဟူသည် လောက၌ ရှိကြကုန်၏" ဟု မဖောက်ပြန်သော အမြင် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကရဇကာယဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ နိရယသဂ္ဂသုတ်

၂၁၂။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက် သတ်လေ့ရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ လက်၌ သွေးစွန်း၏၊ ဥတ်ဖြတ် ပုတ်ခတ်ရာ၌ စိတ်ဝင်စား၏၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ မသနားတတ်။ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏။ ကုန်းစကား ပြောတတ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏။ အဘိဇ္ဈာများသူ ဖြစ်၏။ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ "လှူရကျိုး မရှိ။ပ။ ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြား နိုင်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ဟူသည် လောက၌ မရှိကုန်" ဟု ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ သနားတတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့ ၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အဘိဇ္ဈာ မများသူ ဖြစ်၏။ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။ "လှူရကျိုး ရှိ၏။ပ။ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ဟူသည် ရှိကုန်၏" ဟု မဖောက် ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထား လိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကရဇကာယဝဂ် ===

၃ - မာတုဂါမသုတ်

၂၁၃။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဆောင်ယူ၍ ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ပ။ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏။ ကုန်းစကားရှိ၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏။ အဘိဇ္ဈာများ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ၏။ မှားယွင်းသောအမြင် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဆောင်ယူ၍ ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အဘိဇ္ဈာမများသူ ဖြစ်၏။ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသူဖြစ်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကရဇကာယဝဂ် ===

၄ - ဥပါသိကာသုတ်

၂၁၄။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ဆောင်ယူ၍ ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ပ။ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ဆောင်ယူ၍ ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကရဇကာယဝဂ် ===

၅ - ဝိသာရဒသုတ်

၂၁၅။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် မရဲရင့်မူ၍ အိမ်ကို စိုးအုပ်နေရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏။ ကုန်းစကားရှိ၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏။ အဘိဇ္ဈာများ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသူဖြစ်၏။ မှားသော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် မရဲရင့်မူ၍ အိမ်ကို စိုးအုပ်နေရ၏။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ရဲရင့်စွာ အိမ်ကို စိုးအုပ်နေရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အဘိဇ္ဈာမများသူ ဖြစ်၏။ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသူဖြစ်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသိကာမသည် ရဲရင့်စွာ အိမ်ကို စိုးအုပ်နေရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကရဇကာယဝဂ် ===

၆ - သံသပ္ပနီယသုတ်

၂၁၆။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ရွေ့လျားကြောင်းဖြစ်သော တရားဒေသနာကို ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ - ရဟန်းတို့ ရွေ့လျားကြောင်းဖြစ်သော တရားဒေသနာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိကုန်၏၊ ကံ၏ အမွေခံသာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ကံသာလျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏၊ ကံသာလျှင် ဆွေမျိုးရှိကုန်၏၊ ကံသာလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိကုန်၏၊ ကောင်းသည်လည်းဖြစ်စေ မကောင်းသည်လည်းဖြစ်စေ အကြင်ကံကို ပြုကုန်၏၊ ထိုကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ လက်၌ သွေးစွန်း၏၊ ဥတ်ဖြတ် ပုတ်ခတ်ရာ၌ စိတ်ဝင်စား၏၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ မသနားတတ်။ ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့် ရွေ့လျား၏၊ နှုတ်ဖြင့် ရွေ့လျား၏၊ စိတ်ဖြင့် ရွေ့လျား၏။ ထိုသူ၏ ကာယကံသည် ကောက်၏၊ ထိုသူ၏ ဝစီကံသည် ကောက်၏၊ ထိုသူ၏ မနောကံသည် ကောက်၏၊ လားရာ'ဂတိ' သည် ကောက်၏၊ (ဘဝ၌) ဖြစ်မှုသည် ကောက်၏၊

ရဟန်းတို့ လားရာ 'ဂတိ' ကောက်၍ (ဘဝ၌) ဖြစ်မှု ကောက်သော သူအား စင်စစ် ဆင်းရဲသော ငရဲနှင့် ရွေ့လျားခြင်း သဘောရှိသော တိရစ္ဆာန်မျိုးဟူ ကုန်သော ဤလားရာ 'ဂတိ' နှစ်မျိုးတို့တွင်

တစ်မျိုးမျိုးသော လားရာ 'ဂတိ' ကို ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ရွေ့လျားခြင်း သဘောရှိသော တိရစ္ဆာန်ဘဝ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မြွေ ကင်းမြီးကောက် ကင်းခြေများ မြွေပါ ကြောင် ကြွက် ခင်ပုပ်ငှက်၊ ထိုမှတစ်ပါး လူတို့ကို မြင်လျှင် ရွေ့လျားတတ်သော အခြားသော တိရစ္ဆာန်မျိုး သတ္တဝါအားလုံးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် (ကံ၏) ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့် သတ္တဝါ ဖြစ်လာမှု ဖြစ်၏၊ အကြင်ကံကို ပြု၏၊ ထိုကံကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဖြစ်လာသော ထိုသတ္တဝါတို့ကို တွေ့ထိမှု (သဘော)တို့သည် တွေ့ထိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သတ္တဝါတို့သည် ကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ပ။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏။ ကုန်းစကားရှိ၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား ရှိ၏။ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏။ အဘိဇ္ဈာများ၏။ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိ၏၊ လျှုရကျိုးမရှိ။ပ။ ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ဖြောင့်မှန်သော အရိယမဂ်သို့ ရောက်ကြကုန် ကောင်းစွာ ကျင့်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ မရှိကုန်" ဟု ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့် ရွေ့လျား၏၊ နှုတ်ဖြင့် ရွေ့လျား၏၊ စိတ်ဖြင့် ရွေ့လျား ၏။ ထိုသူ၏ ကာယကံသည် ကောက်၏၊ ထိုသူ၏ ဝစီကံသည် ကောက်၏၊ ထိုသူ၏ မနောကံသည် ကောက်၏၊ လားရာ 'ဂတိ' သည် ကောက်၏၊ (ဘဝ၌) ဖြစ်မှုသည် ကောက်၏။ ရဟန်းတို့ လားရာ 'ဂတိ' ကောက်၍ (ဘဝ၌) ဖြစ်မှုကောက်သော သူအား စင်စစ် ဆင်းရဲသော ငရဲနှင့် ရွေ့လျားခြင်း သဘော ရှိသော တိရစ္ဆာန်မျိုးဟူ ကုန်သော ဤလားရာ 'ဂတိ' နှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော လားရာ 'ဂတိ'ကို ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ရွေ့လျားခြင်း သဘောရှိသော တိရစ္ဆာန်ဘဝ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မြွေ ကင်းမြီးကောက် ကင်းခြေများ မြွေပါ ကြောင် ကြွက် ခင်ပုပ်ငှက်၊ ထိုမှတစ်ပါး လူတို့ကို မြင်လျှင် ရွေ့လျားတတ်သော အခြားသော တိရစ္ဆာန်မျိုး သတ္တဝါအားလုံးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် (ကံ၏) ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့် သတ္တဝါ ဖြစ်လာမှု ဖြစ်၏၊ အကြင်ကံကို ပြု၏၊ ထိုကံကြောင့် ဖြစ်၏၊ (ဘဝ၌) ဖြစ်လာသော ထိုသတ္တဝါတို့ကို တွေ့ထိမှု (သဘော)တို့သည် တွေ့ထိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သတ္တဝါတို့သည် ကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါ ဆို၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာ ရှိကုန်၏၊ ကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ကံသာလျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏၊ ကံသာလျှင် ဆွေမျိုးရှိကုန်၏၊ ကံသာလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိကုန်၏၊ ကောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ မကောင်းသည်လည်း ဖြစ်စေ အကြင်ကံကို ပြုကုန်၏၊ ထိုကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ သနားတတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက်နေ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့် မရွေ့လျား၊ နှုတ်ဖြင့် မရွေ့လျား၊ စိတ်ဖြင့် မရွေ့လျား။ ထိုသူ၏ ကာယကံသည် ဖြောင့်၏၊ ဝစီကံသည် ဖြောင့်၏၊ မနောကံသည် ဖြောင့်၏၊ လားရာ 'ဂတိ' သည် ဖြောင့်၏၊ (ဘဝ၌) ဖြစ်မှုသည် ဖြောင့်၏။ ရဟန်းတို့ လားရာ 'ဂတိ' ဖြောင့်၍ (ဘဝ၌)ဖြစ်မှု ဖြောင့်သောသူအား စင်စစ် ချမ်းသာသော နတ်ပြည်နှင့် ကြွယ်ဝကုန်သော ဥစ္စာများကုန် သော ပစ္စည်းများကုန်သော ရွှေငွေများကုန်သော နှစ်သက်ဖွယ် အဆောက်အဦ များကုန်သော ဥစ္စာ စပါး များကုန်သော မြင့်မြတ်သော အမျိုးဖြစ်သော ခတ္တိယမဟာသာလမျိုး ဗြာဟ္မဏမဟာသာလမျိုး ဂဟပတိမဟာသာလမျိုးဟူ ကုန်သော ဤလားရာဂတိ နှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော လားရာ 'ဂတိ' ကို ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် (ကံ၏) ထင်ရှား ရှိခြင်းကြောင့် သတ္တဝါ ဖြစ်လာမှု ဖြစ်၏၊ အကြင်ကံကို ပြု၏၊ ထိုကံကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဖြစ်လာသော ထိုသူကို တွေ့ထိမှု (သဘော)တို့သည် တွေ့ထိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သတ္တဝါတို့သည် ကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါ ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော

စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အဘိဇ္ဈာမများ၊ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသူဖြစ်၏။ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။ “လှူရကျိုး ရှိ၏။ပ။ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ဖြောင့်မှန်သော အရိယမဂ်သို့ ရောက်ကြကုန် ကောင်းစွာ ကျင့်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ ရှိကုန်၏” ဟု မဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့် မရွေ့လျား၊ နှုတ်ဖြင့် မရွေ့လျား၊ စိတ်ဖြင့် မရွေ့လျား။ ထိုသူ၏ ကာယကံသည် ဖြောင့်၏၊ ဝစီကံသည် ဖြောင့်၏၊ မနောကံသည် ဖြောင့်၏၊ လားရာ ‘ဂတိ’ သည် ဖြောင့်၏၊ (ဘဝ၌) ဖြစ်မှုသည် ဖြောင့်၏။ ရဟန်းတို့ လားရာ ‘ဂတိ’ ဖြောင့်၍ (ဘဝ၌) ဖြစ်မှု ဖြောင့်သောသူအား စင်စစ် ချမ်းသာသော နတ်ပြည်နှင့် ကြွယ်ဝကုန်သော ဥစ္စာများကုန်သော စည်းစိမ် များကုန်သော ရွှေငွေများကုန်သော နှစ်သက်ဖွယ် အဆောက်အဦ များကုန်သော ဥစ္စာ စပါး များကုန် သော မြင့်မြတ်သော အမျိုးဖြစ်ကုန်သော ခတ္တိယ မဟာသာလမျိုး ဗြာဟ္မဏမဟာသာလမျိုး ဂဟပတိ မဟာသာလမျိုးဟူကုန်သော ဤလားရာဂတိ နှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော လားရာ ‘ဂတိ’ ကို ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် (ကံ၏) ထင်ရှား ရှိခြင်းကြောင့် သတ္တဝါ၏ ဖြစ်လာမှု ဖြစ်၏၊ အကြင်ကံကို ပြု၏၊ ထိုကံကြောင့် ဖြစ်၏၊(ဘဝ၌) ဖြစ်လာသော ထိုသူကို တွေ့ထိမှု (သဘော)တို့သည် တွေ့ထိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သတ္တဝါတို့သည် ကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့ သည် ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာ ရှိကုန်၏၊ ကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ကံသာလျှင် အကြောင်း ရှိကုန် ၏၊ ကံသာလျှင် ဆွေမျိုး ရှိကုန်၏၊ ကံသာလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိကုန်၏၊ ကောင်းသည်လည်းဖြစ်စေ မကောင်းသည်လည်းဖြစ်စေ အကြင်ကံကို ပြုကုန်၏၊ ထိုကံ၏ အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ရွေ့လျားကြောင်းဖြစ်သော တရားဒေသနာ ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကရဇကာယဝဂ် ===

၇ - ပဌမ သဉ္စေတနိကသုတ်

၂၁၇။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ် ကုန်သော ကံတို့၏ အကျိုးကို မခံစားရဘဲ ကင်းပျောက်ခြင်းကို ငါမဆို။ ထိုအကျိုးကိုလည်း မျက်မှောက်ဘဝ၌သော် လည်း ကာင်း၊ အခြားမဲ့ (ဒုတိယ) ဘဝ၌သော် လည်းကောင်း၊ နောက်ဘဝ အဆက်ဆက်၌သော် လည်းကောင်း ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏ အကျိုး ကို မခံစားရဘဲ ဆင်းရဲကုန် ဆုံးရန် ပြုနိုင်မှုကို ငါမဆိုသည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုကံတို့တွင် ကာယကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ် မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။ ဝစီကံပျက်စီးမှု လေးမျိုးသည် အကုသိုလ် ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။ မနောကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကိုဖြစ်စေ တတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကာယကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ် ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ လက်၌ သွေးစွန်း၏၊ သတ်ဖြတ် ပုတ်ခတ်ရာ၌ စိတ်ဝင်စား၏၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ မသနားတတ်။

မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ရွာ၌ဖြစ်စေ တော၌ဖြစ်စေ တည်သော သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ အသုံးအဆောင်ကို မပေးဘဲ ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူတတ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ အကြင်မိန်းမတို့ကို အမိစောင့်၏။ပ။ အယုတ်သဖြင့် ပန်းခွေဖြင့်သော်လည်း ကာရံထား၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော မိန်းမတို့၌ သွားလာခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကာယကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဝစီကံ ပျက်စီးမှုလေးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ သဘင်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးတို့ အလယ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ အသင်းအပင်း အလယ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ မင်းမျိုးအလယ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ "အိုယောကျ်ား လာလော့၊ သင်သိသမျှကို ပြောလော့" ဟု သက်သေခေါ်ဆောင် အမေးခံရမူ မသိသည်ကို "ငါသိ၏" ဟု လည်းကောင်း၊ သိသည်ကို "ငါမသိ" ဟု လည်းကောင်း၊ မမြင်သည်ကို "ငါမြင်၏" ဟု လည်းကောင်း၊ မြင်သည်ကို "ငါမမြင်" ဟု လည်းကောင်း၊ ဤသို့ မိမိအကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ လာဘ်(အာမိသ) တံစိုးလက်ဆောင် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း သိလျက် မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏။ ကုန်းစကားကို ပြောကြားတတ်၏၊ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူတို့နှင့်) ဤသူတို့ ကွဲပြားရန် ထိုသူတို့ထံ၌ ပြောကြားတတ်၏၊ ထိုသူတို့မှ နားထောင်၍ (ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကွဲပြားရန် ဤသူတို့ ထံ၌ ပြောကြားတတ်၏၊ ဤသို့ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း ကွဲပြားစေတတ်၏၊ ကွဲပြားသူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ကွဲပြားမှု အစု'ဝဂ္ဂ' ၌ မွေ့လျော်တတ်၏၊ ကွဲပြားမှု အစု'ဝဂ္ဂ' ၌ ပျော်ပိုက်တတ်၏၊ ကွဲပြားမှု အစု'ဝဂ္ဂ' ကို နှစ်သက်တတ်၏၊ ကွဲပြားမှု အစု'ဝဂ္ဂ' ကို ပြုသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ အကြင်စကားသည် အပြစ်ရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်း၏၊ သူတစ်ပါး၏ နားကို စပ်ခါးစေတတ်၏၊ သူတစ်ပါးကို ထိခိုက်၏၊ အမျက်ထွက်ဖွယ် ကောင်း၏၊ သမာဓိကို မဖြစ်စေတတ်၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ အခါမဟုတ်သည်၌ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးမဲ့ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားမဲ့ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဆုံးမစကား မဟုတ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အခါမဟုတ်သည်၌ အကြောင်းမဲ့ အပိုင်းအခြား မရှိဘဲ အစီးအပွါးမဲ့နှင့် စပ်သော မှတ်သားဖွယ် မရှိသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဝစီကံ ပျက်စီးမှု လေးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မနောကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း။ ဆင်းရဲကျိုးရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အဘိဇ္ဈာများ၏၊ "သူတစ်ပါး၏ ထိုစည်းစိမ် အဆောက်အဦကို ငါ့အားဖြစ်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု ရှေးရှုကြံတတ်၏။ ဖျက်ဆီးလိုသောစိတ် ရှိ၏၊ "ဤသတ္တဝါတို့ကို သတ်စေကုန်၊ ဖမ်းစေကုန်၊ ဖြတ်စေကုန်၊ (ဤသတ္တဝါတို့သည်) ပျောက်ပျက်စေကုန်၊ မရှိစေကုန်လင့်" ဟု ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်အကြံရှိ၏။ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိ၏၊ "လှူရကျိုး မရှိ။ပ။ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ဖြောင့်မှန်သော အရိယမဂ်သို့ ရောက်ကြကုန် ကောင်းစွာ ကျင့်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ဟူသည် လောက၌ မရှိကုန်" ဟု ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မနောကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ကာယကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသူတို့ လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဝစီကံ ပျက်စီးမှု လေးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်း

ကြောင့်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ မကောင်းသူတို့လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မနောကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးဟုဆိုအပ်သော အကုသိုလ် ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသူတို့လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ လေးထောင့်မျက်နှာပြင်ရှိ ကျောက် (အန်စာ) သည် အထက်သို့ ပစ်လွှင့်အပ်သော် မည်သည့် မျက်နှာဘက်ဖြင့်ပင် တည်သည်ဖြစ်စေ ကောင်းစွာ တည်သော အားဖြင့် သာလျှင် တည်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ကာယကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော အကုသိုလ် ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသူတို့လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ဝစီကံ ပျက်စီးမှု လေးမျိုးဟုဆိုအပ်သော အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ မကောင်းသူတို့ လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ မနောကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော အကုသိုလ် ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ မကောင်းသူတို့လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ် ကုန်သော ကံတို့၏ (အကျိုးကို) မခံစားရဘဲ ကင်းပျောက်ခြင်းကို ငါမဆို၊ ထိုအကျိုးကို လည်း မျက်မှောက်ဘဝ၌သော် လည်းကောင်း၊ အခြားမဲ့ (ဒုတိယ) ဘဝ၌သော် လည်းကောင်း၊ နောက်ဘဝ အဆက်ဆက်၌သော် လည်းကောင်း ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ် ကုန်သော ကံတို့၏ (အကျိုးကို) မခံစားရဘဲ ဆင်းရဲ ကုန်ဆုံးရန် ပြုနိုင်မှုကို ငါမဆိုသည် သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုကံတို့တွင် ကာယကံပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။ ဝစီကံ ပြည့်စုံမှုလေးမျိုးသည် ကုသိုလ် ဖြစ်သော စေ့ဆော်အား ထုတ်မှုရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။ မနောကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုး ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကာယကံနှင့် ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ချမ်းသာကျိုးရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ လောက၌ အချို့သောသူသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏၊ ရှက်ခြင်းရှိ၏၊ သနားတတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေ၏။ပ။

မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏။ ရွာ၌ဖြစ်စေ တော၌ဖြစ်စေ တည်သော သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ အသုံးအဆောင်ကို မပေးဘဲ ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့် မယူတတ်။

ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အကြင် မိန်းမတို့ကို အမိစောင့်ရှောက်၏။ပ။ အယုတ်သဖြင့် ပန်းခွေဖြင့်သော်လည်း ကာရံထား၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော မိန်းမတို့၌ သွားလာခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကာယကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာ ကျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဝစီကံ ပြည့်စုံမှု လေးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ချမ်းသာကျိုးရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ၏၊ သဘင်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်သို့ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးတို့ အလယ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊ အသင်းအပင်း အလယ်သို့ ရောက်သော် လည်းကောင်း၊

မင်းမျိုး အလယ်သို့ ရောက်သော လည်းကောင်း၊ “အိုယောကျ်ားလာလော့၊ သင်သိသမျှ ပြောလော့” ဟု သက်သေခေါ်ဆောင် အမေးခံရမူ ထိုသူသည် မသိသည်ကို “ငါမသိ”ဟုလည်းကောင်း၊ သိသည်ကို “ငါသိ၏” ဟု လည်းကောင်း၊ မမြင်သည်ကို “ငါမမြင်” ဟု လည်းကောင်း၊ မြင်သည်ကို “ငါမြင်၏” ဟု လည်းကောင်း၊ ဤသို့ မိမိအကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ လာဘ် (အာမိသ) တံစိုးလက်ဆောင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း သိလျက် မဟုတ်မမှန် မပြောတတ်သူ ဖြစ်၏။ ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ထိုသူတို့နှင့်) ဤသူတို့ ကွဲပြားရန် ထိုသူတို့အထံ၌ မပြောတတ်၊ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ (ဤသူတို့နှင့်) ထိုသူတို့ ကွဲပြားရန် ဤသူတို့အထံ၌ မပြောတတ်၊ ဤသို့ ကွဲပြားသူတို့ကိုလည်း စေ့စပ်တတ်၏၊ ညီညွတ်သူတို့ကိုလည်း အားပေးတတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်တတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်တတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ နှစ်သက်တတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်တတ်သူ ဖြစ်၏၊ အကြင်စကားသည် အပြစ်ကင်း၏၊ နားချမ်းသာ၏၊ နှစ်လိုဖွယ်ရှိ၏၊ နှလုံးသို့ သက်ဝင်၏၊ ယဉ်ကျေး၏၊ လူအများ နှစ်သက်၏၊ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော စကားကိုသာ ဆိုတတ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးနှင့်စပ်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားနှင့် စပ်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အဆုံးအမနှင့်စပ်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ (သင့်သော) အခါ၌ အကြောင်းနှင့်တကွ အပိုင်းအခြားရှိ၍ အစီးအပွါးနှင့်စပ်သော မှတ်သားဖွယ် ရှိသော စကားကိုသာ ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဝစီကံ ပြည့်စုံမှု လေးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မနောကံပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ချမ်းသာကျိုး ရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အဘိဇ္ဈာမများ၊ “သူတစ်ပါး၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အဆောက်အဦသည် ငါ့ဥစ္စာဖြစ်မူ ကောင်းလေစွ” ဟု “သူတစ်ပါး၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အဆောက်အဦကို ရှေးရှု မကြံတတ်သူ ဖြစ်၏။ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ “ဤသတ္တဝါတို့သည် ရန်ကင်းသူတို့ ဖြစ်ကြပါစေ၊ ကြောင့်ကြကင်းသူတို့ ဖြစ်ကြပါစေ၊ ဆင်းရဲကင်းသူတို့ ဖြစ်ကြပါစေ၊ မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေ” ဟု မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်အကြံရှိသူ ဖြစ်၏။ မှန်ကန်သော အယူရှိ၏၊ “လှူရကျိုး ရှိ၏၊ ပူဇော်ရကျိုး ရှိ၏။ပ။ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ဖြောင့်မှန်သော အရိယမဂ်သို့ ရောက်ကြကုန် ကောင်းစွာ ကျင့်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ဟူသည် လောက၌ ရှိကြကုန်၏” ဟု မဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မနောကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကိုဖြစ်စေ တတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုး ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ကာယကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဝစီကံ ပြည့်စုံမှု လေးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည် မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏၊ မနောကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးဟုဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ လေးထောင့် မျက်နှာပြင်ရှိ ကျောက်(အန်စာ)သည် အထက်သို့ ပစ်လွှင့်အပ်သော် မည်သည့် မျက်နှာဘက်ဖြင့်ပင် တည်သည်ဖြစ်စေ ကောင်းစွာ တည်သောအားဖြင့် သာလျှင် တည်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ကာယကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးဟုဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု

ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ဝစီကံ ပြည့်စုံမှု လေးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ မနောကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏ (အကျိုးကို) မခံစားရဘဲ ကင်းပျောက်မှုကို ငါမဆို၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း မျက်မှောက် ဘဝ၌သော် လည်းကောင်း၊ အခြားမဲ့ (ဒုတိယ) ဘဝ၌သော် လည်းကောင်း၊ နောက်ဘဝ အဆက်ဆက်၌သော် လည်းကောင်း ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ် ကုန်သော ကံတို့၏ (အကျိုးကို) မခံစားရဘဲ ဆင်းရဲ ကုန်ဆုံးရန် ပြုနိုင်မှုကို ငါမဆိုသည်သာတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကရဇကာယဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ သဉ္စေတနိကသုတ်

၂၁၈။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူး အပ်ကုန်သော ကံတို့၏ (အကျိုးကို) မခံစားရဘဲ ကင်းပျောက်မှုကို ငါမဆို၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း မျက်မှောက်ဘဝ၌သော် လည်းကောင်း၊ အခြားမဲ့ (ဒုတိယ) ဘဝ၌သော် လည်းကောင်း၊ နောက်ဘဝ အဆက်ဆက်၌သော် လည်းကောင်း ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏ (အကျိုးကို) မခံစားရဘဲ ဆင်းရဲ ကုန်ဆုံးရန် ပြုနိုင်မှုကို ငါမဆိုသည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့တွင် ကာယကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။ ဝစီကံ ပျက်စီးမှု လေးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။ မနောကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကာယကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ဆင်းရဲကျိုး ရှိသနည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကာယကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုး ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဝစီကံ ပျက်စီးမှု လေးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ဆင်းရဲကျိုး ရှိသနည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဝစီကံ ပျက်စီးမှု လေးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မနောကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ် ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိသနည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မနောကံပျက်စီးမှု သုံးမျိုးသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဆင်းရဲကျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ကာယကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု

ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ဝစီကံ ပျက်စီးမှုလေးမျိုး။ပ။ မနောကံ ပျက်စီးမှု သုံးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော အကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ မကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏ (အကျိုးကို) မခံစားရဘဲ ပျောက်ပျက်မှုကို ငါမဆို၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း မျက်မှောက်ဘဝ၌သော် လည်းကောင်း၊ အခြားမဲ့ (ဒုတိယ) ဘဝ၌သော် လည်းကောင်း၊ နောက်ဘဝ အဆက်ဆက်၌သော် လည်းကောင်း ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏ (အကျိုးကို) မခံစားရဘဲ ဆင်းရဲကုန်ဆုံးရန် ပြုနိုင်မှုကို ငါ မဆိုသည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုကံတို့တွင် ကာယကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော်အားထုတ်မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏၊ ဝစီကံ ပြည့်စုံမှု လေးမျိုးသည် ကုသိုလ် ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။ မနောကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ကာယကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ချမ်းသာကျိုး ရှိသနည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကာယကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုး ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဝစီကံ ပြည့်စုံမှု လေးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ချမ်းသာကျိုး ရှိသနည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဝစီကံ ပြည့်စုံမှု လေးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာကိုဖြစ်စေ တတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မနောကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သနည်း၊ ချမ်းသာကျိုးရှိသနည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မနောကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ချမ်းသာကျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ကာယကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ဝစီကံ ပြည့်စုံမှု လေးမျိုး။ပ။ မနောကံ ပြည့်စုံမှု သုံးမျိုးဟု ဆိုအပ်သော စေ့ဆော် အားထုတ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန် ၏။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကရဇကာယဝဂ် ===

၉ - ကရဇကာယသုတ်

၂၁၉။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူး အပ်ကုန်သော ကံတို့၏ (အကျိုးကို) မခံစားရပဲ ကင်းပျောက်မှုကို ငါမဆို၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း မျက်မှောက်ဘဝ၌သော်လည်းကောင်း၊ အခြားမဲ့ (ဒုတိယ) ဘဝ၌သော် လည်းကောင်း၊ နောက်ဘဝအဆက်ဆက်၌သော်လည်းကောင်း ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်အပ် အားထုတ်အပ် ပြုလုပ်အပ် ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ကံတို့၏ (အကျိုးကို) မခံစားရပဲ ဆင်းရဲ ကုန်ဆုံးရန် ပြုနိုင်မှုကို ငါမဆိုသည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် အဘိဇ္ဈာနှင့် ဗျာပါဒကင်း၍ မတွေဝေပဲ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိသည် ထင်သော သတိရှိသည် ဖြစ်၍ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်း မရှိသော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍နေ၏။ ထိုသူသည် "ငါ၏ ဤစိတ်သည် ရှေးက သေးငယ်၏၊ မပွါးရသေး၊ ယခုမူကား ငါ၏ ဤစိတ်သည် အတိုင်းအရှည်မရှိ ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ တစ်စုံတစ်ရာ ပမာဏ ပြုအပ်သော (ကာမာဝစရ) ကံသည် ထို(မဟဂ္ဂုတ်ကံ)၌ မကြွင်းကျန်၊ ထို(မဟဂ္ဂုတ်ကံ)၌ မတည်" ဟု ဤသို့ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤသူငယ်သည် ကလေး အရွယ်မှစ၍ မေတ္တာဟူသော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှုကို ပွါးများခဲ့လျှင် မကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ရာသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ဤပြုလုပ်ခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပါ"။

မကောင်းမှု မပြုလုပ်သူသို့ ဆင်းရဲခြင်းသည် ထိရောက်ရာသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ဤထိရောက်ခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပါ၊ အသျှင်ဘုရား အမှန်အားဖြင့် မကောင်းမှု မပြုသူသို့ ဆင်းရဲသည် အဘယ်မှာ ထိရောက်ပါအံ့နည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤမေတ္တာဟူသော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှုကို မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ ပွါးများအပ်သည်သာတည်း၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ ဤခန္ဓာကိုယ်ကို ယူဆောင်၍ မသွားနိုင်၊ ရဟန်းတို့ ဤသတ္တဝါ အပေါင်းသည် စုတိစိတ်ဟူသော အကြောင်းရှိ၏[1]။ ထိုသူသည် "ရှေးက ငါ၏ ဤကရဇကာယကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ဖြင့် ငါသည် မကောင်းမှု တစ်စုံတစ်ခုကို ပြုခဲ့၏၊ ထိုမကောင်းမှုကံ အားလုံးကို ဤဘဝ၌ ခံစားအပ်၏၊ ထိုကံသည် ဘဝတစ်ပါးသို့ အစဉ်လိုက်တော့မည် မဟုတ်" ဟု ဤသို့ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပွါးများအပ်သော မေတ္တာဟူသော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှုသည် ဤသာသနာတော်၌ ပညာရှိသော ရဟန်းအား လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' ကို ထိုးထွင်း၍ မသိသေးလျှင် အနာဂါမိ ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ မုဒိတာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ် ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍နေ၏၊ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်း မရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုသူသည် "ငါ၏ ဤစိတ်သည် ရှေးက သေးငယ်၏၊ မပွါးများရသေး၊ ယခုမူကား ငါ၏ ဤစိတ်သည် အတိုင်းအရှည်မရှိ ကောင်းစွာ ပွါးပြီးဖြစ်၏၊ တစ်စုံတစ်ရာ ပမာဏ

ပြုအပ်သော (ကာမာဝစရ) ကံသည် ထို(မဟဂ္ဂုတ်ကံ)၌ မကြွင်းကျန်၊ ထို(မဟဂ္ဂုတ်ကံ)၌ မတည်" ဟု ဤသို့ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤသူငယ်သည် ကလေးအရွယ် မှစ၍ ဥပေက္ခာဟူသော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှုကို ပွါးခဲ့လျှင် မကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ရာသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ဤပြုလုပ်ခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပါ"။

မကောင်းမှု မပြုလုပ်သူသို့ ဆင်းရဲခြင်းသည် ထိရောက်ရာ သလောဟု (မေးတော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ဤထိရောက်ခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပါ၊ အသျှင်ဘုရား အမှန်အားဖြင့် မကောင်းမှု မပြုသူသို့ ဆင်းရဲသည် အဘယ်မှာ ထိရောက်ပါအံ့နည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤဥပေက္ခာဟူသော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှုကို မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ ပွါးများ အပ်သည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ ဤခန္ဓာကိုယ်ကို ယူဆောင်၍ မသွားနိုင်၊ ရဟန်းတို့ ဤသတ္တဝါသည် စုတိ စိတ်ဟူသော အကြောင်းရှိ၏။ ထိုသူသည် "ရှေးက ငါ၏ ဤကရဇ ကာယကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ဖြင့် ငါသည် မကောင်းမှု တစ်စုံတစ်ခုကို ပြုခဲ့၏၊ ထိုမကောင်းမှုကံ အားလုံးကို ဤဘဝ၌ ခံစားအပ်၏၊ ထိုကံသည် ဘဝတစ်ပါးသို့ အစဉ်လိုက်တော့မည် မဟုတ်" ဟု ဤသို့ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပွါးများအပ်သော ဥပေက္ခာဟူသော စိတ်၏ လွတ်မြောက်မှုသည် ဤသာသနာ တော်၌ ပညာရှိသော ရဟန်းအား လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်' ကို ထိုးထွင်း၍ မသိသေးလျှင် အနာဂါမ် ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

၁။ စုတိစိတ် ကျပြီးမှသာ ဘဝတစ်ခုခု၌ ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်နိုင်ခွင့်ရ၍ လူ နတ် စသော သတ္တဝါ ဖြစ်လာရသည်ကို ရန်ညွှန်းသည်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၁) ၁ - ကရဇကာယဝဂ် ===

၁၀ - အဓမ္မစရိယာသုတ်

၂၂၀။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသူတို့လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။ ပုဏ္ဏား မတရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်(မမျှမတ)သည်ကို ကျင့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဤသို့ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသူတို့ လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါ နည်းဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား တရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ်(မျှမျှတတ)ကျင့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဤသို့ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကျွန်ုပ်သည် ဤအသျှင်ဂေါတမ၏ အကျဉ်းဟောထားသော ဤစကား၏ အနက်ကို အကျယ်အား ဖြင့် မသိပါ၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျဉ်းဟောထားသော ဤစကား၏ အနက်ကို အကျွန်ုပ် အကျယ် သိနိုင်မည့်နည်းဖြင့် တရားဟောတော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ - ပုဏ္ဏား ကိုယ်ဖြင့် မတရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်(မမျှမတ)သည်ကို ကျင့်ခြင်း သည် သုံးမျိုးပြား၏၊ နှုတ်ဖြင့် မတရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်(မမျှမတ)သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် လေးမျိုးပြား၏၊ စိတ်ဖြင့် မတရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်(မမျှမတ)သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြား၏။ ပုဏ္ဏား အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် မတရားသည်ကိုကျင့်ခြင်း မညီမညွတ် (မမျှမတ) သည် ကို ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြားသနည်း။ပ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် မတရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ် (မမျှမတ)သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြား၏။ ပုဏ္ဏား အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် မတရား သည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်(မမျှမတ)သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် လေးမျိုးပြားသနည်း။ပ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် မတရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်(မမျှမတ)သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် လေးမျိုး ပြား၏။ ပုဏ္ဏား အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ဖြင့် မတရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ် (မမျှမတ)သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြားသနည်း။ပ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့် မတရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ်(မမျှမတ)သည်ကို ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြား၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ မတရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း မညီမညွတ် (မမျှမတ)သည်ကို ကျင့်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဤသို့ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ မကောင်းသူတို့ လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ပုဏ္ဏား ကိုယ်ဖြင့် တရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ် (မျှမျှတတ)ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြား၏၊ နှုတ်ဖြင့် တရားသည် ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ်(မျှမျှတတ) ကျင့်ခြင်းသည် လေးမျိုးပြား၏၊ စိတ်ဖြင့် တရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ်(မျှမျှတတ) ကျင့်ခြင်း သည် သုံးမျိုးပြား၏။ ပုဏ္ဏား အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် တရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ် (မျှမျှတတ) ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြားသနည်း။ပ။ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင်ကိုယ်ဖြင့် တရားသည်ကိုကျင့်ခြင်း အညီအညွတ်(မျှမျှတတ)ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြား၏။ ပုဏ္ဏား အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် တရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ်(မျှမျှတတ)ကျင့်ခြင်းသည် လေးမျိုးပြား သနည်း။ပ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် တရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ်(မျှမျှတတ) ကျင့်ခြင်းသည် လေးမျိုးပြား၏။ ပုဏ္ဏား အဘယ်သို့ လျှင် စိတ်ဖြင့် တရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ် (မျှမျှတတ) ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြားသနည်း။ပ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့် တရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ်(မျှမျှတတ)ကျင့်ခြင်းသည် သုံးမျိုးပြား ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ တရားသည်ကို ကျင့်ခြင်း အညီအညွတ်(မျှမျှတတ)ကျင့်ခြင်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဤသို့ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော် သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက် ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော ကရဇကာယဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၂၂) ၂ - သာမညဝဂ် ===

၂၂၁။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သူ့အသက် သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊

ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ ကုန်းစကားရှိ၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ အဘိဇ္ဈာများ၏၊ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ မှားယွင်းသော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်၍ ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အဘိဇ္ဈာမများ၊ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်မရှိ၊ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ (၁)

၂၂၂။ ရဟန်းတို့ တရားနှစ်ဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်နှစ်ဆယ်တို့နည်းဟူမူ - မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သူ့အသက် သတ်လေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း အသက်သတ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကုန်းစကားရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကုန်းစကား၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကား၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အဘိဇ္ဈာများ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း အဘိဇ္ဈာ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ဖျက်ဆီးခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မှားသော အမြင်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အမြင်၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား နှစ်ဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရား နှစ်ဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်နှစ်ဆယ်တို့နည်းဟူမူ - မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ

ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကို လည်း ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အဘိဇ္ဈာမများ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း အဘိဇ္ဈာ မရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်မရှိ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဖျက်ဆီးခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မှန်သော အမြင်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အမြင်ရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား နှစ်ဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ (၂)

၂၂၃။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်သုံးဆယ်တို့နည်းဟူမူ - မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သူ့အသက် သတ်လေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူအသက်သတ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ အသက်သတ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင် လည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင် လည်း မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကုန်းစကားရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကုန်းစကား၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကုန်းစကား၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိ ကိုယ်တိုင်လည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိ ကိုယ်တိုင်လည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကား၌ ဆောက်တည် စေ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကား၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အဘိဇ္ဈာများ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း အဘိဇ္ဈာ၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ အဘိဇ္ဈာ၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိ ကိုယ်တိုင်လည်း ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ဖျက်ဆီးခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မှားသော အမြင်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကို လည်း မှားသော အမြင်၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မှားသော အမြင်၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားသုံးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်သုံးဆယ်တို့နည်းဟူမူ - မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပေးသည် ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြည်ခြင်း၌ ဆောက် တည်စေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင် လည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မဟုတ်မမှန်

ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက်သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အဘိဇ္ဈာမများ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း အဘိဇ္ဈာ မရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ အဘိဇ္ဈာ မရှိခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်မရှိ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဖျက်ဆီးခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မဖျက်ဆီးခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မှန်သော အမြင်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သောအမြင်၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မှန်သော အမြင်၌လည်း နှစ်သက်သဘော တူ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၃)

၂၂၄။ ရဟန်းတို့ တရားလေးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်လေးဆယ်တို့နည်းဟူမူ - မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သူ့အသက်သတ်လေ့ရှိ၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ အသက်သတ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ အသက်သတ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကုန်းစကား ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကုန်းစကား၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ကုန်းစကား၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ကုန်းစကား၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကား၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကား၌လည်း နှစ်သက်သဘောတူ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကား၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အဘိဇ္ဈာများ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း အဘိဇ္ဈာ၌ ဆောက်တည်စေ၏။ အဘိဇ္ဈာ၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ အဘိဇ္ဈာ၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ဖျက်ဆီးခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၌လည်း နှစ်သက်သဘောတူ၏၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မှားသော အမြင်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အမြင်၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မှားသော အမြင်၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မှားသော အမြင်၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား လေးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ်လေးဆယ်တို့နည်းဟူမူ - မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူအသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက်သဘောတူ၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အဘိဇ္ဈာမများ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း အဘိဇ္ဈာ မရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ အဘိဇ္ဈာ မရှိခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ အဘိဇ္ဈာ မရှိခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်မရှိ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဖျက်ဆီးခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မဖျက်ဆီးခြင်း၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မဖျက်ဆီးခြင်း၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မှန်သော အမြင်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အမြင်၌ ဆောက်တည်စေ၏။ မှန်သော အမြင်၌လည်း နှစ်သက် သဘောတူ၏၊ မှန်သော အမြင်၏လည်း ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၄)

၂၂၅-၂၂၈။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် မိမိကိုယ်ကို တူးဖြိုမှု ဖျက်ဆီးမှုကို ဆောင်ရွက်နေ၏။ပ။ မိမိကိုယ်ကို မတူးဖြိုမှု မဖျက်ဆီးမှုကို ဆောင်ရွက်နေ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားနှစ်ဆယ်။ ပ။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးဆယ်။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားလေးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် မိမိကိုယ်ကို တူးဖြိုမှု ဖျက်ဆီးမှုကို ဆောင်ရွက်နေ၏။ပ။ (၅-၈)

၂၂၉-၂၃၂။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အချို့သော သူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှနောက်၌ မကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ပ။ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ တရားနှစ်ဆယ်။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးဆယ်။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားလေးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော အချို့သော သူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ

အပါယ်ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ပ။ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ (၉-၁၂)

၂၃၃-၂၃၆။ ရဟန်းတို့ တရားဆယ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို လူမိုက်ဟု သိအပ်၏။ပ။ ပညာရှိဟု သိအပ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားနှစ်ဆယ်။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးဆယ်။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားလေးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို လူမိုက်ဟု သိအပ်၏။ပ။ ပညာရှိဟု သိအပ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးဆယ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို ပညာရှိဟု သိအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁၃-၁၆)

နှစ်ခုမြောက် သာမညဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂၃ - ရာဂပေယျာလ ===

၂၃၇။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မတင့်တယ်ဟူသော အမှတ် 'အသုဘသညာ'၊ သေခြင်း၌ ဖြစ်သော အမှတ် 'မရဏသညာ'၊ အာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်အမှတ် 'အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ'၊ လောက အားလုံး၌ မမွေ့လျော်ဖွယ် ဟူသော အမှတ် 'သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ'၊ မမြဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ'၊ မမြဲရာ၌ ဆင်းရဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ'၊ ဆင်းရဲရာ၌ အစိုးမရဟူသော အမှတ် 'ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ'၊ ပယ်ခြင်း၌ အမှတ် 'ပဟာနသညာ'၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်း၌ အမှတ် 'ဝိရာဂသညာ'၊ ချုပ်ခြင်း၌ အမှတ် 'နိရောဓသညာ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိရန် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁)

၂၃၈။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မမြဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ'၊ အစိုးမရဟူသော အမှတ် 'အနတ္တသညာ'၊ အာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟူသော အမှတ် 'အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ'၊ လောက အားလုံး၌ မမွေ့လျော်ဖွယ် ဟူသော အမှတ် 'သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ'၊ အရိုးစုဟူသော အမှတ် 'အဋ္ဌိကသညာ'၊ ပိုးလောက်ပြည့်၏ ဟူသော အမှတ် 'ပုဠုဝကသညာ'၊ ညို မဲ ပုပ်ဟူသော အမှတ် 'ဝိနီလကသညာ'၊ ရွံဖွယ် ပြည်ယို၏ ဟူသော အမှတ် 'ဝိပုဗ္ဗကသညာ'၊ ပေါက်ပြဲစုတ်ပြတ်ဟူသော အမှတ် 'ဝိစ္ဆိဒ္ဒကသညာ'၊ ဖူးဖူးရောင်ဟူသော အမှတ် 'ဥဒ္ဓုမာတကသညာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ (၂)

၂၃၉။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်ဆယ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မှန်ကန်သော အမြင်၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်၊ မှန်ကန်သော စကား၊ မှန်ကန်သော အလုပ်၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်သော လုံ့လ၊ မှန်ကန်သော အောက်မေ့မှု၊ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု၊ မှန်ကန်သော ဉာဏ်၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၃)

၂၄၀-၂၆၆။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' ကို ပိုင်းခြား၍ သိရန်။ပ။ ထက်ဝန်းကျင် ကုန်ရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်ခန်းရန်။ ပျက်စီးရန်။ ကင်းပြတ်ရန်။ ချုပ်ရန်။ စွန့်ရန်။ တစ်ဖန် စွန့်ရန်။ပ။ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါများအပ်ကုန်၏။ (၄-၃၀)

၂၆၇-၇၄၆။ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ'ကို။ပ။ တွေဝေမှု 'မောဟ'ကို။ အမျက်ထွက်မှု 'ကောဓ'ကို။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု 'ဥပနာဟ' ကို။ ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု 'မက္ခ' ကို။ ဂုဏ်ပြိုင်မှု 'ပဠာသ' ကို။ ငြူစူမှု 'ဣဿာ' ကို။ ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ' ကို။ လှည့်ပတ်မှု 'မာယာ' ကို။ စဉ်းလဲမှု 'သာဌေယျ' ကို။ ခက်ထန်မှု 'ထမ္ဘ' ကို။ ပြိုင်ဆိုင်မှု 'သာရမ္ဘ' ကို။ ထောင်လွှားမှု 'မာန' ကို။ အလွန်ထောင်လွှားမှု 'အတိမာန' ကို။ ယစ်မူးမှု 'မဒ' ကို။ မေ့လျော့မှု 'ပမာဒ' ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန်။ပ။ ပိုင်းခြား၍ သိရန်။ ထက်ဝန်းကျင် ကုန်ရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်ခန်းရန်။ ပျက်စီးရန်။ ကင်းပြတ်ရန်။ ချုပ်ရန်။ တစ်ဖန် စွန့်ရန်။ပ။ ဤတရားဆယ်မျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၃၁-၅၁၀)

ရာဂပေယျာလ ပြီး၏။

ဒသကနိပါတ် ပြီး၏။